

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LANDBOHISTORISKE SKRIFTER

udgivet af

UDVALGET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL
LANDBEFOLKNINGENS HISTORIE

Bind 2:

HOVERIET PÅ RINGSTED KLOSTER
1570-1620

LANDBOHISTORISKE SKRIFTER

Bind 2

C. RISE HANSEN

HOVERIET PÅ
RINGSTED KLOSTER
1570-1620

I kommission hos
DANSK VIDENSKABS FORLAG
København 1968

FORORD

I forbindelse med forarbejder til mit speciale i min studietid optog spørgsmålet om muligheden af at bestemme hoveriets størrelse i tiden 1523–1660 mig. Efter afsluttet embedseksamen i 1936 arbejdede jeg en tid videre med hoveristudier, især forekom det mig, at de udspisningsregistre, der var bevaret fra forskellige len, fortjente at blive behandlet nøjere. Indsamlingen af materiale herfra viste hurtigt, at der var betydelige vanskeligheder forbundet med den statistiske bearbejdelse heraf, ligesom arbejdet hermed var meget tidkrævende. Andre opgaver og tilbud, der var økonomisk bedre underbygget, trængte sig på, siden tjenstligt arbejde.

Forinden havde jeg dog som et led i den større undersøgelse arbejdet, hvad der var bevaret af udspisningsregistre for hovbønder fra Ringsted Klosters len; dette arbejde lå derefter hen, afventende, at jeg skulle få afsluttet tilsvarende studier fra andre len, først og fremmest over udspisningsregistre fra Skanderborg len. Jeg håber stadig at få disse studier afsluttet, men ønsket om – under de bedrede kår for videnskabeligt arbejde – at fremlægge undersøgelserne over hoveriet på Ringsted Kloster i forbindelse med en udgivelse af det materiale, hvorpå de bygger, blev, som årene gik, stærkere. En bevilling fra Statens almindelige Videnskabsfond har nu muliggjort realiseringen.

Den ældre afhandling er da blevet udvidet med indledende afsnit, ligesom den på flere steder er omarbejdet og beskåret; ordet om, at man ikke skal sætte en ny lap på en gammel klædning, har herunder oftere været i mine tanker; visse gentagelser og frem- og tilbagevisninger skyldes denne omarbejdning. Det er dog mit håb, at fremstillingen ikke herved har lidt væsentligt i overskuelighed.

For at kunne benytte udspisningsregistrene er det nødvendigt at finde frem til de ikke klart fastlagte regler, der til de forskellige tider har været anvendt ved bespisningen af de hovgørende; i forbindelse hermed er centraladministrationens bestræbelser for

at nedbringe omkostningerne herved tillige søgt belyst, ligesom det har været nødvendigt at danne sig et billede af det faste folkehold og daglejernes anvendelse, idet hoveriet ikke lader sig behandle isoleret herfra, så meget mindre som udspisningsregistre fra denne tid omfatter bespising af andre end hovgørende. Den tal-mæssige bearbejdelse har også vist sig at være i høj grad nødven-dig ved påvisning af mangler og fejl i udspisningsregistre, bl. a. fremgår det heraf tydeligt, at disse for visse år er langt ringere end for andre. Fremtidig forskning vil utvivlsomt i sit arbejde diskutere, hvor pålidelige selv de bedste af disse registre er.

Det er et stort savn, at udspisningsregistre fra Ringsted Klo-ster ikke indeholder navnene på de hovgørende og deres hjemste-der. De gennemsnitstal, der er søgt beregnet for den enkelte hov-gørendes arbejde, bliver meget usikre.

Hvad udspisningsregistre fortæller om hovbøndernes »daglig-liv«, når de var på hovarbejde, har jeg stort set ladet ligge. De udgivne registre er iøvrigt så let tilgængelige, at også interesserede uden for faghistorikernes kreds umiddelbart vil kunne have ud-bytte af dem. Helt til sin ret kommer de dog først i forbindelse med en monografi over Ringsted Kloster og det derom samlede len og en hertil hørende studie over klostrets bygningshistorie; begge dele savnes i dag. Også klostrets funktion som poststation og en slags kro med gratis bespising og natlogi for fyrstelige, adelige og andre privilegerede rejsende, en funktion, der også har sat sit præg på hoveri og ægter, fortjener dyberegående under-søgelser.

Den foreliggende studie bliver da en specialstudie og indledning til en kildeudgave, der foruden at søge hoveriets udvikling be-lyst også vil give et beskedent bidrag til belysningen af et klostres overgang til kronlen.

I et tillæg har jeg fremdraget nogle oplysninger om hoveriet nogle årtier senere fra tingbøger 1640 og 1642, desværre synes det ikke muligt på grund af manglende kildemateriale at supplere ud-spisningsregistrenes oplysninger fra nogen nærmere liggende tid.

For den bevilling, der har muliggjort fremkomsten af publika-tionen, beder jeg Statens almindelige Videnskabsfond og dens le-delse modtage min ærbødige tak; jeg er ikke mindst taknemmelig

for, at det har været muligt at ledsage min studie med en udgave af udspisningsregistre for hovbønderne. For understøttelse til studier over tilsvarende materiale fra Skanderborg len, undersøgelser der også på nogle punkter er kommet det her foreliggende arbejde til gavn, takker jeg ligeledes foreløbig fondet. Med tak tænker jeg på afdøde rigsarkivar, dr. phil. Svend Aakjær, der venligt støttede en orlovsansøgning til lignende hoveristudier. Tak rettes også til Udvalget for Udgivelse af Kilder til Landbefolkningens Historie, der har tilladt, at arbejdet må indgå i udvalgets serie »Landbohistoriske Skrifter«. Sidst men ikke mindst takker jeg min kone for hjælp under arbejdet.

Roskilde, i maj 1968.

C. Rise Hansen.

ALMINDELIGE FORKORTELSER

hrd. = herred

pd. = pund

skp. = skæppe(r)

so. = sogn

sst. = sammesteds

td(r). = tønde(r)

FORKORTELSER AF LITTERATUR O. LIGN.

D. Kanc. =

Danske Kancelli

Kanc. Brevb. =

Kancelliets Brevbøger vedrørende Danmarks indre Forhold. Udgivne af Rigsarkivet

Secher: Forordninger =

Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks Lovgivning vedkommende 1558–1660 (Corpus Constitutionum Daniæ) I–VI. Udgivne ved V. A. Secher

INDLEDNING

Hoveri og udspisningsregister

Et af de interessanteste og samtidigt mest betydningsfulde problemer i den danske landbefolknings historie i 1500- og 1600-årene er utvivlsomt udviklingen af hoveriet. Det er tillige et af de spørgsmål, til hvis belysning materialet kun forefindes yderst sparsomt og sporadisk¹). Medens landgildeydelse anføres i jordebøger, skøder o. l., er det, når man kommer ud over middelalderen og første halvdel af 1500-årene, helt usædvanligt at finde det pligtige antal hovdage for de enkelte landboer angivet i jordebøger²). Det skyldes simpelthen, at hoveriydelserne i forbindelse med godsdriftens øgede betydning fra sidste halvdel af 1500-årene ikke længere bliver betragtet som ydelser, der er fastsat til et bestemt antal dage (forsåvidt dette tidligere havde været tilfældet), men bliver bestemt af det eksisterende behov og fæsternes mulighed for at opfylde dette, uden at deres egne landbrug og deres eksistens helt ødelægges. At følge denne udvikling, som den afspejler sig i retssager og andre stridigheder, ligger uden for denne specialstudies rammer; netop fordi der her ofte kan være tale om ekstreme tilfælde, er der grund til at være varsom med at drage vidtgående slutninger ud fra de enkelte tilfælde, der er overleveret os. Udviklingen er gået hurtigere på nogle godser end på andre. Man kender også »reglementer«, der fastsætter hoveriets størrelse på visse godser eller len fra tiden efter 1550; men det er utvivlsomt undtagel-

-
- 1) Hans H. Fussing har samlet materialet for adelsgodset i »Herremænd og Fæstebønder«, 1942, 193–277. C. Christensen (Hørsholm) giver i »Agrarhistoriske Studier. I. Danske Landboforhold førend Enevælden«, 1886, 177–211 en for den tid værdifuld oversigt. – Om stordriftens udvikling, se Gunnar Olsen: Hovedgård og bondegård, 1957 (Landbohistoriske Skrifter 1).
 - 2) Eksempler på fastsatte hovydelse fra tiden før 1550 anføres af C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 178 ff., hvortil f. eks. kan føjes oplysninger i »Fru Eline Gøyes Jordebog«, ed. A. Thiset, 1892, s. 69 ff. for Krenkerup gods 1532, s. 286 ff. for Gunderslevholm gods og s. 332 ff. for Blæsbjerg gods.

ser, og også disse undermineredes, når hovedgårdenes drift krævede det³). Lidt efter lidt øgedes hoveriet. Det blev selvfølgelig, at det arbejde, for hvilket der var behov, udførtes af bønderne⁴), og dette gælder også andre arter af hoveri end avlingshoveriet, således bygningshoveriet, der vel ofte var af midlertidig karakter, og småhoveriet (d.v.s. udførelsen af det dagligt forekommende arbejde på slotte og herregårde, med fremskaffelse af brændsel, brygning af øl etc.).

Arbejdsbøger over det udførte hoveri synes ikke bevaret fra tiden før 1660⁵); men det er vel rimeligt at antage, at fogderne af hensyn til fordelingen af hoveriydelserne mellem de under lenene eller godserne hørende gårde, bol og huse må have haft optegnel-

-
- 3) Se f. eks. bestemmelserne 1581 for bønderne på Hven (Kanc. Brevb. 8/1 1581); for bønderne under Odensegård 1578 (C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 208), hvor der dog allerede 1583 igen var uro, så bønderne fik kgl. befaling herefter at gøre det arbejde til ladegården, som lensmanden beordrede dem til (Kanc. Brevb. 30/6 1583). Til Hindsgavl slot var avlen og øksneholdet 1576 forøget så stærkt, at kronens bønder i Vends herred, der hidtil kun havde kørt 6 læs mæg om året, fik kgl. befaling at køre, indtil hele møddingen var kørt ud (Kanc. Brevb. 23/5 1576); samme år fik kronens bønder befaling indtil videre hver at hjælpe til med at indføre avlen til slottet en dags tid mere end tidligere (Kanc. Brevb. 30/5 1576), en bestående ordning, der næppe har været ældgammel, udvides. Netop i dette len havde kronens tjenere endnu i 1564 kunnet afgøre, om de ville hjælpe lensmanden (ud over deres sædvanlige arbejde) med nye gærder og grøfter (C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 185); men i det følgende århundrede øgedes hoveriet ganske anderledes; 1632 fik lensmanden besked om at fordele avlingsarbejdet ligeligt mellem ugedagsbønder og andre medtjenere (Kanc. Brevb. 9/6 1632, jfr. C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 185). Disse bønder holdt dog endnu 1648 fast ved at de da afkrævedes mere hoveri, end jordebogen hjemlede, hvilket lensmanden indrømmede med henvisning til, at avlingen var øget med kongens billigelse; men bøndernes klager og stædighed afvistes aldeles af kongen. Til sammenligning med det tidligere anførte tal for mægagen, kan anføres, at denne del af deres arbejde nu var på 6 dage om året (Danske Magazin 3 V 152 f., jvf. C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 186).
- 4) Johs. Steenstrup: Den danske Bonde og Friheden, 3. udg., 1912, 122 f., jvf. J. A. Fridericia: Adelsvældens sidste Dage, 1894, 86.
- 5) De ved Sejlstrup len o. 1640 omtalte arbejdsbøger har formentlig været en art hoverireglement for de bønder, der ikke var ugedagstjenere, jvf. lensmanden Sten Holgersen Billes memorial (Danske Kancelli. Indlæg for oktober 1640) og kgl. missive af 8. sept. 1649, citeret J. A. Fridericia: Adelsvældens sidste dage, 1894, Kildehenvisninger og Anmærkninger s. XIV note 91. Fridericia antager, at det drejer sig om en undtagelse. Arbejdsbogen er formentlig her heller ikke særlig gammel, men går antagelig tilbage til 1626, da to adelsmænd fik kgl. befaling om at gøre en bestemt anordning for bøndernes arbejde til slottet (Kanc. Brevb. 15/9 1626).

ser om det af de enkelte personer udførte arbejde. Selv hvor hovmarkerne og gærderne derom, som det efterhånden blev tilfældet de fleste steder, var opdelt i lodder og parter, fordelt på bestemte fæstere eller grupper heraf, førtes der utvivlsomt kontrol med fremmødet i en eller anden skriftlig form, hvoraf dog nu intet synes bevaret. Derimod er en del materiale fra lenene overleveret i form af udspisningsregistre, der indirekte belyser hoveriet, og for disse gælder det, at der ved en kgl. forordning af 24. juli 1599 var blevet fastsat en endog meget detaljeret regnskabsførelse⁶⁾.

Udspisning af hoverigørende. I mangel af egentlige lister over udført hovarbejde har landbohistorikerne vendt sig til disse mere eller mindre spredt bevarede regnskabsbilag vedr. udspisningen; de findes i regnskaberne for kronens len og enkelte andre godser. Forholdet var det, at de, der gjorde hoveri, eller visse grupper inden for dem i hvert fald i adskillige len i nogle tidsperioder blev bespist, når de mødte frem på slottet eller ladegården. Om dette er en sædvane, der går tilbage til middelalderen, er usikkert⁷⁾; men der kan anføres mange vidnesbyrd om, at der rundt om på kronens ladegårde i sidste halvdel af 1500-årene og de første tiår af det følgende århundrede er givet kost til hovbønderne⁸⁾. Den nævnte forordning af 24. juli 1599 er da også et udtryk herfor. Om denne praksis har været særlig udviklet på gejstligt gods (herunder klostergods) lader sig på grund af materialets sparsomhed næppe afgøre.

Udspisningen af hoverigørende lader sig foruden gennem regnskaberne påvise i adskillige udgåede kongebreve, der tager stilling til klager fra bønderne over ophørt bespising, i domme og i rentemestrenes revisionsantegnelser⁹⁾.

Udspisningen har utvivlsomt, hvor lenene var givet på regnskab, i 1500-årene været betragtet som en rimelig service eller måske

6) Secher: Forordninger, recesser og andre kongelige breve, Danmarks lovgivning vedkommende III, 1891-94, s. 80-83.

7) C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 207 ff. antager, at bespising har været skik og brug i middelalderen.

8) Se C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 208 ff.

9) En almindelig gennemgang af udspisningens historie gives ikke i det følgende; kun visse hovedlinjer i udviklingen søges trukket til bedre forståelse af forholdene på Ringsted Kloster.

ligefrem en modydelse over for bønderne, der i een eller i flere sammenhængende dage opholdt sig på arbejdsstedet; andre personer ud over det faste folkehold blev da også ofte bespist, således håndværkere. Modstanden mod bespisning af de hovgørende fremkommer vel især, hvor lensmanden havde lenet frit eller på afgift og således havde en personlig interesse i at begrænse udgifterne¹⁰); men der er også sådanne tilfælde, hvor lenenes indehavere næppe har haft personlig interesse i, at de hovgørende ikke blev bespist¹¹).

Det står imidlertid helt klart af kancelliets afgørelser, at man fra regeringens side i slutningen af 1500-årene fandt det rimeligt, at alle hovgørende eller i hvert fald ugedagsbønderne blev bespist, og det er denne indstilling, der går igen i den tidligere nævnte forordning af 24. juli 1599 om udspisning på kongens slotte, huse og gårde. Med den som grundlag havde lensmændene hjemmel for at bespise bønderne eller ugedagsmænd; forordningens formål synes nok først og fremmest at have været at fremskaffe bedre orden i regnskabsførelsen; de hovgørendes navne og hjemsted skulle anføres, deres arbejdes art, tidspunktet (dagen) herfor, ja, endog hvor

-
- 10) Dette gælder netop de af C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 208 f. anførte eksempler på ophørt udspisning eller forringelse af kosten: Hundslund Kloster havde Erik Podebusk i pant fra 1555; Odensegård (tidl. Skt. Hans Kloster) havde Jørgen Marsvin efter forleningsbrevet af 16. dec. 1575 delvis på afgift, herunder al avlen og affødningen på Næsbyhoved og Skt. Hans Klosters ladegårde bortset fra hø og strøelse til kongens m. fl.s heste (Kanc. Brevb.); Koldinghus len (ikke Bygholm som angivet af Christensen (Hørsholm)) havde dronning Dorothea haft som livgeding 1559-71 og afskaffede her udspisningen af bønderne; først lensmanden Laurids Skram, der havde lenet som regnskabslen 1577-79 fik ved kgl. missive af 28. juni 1578 besked om at bespise bønderne (Kanc. Brevb.); Hammershus havde efter tilbagegivelsen fra lybækkerne 1576 overvejende været afgiftslen og var det, da bønderne 1580 fik tilstået et måltid mad dagligt, når de arbejdede på slottet (Kanc. Brevb. 26/10 1580). Mariager Klosters len, hvor bønder 1615 klagede over bespisningens ophør, var da afgiftslen. Jvf. Kr. Erslev: Danmarks Len og Lensmænd i det sextende Aarhundrede, 1879, passim, og samme: Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596-1660, 1885, 38.
- 11) På Antvorskov Kloster var således 1573 den sædvanlige bespisning af dem, der gjorde ugedage og arbejde, ophørt. Prioeren fik besked at rette sig efter den gamle sædvane (Kanc. Brevb. 22/11 1573). Lignende afgørelser kendes 1581 for kronens bønder under Skanderborg lens ladegårde og for ugedagsmænd under Københavns slot eller ladegård (Kanc. Brevb. 4/3 og 28/5 1581). Skanderborg og København var på denne tid regnskabslen, se Kr. Erslev: Danmarks Len og Lensmænd i det sextende Aarhundrede, 1879, 39 og 16.

mange læs hver bonde agede om dagen, hvor meget korn der kastedes o.s.v.; man mærker tydeligt rentekammerrevisionens bestræbelser for at få indført bedre kontrol med de udgifter, der var forbundet med udspisningen. Om det nu netop er lykkedes så godt, at man er blevet klar over, at avlingen til kronens ladegårde gav så dårligt udbytte, at bespisningen var for stor en omkostning, får stå hen¹²⁾. Det er en kendsgerning, at udspisningen af hovgørende på kronens len ophørte inden midten af 1620'erne. Denne afvikling må være sket ved revisionens antegnelser og ikke gennem påbud i form af kongelige missiver¹³⁾. Ved Sorø Kloster, der havde en særlig status som skole og adeligt akademi, og ved Herlufsholm Skole, der var privat ejet, fortsatte udspisningen.

For de hovgørende var bespisningens ophør naturligvis en forringelse af deres kår. I 1500-årene havde kosten i hvert fald ved nogle ladegårde været normal bondekost; på Hundslund Kloster havde hovbønderne fået kød og flæsk, smør og brød og ikke blot sild og brød, som lensmanden 1558 forsøgte at indskrænke det til; på Koldinghus og dets ladegårde skal deres måltid have været kød, sild, kål, vælling og andre gemene spiser; på Silkeborg skulle de 1584 have et måltid om dagen »som sådanne folk plejer at få«¹⁴⁾.

1599-forordningen om udspisning regner med en sild eller to (eller anden salt fisk), et stykke brød og en drik øl efter lejlighede-

-
- 12) Forordningen af 24. juli 1599 har i § 7 bestemmelser om, at lensmanden hvert år efter høst til Rentekammeret skal indsende fortegnelser over det indhøstede og samtidigt et overslag over de med avlen forbundne omkostninger, fra kornet blev sået og til høsten. § 8 har bestemmelser om, at der skal indsendes en klar fortegnelse over omkostningerne ved avlen, fra man begyndte at så rug og til sommerkornet var sået.
- 13) C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 207, anfører, at udspisningen helt ophørte 1620–30. Bevarede udspisningsregistre, jeg har bearbejdet, viser samme resultat. På Sæbygård (Løve hrd.) bespistes en lille gruppe hovgørende endnu i regnskabsåret 1623/24 (se lensregnskaberne for Antvorskov og Sæbygård len); netop fordi udspisningen var af så ringe omfang, har den fået lov at fortsætte så længe her. – Hans H. Fussing oplyser i »Stiernholm Len 1603–1661« intet om udspisning af hovbønder, der utvivlsomt ikke forekom her i nævnte tidsrum. Se iverigt i det følgende udviklingen for Ringsted Klosters len.
- 14) Hundslund Kloster: C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 208; Koldinghus: Kanc. Brevb. 28/6 1578; Silkeborg smst. 14/5 1584. – Om bespisningen andre steder, se iverigt C. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 209, der bemærker, at flæsk, kød og byggryn inddrages.

den, og som de har arbejdet til¹⁵); smør nævnes ikke, men kunne forekomme i bespisningen, f. eks. på Skanderborg len¹⁶). Ikke alle, der deltog i bespisningen, fik lige meget. Visse steder fik nogle hovgørende mere end eet måltid pr. hovdag¹⁷). Endelig er det væsentligt at erindre, at mange steder var bespisningen indskrænket til ugedagsmænd, husmænd o. l. grupper og blev det mere udpræget, efterhånden som bestræbelserne for at indskrænke udgifterne gjorde sig gældende; det er ofte de personer, der er beskæftiget ved småhoveriet, der længst bliver bispist. Ved benyttelse af udspisningsregistre som statistisk materiale, må man da nøje holde sig klart, hvilke grupper af hovgørende der bispises, og om selv disse altid fik kosten, når de var på hovarbejde¹⁸). Der er utvivlsomt også len, hvor udspisning aldrig har fundet sted.

Ringsted Klosters len og udspisningsregistre derfra

Administration og regnskabsaflæggelse

Ringsted Kloster oprettedes senest 1135 og modtog især i løbet af 1100-tallet anseelige gaver. Ved reformationen inddroges klosteret under kronen, men blev dog indtil 1591 styret af abbeder, gejstlige eller lærde mænd. Fra 1591 var det under adelige lensmænd

-
- 15) Secher: anf. udg. III, 81. Der fastsættes dog ikke i forordningen en bestemt norm for bespisningen pr. person overalt i landet.
- 16) Se udspisningsregistre ved Skanderborg i lensregnskaber 1609/10 og 1618/19.
- 17) På Svenstrupgård (da under Roskildegårds len) fik husmændene 1583/84 to måltider mad om dagen, landboerne kun eet (se lensregnskabet for Roskildegård 1583/84).
- 18) Udspisningsregistre har tidligere været benyttet af landbohistorikere, mest til at vise hovarbejdets mangfoldighed. Nogen dyberegående undersøgelse foreligger dog mig bekendt ikke. C. Christensen (Hørsholm) benytter udspisningsregistre for Ringsted Kloster 1585/86 (anf. arb. I, 195) og 1610 (sst. 210), Thomas B. Bang i Svenstrup. Et sjællandsk Gods' Historie. Udgivet af J. Wedell-Neergaard, 1921, udspisningsregistre for Svenstrup for kalenderåret 1556 (s. 85–88), W. Norvin i »Sorø« I, 1924, registre for Sorø 1626/27 (s. 157 f.), Emil Madsen i »Bidrag til Oplysning om jydsk Kronbønders Levesæt og Forhold i Frederik II's og Christian IV's Tid« i »Samlinger til jydsk Historie og Topografi« 3 IV, 1904–05, 210–13 registre for Skanderborg len 1610/11, 1613/14, 1615/16 og 1618/19. Selv har jeg i »Danmarks Historie. Udgivet af Historikergruppen« I, 1950, 304–06 benyttet nogle endnu ikke afsluttede undersøgelser over hoveriet i Skanderborg len o. 1610.

og forbundet med det sjællandske landsdommerembede¹). Af det middelalderlige Ringsted Kloster er nu kun kirken, Skt. Bendts Kirke, bevaret; den blev fra 1561 sognekirke for Ringsted. De andre klosterbygninger, der iøvrigt undergik adskillige ændringer i efterreformatorisk tid, brændte 21. juni 1806 og blev nedrevet, hvorefter en ny avlsgård opbyggedes på et andet sted i nærheden²).

Nogen brat overgang i Ringsted Klosters administration i tiden efter 1536 forekommer ikke; kronens tag strammedes efterhånden. Mens den første efter reformationen indsatte abbed fik det for livstid, og uden at regnskabsaflæggelse udtrykkeligt indskærpedes ham³), tales der, da klosteret 1580 overdroges til mag. Iver Bertelsen, om et forleningsbrev og om regnskabsaflæggelse hver 1. maj for al vis og uvis rente (d.v.s. indkomst) med fast løn til abbeden og nøje opregning af, hvor stort folkeholdet måtte være⁴). De foregående overdragelser til abbederne er kun dårligt oplyst; at abbed Frans Andersen, der styrede klostret 10. sept. 1561 – 1. maj 1571, har haft klostret på regnskab fremgår dog tydeligt af kvittanser,

-
- 1) Lave Becks forleningsbrev er dateret 11/5 1592 (Kanc. Brevb.); men hans regnskab skulle begynde 1/5 1591, idet den sidste abbed dr. jur. Johan Knoppert døde 1591 – antagelig 3. juni (Danmarks Kirker. V. Sorø Amt, s. 183, jvf. 176). Kongens enspænder Jacob Krøger havde en kort tid Ringsted Kloster i befaling (Kanc. Brev. 31/7 1591). En dyberegående skildring af klostrets historie og dets bygninger savnes; oversigter over dets historie er givet af J. V. Christensen: »Ringsted Kloster i skiftende Tider« i »Aarboeg for Sorø Amt« 1913, 1–35, og af Arthur G. Hassø: »Bidrag til Ringsted Købstads Historie indtil Aar 1600«, 1922, 60–78. Om klosterkirken se Vilh. Lorenzen: De danske Benediktinerklostre, 1933, 219–46 og Danmarks Kirker V, Sorø Amt, 109 ff.
 - 2) En samtidig beretning af kapellanen Ad. Petersen om branden er trykt i Kirkehistoriske Samlinger 4 II 751–56, jvf. J. V. Christensen i »Aarboeg for Sorø Amt« 1913, 27 f. – Et udsnit af Resens byplan o. 1670, der viser klostrets borggård og ladegård med lokaliteter deromkring, gengives i Danmarks Kirker, V, Sorø Amt, s. 111, jvf. J. V. Christensen: anf. afh. s. 13.
 - 3) Abbed Niels Hansen fik 4/2 1539 brev at nyde og beholde Ringsted Kloster i sin livstid, men skulle bygge og forbedre klostret og ikke lade det forfalde; han skulle gøre kongen og riget tilbørlig tjeneste, som der plejer at gøres deraf, efter klostrets yderste formue, og bl. a. have godt, flittigt påsyn, at hvad der ligger til klostret kommer det til bedste og ikke forkommes eller fortæres til unytte (Danske Kancelliregistranter 1535–50, s. 80 f.). Allerede 1542 ses det, at der gøres regnskab af sagefaldet og klostrets tjenere (anf. udg. s. 239).
 - 4) Kanc. Brevb. 28/7 1580.

XVIII

han modtog⁵). Det samme gælder hans efterfølger Bent Gregersen, der styrede Ringsted Kloster 11. juli 1573 – 28. august 1580⁶).

Afgørelsen m. h. t. indsendelse af regnskaber ligger utvivlsomt (1557–59⁷). 26. okt. 1557 fik abbeden i Ringsted Kloster med mange andre abbeder og priorer – ialt i 10 klostre – befaling straks at tilsende kongen register og regnskab over klostrets rente og indkomst, vis og uvis, samt på alt, hvad der var fortæret af korn, smør, fisk, flæsk og anden fetalje, og på al anden udgift i året 1556, for at kongen deraf kunne se, hvad besværing klostret havde haft med gæsteri og på anden måde, og hvad der var beholdt til klostrets bedste og lagt i forråd⁸).

Endnu i marts 1559 havde 8 af disse klostre – deriblandt Ringsted Kloster – ikke udført denne befaling, hvorfor det befaledes dem at sende deres skrivere ind til førstkommende 1. maj med klare registre og regnskaber, for at kongen deraf kunne erfare klostrenes indkomster, hvad besværing de havde med gæsteri og andet, og hvad der kunne blive i behold til klostrets fordel og gavn⁹). Fra da af er utvivlsomt regelmæssigt gjort regnskab af klostrene med indbetaling af overskuddet i Renteriet¹⁰), og i hvert fald var det sikkert et resultat heraf, når abbeden i Ringsted i maj 1559 fik besked at indbetale $\frac{1}{3}$ af al »rente« (d.v.s. indkomst)¹¹).

Abbederne i tiden 1580–92 havde en løn af 100 dlr. årligt foruden forskellige naturalydelse. Den første adelige lensmand Lave Beck 1592–1605, fik, da han tillige var landsdommer, 700 dlr., $\frac{1}{3}$ (fra 1597 kun $\frac{1}{6}$) af den uvisse rente og forskelligt underhold til

5) Kanc. Brevb. 25/9 1581. I kvittansen hedder det udtrykkeligt, at han havde klostret »i forlening«. – Følgebrev for ham til bønderne under klostret, se Kanc. Brevb. 16/9 1561.

6) Kanc. Brevb.: Kvittans af 18/4 1582. – En kort tid (2/1 1571 – 30/10 1572) var mag. Iver Bertelsen abbed i Ringsted Kloster, men forflyttedes da til Sorø Kloster, hvorfra han i 1580 på ny kom til Ringsted Kloster (Kanc. Brevb. 2/1 1571 og 30/10 1572).

7) Jvf. Kr. Erslev: Konge og Lensmand i det sextende Aarhundrede, 1879, 106 f.

8) Kanc. Brevb. 26/10 1557.

9) Kanc. Brevb. 11/3 1559.

10) Jvf.: Kr. Erslev: anf. arb. 107 f. – Om kongens tilsyn vidner også den beordrede overleveringsforretning, da Hans Lauridsen 1555 modtog Ringsted Kloster (Kanc. Brevb. 13/3 1555).

11) Kanc. Brevb. 24/5 1559.

ham selv og hans folk. Hans efterfølgere, landsdommerne Vilhelm Dresselberg 1605–15 og Axel Urne 1615–24, fortsatte på disse vilkår¹²).

De aflagte regnskaber er før 1610 kun i ringe udstrækning bevaret, og det samme gælder for de øvrige danske len. Brande og u hensigtsmæssige opbevaringsforhold har ødelagt meget, mest dog uforstandige arkivarer. Fra Ringsted Klosters len er bevaret relativt meget, og det er det, der har givet lenet en særlig stilling m. h. t. studiet af udspisningsregistres oplysninger om hoveriet.

Udspisningsregistre, der angår hovgørende, findes nu for Ringsted Kloster for regnskabsårene 1566/67, 1570/71, 1576/77, 1585/86, 1607/08, 1610/11, 1611/12, 1612/13, 1613/14, 1617/18, 1618/19 og 1619/20. Derudover kan der skaffes oplysninger om udspisningen af »bønder og arbejdere« fra selve regnskaberne for årene 1602/03, 1609/10, 1614/15, 1615/16 og 1616/17, men kun summarisk pr. uge, kvartår og år, idet selve registre mangler.

Udspisningen i Ringsted Kloster omfattede ikke alene hoverigørende, men også det daglige folkehold, håndværkere og fremmede på gennemrejse. Klosteret lå ved den store hovedfærdselsåre over Sjælland, og fra middelalderen af må det have været skik, at adelen fik kost og logi ved forbipassage. En kristelig og social funktion m. h. t. bespisning af fattige er der tillige tydelige spor af langt ned i 1500-årene¹³), og den er utvivlsomt også gammel. Kongen lod også fyrstelige gæster indkvartere og bispise¹⁴), og selv boede kongerne eller andre medlemmer af kongehuset der nu og da; det fortsætter ned i 1600-årene. Af rentekammerrevisionen anerkendtes bespisningen og videretransporten af de adelige i den behandlede periode, men der vistest – når adelige tjenere rejste alene

-
- 12) Kr. Erslev: Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596–1660, 1885, 19. I forleningsbrevet af 16/4 1624 for Jakob Ulfeldt hedder det udtrykkeligt, at kongen slet ingen udspisning vil have på klosteret (Kanc. Brevb. 16/4 1624).
- 13) Se udspisningsregistret 1576/77 (udgavens s. 10–35), hvor der sidst i hver uge næsten altid forekommer en post med betegnelsen: Givet i Guds navn for porten.
- 14) F. eks. Kanc. Brevb. 2/1 1556 (dronning Sophie og hertug Adolf m. følge), sst. 13/9 1557 (kurfyrste August m. følge).

uden herskabet – i lensbrevet af 1580 mindre imødekommenhed; dette ændredes dog ved de følgende forleningsbreve i mere velvillig retning¹⁵).

Ringsted Kloster havde således i hele den tidsperiode, der her behandles, en betydelig bespisning og af meget forskellige sociale grupper; den gruppe, der her skal følges og kun, forsåvidt den har forbindelse med hoveriet, er de hovgørende bønder og husmænd.

De enkelte udspisningsregistre

Regnskabet 1566/67. Det ældste bevarede regnskab fra klostret er for regnskabsåret 1/5 1566 – 30/4 1567; heri findes et afsnit »Vgis kaast og wdspisning wdj Ringstedt Closter thette aar 1566«; men det er meget summarisk ført. For hver uge opføres, hvad der i ugens løb er forbrugt til den samlede udspisning af mel, malt, humle, flæsk, oksekød, fårekroppe, gåsekroppe, smør, sild og forsk. andre sorter fisk; de enkelte produkter varierer fra uge til uge i art og mængder. Det fremgår ikke direkte, om hovgørende bønder er blevet bespist. Undersøger man en post som forbrugt af sild, som må antages at have indgået i en eventuel bespisning af hovbønder, er der dog meget, der tyder på, at hovgørende er blevet bespist. Forbrugt af sild er ganske vist også bestemt af andre forhold end de bespistes antal, f. eks. for fasteugernes vedkommende, da det var stort, af gammel sædvane overtaget fra den katolske tid¹⁶), og det kan på visse tider af året utvivlsomt have været lettere at skaffe saltsild end på andre. Alligevel må det dog antages, at når forbrugt på visse andre tider af året end fastetiden ligger over en tønde sild pr. uge, så skyldes det, at også hovbønder er blevet bespist, selv om størrelsen af bespisningen af adelige og deres tjenere samt håndværkere er ukendt og utvivlsomt også kan have varieret med årstiderne. Det større sildeforbrug viser sig uden for fastetiden netop i tiden 2. juni – 6. juli, 14. juli – 24. august, altså hø- og

15) Se forleningsbrevet for Iver Bertelsen 28/7 1580 (Kanc. Brevb.), jvf. forleningsbrevet for Lave Beck 11/5 1592, for Vilhelm Dresselberg 19/4 1605 og for Axel Urne 30/4 1622 (sst.).

16) I 1566/67 svinder forbrugt af kød i fastetiden næsten helt ind. I 3.–5. uge i fasten består forbrugt af kød kun i 4 høns pr. uge, og selv disse forsvinder i Dimmelugen (ugen, der begynder med Palmesøndag).

kornhøstens tid, 29. december – 10. januar og 17.–23. januar, hvor der kan have været arbejde med fremskaffelse af ved og reparation af gærder¹⁷⁾. Det er imidlertid kun sådanne svage antydninger, der peger på bespisning af hovbønder, og en beregning af deres antal er helt udelukket herudfra. Udspisningsregnskabet eller dele deraf er da heller ikke medtaget i udgaven her¹⁸⁾.

Regnskabet 1570/71. Det næste bevarede regnskab for Ringsted Kloster er for regnskabsåret 1/5 1570 – 30/4 1571; også heri findes et afsnit vedr. bespisningen¹⁹⁾. Det indledes for hver uge med en samlet opgørelse af de i denne til udspisningen forbrugte produkter, hvortil kommer forbrugt grynkorn, svinekorn, hønsekorn samt havre til fodring af klostrets heste; nu og da kommer hertil poster med produkter udleveret til særlige formål²⁰⁾. Derefter følger rubrikken »Fremmede«, der for hver uge er opdelt efter dagene i hver uge, begyndende med søndag. Heri opføres kgl. tjenere (enspændere, skrivere, skytter, bådsmænd, vogn drivere o. l.), svenske fanger, adelige og deres tjenere etc., der oftest indlogeredes for en nat og fik kost til sig selv og foder til deres heste. Men heri forekommer også personer, der har gjort arbejde på klostret, enten mod betaling eller som hovydelse; disse to sidste kategorier er vanskelige at udskille fra hinanden; 4 plovfolk, der daglig var beskæftiget med pløjning i tiden 18. marts – 21. april 1571, er f. eks. ikke regnet for hovbønder²¹⁾. Registret føres således langt mindre systematisk end de følgende og er utvivlsomt upålideligt.

Regnskabet 1576/77. Der er efter 1570/71 igen et hul i rækken af regnskaber frem til regnskabet for 1576/77, hvori findes et udspisningsregister omfattende tiden 29. april 1576 – 27. april 1577.

17) Der kan også heri indgå bespisning af landgildeydende bønder, som det forekommer i udspisningsregistret 1576/77 (se udgavens s. 19 ff.), hvor det dog strækker sig over en stor del af vinterhalvåret.

18) Det må være ønskeligt, at hele regnskabet udgives, da det på mange andre områder giver værdifulde oplysninger.

19) Se udgaven s. 3–9, der dog kun giver et uddrag vedr. de personer, der skønnes at have været hovgørende. Det er ikke ved udgivelsen her bemærket, hvor der er foretaget udeladelse af tekst, der skønnes hoveriet uvedkommende, da det er relativt få indførsler, der er medtaget i udgaven. Også dette regnskab fortjener en fuldstændig udgivelse.

20) F. eks. til Rasmus Skriver ved hans rejse til Skagen for at købe tørfisk, til ålestangeren og til dem, som gravede ler til jagthuset, til fiskerne, der fiskede i Skjoldenæs sø.

Det er langt omhyggeligere opdelt og specificeret end registret 1570/71. Da regnskaberne for de mellemliggende år mangler, kan det ikke ses, hvornår denne omlægning er sket, om den er foregået gradvis eller f. eks. ved et bestemt påbud fra rentemestrene (d.v.s. revisionen) i København²²). Regnskabet indledes med opgørelse over bespisningen af kongen og hans folk samt af pfalzgreven, hvorefter følger et nyt afsnit vedr. bespisningen af klostrets daglige folk med angivelse af, hvem disse var, og med ugentlig opgørelse af det forbrugte. Det 3. afsnit angår »fremmede gæster«, d.v.s. kongelige tjenere, adelige og deres karle, der passerede forbi, købmænd og præster, der havde ærinde på klosteret; normalt indlogerede disse rejsende sig kun for en nat²³). Det 4. afsnit har titlen »Vdspisit till arbieder vdj Closterit«²⁴); heri indføres hovgørende, håndværkere, fanger, fattige (givet i Guds navn for porten), landgildeydende bønder m. v. Oplysningerne er indført ugevis uden fordeling på de enkelte ugedage. I almindelighed anføres antallet af mænd i antallet af dage, arbejdets art og antallet af måltider. Vanskelighederne ved at beregne hovarbejdets dagantal er stort set de samme som ved registret for 1570/71. Såmænd, faste plovfolk, slagtere og lergravere kan ved lønningslisternes hjælp

-
- 21) Det ses ikke af regnskabet 1570/71, at der er udbetalt løn til dem; men denne udgift kan være opført i det ikke-bevarede regnskab 1571/72. Derimod fremgår det af regnskabet, at der er betalt for arbejdet med skovhugst (o. 132 dage), desuden ved såning, gærdelukkning, kalkslagning, fiskeri, grynmalen, plantning i urtehaven, slagtning o. l., desuden er der betalt for adskillige ægter; disse sidste var nu og da meget tyngende for klostrets bønder. – Af de i udgaven s. 7 medtagne er karlen, der hjalp at føre jord og grus i kongens stald, usikker.
- 22) Der kan dog henvises til en »skik« (d.v.s. ordning), der senest 1573 er tilsendt abbederne i Sorø og Ringsted klostre og prioren i Antvorskov Kloster, men hvis tekst ikke synes bevaret i sin helhed. 2/11 1573 indskræpes det med henvisning til denne skik, at der i de nævnte klostre bl. a. skal føres regnskab over fremmede gæster med nedskrivning af deres navne og tiden for deres ankomst og bortrejse, hvorefter regnskabet skal forelægges rentemesteren (Kanc. Brevb.). – En forordning ang. folkenes løn og udspisning, hvis detaljer dog stort set er ukendt, omtales 16/8 1579 (Kanc. Brevb.).
- 23) Som eksempel kan anføres fra Ugen Epiphanie: »2 dronningens jomfrwer selff 6. 1 nat 12 [moltidt], Mandrup Pasbjerg selff 4. 1 nat 8 [moltidt], Jahann Duis karlle 3. 1 nat 6 [moltidt], og længere fremme samme uge »kongngens breff dragger 3. 1 nat 6 [moltidt], hans naadis skytter 4. 1 nat 8 [moltidt]« etc.
- 24) Aftrykt udgaven s. 10–35.

udskilles som daglejere. En kvinde var i et halvt år lønnet som gryn- og slagterkvinde. Til 3 ålefiskere²⁵⁾ er udbetalt løn. Det samme gælder tærskemændene, der, først 4, senere 3, tærskede korn fra midt i oktober til langt ind i april. Svinemanden har – mod betaling – passet kongens øg, der gik på marken. En person har i høstens tid (6 uger) fået betaling; han har vel på en eller anden måde ledet arbejdet. En anden har i et fjerdingår og 6 uger gjort tjeneste med at sige bønder til og måske gjort andet arbejde i høsttiden. Tærskere har i 1/2 år hjulpet til med forskelligt arbejde ved brygningen mod ekstra betaling. I nogle uger findes opført en mand, der hele ugen igennem rensede stalde²⁶⁾, ligeledes i 2 uger 4 mand og i en uge 2 mand, der gærdede²⁷⁾; der ses ikke at være udbetalt løn til dem; de er derfor i de følgende statistiske opgørelser medregnet blandt hovbønderne²⁸⁾. Det drejer sig for disse grupper ikke om betydende tal.

Andre vanskeligheder kommer til, der gør det umuligt nøjagtigt at bestemme antallet af bønder beskæftiget med vedagning. Fra oktober anføres nemlig ved denne post almindeligvis blot antallet af måltider givet dem, der har aget ved, ikke tillige antallet af vedagende²⁹⁾. I de spredte tilfælde, hvor både antallet af vedagende og antallet af måltider angives, ses det, at der snart er givet 1, snart 2 måltider³⁰⁾. Det er således ved den statistiske bearbejdelse med hensyn til »Arbejde med brændsel« kun muligt at give et minimumstal, hvor der i de omtvistelige tilfælde regnes med 2 måltider pr. person, og et maksimumstal, hvor der er regnet

25) Se udgavens s. 17–19.

26) Se f. eks. udgavens s. 11 og 13 (ialt 12 dage).

27) Se udgavens s. 12 f. (ialt 60 dage); men »tjørnemanden« s. 10 må dog vist have været lønnet; det har dog ikke kunnet påvises.

28) Det er dog mistænkeligt, at der udbetalt 21 måltider pr. uge til dem, altså også for søndagen. – Der er betalt for at skære og udkøre tørv, men dette arbejde er ikke indgået i udspisningsregistrene, hvorimod arbejdet med at vende og rejse samt hjemkøre tørvene (udgaven s. 14 f.) har været hovarbejde og ikke er blevet betalt. En mand er i 16 dage betalt for skovhugst (se udgiftsregnskabet under tømmermænd). – Frantz Byvsynd i Ringsted fik 6 skp. malt for at sige bønder til, når det kgl. fadebur passerede forbi; disse ægter var ikke almindeligt hoveri, men påhvilede efter ældgammel sæd alle bønder, også adelens (med hjemmel i håndfæstningerne).

29) Se udgavens s. 20 ff.

30) Vedr. 2 måltider ved vedagning se udgavens s. 27 og 31.

XXIV

med 1 måltid. Ved posterne »Arbejde i humlehaven« og »Arbejde med gærdelukning« gør – omend i mindre grad – samme vanskelighed sig gældende³¹).

Ved næsten hver uge året rundt anføres : 39 klostrets ugedagsmænd 1 dag 39 måltider. I ugen 2/12 – 8/12 (udgaven side 24) er anført: Givet dem, som har aget ved til fremmede kammers, ugedagsmænd 39 måltider. I ugen 6/1 – 12/1 (udgaven side 26f.) findes ingen ugedagsmænd anført; men derimod fik vedagende bønder 39 måltider; der er antagelig her tale om ugedagsmænds arbejde; men antallet 39 findes dog også i uger³²), hvor de 39 ugedagsmænd tillige anføres. Helt mangler ugedagsmændene i ugerne 30/12 – 5/1 (udgaven s. 26) og ugen 3/3 – 9/3 (udgaven s. 30 f.); der har utvivlsomt på disse tidspunkter ikke været arbejde til hele holdet. Det er bortset fra ovenanførte ene, helt sikre tilfælde ikke muligt nærmere at bestemme, hvad slags arbejde ugedagsmændene har udført; det har derfor ved den statistiske bearbejdelse måttet anføres i rubrikken: Ubestemmeligt m. h. t. arbejdets art.

I almindelighed har hver hovgørende i registret 1576/77 fået 2 måltider pr. dag; den vigtigste undtagelse var klostrets ugedagsmænd, der kun fik 1 måltid pr. dag. Det er ikke muligt herudover at pege på bestemte arbejder, hvorved der kun ydedes 1 måltid pr. arbejdsdag; men der forekommer en del kørselsarbejder, hvor den hovgørende kun fik det ene måltid³³), desuden gælder det nu og da arbejde i humlehaven, gærdearbejde og ruskning af hamp³⁴). Det meste af det arbejde, hvorved der kun er givet et måltid pr. person pr. dag, er udført i vinterhalvåret; måske har de korte dage her spillet ind; men man finder dog også i dette halvår tilsvarende arbejder, hvorved hovbønder fik to måltider pr. dag. Når der forekommer høstarbejde (hvorved udspisningen normalt var 2 måltider pr. arbejdsdag), der undtagelsesvis er bispist med 1 måltid, kan vejrliget have spillet ind; regn kan have afbrudt arbejdet, eller

31) Se m. h. t. kørsel af humlestænger og staver udgaven s. 30 –34.

32) Se f. eks. ugen 3/2–9/2 (udgaven s. 29).

33) Kørsel af tjørn (udgaven s. 13 f., 17 f. og 30 f.), af ved (sst. s. 20, 28, 34), af langhalm (sst. s. 20), af mursten (sst. s. 27) og af hjultømmer (sst. s. 28).

34) Arbejde i humlehaven (udgaven s. 19 og 34), gærdearbejde (sst. s. 20, 31–33), vedhugning (sst. s. 28 f.), arbejde med hamp (sst. s. 17).

morgendug kan have bevirket, at arbejdet først påbegyndtes op ad dagen³⁵). Dette kan dog kun blive rene formodninger; det er næppe heller muligt at hævde, at forskellige grupper (gårdfæstere, bønderkarle, husmænd, inderster) er blevet forskelligt bespist. Derimod er det vel ikke umuligt, at der er hovgørende, der slet ikke er blevet bespist, særlig kan det nok gælde ved visse ægter. Der er derimod en del hovgørende, der har fået 3 måltider pr. dag (dette var det almindelige for håndværkere, der tit fik 21 måltider om ugen, hvilket i almindelighed har været en del af deres aflønning, måske udleveret som en ugeration). Det drejer sig da netop om sådanne hovgørende, der har udført arbejde beslægtet med håndværker- eller daglejerarbejde, som vanskeligt lader sig udskille fra de betalte personer; men visse arbejder med rengøring af stalde (se f. eks. udgaven s. 23 ff., 30) er utvivlsomt udført af hovbønder³⁶). – Registret 1576/77 er en renskrift formentlig efter de dagligt førte optegnelser. Ved renskrivningen er indløbet adskillige fejl, hvoraf nogle kan påpeges ved uoverensstemmelserne mellem antal af personer og antallet af måltider³⁷).

Regnskabet 1585/86. Der er nu atter et hul i rækken af regnskaber frem til dette år³⁸). Registret er ført uge for uge og opdelt i de fra registret 1576/77 kendte hovedafsnit. Det afsnit, hvori de hovgørende indgår, betegnes også her »Arbejdere«; her opføres tillige enkelte af klostrets faste folk, f. eks. smed, fisker, fogdens dreng.

-
- 35) Arbejdet med høsten i ugen 9/9–15/9 bespistes med et måltid pr. arbejdsdag; men det tilsvarende arbejde i to følgende uger med 2 måltider pr. arbejdsdag, hvorefter der i ugen 30/9–6/10 forekommer 48, som gjorde hø, der kun fik 1 måltid (se udgaven s. 18 f.).
- 36) I ugen 22/7–28/7 anføres 2 som gærdede 1 dag 8 måltider, hvilket giver 4 måltider; her er formentlig en fejl. – At man fra klostrets side har ment, at f. eks. de, der arbejdede i smedien, burde bespises bedre (med flere måltider) end andre, fremgår senere af svaret på rentemestrenes antegnelser til lensregnskabet 1606/07.
- 37) Se f. eks. udgaven s. 14 f. og 19. I almindelighed er disse fejl søgt påpeget ved oplysninger i noterne. – Man kan dog næppe uden videre gå ud fra, at der er tale om fejl, når antallet af personer og antallet af måltider i samme indførsel ikke stemmer overens ud fra den forudsætning, at alle personer i indførslen har fået samme antal måltider. Der kan måske være givet flere måltider til nogle ved samme arbejde samme dag end til andre.
- 38) Regnskabets s. 92–151; aftrykt udgaven s. 36–67. C. Christensen (Hørsholm) giver i *Agrarhistoriske Studier I*, 195 f. en ekstrakt af registret; hans tal afviger til dels fra mine.

Som ved de foregående registre er der vanskeligheder ved at udskille daglejerne. En blegekvinde, der arbejder mange uger igennem i forsommeren (udgaven s. 39–46), er lejer³⁹⁾; det samme gælder f. eks. tørveskærere, gryn-, spinde- og slagtekvinder, tække- og tærskemænd; der har ikke altid været skelnet klart mellem hovarbejde og daglejerarbejde. Hvor der optræder håndværkere »selvanden« eller »selvtredie« er medhjælperne heller ikke regnet for hovbønder, undtagen ved klostrets fastansatte smed⁴⁰⁾; der er næppe tvivl om, at det er en hovbonde, der har hjulpet ham. Den karl, der hjalp fiskeren, er ligeledes regnet for hovgørende⁴¹⁾. Såvel smedens som fiskerens medhjælper fik 20 måltider om ugen, altså formentlig bispisning også om søndagen; dette er dog ikke fundet tilstrækkeligt til at regne dem for ikke-hovgørende.

Registret 1585/86 specificerer ikke i samme grad som de foregående og efterfølgende registre de forskellige slags hovararbejde, især gælder det m. h. t. høstarbejdet⁴²⁾. Som i registret 1576/77 opføres ugedagsmændene også nu uden angivelse af, hvilket arbejde de har udført. Ugedagsmændene gjorde hveranden uge 1 dag, hveranden uge 2 dage hoveri⁴³⁾; der er således for denne gruppes vedkommende sket en forøgelse af hovarbejdet med 50 0/0.

-
- 39) Blegekvinde (udgaven s. 39–46), sml. udgiftsregnskabet 1585/86, fol. 82. Christensen (Hørsholm): anf. arb. I, 195 medregner hendes arbejde til hoveriet. Tørveskærere (udgaven s. 38–41); gryn-, spinde- og slagtekvinder (udgaven s. 49 ff.); tække- og tærskemænd (udgaven s. 54, s. 49 ff.). Om betalingen se udgiftsregnskabet fol. 81 f., 70 f. Den mandlige slagter og kalkslageren, der også hjalp at bære sten til murmesteren, er betalt. Savskærerne arbejdede oftest på egen kost, men træffes dog også på klostrets kost (se udgiftsregnskabet fol. 93). Mere mærkeligt er det, at en person, der en dag hjalp at bære kul, ved og vand til kongens kokke, er blevet betalt (sst. fol. 82).
- 40) I begyndelsen af registret anføres: 1 karl, som arbejdede i smedien i 2 dage (udgaven s. 36); 1 karl, som hjalp smeden 1 dag (sst. s. 37); 1 karl, som hjalp smeden al ugen (sst. s. 37); 1 karl, som hjalp ham (d.v.s. smeden) (sst. s. 38); derefter forkortes til: smeden selvanden.
- 41) Ålefiskeren opføres udgaven s. 41 al ugen, hvorefter sst. s. 41 opføres 1 som hjalp fiskeren al ugen, og sst. 42 ff. 1 karl, som hjalp fiskeren al ugen, mens fiskeren ikke selv anføres før igen i registrets sidste uge (sst. s. 67), da det hedder: 1 fisker selvanden al ugen.
- 42) Se f. eks. udgaven s. 46: 620 som åge (og bandt) hø, rug og byg, og som tog rug, byg, og hø ind i klostrets lade og stænger.
- 43) Ugen 25/4–1/5 anføres: Ugedagsmænd, som gjorde adskilligt arbejde her i klostret i 2 dage (39) hver 2 måltider er 78 [måltider] (udgaven s. 36); ugen 2/5–8/5: Ugedagsmænd, som gjorde adskilligt 1 dag 39 39

Det normale i 1585/86 er, at der gives et måltid pr. hovgørende om dagen; 2 måltider er givet til nogle personer, som hjalp håndværkere, der ligesom klostrets faste folk fik 3 måltider om dagen el. 20 måltider ugentligt⁴⁴); men tilsvarende hjælp er ved andre lejligheder bespist med et måltid om dagen⁴⁵). Der er givet 2 måltider i nogle tilfælde ved humleplukning, men ikke altid (udgaven s. 49 f.), ligeledes 2 måltider ved savning og hugning af brænde i vintertiden (sst. s. 57, 59 f., 62, 65 f.), ved rengøring af gård og stalde (f. eks. sst. s. 56, 58, 64), ved forskelligt arbejde af huslig art, som brydning af hør (sst. s. 47 f., 50), klipning af får (sst. s. 48), skoldning af gæs (sst. s. 57), skrabning af fisk (sst. s. 58–60), transport af malt fra kølnen (sst. s. 62, 65) og af korn til støb (s. 66), men også her gælder det, at tilsvarende arbejder kan være blevet bespist med 1 måltid⁴⁶). I andre tilfælde er givet 3 måltider om dagen, således til smedens medhjælper⁴⁷) og fiskerens medhjælper⁴⁸). Også anden hjælp til håndværkere kunne bespises med 3 måltider⁴⁹). Tilsvarende bespisning fik de 4 karle, der bar øl og kastede korn (udgaven s. 36–39, 41–43, 44–59, 61–67), og nu og da hovgørende, der ellers fik 2 måltider (eller i enkelte tilfælde 1 mål-

[måltider] (sst. s. 37); ugen 9/5–15/5: Ugedagsmænd, som gjorde adskilligt arbejde her i klostret i 2 dage 78 [måltider] (sst. s. 38); ugen 16/5–22/5 hedder det blot: Ugedagsmænd 39 39 [måltider] (sst. s. 39); ugen 23/5–29/5: Ugedagsmænd, som har arbejdet til klostret 39 78 [måltider] (sst. s. 39) uden angivelse af, hvor mange dage der er arbejdet; denne form for angivelse bliver den almindeligste i det følgende; men der kan næppe være tvivl om, at der i de tilfælde, hvor der opføres 78 måltider, ikke er tale om en bespisning med 2 måltider pr. arbejdsdag pr. person, men for 2 dages arbejde pr. ugedagsmand i disse uger, jvf. også ugen 6/6–12/6, der anfører: Ugedagsmændene, som var 39 i 2 dage 78 [måltider] (sst. s. 40), og ugen 20/6–26/6 med: Ugedagsmænd 39 i 2 dage 78 [måltider] (sst. s. 42).

- 44) Gravning af ler, tilbæring heraf og af sten og sand til murmester, kalkslager og brolægger (f. eks. udgaven s. 42, 52, 55); hjælp til tømmere (sst. s. 44, 50, 64).
- 45) Se f. eks. udgaven s. 37 f., 40, 42 f.
- 46) Således rengøring af stalde og lade: udgaven s. 41–43, 45; klipning af får sst. s. 39.
- 47) Se f. eks. udgaven s. 36 f.; for smedens medhjælper forekommer også 20 måltider om ugen: udgaven s. 37 ff.
- 48) 20 måltider om ugen, se udgaven s. 41–45, 59–67.
- 49) F. eks. transport af kalk til murmester: udgaven s. 36; arbejde med vinsti (sst. s. 54) og gåsesti (sst. s. 50) samt kobåse (sst. s. 56), med slæder (sst. s. 58).

tid), som de, der skoldede gæs (udgaven s. 55) og svin (sst. s. 54) eller klippede får (s. 51). Endelig er der helt usædvanlige arbejder, der blev bespist med 3 måltider, som at hjælpe til i køkkenet hos prinsens kokke (4 karle i 2 dage se udgaven s. 53) og våge foran prinsens dør og ved hans vogne, en betroet opgave (sst. s. 53), fornemmere end at vogte ved klostrets kornmark under Skt. Hansmarkedet, der vel har været arbejde for de 3 karle døgnet rundt i de 2 dage, markedet varede (sst. s. 42). M. h. t. variationen i måltidernes antal er det næppe muligt at give fyldestgørende forklaring; arbejdsdagens længde er også nu ukendt. Tydeligt synes det dog at være, at hjælp til håndværkere og tilberedning af fødevarer på klosteret har givet en vis fortrinsstilling m. h. t. bespisningen, dels begrundet i arbejdets art, dels vel i tradition, men fastholdt af klosteret over for revisionen endnu ind i det følgende århundrede (se note 36). Muligheden for urigtigheder i regnskabet, herunder eventuelle af skriveren villedede, kan tænkes; men udspisningsregistret, der som de øvrige er renskrevet efter nu tabte forlæg, synes dog at være mindre fejlfuld, såvidt det kan kontrolleres, end registret 1576/77.

Regnskaberne fra 1600-årene. For alle disse regnskaber gælder det, at det kunne ventes, at de ved forordningen af 24. juli 1599 om udspisningen på kongens slotte og huse fastsatte bestemmelser var blevet overholdt; dette er ikke tilfældet. Der mangler helt de krævede oplysninger om de hovgørendes navne og hjemsted, ligeledes om hvor mange læs korn og hø hver hovbonde har kørt om dagen, eller hvor meget korn de har kastet. Er disse oplysninger blevet nedskrevet (hvad ikke er sandsynligt), er de ikke blevet medtaget ved renskrivningen af udspisningsregistre⁵⁰).

Bespisningen på Ringsted Kloster efter 1600 er stort set bogført efter følgende regler⁵¹): Udgifter til kongelige personers bespisning

-
- 50) På nogle af kronens len findes de hovgørendes navne og hjemsted anført, således på Skanderborg, hvor udspisningsregistre – trods forskellige forkortelser – efter 1600 er meget omfattende. Heller ikke her findes dog de krævede oplysninger om indkørte læs korn og hø eller kastet korn. Studier over hoveriet på Skanderborg len er under udarbejdelse.
- 51) For den her gengivne opstilling danner regnskabet for 1607/08 grundlag. De kgl. personers bespisning se fol. 91 f., savskærerne se fol. 128 f.

indgår direkte i selve indtægts- og udgiftsregnskabet, der derudover – med en enkelt undtagelse⁵²) – kun indeholder ekstrakter af udgifterne vedr. bespisningen, men ekstrakterne er ret specificerede med summer uge for uge. De mere detaljerede oplysninger hertil findes i to mandtalsregistre (i 1607/08 som bilag A og B).

Bilag A indeholder registre over bespisning af

1) Klosters daglige folk, inkl. f. eks. fisker, smed og også en vangevogter, der var ansat fra 1. maj til 21. uge i Trinitatis (d.v.s. i 1607/08 til og med udgangen af oktober 1607); sidstnævnte fik i denne tid sin kost på klostret, men lønnes af borgerne i Ringsted.

2) Skolens personale (2 personer og 12 skolebørn) samt en fattig, gammel mand, der havde kgl. brev på underhold.

3) Fremmede, d.v.s. adelige, der anføres med navn, med medfølgende tjenere; adeliges tjenere, der rejste alene, men i herskabets ærinde; desuden kgl. bude, postvognsvende m. v.

4) Håndværkere med deres medhjælper (svende eller lærlinge), herunder lerklikkere, humlemanden, der nu var daglejer, hakkelses-skærer, gårdemand o. l.

Savskærerne, der var lønede, bispistes i 3 måneder, men fik udleveret kosten for ca. 1 måned ad gangen, da deres arbejde foregik i skovene; oplysningerne om deres kost er indført i det egentlige indtægts- og udgiftsregnskab for 1607/08.

Bilag B indeholder mandtalsregistret for bønder og arbejdere, aftrykt i udgaven s. 68–97.

Mandtalsregistrene over udspisningen af bønder og arbejdere er bevaret for årene 1607/08, 1610/11, 1611/12, 1612/13, 1613/14, 1617/18 og 1619/20 (aftrykt i udgaven s. 68 ff.). 1618/19 er delt i to halvår; det sidste af disse begyndes 10. oktober. Ugerne benævnes i dette sidste halvår (og 1619/20) ikke længere med den tidligere brugte kirkelige terminologi, men blot efter den søndag, hvormed ugen begynder. I regnskabsåret 1619/20 er bespisning af

52) Nemlig savskærerne, se nedenfor.

dem, der udførte avlingshoveriet, bortfaldet⁵³); men derudover førtes registret for dette år som tidligere.

Alle de nævnte udspisningsregistre er renskrevet efter nu tabte forlæg. Ved renskrivningen af registret for 1617/18 har afskriveren fejldateret dagene i ugerne i september og det meste af oktober; der er herved opstået urigtigheder i de reelle oplysninger om hoveriet i hvert fald i en uge i dette tidsrum i 1617⁵⁴). Det vil iøvrigt fremgå af de foretagne statistiske opgørelser, at der m. h. t. avlingshoveriet er fejl og mangler i udspisningsregistre⁵⁵).

Om planen for udspisningsregistre for de hovgørende («bønder og arbejdere») skal bemærkes, at ved hver uge anføres normalt uden angivelse af datoer først den ugentlige vedagen til bryggers, bagers og stegers; den beløber sig ugentligt til 37–39 arbejdsdage, men kan i 1607/08 nå op på 42 dage, ja, undtagelsesvis 43 dage. Der er dog også uger med lavere tal for dette arbejde, helt ned til 33, ja endog 30, 29 og 27 dage⁵⁶). Dernæst følger for hver uge arbejdsdage anvendt på at køre korn til og fra mølle, først næsten altid 8–9 dage, efterhånden – fra 1617/18 – 8, når det ikke flere gange går derunder til 7 eller 6 dage⁵⁷).

53) 6/4 1619 pløjedes der til byg (udgaven s. 311). 5/3 og 11/3 s. å. kørtes der mæg ud (sst. s. 307 f.). 1. maj har urvivlsomt været skæringsdag. 25. maj blev gården gjort ren efter udkørsel af mæg; arbejdet hermed bestod, men ikke arbejdet med selve udkørslen (sst. s. 316).

54) Se udgaven s. 250–55. Nogle gentagelser er udeladt ved den statistiske bearbejdelse i det følgende. Det, der er oversprunget, har naturligvis ikke kunnet beregnes.

55) At der derudover kan være indløbet fejl ved renskrivningen (eller måske allerede tidligere) m. h. t. angivelser af arbejdets art må formodes, se f. eks. ugen 12/7–18/7 1618 (udgaven s. 282), hvor der to gange forekommer rensning af korn af ovnen, men mangler oplysning om kastning af korn; antagelig er der i det ene tilfælde tale om kastning af korn. Iøvrigt kan en finkontrol også give oplysninger, der taler om materialets pålidelighed; i sommeren 1619 kastedes der korn 10/7, hvorefter dette arbejde ophører (beholdningerne af korn var næppe store på denne årstid); i stedet findes oplysninger om, at kornlofterne blev gjort rene (14/7, 28/8, 3/9, 11/9), efter at murmesteren havde gjort taget i stand (se 28/8). Efterhånden som den nye høst bliver aftærsket, begynder kornkastningen atter (16/10) og fra slutningen af november (22/11) forekommer dette arbejde igen ugentligt.

56) 42 dage: udgaven s. 68, 74, 79 og 86; 43 dage: sst. s. 75, 77 f.; 33 dage: sst. s. 150, 159, 169, 174, 180, 196 og 201; 30 dage: sst. s. 202; 29 dage: sst. s. 272; 27 dage: sst. s. 249 og 256.

57) 7 dage: udgaven s. 251, 253, 256 f., 261, 264, 266 og 268; 6 dage: sst. s. 253 og 258.

Da ugedagsmændene ikke i registrene fra 1600-årene er udskilt, således at det kan ses, hvornår de gør hovararbejde, er det vel tænkeligt, at den her omtalte ved- og møllekørsel har påhvilet dem; deres antal var nu vokset og var i 1617 71⁵⁸). Deres arbejde, der som nævnt i 1585/86 udgjorde 1–2 dage ugentligt, er næppe i den mellemiggende tid blevet nedsat, hvorfor de derudover må have udført andet arbejde, måske en del af de på lenets bønder hvilende ægter af anden art⁵⁹).

Iøvrigt gælder det ved opstillingen af den enkelte uges udspisning, at det nu i registret anføres, på hvilken ugedag bespisningen er sket. Her er der tale om noget nyt i forhold til registrene fra 1500-årene, utvivlsomt under indflydelse af kravene i forordningen af 24. juli 1599 (§§ 1 og 2⁶⁰). Dog anføres arbejder, der er udført med en bestemt arbejdsstyrke dagligt gennem flere dage oftest under ét, f. eks. 2 karle, der hjalp smeden »al ugen« (eller f. eks. hvis helligdage eller lignende har spillet ind, 4 eller 5 eller endnu færre dage); disse hovdage anføres så oftest ved ugens sidste dag, der også har en tendens til at opsamle anden bespisning af hovararbejde, der måske er udført på andre ugedage. For skriverens samlede ugesummer har angivelse af ugedagene været uden betydning.

Da det faste personale og håndværkerne nu er udskilt for sig, er vanskelighederne ved at adskille disse grupper fra de hovgørende stort set borte, og man kan gå ud fra – når der bortses fra visse åbenbare fejltagelser – at der i de i udgaven aftrykte mandtalsregistre kun findes hovgørende. En kvinde, der skurede og toede et par dage i sølvkammeret 1607 (og andre år) (s. f. eks. udgaven s.

58) Skattemandtallet for Ringsted Kloster 1617.

59) Foruden ved- og møllekørsel kan der i denne ugentlige fællesgruppe – ofte vist forårsaget ved urigtig indførsel – findes anført andre arbejdsydelse, således kørsel af ved til skriver-, borge- og dejestue (udgaven s. 305 og 341), pasning af kongens heste (sst. s. 155 (arbejde på en søndag?) og 204) samt arbejde med møgekørsel m. v. (sst. s. 73). Nu og da er denne gruppe blevet så omfattende, fordi skriveren har glemt at indføre en ugedag, se f. eks. sst. s. 69, 71, 74 (men dette gælder f. eks. ikke s. 80). S. 259 er formentlig datoen 1. dec. glemt, s. 300 datoen 21. dec.

60) En følge af denne forordning er det formentlig også, når det nu i registrene i langt større udstrækning end før anføres, i hvilke marker de hovgørende har udført hovararbejde.

78) er formentlig betalt⁶¹); måske har også den person, der reparerede klostrets port 1608 (sst. s. 91) fået betaling.

I de følgende regnskaber kan også påpeges andre fejlplaceringer, således Erik Urnes tjenere (udgaven s. 276), der hører hjemme i registret over fremmedes bespisning. Uklart er det, om to tømmermænd (udgaven s. 290, 292 og 294) var håndværkere, eller om meningen er, at det var hovgørende, der hjalp håndværkere, som det udtrykkeligt siges i en anden indførsel fra samme tid (udgaven s. 293); det drejer sig i disse og lignende tilfælde om meget små tal⁶²). Den kvinde, der januar 1619 heglede hør i en uge og hendes 12 medhjælpere (udgaven s. 303) har jeg – måske med urette – ikke medregnet blandt hovgørende, da den kgl. missive af 16. april 1618, der udgik herom⁶³), forudsætter, at de 12 bønderkvinder skulle udføre arbejdet hjemme, og da arbejdet formentlig ikke er udført udelukkende i denne uge. At det er en slags hoveri, skal ikke benægtes; men det er af en art, der ikke kan påregnes medtaget i udspisningsregistrene. Måske burde også de kvinder, der i september 1619 heglede hør (udgaven s. 326), have været udeladt. Urtegårdsmandens kvinde, der bespises i sommeren 1618 til stadighed (udgaven s. 274 ff.), hører afgjort heller ikke til blandt hovgørende. Dette gælder også de natmænd og mestermænd med medhjælpere samt fanger, der nu og da indgår i registrene med hovbønder, men hører hjemme i registrene med »fremmede«, hvor de da også hyppigst findes anført.

Hvad angår antallet af måltider, hvormed de hovgørende blev bospist, spores i hovedtrækkene de samme regler, der findes i 1585/86, men med tydelig tendens til nedskæring. 1 måltid pr. arbejdsdag er det almindelige. 3 måltider er givet smedens hjælpere (med enkelte undtagelser), lige til udspisningen helt ophører. Fiskerens

61) Se indtægts- og udgiftsregnskabet 1607/08 fol. 68.

62) At bønderne kunne sættes til i hvert fald mere simpelt håndværkerarbejde er tydeligt nok. Betegnende i så henseende er Christian IV.s egenhændige antegnelse 1623 ved en udgiftsordre på Frederiksborg i anledning af noget tømrerarbejde på krybber, båse og et svinetrug, ialt en bekostning på 2 daler, hvorved kongen har bemærket: »Dem skall bønderne gøre ferdig en anden gang« (Christian den Fjerdes egenhændige Breve, ed. Bricka og Fridericia, VII, 40).

63) Kanc. Brevb. 16/4 1618, der oplyser, at det drejede sig om hør og hamp, der også skulle spindes, jvf. sst. 16/12 1619.

medhjælpere er ikke bespist i udspisningsregistre i tiden 1607/08–1617/18, men i 1618/19 og 1619/20 bespises de (nu og da forekommer dog kun 1 medhjælper) (udgaven s. 285 f., 288–91, 302), eller de mangler helt (sst. s. 272, 283–85 og s. 296, bl. a. uger med tilførsel af fisk fra Kbh. og Køge); der er 1618/19 for denne medhjælp tilfælde med 20 måltider pr. uge, når der kun var 1 medhjælper (udgaven s. 285 f., 288–91), eller 3 måltider pr. dag (sst. s. 286); men det normale er et måltid pr. person pr. dag, og det bliver i 1619/20 helt enerådende.

Undersøger man de øvrige arbejder, der i 1500-årene var privilegerede med 3 måltider, er transporten af øl det arbejde, der holder sig bedst, endnu i 1617/18 gives der herved det sædvanlige antal måltider, i 2. halvår af 1618/19 dog nedskåret til 2 måltider, og det holder sig i 1619/20 (udgaven s. 293 ff.). Hovbønder, der hjalp håndværkere (om smedens medhjælper se ovenfor) eller udførte håndværk, fik vel endnu i 1600-årene enkelte gange 3 måltider, f. eks. 1611/12 2 hos tømmermænd (udgaven s. 137); 2, der forfærdigede båse, fik ligeledes 3 måltider (sst. s. 150), men samme år blev der også givet 2 måltider (sst. s. 148), ja endog kun 1 måltid (sst. s. 165) for lignende arbejde med båsene. Det normale er i 1600-årene, at der gives ét måltid om dagen også ved hjælp til håndværkere, sjældnere 2.

Ved arbejde med levnedsmidler (transport af øl se ovenfor) kan undtagelsesvis findes givet 3 måltider som ved saltning af lamme-kød 1. og 5. oktober 1613 (men 13. s. m. kun 2 måltider, udgaven s. 219 f.), i november 1617 3 måltider ved saltning af oksekød og af gæs (udgaven s. 256 f.), men ellers er der givet 1 eller 2 måltider ved sådant arbejde og ved selve hjælpen ved slagtingen oftest kun 1 måltid.

Hvad angår arbejdet med korn, er møllekørslen i 1600-årene blevet fast bespist med 2 måltider lige til udspisningens ophør i 1620; der er enkelte undtagelser (f. eks. udgaven s. 154). Skyldes denne standhaftighed, at det i 1500-årene var arbejde besørget af den faste stab eller er kørslen foregået over 2 dage? Kastning af kornet på lofterne holder sig også på 2 måltider, men knap så stabilt; det er vel et arbejde, der – som arbejdet i smedien – har været hårdt arbejde, og som antagelig er blevet udført af faste hold. Interes-

sant er det at se, at da man i oktober 1618 åbenbart har manglet sæderug, og har sat hovbønder ind på dette arbejde (tærskningen var ellers daglejerarbejde), fik de 3 måltider om dagen en uge igenem (udgaven s. 291). Rensning af korn bespistes normalt kun med 1 måltid.

Revisionens indgriben

Der er således tydelige spor af sparekniven i registrene allerede i 1500-årene og mere og mere mærkbare, som årene går. At det ikke er noget ønske fra lensmanden eller hans personale, der gør sig gældende, fremgår af antegnelserne til de indsendte regnskaber. Ligesom rentemestrenes revision spores i nedbringelsen af klostrets faste folkehold, mærkes den i nedskæringen af bespisningen. Der har nok fra gammel tid været en vis rundhåndethed i det rige Ringsted Kloster, hvis overskud i stigende udstrækning allerede i sidste halvdel af 1500-årene – og vel især efter den nordiske syv-årskrig – skulle ledes ind i statskassen. Revisionens beregninger viser allerede for året 1605/06, at udgifterne ved bespisningen lå over en takst, der var fastsat af Rentekammeret; det blev da indskærpet, at der skulle have flittigt »opseende«, at dermed holdtes det ringest muligt kunne være. Da antegnelsen var holdt så ubestemt, kunne skriveren nøjes med at svare, at med klostrets udspisning skulle, næst Guds hjælp, have noksom indseende, og det allerringest muligt er dertil »opgå«. I det følgende år 1606/07 var udgifterne dertil vokset, hvorfor revisionen bemærkede, at så stor og høj udspisning, der år efter år opstiger, ikke kunne godtgøres. Tonen var blevet alvorligere. Skriveren svarer i almindelighed, at udspisningen ikke havde kunnet »holdes« ringere, men at der herefter som tilforn skulle have indseende, at den »opgik«, det ringest muligt kunne være, og hvad udspisningen af »bønder og arbejdere« angik, havde den i dette år været som året før, og føjer til, at tilmed arbejder en part i smedien og på andre måder, som ikke letteligt så ringe kunne bespises, men forsikrer derefter, at m. h. t. bespisningen af bønderne, som af klostrets daglige folk, skulle rammes kgl. majestæts gavn, det mest muligt kunne være. Til regnskabet 1608/09 bemærker revisionen igen, at udspisningen har kostet mere end tidligere, og at det »endelig« må agtes, at den

ikke således stiger fra år til år. Antegnelserne synes ikke bevaret for de følgende år; men til regnskabet 1613/14, hvor omkostningerne var stærkt nedskåret til dette formål, bemærkes, at udspisningen har kostet alt for meget, og at der er håndværksfolk og fanger medregnet, ligesom ladegårdsfolkenes bespisning ikke burde være ens og lige med lensmandens, fremmede og klostrets daglige folk; revisionen slutter kategorisk med: og herefter ske skal. For 1614/15, der viste yderligere nedskæring m. h. t. bespisningen, gentages stort set det samme også m. h. t. ladegårdsfolkenes udspisning med tilføjelsen: derfor nu ikke så højt godtgøres. Det er åbenbart bespisningen af dem, der gjorde avlingshøveri, revisionen især ønsker nedbragt^{64a}). I det lange løb kunne bemærkningerne naturligvis ikke siddes overhørig; blev udgifterne ikke godtgjort, måtte lensmanden afholde dem, og det ville være uholdbart. Ikke destomindre indtrådte efter lensmandsskiftet i 1615 en stærk stigning i antallet af anvendte måltider, især i årene 1616/17 og 1618/19. Antegnelserne for disse år synes ikke bevaret; men resultaterne er kendt. Bespisningen forsvandt ved avlingshøveriet, som revisionen især havde haft i kikkerten; året efter ophørte også bespisningen af de øvrige hovgørende, og 1624 ønskede kongen ved lensmandsskiftet udspisningen bragt til ophør, også for de 12 skolesøgende^{64a}).

Bespisningens art

Men hvad fik nu de hovgørende, når de bespistes? I 1576/77 kan man se af udspisningsregistret, hvad der medgik til bespisningen af »arbejderne« i klostret, d.v.s. hovbønder, daglejere og håndvær-

64) Det bevarede materiale viser – med benyttelse af de summariske oplysninger om udspisningen af »bønder og arbejdere« også for de år, hvorfra udspisningsregistre for denne gruppe ikke er bevaret – følgende årlige summer for *måltider* i 1600-årene: 1602/03: 11.815, 1607/08: 11.215, 1609/10: 9.482, 1610/11: 9.693, 1611/12: 8.859, 1612/13: 8.487, 1613/14: 8.322, 1614/15: 6.522, 1615/16: 9.831, 1616/17: 12.754, 1617/18: 10.620, 1618/19: 12.289, 1619/20: 8.499. Bemærkelsesværdig er kulminationen efter lensmandsskiftet 1615; og efter at revisionen tydeligt nok efter 1607/08 frem til 1614/15 havde fået reduceret antallet af måltider meget væsentligt. Det er beklageligt, at udspisningsregistrene mangler for 1614/15 (med det laveste antal måltider) og for 1616/17 (med det højeste antal måltider).

64a) Kanc. Brevb. 16/4 1624.

kere. Foruden mel, malt, humle og sild er der forbrugt flæsk og gryn, desuden nu og da okse- og fårekød, smør forekommer også, især i sommerhalvåret (ialt 5 fjerdinge); i vinterhalvåret er kun medgået 1 fjerding. Man har i det hele ikke flottet sig med de animalske produkter. Der er i årets løb forbrugt til ovennævnte udspisning 7 $\frac{1}{4}$ okse- og 29 $\frac{3}{4}$ fårekroppe og 29 $\frac{1}{2}$ sider flæsk. Der er ikke da udleveret 2 sild pr. måltid. Undersøger man uger, hvor der er brugt $\frac{1}{4}$ td. sild (i 1600-årene = o. 320 stk.) har den kunnet dække fra o. 250–400 måltider; een sild pr. måltid har nok været sædvanligt; det må dog erindres, at 2 måltider var alm. for hovbønder; kød og flæsk kan vel være givet som grynsupper, og kålene fra klostrets egen have indgik ikke i regnskaberne, hvorfor deres anvendelse i kosten ikke kan efterspores. Værd at bemærke som vidnesbyrd om den katolske tid er, at kød helt udgår i fasteugerne, men forekommer i fastelavnsugen og straks efter i påskeugen og de næste par uger. Om der inden for denne arbejdergruppe er gjort forskel ud over måltidernes *antal*, er der næppe nogen mulighed for at konstatere, og det samme gælder de ydre former for bespisningen. At de faste folk, håndværkere og de mere faste hovbønder er blevet bispist i borgestuen er sandsynligt, derimod har de store hold, f. eks. af hovbønder i høsttiden, utvivlsomt fået deres proviant udleveret på marken eller i lader o. l. bygninger.

Fra 1600-årene angives det f. eks. 1602/03 og 1610/11 i lensregnskaberne, at hver person fik til et måltid:

1 brød så stort, som der kan bages 60 brød af en strøget skæppe mel.

1 pot (d.v.s. vist lidt under 1 liter) øl som der kan brygges 12 tønder af et pund (14–18 pund = 1 tønne) malt og 2 skæpper humle, og 2 sild, hvoraf der regnedes 16 ol (a 80 stk.) i en tønne.

Så tilføjes der: Desligeste grød og kål efter lejligheden. Der er ikke i registrene for bønder og arbejdere afsat gryn til at koge grød af; derimod bespistes de fremmede bl. a. med grød (efter forbruget af gryn at dømme), og det er da muligt, at resterne fra deres bord kan være tildelt de hovgørende; det vil her især være naturligt at tænke sig, at de, der fik flere måltider om dagen og var beskæftiget med forarbejdning af levnedsmidlerne, hjælp til håndværkere o. l., har nydt godt heraf.

HOVERIET PÅ RINGSTED KLOSTER

Hoveriets organisation

Forskellige spørgsmål i forbindelse hermed vil blive drøftet i det følgende i forbindelse med vurderingen af talmaterialet og hoveriets udvikling. Spørgsmålet om en specialisering af arbejdet i faste hold skal dog fremdrages allerede her. Det er en beklagelig mangel, at udspisningsregistre ikke anfører navnene på de hovgørende, således at det herudfra ville være muligt at se, om visse personer, evt. bønderne fra bestemte landsbyer, havde haft specielle arbejder at udføre; det kunne f. eks. også have belyst, om ugedagsbønderne havde særlige funktioner. Materialet giver ikke mulighed herfor; men der er dog trods manglen af navnene visse spor, der kan følges. Det er således tydeligt at se i registrene fra 1600-årene, at der ofte forekommer et bestemt antal personer, der udfører bestemte, næsten hver uge forekommende arbejder, som f. eks. kornkastning på lofterne (hyppigt 4 personer), nedbæring af øl i kælderen (hyppigt 4 personer), rensning af korn af ovnen (oftest 2 personer).

Følges arbejdet med at *bære øl i kælderen*, hvormed vel har været forbundet anden hjælp til bryggeren, gennem registrene fra 1600-årene, for at se, om det har været henlagt til en bestemt dag i ugen, bliver resultatet, at det i 1607/08 har skiftet mellem forskellige ugedage, men dog en månedstid i sommeren 1607 (22/8 – 26/9) er udført på lørdage. Straks ved begyndelsen af registret 1610/11 findes det meget fast henlagt til lørdag eller ugens sidste arbejdsdag, og dette er ligeledes tilfældet gennem 1611/12, 1612/13 og 1613/14⁶⁵). I registrene 1617/18 og 1618/19 er der derimod en tydelig tendens til at lade arbejdet udføre på onsdage eller torsdage, dog med undtagelser, og i 1619/20 kan der ikke tales om

65) Den mulighed, at arbejdet er henført til lørdag, fordi forskelligt arbejde, der var udført i ugens løb, nu og da blev opsamlet her uden at være udført lørdag, er vel til stede, men skønnes dog mindre sandsynlig.

nogen fast dag for dette arbejde. Det er iøvrigt i dette sidste regnskabsår tydeligt, at dette 4-mands hold tillige nu og da besøger kornkastningen (f. eks. 11/11 – 16/12 1618), eller at det er nedskåret til 2 mand (f. eks. 4/3 – 20/4 og 6/7 – 20/7 1619). Der er sparet måltider herved (og det drejer sig om et af de med flere måltider pr. dag privilegerede arbejder), men også hoved dage for bønderne, medmindre de har udført andet arbejde, hvad der ikke er mulighed for at konstatere.

Arbejdet med at *køre sand til kælderen*, der ikke forekommer hver uge, findes ofte udført på en lørdag (af et hold på 2–3 bønder); i årene 1611/12 – 1613/14 ligger dette meget fast, derefter skiftende og sjældnere forekommende.

Arbejdet med at fremskaffe ved til brændsel var betydeligt og kan som bemærket i 1600-årene ikke følges med hensyn til skovningen, derimod er kørsel og hugning med opbæring af ved anført.

Kørslen af ved til bryggers, bagers og stegers forekommer hver uge (se ovenfor s. XXX) og opføres i fællesgruppen ved hver uges begyndelse, således at det ikke kan ses, på hvilken ugedag det er udført. Der kan derimod i sommertiden findes indført større hjemføringer af ved til maltgøring (udgaven s. 85, 89–91, 194, 228 f.) og uden angivelse af anvendelsen (til »Pratergården« s. 71 f., 275, 278, 280). Desuden er der arbejdet med at *køre ved til opfyring af værelser og kamre og med at hugge det og bære det*; det findes oftere omtalt, og som det kan ventes, er det arbejde, der især forekommer i vinterhalvåret. Hvad angår selve denne kørsel, omtales den oprindeligt næsten altid som kørsel af ved til skriverstue, borgestue og dejstue, og dette er oftest også tilfældet i de egentlige vintermåneder fra 1617/18 til 1619/20. For årene 1607/08, 1610/11, 1611/12, 1612/13 og 1613/14 spores visse fællestræk. Kørslen af ved til opvarmning begynder ret sent og slutter tidligt på foråret; der er oprindeligt tale om hold på oftest 8–10 eller 12, holdenes størrelse aftager til 6, nu og da 5; i 1613/14 ligger de fast på 6, til gengæld køres der hyppigere, så det i vintertiden nærmer sig til at forekomme hver uge; mandag er den foretrukne arbejdsdag for dette hoveri. I årene 1617/18 og 1618/19 køres der også ved om sommeren, men med små hold; det er især dejstuen, der får tilført brændsel, men også enkelte gange lensmandens stue og

skriverstuen; borgestuen fyres der senere op i⁶⁶). Mandag er endnu i 1617/18 den foretrukne dag for tilkørsel af ved til opvarmning af rum, men der er flere afvigelser end tidligere, og i 1618/19 udføres dette arbejde sjældent på en mandag; torsdag og fredag samt onsdag benyttes ofte; den regelmæssighed, der tidligere kunne konstateres, er nu brudt og genfindes heller ikke 1619/20, da sommerkørslen helt er forsvundet, ligesom iøvrigt hugning og opbæring af ved; måske er der i dette år sket en rationalisering af arbejdet; måske er bespisningen af bønderne ved dette arbejde tildels bortfaldet.

Ud fra de foreliggende udspisningsregistre er det således vanskeligt at påvise nogen større fasthed i benyttelsen af bestemte ugedage for udførelsen af bestemte hovarbejder; men der spores dog især i årene 1611/12, 1612/13 og 1613/14 en fastere organisation end både før og siden, antagelig under indflydelse af revisionens krav om nedbringning af udgifterne til bespisningen. Om det har forbindelse med skiftet af lensmand i 1615 eller med andre ændringer i personalet, at disse tilløb forsvinder, skal der ikke her siges noget bestemt om, men det er sandsynligt.

Kvindelig arbejdskraft

Ud fra det her foreliggende materiale lader sig næppe opstille nogen statistik m. h. t. kvinder som hovgørende. I 1600-årene mangler helt oplysninger i registrene om de hovgørendes sociale placering i bondesamfundet og om deres køn; de få steder, hvor kvinder omtales, drejer det sig oftest om betalt arbejdskraft eller om unormalt hovarbejde⁶⁷). Fra 1500-årene giver udspisningsregistrene flere oplysninger, især i 1585/86; det er i dette regnskabsår kvin-

66) Da udspisningsregistre for disse senere år er mere specificerede end tidligere, er det muligt at gøre disse iagttagelser. For registrenes pålidelighed taler det, at det kan ses, at pottemageren 7/11 1617 (udgaven s. 256) istandsatte borgestuekakkelovnen, og at der straks i den følgende uge (11/11) kørtes ved også til borgestuen. Iøvrigt tør man næppe ud fra registrenes oplysninger hævde, at der ikke i klostret, hvor der brugtes ved til så mange formål, kan være hentet ved til opvarmning fra forråd, der har været bestemt til anden brug, eller fra fællesforråd; der er således i sommerhalvåret 1613 enkelte gange (udgaven s. 202, 208, 215, 217) båret ved på kamre, før tilkørslen til dette formål begynder.

67) Se foran s. XXXI f.

der, der har luget i kål- eller urtehaven (udgaven s. 41 f.), har rusket, revet og skettet hør (sst. s. 45–48 og 50); men da hørren skulle køres til åen for at blive sænket i vand, er der karle med (sst. s. 45), hvorimod kvinderne tog det af »sænk«. Kvinder klippe får (sst. s. 48, 51) og skoldede gæs (sst. s. 55, 57)⁶⁸). Utvivlsomt er disse arbejder også i andre år blevet udført af kvinder; men oplysninger herom savnes næsten altid. I 1576/77 ses det dog, at de har arbejdet med hørrens tilberedning (udg. s. 30 f.) og skoldet gæs (sst. s. 20). Det er vel også kvinder, der (udgaven s. 66) valkede dynevår; men det siges ikke udtrykkeligt. Om de har deltaget i høstarbejdet kan ikke konstateres; det er vel tænkeligt. Det samme gælder nok visse rengøringsarbejder, hvor de dog nu og da blev betalt for arbejdet (f. eks. arbejdet i sølvkammeret, se foran) og måske også arbejdet med at plukke humle⁶⁹). Der er ingen grund til at tro, at kvinder på denne tid har været anvendt i hoveriet, når hårdt arbejde skulle udføres.

Hoveriets omfang

Ved benyttelse af udspisningsregistre til bestemmelse af hoveriets omfang rejser først og fremmest spørgsmålet sig, om disse registre giver et rigtigt udtryk for det udførte hovarbejde.

Der er allerede i det foregående gjort bemærkninger m. h. t. udskillelse af det faste folkehold og daglejerne fra de hovgørende, og dette belyses yderligere i det følgende. Også m. h. t. spørgsmålet, om hovbønderne altid blev bespist under arbejdet, er gjort spredte bemærkninger. Det kan dog bedst søges belyst ved en talmæssig bearbejdelse af materialet, hvorved kan ses, om der herved viser sig mangler, der ikke blot skyldes skriverens glemsomhed nu og da, men f. eks. bestræbelser for at imødekomme revisionens hårdnakkede krav om besparelser.

68) Det er vel også kvinder, der (se udgaven s. 49) skættede og brød hør; men de hovgørendes køn nævnes ikke; det samme er f. eks. tilfældet sst. s. 57 ved de 10, som skoldede gæs.

69) I udgaven s. 50 nævnes dog 100 humleplukkere, måske skulle man her, hvis kvinder var anvendt, have haft betegnelsen humleplukkersker?

Tabel 1.
*De samlede tal for plis- og avlingshoveri.
 Fordeling på månederne¹).*

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1610/11	1611/12	1612/13	1613/14	1617/18	1618/19
Maj	73	552	1087	617	599	664	529	470	766	892
Juni	66	785	1166	1110	590	625	498	769	800	972
Juli	263	1728	2028	1212	906	806	586	705	1683	1412
Aug.	325	1974	2064	1700	808	716	857	507	1066	1159
Sept.	140	1733	1601	701	800	655	531	499	507	773
Okt.	40	651	643	819	798	569	578	419	471	811
		-696								
Nov.	0	424	528	548	467	350	418	510	465	554
		-493								
Dec.	0	420	602	481	371	369	447	408	502	489
		-464								
Jan.	0	513	1345	362	515	383	362	430	355	422
		-525								
Febr.	0	583	682	537	421	386	333	458	469	409
		-667								
Marts	269	690	607	513	458	469	559	659	607	602
		-747								
April	261	535	498	599	629	520	369	431	712	439
		-569								
Sum	1437	10588	12851	9199	7362	6512	6067	6265	8403	8934
		-10933								

Tabel 2.
Åvlingshøveriets arbejdsgrupper²).

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1610/11	1611/12	1612/13	1613/14	1617/18	1618/19		
a Gærdelukning	181	1412	305	385	454	210	253	365	335	99		
		-1434										
b Pløjning m. m.	295	413	526	477	210	86	201	0	597	532		
c Møgarbejde	30	836	374	500	120	168	189	154	382	312		
d Høhøst	{	Slet	165	1084	c. 850	186	54	48	106	118	293	278
		Rivn.	128	1127	c. 950	182	169	114	99	148	635	371
		Agen m. m.	30	422	c. 342	650	251	129	164	70	375	306
e 1 Rughøst	{	Mejn.	?	120	c. 1250	257	70	36	143	?	107	70
		Binden ...	50	?		150	?	?	?	?	107	70
		Agen m. m.	18	80		170	46	40	110	50	161	122
e 2 Byghøst	{	Mejn.	60	270	?	110	44	45	90	96	208	
		Binden ...	157	532	75	60	?	?	?	144	260	
		Agen m. m.	24	90	229	156	33	67	64	268		
e 3 Havrehøst	3											
e 4 Boghvedehøst	11											
f Forskelligt									133	12		
	1152	6386	4597	3261	1700	908	1377	1059	3258	2940		
		- 6408										

Tabel 3.
Plishoveriets arbejdsgrupper.³⁾

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1610/11	1611/12	1612/13	1613/14	1617/18	1618/19	1619/20
1 Arb. m. brændsel .	18	1515	1543	2919	2111	2075	2101	2231	2307	2525	2268
		-1807									
2 Arb. m. korn	0	12	245	778	759	737	764	756	797	691	732
3 Arb. m. vand	0	0	0	2	0	0	0	0	0	6	44
4 Arb. m. maltgøring	0	6	43	32	0	0	14	56	32	28	0
5 Arb. m. husdyrene	2	121	228	161	187	132	98	88	304	276	164
6 Arb. f. murer	113	44	640	777	278	1109	128	215	82	158	582
7 Arb. f. tømrer	0	50	200	91	108	118	89	153	108	283	263
8 Arb. f. smed	1	0	307	484	586	596	590	588	482	558	614
9 Arb. f. fisker	0	0	126	0	0	0	0	0	0	455	610
10 Arb. i urtehave	0	64	57	80	115	122	118	153	189	280	70
11 Arb. i humlehave .	127	395	542	78	343	136	197	152	174	72	18
		-426									
12 Jordarbejde	23	6	174	14	460	12	14	104	124	50	60
13 Husligt arbejde ...	0	38	309	356	407	360	364	340	348	385	495
14 Slagtning	0	0	40	162	298	207	213	218	198	237	215
15 Hør- og hamparb..	0	40	608	0	0	0	0	0	0	0	52
Forskelligt	0	0	111	4	10	0	0	152	0	0	0
Ubestemmeligt	0	1911	3081	0	0	0	0	0	0	0	0
	281	4202	8254	5938	5662	5604	4690	5206	5145	6004	6187
		-4525									

En kritisk undersøgelse kan bedst foretages m. h. t. tabel 2: *Avlingshoveriets* arbejder, idet nogle af disse poster må være i hvert fald i nogen grad ligefrem proportionale med udsæden og det indavlede korn. Pløjningen må således stå i et vist forhold til udsæden, der bestemmes af arealet; naturligvis kan der sås tættere eller tyndere, og pløjningen være mere eller mindre besværlig; men i det store og hele må udsæd og antal pløjedage kunne sammenstilles.

Når der for 1613/14 ikke anføres pløjedage, er det indlysende, at registret for dette år i hvert fald for dette arbejde er urigtigt. En nøjere undersøgelse af pløjedagene kræver imidlertid en opdeling i forårs- og efterårspøjning. Forårspøjningen kan – således som regnskabsåret ligger – meget vel for samme forår være fordelt på to regnskabsår, ja, evt. helt mangle i et regnskabsår, hvis den det foregående år faldt i april, det efterfølgende år i maj. Efterårspøjning må derimod findes i hvert regnskabsår. Følgende tabel opdeler rubrikken: Pløjning m. m.

Tabel 4.
Pløjedagenes fordeling på forårs- og efterårspøjning.

	1570	1571	1576	1577	1585	1586	1607
Forår	61	184	195	138	220	150	236
Efterår	40		80		160		241
	1610	1611	1612	1613	1617	1618	1619
Forår	40	150	151	35	360	422	34
Efterår	70	0	51	0	61	172	

- 1) M. h. t. tabel 1 må bemærkes, at da registrene 1576/77 og 1585/86 kun føres uge for uge, er det i de fleste tilfælde ikke muligt helt nøjagtigt at angive den enkelte måneds tal. En måned vil ofte slutte midt i en uge; det princip er da fulgt, at den måned, der havde de fleste dage i den pågældende uge, får tildelt alle de i ugen anvendte hofdage. Nogle måneder får derved 4, andre 5 uger. – De samme vanskeligheder findes – omend i ringere grad – for registrene 1607/08 ff., idet størstedelen af vedførelsen og al kornførelsen, som ovenfor berørt, opføres samlet for hver enkelt uge. Hvor ugen er fordelt på 2 måneder, anvendes den ved de foregående registre benyttede fremgangsmåde. Registerne føres ikke helt nøjagtigt fra 1/5–30/4; oftest begynder de i slutningen af april og slutter 52 uger senere. For registrene fra 1600-årene er normaliseret således, at det virkelige regnskabsår (begyndende 1. maj) følges; men det har dog

Undersøges nu tallene for efterårspløjningen, må det forinden bemærkes, at m. h. t. årene 1570 og 1576 gør sig særlige forhold gældende, idet klostret i disse to år også har haft daglejere til at pløje og så. Tallet for 1617 er antagelig urigtigt; der er mulighed for, at skriveren har oversprunget en uge lige i pløjetiden. Tallene for 1611 og 1613 er givetvis urigtige; pløjearbejde må være blevet udført af bønderne; det er kun udspisningsregistre, der svigter.

Sammenholdes tallene for de resterende år med udsæden fås følgende oversigt over det gennemsnitlige forbrug af pløjedage pr. td. rug udsæd⁴):

1585:	2,7 dage
1607:	3,5 dage
1610:	1,2 dage
1612:	0,9 dage
1618:	3,0 dage

Selv om der må gives en vis margin for svingninger, synes tallene for 1610 og 1612 at være for lave.

Ved forårspløjningen gør sig – som ovenfor bemærket – et usikkerhedsmoment gældende; kun for årene 1611, 1612 og 1618 er

ikke kunnet undgås, at der for april måned i et par år (1614 og 1619) kommer til at mangle 1 uge. Det samme gælder 1586. Det siger sig selv, at tallene for disse år derved kommer til at ligge noget for lavt.

I nogle få registre 1576/77, 1585/86 og 1618/19 findes opført en del måltider givet bønder, der havde været på langægt til Køge, København eller andre steder; disse ægter er ikke medregnet i tallene i de følgende tabeller, men omtales s. LXVII.

- 2) M. h. t. tabel 2 må bemærkes, at gruppe b foruden pløjning omfatter såning og harvning. Gruppe c rummer møglæsning, møgkørsel og møgspredning. Den ved høst og kornhøst opførte kørsel indeholder tillige de ved høets og negenes anbringelse i laden anvendte hovdage. Gruppen f indeholder for 1617/18 dage anvendte ved engrensning, for 1618/19 nogle tærskedage.
- 3) I almindelighed har det ikke voldt vanskeligheder at adskille grupperne, da registrene naturligt opdeler sig i dem. Nu og da er rengøring af gård og stald opført samlet, ligeledes i enkelte tilfælde kornkastning og ølbæring; disse hovdage er så fordelt efter et skøn. Det drejer sig iøvrigt kun om ganske ubetydelige poster.
- 4) En oversigt over de bevarede oplysninger om udsæd og avl for Ringsted Kloster indtil 1620 er aftrykt i bilaget s. LXXI.

XLVI

registrene for marts-maj (inkl.) bevaret. Det anvendte antal hoveddage pr. td. udsæd bliver for forårspløjningen i disse år:

1611: 2,3 dage

1612: 1,9 dage

1618: 5,6 dage

Tallene for efterårspløjningen for 1585, 1607 og 1617 gør iøvrigt indtryk af at være nogenlunde fuldstændige. Det anvendte antal hoveddage pr. td. udsæd er:

1585: 2,9 dage

1607: 2,9 dage

1617: 4,1 dage

Overraskende højt ligger tallene for 1618. For årene 1585, 1607 og 1617 ligger tallene nær dem, der for efterårspløjningen måtte betegnes som rimelige. Tallene for 1611 og 1612 er derimod svage. Det ville have været meget ønskeligt, om der andetsteds fra kunne fremskaffes et sammenligningsmateriale. På Svenstrupgård udsædes efteråret 1583 39 tdr. rug; til pløjning og harvning anvendtes 141 dage. Det anvendte antal hoveddage pr. td. udsæd bliver 3,6; et resultat, der bestyrker min antagelse af, at 3,0–4,0 dage pr. td. udsæd må betegnes som rimelige⁵).

Registrene for årene 1610/11 – 1613/14 må efter undersøgelsen af pløjedagene betegnes som ufyldstgørende og urigtige. En gennemgang af tallene for hø- og kornhøsten fra de samme år giver et lignende resultat; også disse opgivelser er mangelfulde. Tallene for det samlede avlingshoveri genspejler tydeligt dette forhold; de ligger langt under de tilsvarende tal for årene 1607/08, 1617/18 og 1618/19, der stemmer mærkeligt overens. For 1618/19 må dog bemærkes, at gærdelukning kan være beregnet for lavt.

Tallene i tabel 2 for årene 1610/11 – 1613/14 bliver som følge af de urigtige tal ubrugelige til belysning af avlingshoveriet, medens tallene for de samme år i tabel 3 ikke af den grund kan forkastes.

5) Opgivelserne fra Svenstrupgård findes i udgiftsregnskabet for Roskildegård 1583/84. For 1585/86 er det ikke muligt at fremskaffe oplysninger herfra om udsædens størrelse, fordi lensmanden da havde avlen fri og selv lagde sædekorn til.

Tallene for avlingshoveriet for årene 1607/08, 1617/18 og 1618/19 er sikkert også i en del andre tilfælde præget af fejl i enkeltheder⁶⁾, men dog næppe i en sådan grad, at der er nogen grund til at vrage dem; de giver uden tvivl et i det væsentlige rigtigt billede af avlingshoveriet; det er iøvrigt netop år, hvor der ikke spores særlig hensyntagen til revisionens bestræbelser for at beskære omkostningerne ved bespisningen (se foran s. XXXV med note 64).

Registret i 1570/71 er meget usikkert, vel ikke mindst for avlingshoveriets vedkommende. Alt for små er tallene for indkørslen af hø og korn og for møgkørslen. Rugmejningen mangler.

Mod registrene 1576/77 og 1585/86 kan der næppe rettes nogen kritik om formodede mangler; det mærkeligste ved disse registre er netop de meget store tal, også sammenlignet med registrene fra 1600-årene.

I det foregående er det først og fremmest tallene for avlingshoveriet, der er søgt belyst. Til tallene for *plisarbejdet* skal knyttes den bemærkning, at rubrikken »Arb. m. brændsel« i hvert fald for registrene fra 1600-årene ikke omfatter alt det arbejde, der i virkeligheden er udført på dette felt. I registrene opføres kun kørslen med veddet og et mindre betydeligt arbejde med at finhugge det og bære det på kamrene i klostret. Arbejdet med at fælde træerne må også have påhvilet bønderne og må være udført i vintertiden; antagelig fordi arbejdet ofte foregik langt fra klostret, er de arbejdende ikke blevet bispist. – For registrene fra 1500-årene ligger forholdet noget anderledes, dels er der foruden ved tale om tørv (denne sidste slags brændsel forekommer ikke i de senere registre), dels kan det konstateres, hvorledes veddet er blevet skovet og tørvene gravet.

1566/67 ydedes der betaling til daglejere for at grave tørv i 65 dage. 1570/71 hjemkørtes tørv i 18 hoveddage (i beg. af juni, se udgaven s. 3); der findes ikke opført løn til tørvegravere; derimod fik daglejere betaling for 132 dages skovhugst. Udspisningsregistret giver ikke oplysninger om hjemkørslen af dette ved, muligvis er den besørget af klostrets faste folk.

1576/77 er der betalt daglejere løn for i 84 dage at skære bræn-

6) Mangler, se f. eks. bygmejningen 1607.

XLVIII

detørv og føre dem ud til tørring. Efter udspisningsregistre samme år anvendtes der 564 hovdage på at vende og rejse samt hjemkøre tørv (i juli og begyndelsen af august, se udgaven s. 14 f.). Der er ikke holdt daglejere til at skove træ; hovbønderne har da udført dette arbejde, og i hvert fald en del af dem er blevet bespist og findes opført i registret (udgaven s. 24 ff., 32). Arbejdet med skovning udførtes, som det var at vente, i månederne december til marts.

I 1585/86 er der betalt løn til en tørveskærer. 60 hovdage er anvendt på at føre tørvene til klostret. Skovningsarbejdet må hovbønder have udført; men de er ikke blevet bespist under dette arbejde.

Tørvene taber derefter deres betydning. Ved alene anvendes som brændsel. Arbejdsomt bringer det den fordel, at mens tørvene skulle bringes hjem på et tidspunkt, der let faldt sammen med høsten, så kunne veddets transport lægges, som man ønskede det, og arbejdet med skovning af veddet faldt på et tidspunkt, da der kun var lidt arbejde at udføre.

For at kunne bedømme de under posten »Arb. m. brændsel« opførte tal er det nødvendigt at have disse oplysninger in mente.

Om den øvrige del af plisarbejdet – fiskeri måske delvis undtaget – gælder det, at den udførtes i selve klostret eller i dets umiddelbare nærhed; det bevirkede vel, at det var meget vanskeligere at undgå at bespise de ved dette arbejde beskæftigede. Sammenligner man med forholdene i andre len viser det sig iøvrigt netop, at plisarbejdet bespises også der, hvor de ved avlingshove-riet beskæftigede hovbønder ikke får kosten. Det er tilfældet på Sorø Kloster og på Koldinghus; begge steder bespises iøvrigt de ved vedfremskaffelsen beskæftigede for størstedelen slet ikke⁷⁾.

Der er derfor grund til at tro, at tallene for plishoveriet – bortset fra brændselsrubrikken – i det store og hele er pålidelige⁸⁾.

7) Se udspisningsregistre i lensregnskaberne for de pågældende len.

8) M. h. t. langægter faldt bespising i 1600-årene næsten helt bort (jvf. s. LXVII. 1610/11 købte Ringsted Kloster – efter regnskabets opgivelser – f. eks. 3500 mursten i Herlufsholm. Klosters postrider opholdt sig der 3

På et enkelt mindre område er det muligt at prøve tallene, nemlig ved at sammenholde den del af »Arbejde i humlehaven«, der omfatter plukning af humle, med humlehøstens størrelse.

Tabel 5.

Sammenligning mellem det ved humleplukning anvendte arbejde og den indhøstede humle.

	Antal hovdage anvendt	Indhøstet humle i skæpper	Anvendt antal hovdage pr. skp. indhøstet humle
1570	100	125	0,8
1576	318	362	0,9
1585	486	406	1,2
1607	40	156	0,3
1610	120	113	1,1
1611	64	45	1,4
1612	90	155	0,6
1613	65	31	2,1
1617	39	42	0,9
1618	0	1,5	0,0
1619	0	64,5	0,0

Prøven viser, at tallene stort set gør et pålideligt indtryk. Det store arbejde med humleplukning i 1576 og 1585 svarer nøje til humlehøsten, der netop i disse år når klimaks. For 1607 er det dog muligt, at registret i nogen grad svigter, og for 1619 mangler oplysninger om hovarbejdet helt; det er åbenbart faldet ind under det arbejde, der ikke bespistes, og kunne være placeret i tabellerne under avlingshoveriet.

Hovarbejdets fordeling på årets måneder.

Tabel 1 viser, hvorledes hoveriets størrelse svinger fra måned til måned. Størst er det i sommermånederne, mindst i vintermånederne. I 1570/71 er der slet ikke opført hovdage i de 4 måneder

dage for at vente på vogne. I udspisningsregistret findes disse ægter ikke omtalt.

L

omkring årsskiftet. For de øvrige år ligger det anvendte antal hovdage nogenlunde konstant i vinterhalvåret, kun jan. 1586 er bemærkelsesværdig ved et meget stort hoveri (vedagen).

For at kunne følge såvel avlingshoveriet som plishoveriets svingninger året rundt er tabel 6 og 7 opstillet. I tabel 8 findes de tilsvarende gennemsnitstal for henholdsvis avlingshoveri, plishoveri og det samlede hoveri for hver af årets måneder i de pålideligste år (1570/71 er det usikreste af de medtagne).

Tabel 6.
Avlingshoveriets fordeling på månederne.

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1617/18	1618/19
Maj	71	331	530	286	399	338
Juni	48	585	116	189	399	360
Juli	263	1137	1540	700	1272	897
August	325	1589	1620	1317	587	798
September	40	1411	158	116	52	232
Oktober	40	191	174	243	114	194
November	0	151	37	0	9	6
December	0	113	0	0	0	0
Januar	0	22	31	0	0	0
Februar	0	192	6	52	30	10
Marts	198	437	123	126	165	58
		-459				
April	167	227	262	232	231	47
	1152	6386	4597	3261	3258	2940
		-6408				

Tabel 7.
Plishoveriets fordeling på månederne.

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1610/11	1611/12	1612/13	1613/14	1617/18	1618/19	1619/20
Maj	2	221	557	331	538	614	386	440	367	554	447
Juni	18	200	1050	921	548	439	367	419	401	612	562
Juli	0	591	488	512	405	533	345	495	411	515	541
August	0	385	444	383	391	563	305	322	479	361	469
September ...	100	322	1443	585	599	655	504	479	455	541	730
Oktober	0	460	469	576	782	569	502	411	357	617	635
		-505									
November ...	0	273	491	548	467	350	410	510	456	548	599
		-342									
December ...	0	307	602	481	360	369	447	408	502	489	436
		-351									
Januar	0	491	1314	362	405	383	362	430	355	422	429
		-503									
Februar	0	391	676	485	361	357	318	458	439	399	414
		-475									
Marts	71	253	484	387	355	351	409	453	442	544	510
		-288									
April	94	308	236	367	451	421	335	381	481	392	415
		-342									
	285	4202	8254	5938	5662	5604	4690	5206	5145	6004	6187
		-4525									

Tabel 8.

Det gennemsnitligt anvendte antal hoveddage for avlingshøveri, plishøveri og det samlede høveri for hver af årets måneder i årene 1570/71, 1576/77, 1585/86, 1607/08, 1617/18 og 1618/19.

	Avlingshøveri	Plishøveri	Samlede høveri
Maj	325,9	338,6	664,5
Juni	282,8	533,7	816,5
Juli	968,1	419,5	1387,6
August	1039,3	342,0	1381,3
September	334,8	574,4	909,2
Oktober	159,3	413,2	572,5
November	33,8	386,0	419,8
December	18,8	396,9	415,7
Januar	8,8	490,7	499,5
Februar	48,3	398,4	446,7
Marts	184,5	363,5	548,0
April	194,3	313,1	507,4

For avlingshøveriet er naturligt nok juli og august de måneder, der kræver mest arbejde; det er høstens tid. Juni er derimod i henseende til beskæftigelse kun nr. 5, idet maj og sept. med omtrent lige meget arbejde overgår den. Januar er den måned, der kræver mindst avlingshøveri; men november, december og februar ligger dog også under 50 dage om måneden. Når der overhovedet findes avlingshøveri i vintermånederne, skyldes det arbejdet med gærdernes lukning.

Plishøveriet ligger mere jævnt fordelt over årets måneder. Højest når det i september, juni og januar. Lavest i april, hvis tal p. g. a. mangler i registrene⁹⁾ dog ikke er helt pålidelige, og i august. Interessant er det, at plishøveriet ligger påfaldende lavt netop i den måned, da avlingshøveriet når klimaks. Om årsagen er, at hovbønderne ikke har kunnet overkomme mere hovarbejde, og om der virkelig ligger bestræbelser bag, gående ud på at skåne bønderne i den tid, der også var deres egen høsttid, kan ikke afgøres.

9) Se note 1 til tabel 1 (s. XLIV f.).

Det samlede hoveri når sit højdepunkt i juli og august med næsten lige stort hoveri i de to måneder. Lavest ligger tallene for december og november, og (lidt højere) for februar og januar.

Hoveriets udvikling 1570-1620

Hoveriets udvikling fra 1570 til 1620 skal derefter undersøges ud fra tabellerne 1, 2 og 3 samt den nedenfor anførte tabel 9, der viser forholdet (i procent) mellem avlingshoveri og plishoveri.

Tabel 9.

Forholdet mellem avlingshoveri og plishoveri (i procent).

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1617/18	1618/19	Gmst.
Avlingshoveri	80,1	60,3	35,8	35,4	38,8	32,7	47,3
Plishoveri	19,9	39,7	64,2	64,6	61,2	67,3	52,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det er tidligere betonet, at registret 1570/71 er svagt, i hvert fald m. h. t. visse grupper af avlingshoveriet. Det bespiste plishoveri har ikke været betydeligt; det udgør kun 19,9% af det samlede hoveri. Hvor unøjagtigt dette tal er, kan ikke afgøres; men måske ligger der noget rigtigt bag det angivne forhold mellem plishoveri og avlingshoveri. Det svarer til det billede, man kan få af hoveriet på Svenstrupgård og ved St. Peders Kloster i Lund ud fra eksisterende udspisningslister fra 1500-årene. Det er en ældre type inden for godsdriften, man her møder; uden tvivl den fremherskende omkring midten af 1500-årene; men fra århundredets sidste årtier forsvinder den, i hvert fald i Danmarks centrale dele.

I 1570/71 omtales *ugedagsmænds* arbejde ikke udtrykkeligt i registret; men at der har været ugedagsmænd (hvad der så end måtte ligge i dette ord) er givet. 1569 omtales det således, at bønderne i Ringsted Torp, er ugedagsmænd til klostret¹⁰). I gårdfæstningsregistret i regnskabet 1570/71 opføres en indtægt af 3 tdr. havre, som en person, der flyttede af Ringsted Torp, betalte for at være fri

10) Kanc. Brevb. 17. marts 1569: Befaling til kun at skrive dem for halv skat, kronens ugedagsbønders sædvanlige begunstigelse.

for ugedage fra 29/9 – 1/5¹¹). Hvor mange bønder, der har været ugedagsmænd i 1570, kan ikke oplyses. I 1576/77 var deres antal 39, der hver gjorde mindst 49–50 dage, altså virkelig en dag om ugen. Det er imidlertid tydeligt, at ugedagsarbejdet i 1570/71, forudsat at ugedagsbønderne altid er blevet bespist, ikke på langt nær har haft så stor betydning som i 1576/77. I dette sidste år gjorde ugedagsmændene alene et større hoveri, end der efter registret udførtes af alle bønder i 1570/71 (1911 dage mod 1437).

Et vidnesbyrd om ugedagsarbejdets ringere betydning 1570/71 (og vel årene forud) haves deri, at ugedagsmændene i en by som Torp i nogle tilfælde mod at betale 1 fjerding smør kunne blive fri for hovarbejdet. Efter jordebogen 1566/67 havde 2 bønder der i byen købt sig fri for ægter; efter jordebogen 1570/71 var 4 fri for arbejde ligeledes mod at betale en fjerding smør. Efter jordebogen 1576/77 betaler vel 3 af disse gårde hver en fjerding smør, men notitsen om fritagelsen er bortfaldet; arbejdsfritagelsen sikkert også. Afgiften bliver ved med at opføres i jordebogen indtil midten af 1590'erne, da den endelig glider ud.

I 1578 udgik der et kongebrev til abbederne i Ringsted og Sorø og prioren i Antvorskov; det hed heri, at flere af klostrenes bønder i tidligere tid havde købt sig fri for ægt og arbejde, hvorved besværingen bliver så meget større for de andre. Abbederne må herefter ikke lade nogen beholde denne frihed, medmindre han har kgl. benådning derpå¹²). Kongebrevet er et vidnesbyrd om, at der i disse år må være sket så store forøgelse af det samlede hoveri, at man ikke længere kunne tillade sig at lade nogle bønder – når de da ikke boede meget langt fra klostrene (eller slottene) – købe sig fri for hoveriet.

Spørgsmålet er, om en undersøgelse af *folkeholdet* ved klostret

11) I gårdfæstningsregistret findes også en anden slags ugedage omtalt; det hedder: Søren Mogensen og Anders Fisker til villighed, fordi de ikke herefter skulle gøre ugedage for Rasmus Pedersen i Slangerup (Ringsted landsogn) 2 tdr. havre. De her omtalte ugedage er dem, husmænd og inderster plejede at gøre for deres husbonde. I Slangerup fandtes efter jordebogen 1566/67 kun en stor gård og et gadehus; i 1570/71 findes en større gård og to små. Den store gård er blevet delt i 3; men de små udskilte gårdes fæstere har måttet betale, fordi de slap fri for at gøre ugedage til den oprindelige gårds besidder.

12) Kanc. Brevb. 13. marts 1578.

ville vise en nedgang i folkenes antal i tiden fra 1570/71 (el. 1566/67) til 1576/77, der peger i retning af, at der er lagt større arbejdsbyrder på de hovgørende. Forskelligt tyder i den retning; men forholdene i 1566/67 og måske endnu i 1570/71 er næppe helt normale; det større folkehold, der forekommer i 1566/67, kan være påvirket af klostrets pligt til at stille svende (og medhjælp for dem) under krigen mod Sverige, og dette gælder måske endnu i 1570/71; om sådanne svende i det hele taget under fredelige forhold har udført arbejde, der har kunnet pålægges hovbønder, er også usikkert. Antallet af stald- og røgterdrenges synes at være faldet stærkt, og disses arbejde er utvivlsomt erstattet ved hovarbejde (jvf. det øgede arbejde med husdyrene). En fyrbøder, der gjorde ild i »burstuen« og for fremmede, forekommer 1566/67 og 1570/71, men synes derefter afskaffet; her ligger vel til dels forklaringen på det øgede arbejde senere hen med brændslet. 1566/67 og 1570/71 optræder 4–5 arbejdskarle; men de har nok overvejende tærsket, et arbejde, der senere udføres på akkord eller mod andel af det tærskede korn; helt bortse fra den mulighed, at den 1570/71 for arbejdskarlene anførte løn er sommerløns, og at de – som i 1579 – har tærsket for andel i udbyttet, kan man dog ikke; i så fald kan de have udført adskilligt arbejde, der senere blev pålagt hovgørende, f. eks. kørsel med brændsel, der 1576/77 optræder med et betydeligt antal hovedgæ¹³). Det må dog også her bemærkes, at tærskerne i 1576/77 (se s. XXIII) får ekstra løn for at hjælpe bryggeren, og at dette måske peger på en ældre arbejdsordning.

At centraladministrationen allerede nu har bestræbt sig for at nedbringe udgifterne til de faste folk er der næppe grund til at tvivle om; direkte vidnesbyrd herom fra så tidligt et tidspunkt synes ikke bevaret; men i 1580 opregnes i abbeden Iver Bertelsens forleningsbrev nøje, hvilke faste folk der må holdes på lenets be-

13) I 1576/77, det tidligste tidspunkt, på hvilket besætningen på klostret kan konstateres, fandtes der foruden de 7 postheste desuden 13 øg; disse sidste er sikkert et levn fra den tid, klostret havde arbejdskarle. I 1624 fandtes på klostret kun de 7 postheste, fra 1624 overtager lensmanden avlingen for sin regning. Tallene for 1576/77 efter ekstrakten af regnskabet for dette år. Tallene for 1624 efter inventariet fra dette år.

kostning¹⁴). Yderligere bemærkes i forleningsbrevet, at hvis abbeden mærker, at han kan nøjes med færre folk, skal han afskaffe så megen unyttig bekostning som muligt.

For *daglejernes* vedkommende er der tidligere gjort rede for deres hjælp med fremskaffelse af brændsel. De er herudover anvendt i følgende udstrækning: 1566/67: 11 dages såning, 79 dages gærde-lukning; kvindearbejde i urtehaven, ved grynmaling, rensning af malt; mandlig hjælp ved slagting, hjælp til murer, bødker, tøm-rer m. v.

1570/71: 16 dages såning, 9 dages gærdelukning, 7 dages hjælp til murer, 14 dages hjælp til fiskerne, 3 til tømmeren; plantekvin-der, slagterhjælp, hjælp til grynmaling og enkelte andre dages ar-bejde. (Antagelig må hertil lægges plovmand i 5 uger i foråret 1571, se s. XXI).

1576/77: 2 plovmand i 5 uger om foråret og 1 plovmand nogen tid om efteråret, 20 dages såning. 1 person arbejdede 6 uger i hø-sten, 1 anden person ligeledes gennem længere tid om høsten, del-vis med at sige bønder til. 141 dages hjælp til murer; hjælp (i 1/2 år) til slagting og grynmaling.

Der synes ikke m. h. t. brug af daglejere at være sket nogen ud-vikling i tiden indtil 1576/77, der kan have medvirket til en væ-sentlig forøgelse af hoveriet.

Selv om det må anses for sandsynligt, at nedgangen i antallet af *faste folk* i tiden 1570/71–1576/77 til en vis grad kan have bevirket øget hoveri, kan den udvikling, tallene i tabel 3 viser for grupperne inden for *plisarbejdet*, næppe forklares herved, selv om det ville hjælpe væsentligt, hvis arbejdskarlenes løn var betalt for arbejde i sommerhalvåret; den rimeligste forklaring må da være, at de hovgørende i 1570/71 ikke er blevet bespist (i hvert fald ikke indført i udspisningsregistret) i almindelighed, når de har udført plisarbejde.

Hvad angår *avlingshoveriets* stærke vækst i samme tidsrum, må det ligeledes antages, at de hovgørende ikke altid i 1570/71 er blevet bespist; der er en tydelig mangel m. h. t. mejning af rugen. Tallene for gærdelukning er exceptionelt høje i 1576/77; der må

14) Kanc. Brevb. 28 juli 1580 med tilføjelse af 2. sept. s. å.

vel ligge en omlægning eller lign. af gærderne bag. Møgkørslen 1576/77 har krævet flere dage end i de registre, der er bevaret fra eftertiden; men det må her tages i betragtning, at kvægholdet i 1576 var ikke så lidt større end senere¹⁵). Men selv om møgkørslen i 1576 som følge af større besætning i dette år har krævet mere arbejde end for de senere belyste år, så er det ikke dermed givet, at det var større end det tilsvarende i 1570/71; der er næppe sket forøgelse af besætningerne i de mellemliggende år. Tallene for møgkørsel i 1570/71 må karakteriseres som påfaldende lave; det samme gælder tallene for indkørsel af hø og korn. Der er for mig ingen tvivl om, at det er registret, der her svigter; tallene for disse grupper ligger for lavt¹⁶).

Det fortjener at undersøges, om der i tiden 1570/71–1576/77 er sket en forøgelse af avlen. For høhøstens vedkommende, hvor forøgelsen af hovarbejdet er meget stor, kan intet oplyses om en evt. forøgelse af areal. På en forøgelse af kornarealet tyder et kongebrev fra 1571, hvorved abbeden fik ordre til at lægge nogle jorder i klostrets mark, der tidligere havde været bortlejet til Ringstedborgere, ind under klostrets brug, da det på den måde kunne have større fordel af jorden¹⁷).

Et vigtigere materiale til belysning af avlens omfang findes dog i lensregnskabernes oplysninger om udsæd og avl¹⁸). 1570 var rugudsæden 61,4 tdr. sammenlignet med oplysninger fra andre år nogenlunde normal. Rughøsten samme år var 120,9 tdr., en ret normal høst, måske lidt over middel. Bygudsæden samme år: 83,5 tdr. var normal; den tilsvarende høst var på 234,8 tdr., næsten 3

15) 1576 (efter ekstrakten) var den faste besætning af hornkvæg: 18 stude, 4 studlinge, 2 tyre, 2 tyrekalve, 24 køer, 4 kvier, 3 kviekalve. – 1624 var de tilsvarende tal (efter inventariet) 1 tyr, 11 køer. – Til disse tal kommer desuden en del af året det varierende hold af øksne, der opstaldes en tid.

16) Det kan her ikke hjælpe at tænke sig, at arbejdskarlene har udført det manglende arbejde. Det har været begrænset, hvad de har kunnet overkomme, og indkørsel af hø og korn er arbejder, der må udføres af et større antal personer på færrest mulige dage. Mejnning af rug og af havre mangler iøvrigt helt.

17) Kanc. Brevb. 28. febr. 1571. Af lensregnskabet 1570/71 (»Pendinge wdi closters ærinder och bestillinger forterrede«) ses, at abbeden i Ringsted selv fremkaldte den kgl. ordre.

18) Se bilaget s. LXXI.

LVIII

fold. 1576 var rugudsæden meget lav 46,3 tdr. Høsten var på 57,1 tdr., den næst laveste høst, der er registreret for tiden indtil 1620. Der er altså intet, der begrundet stigningen i hovdage for rughøsten fra 68 dage¹⁹⁾ i 1570 til 200 dage i 1576. Bygudsæden 1576 var på 176,5 tdr., langt den største, der kendes i tiden før 1620. Høsten var på 479,5 tdr., knap 3 fold, en enestående stor høst. For byghøstens vedkommende er stigningen i det anvendte antal hovdage fuldt ud rimelig.

Den samlede udsæd for alle kornsorter var 1576 263,1 tdr., den samlede høst samme år 536,6 tdr. rug og byg (hvortil kom havre), antagelig ialt o. 600 tdr. korn. Det var både den største udsæd og den største høst, der kendes fra tiden før 1620.

I 1585 var den samlede udsæd 137,1 tdr.; den samlede høst 553,5 tdr. rug og byg, hvortil kom nogen havre. Udsæden var altså meget mindre, høsten lidt mindre end den tilsvarende i 1576. Det må tages som et vidnesbyrd om, at udspisningsregistre for disse år i det væsentlige giver pålidelige oplysninger, når avlingshoveriet, også bortset fra gærdelukningen, ligger højere i 1576/77 end i 1585/86, trods det, at det samlede hoveri i 1585/86 ligger betydelig over det tilsvarende i 1576/77²⁰⁾.

Plishoveriet har også gennemgået en stærk udvikling i tiden 1576/77–1585/86, fra 4202 (–4525) dage til 8254, næsten en fordobling. Størst er stigningen for ugedagsmændenes arbejde, hvis art ikke lader sig bestemme. Stærk er også stigningen for arbejdet med at hjælpe håndværkere; smeden har nu en hovkarl daglig hos sig. Fiskeren har også gennem længere tid daglig en karl til hjælp; klostret har reduceret sin stab af fiskere fra 3 til 1, derfor er hjælpen vel blevet nødvendig. Det »huslige« arbejde er også vokset stærkt; klostrets ved husholdningen beskæftigede personale er siden 1576/77 mindsket med 2 personer, blandt andet med en bryggersvend; dette er årsagen til, at 4 bønder een dag de fleste af årets uger må bære øl i kælder²¹⁾.

19) Det betyder dog meget her, at tallene for rugmejnningen 1570 helt mangler.

20) Det er ikke muligt for 1585/86 blot med nogenlunde sikkerhed at udskille det ved høsthøsten anvendte arbejde fra kornhøsthoveriet.

21) Der er dog også givet de personer, der ellers tærskede, et mindre beløb

Arbejdet med korn er vokset, men det skyldes en enkelt stor post, da 200 bønder i januar kørte byg fra et opbevaringssted til et andet. Til at udføre arbejdet med at køre korn til mølle var man netop i 1585 begyndt at holde 2 heste og en person til at drive og røgte dem. Revisionen i København protesterede mod denne nye udgift. Ved antegnelsen herom berettede skriveren, at det var absolut nødvendigt at holde disse heste. Resultatet blev i det lange løb, at revisionen sejrede; i det næste bevarede regnskab (1607/08) og de følgende gør hovbønderne dette arbejde. Arbejdet var fra klostrets daglige folk blevet lagt over på bønderne. Samtidig indskrænkes daglejernes arbejde; plov- og såmænd optræder f. eks. ikke i 1585/86 og følgende år.

Arbejdet med husdyrene, jordarbejde og arbejde i humlehaven er i 1585/86 større end tidligere. Arbejdet med hør og hamp blusser pludseligt op, og for første gang i det bevarede materiale tager bønderne del i slagtingen, dog ikke i større udstrækning. For ugedagsmændene betød hoveriets udvikling, at de nu måtte gøre hovarbejde hver anden uge een, hver anden uge to dages arbejde; for 1585/86 (52 uger): 79 dage – mindst. Hvor stort de andre hovbønders arbejde har været pr. mand om året, ved vi ikke noget konkret om; derimod kan det oplyses, at nogle af klostrets nærmest boende husmænd 1585 blev pålagt at gøre dagsværk til klostret; til gengæld slap de for at betale husleje eller husbondhold²²).

Det mest opsigtsvækkende ved tallene for 1607/08 er, at det samlede hoveri har krævet over 3500 arbejdsdage mindre end hoveriet i 1585/86, en formindskelse på 28,6 %, der fordeler sig nogenlunde jævnt på plishoveriet (28,2 %) og på avlingshoveriet (29,1 %). Det ved hør- og kornhøsten anvendte arbejde er reduce-

(3 mk. ialt) i 1/2 år for at bære øl af bryggerset og i kælderens, malt af kølten og i bingen og byg på ovnen (se udgiftsregnskabet 1576/77).

- 22) Antegnelsen til regnskabet for 1585/86. De omtalte husmænd boede i klostrets huse i Ringsted; hvor mange der fra 1585 gør dagsværk af dem, vides ikke med bestemthed. 1566/67 betaltes husleje af 21 huse, 1585/86 af 7 huse, 1602/03 og 1610/11 af 9 huse. Svingningerne kan til dels forklares ved, at nogle huse har været øde. Efter det beløb, hvormed klostrets jordebog forringedes ved de omtalte husmænds fritagelse for hold og husleje, synes der i 1585 kun at kunne være tale om 5–6 nyttilkomne hoverigørende husmænd.

ret fra 3392 til 1899 dage; der er grund til at tro, at nedgangen især falder på høhøsten. Kornhøsten, der ved den store høst i 1576 krævede 1092 dage, fordrede 1607, da høsten i henseende til indavlet korn (312 tdr.) var betydelig ringere, 881 dage. Der vides iøvrigt ikke noget om, at græsmarksarealet er indskrænket; men det må efter de anførte tal anses for sandsynligt.

I tiden mellem 1585/86 og 1607/08 er der antagelig sket en regulering af avlingshøvet, således at hver hovbonde fik sit stykke af hovmarken at dyrke, sit stykke af gærderne at holde vedlige. Direkte omtalt er denne regulering for Ringsted Kloster først 1640²³); men en sådan ordning må være indført længe før. Tiårene før og efter 1600 er netop tiden, da denne dyrkningsreform gennemføres ved andre af kronens slotte²⁴).

Undersøger man avlingshøvet 1617/18 og 1618/19 fremgår det, at der ikke er sket større ændringer siden 1607/08. 1617/18 ligger tallene for høhøsten noget højere end i 1607/08, mens kornhøsten har krævet tilsvarende mindre arbejde; 1618/19 har korn-

23) Se oplysninger i tingbogen for Ringsted herred 1640 s. 54 ff., jvf. tillæg II (s. LXXII ff.).

24) Arbejdet med pløjning, høstning, gærdning, gravning, istandsættelse af diger o. a. var allerede før 1585 under Nyborg slot skiftet mellem kronens bønder (og selvejerbønderne), så at enhver har haft sin part (Kanc. Brevb. 31. aug. 1585). 1606 bestemtes, at jorden under Börringe og Lindholm ladegårde skulle skiftes mellem lenets bønder, så enhver kunne vide den part af jorden, han skulle forarbejde (sst. 21. marts 1601) og s. å. udgik en lignende bestemmelse for bønderne under ladegårdene i Skanderborg len, så enhver kunne vide, hvad han for sin person skulle pløje, slå og høste af hø og korn (sst. 29. maj 1606). 1613 oplystes det, at jordene og gærderne ved St. Knuds Kloster i Odense ikke er delt mellem bønderne under klostret, således som det dog ellers er brugeligt ved andre kronens slotte, klostre eller gårde, så bønderne ikke ved, hvor megen jord enhver af dem skal pløje og høste, eller hvor meget af gærderne enhver af dem skal holde i stand; det befales, at en sådan vis skis m. h. t. jordernes pløjning og høstning samt gærdernes istandsættelse skulle indføres (sst. 13. maj 1613). For bønderne under Hagenskov len synes en tilsvarende ordning ikke gennemført 1616, men d. å. befales det, at alle jorder under ladegården skulle skiftes mellem bønderne i de tilliggende herreder, så enhver kunne vide, hvad der tilkom ham at pløje og slå og høste af hø og korn (sst. 18. marts 1616). Man kunne tænke sig at denne udvikling førte til mindre hovarbejde, idet bønderne udførte et mere effektivt arbejde. Det er dog ikke muligt med sikkerhed herudfra at forklare nedgangen ved Ringsted Kloster i avlingshøvet, hvorfor skulle så alene høhøsten vise nedgang?

høsten krævet mere arbejde end høhøsten; således veksler forholdene fra år til år. Vejrliget vil meget ofte spille ind.

Det er interessant at se, at regulerende bestræbelser i 1607/08 ff. også findes inden for plishoveriet. Langt den overvejende del af arbejdet med fremførelse af ved er nu fordelt på ugerne året rundt, og det samme gælder arbejdet med at køre korn til mølle. Det vigtigste, der sker i udviklingen inden for plishoveriet er, at gruppen »Ubestemmelige« forsvinder. Hør- og hamparbejdet, et udpræget kvindearbejde, synes at ændre karakter²⁵). Arbejdet for fiskeren svinder ligeledes bort, men må være udført uden bespisning; først i 1618/19 findes det opført igen og var da ret betydeligt; 2 mænd måtte næsten dagligt året rundt hjælpe til ved fiskeriet. Arbejdet med brændsel er efter tallene for denne rubrik steget meget stærkt siden 1585/86; men tidligere anvendtes antagelig en meget stor del af ugedagsmændenes arbejde på dette felt. Stigningen for kornarbejdet er derimod utvivlsomt reel. I arbejdet for smed og med slagting er ligeledes en betydelig og varig stigning. Arbejdet for murer og tømrer, arbejdet i humlehaven og jordarbejdet veksler stærkt fra år til år, som det var at vente. Det »huslige« arbejde holder sig derimod ret stabilt. Arbejdet med at fremskaffe vand og gøre malt er for Ringsted Klosters vedkommende i alle de undersøgte år helt ubetydeligt; m. h. t. vandforsyningen hænger det nok sammen med anlæg af render, hvorigennem vandet tilførtes.

I personalets størrelse og sammenhæng sker der ikke i tiden 1585/86 til 1619/20 ændringer, der kan have betydning for hove-riets størrelse.

For at belyse forholdet mellem de forskellige arbejders andel i henholdsvis avlings- og plishoveriet er de to følgende tabeller (11 og 12) udregnet; for tabel 11 gælder det, at de høje procenttal for ubestemmeligt arbejde i 1576/77 og 1585/86 gør de øvrige procenttal for disse år upålidelige. I 1585/86 må dog (som nævnt tidligere) en del af det ubestemmelige arbejde gå på gruppe 1 (Arb. m. brændsel), der netop dette år er urimeligt lavt.

25) Materialerne uddeltes til bønderne, der skulle spinde det hjemme (jvf. Kanc. Brevb. 27. maj 1614 og udgaven s. 303). 1623 afløstes dette arbejde for Ringsted Klosters len og størstedelen af det øvrige Danmark af en pengeafgift, spindepenge (Secher: Forordninger IV, 104).

Tabel 10.

De forskellige arbejdsgruppers procentuelle andel i avlingshoveriet.

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1617/18	1618/19
a Gærdelukning ...	15,8	22,1	6,7	11,8	10,3	3,4
b Pløjning m. m....	25,6	6,5	11,4	14,6	18,3	18,1
c Møgarbejde	2,6	13,1	8,1	15,3	11,7	10,6
d Høhøst	28,0	41,2	} 73,8	31,3	40,0	32,5
e Kornhøst	28,0	17,1		27,0	15,6	35,0
f Forskelligt	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	0,4
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 11.

De forskellige arbejdsgruppers procentuelle andel i plishoveriet.

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1617/18	1618/19
1 Arb. m. brændsel	6,4	36,1	18,8	49,2	44,8	42,1
2 Arb. m. korn ...	0,0	0,3	3,0	13,1	15,7	11,5
3 Arb. m. vand ...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
4 Arb. m. maltgør.	0,0	0,1	0,5	0,5	0,6	0,5
5 Arb. m. husdyr.	0,7	2,9	2,8	2,7	5,9	4,6
6 Arb. f. murer ...	40,2	1,0	7,8	13,1	1,6	2,6
7 Arb. f. tømrer...	0,0	1,2	2,4	1,7	2,1	4,7
8 Arb. f. smed	0,4	0,0	3,7	8,2	9,4	9,3
9 Arb. f. fisker ...	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	7,6
10 Arb. i urtehaven	0,0	1,5	0,7	1,3	3,6	4,7
11 Arb. i humlehav.	45,2	9,4	6,5	6,0	3,3	1,2
12 Jordarbejde	7,1	0,1	2,2	0,2	2,4	0,8
13 Husligt arbejde	0,0	0,9	3,7	6,0	6,8	6,4
14 Slagtning	0,0	0,0	0,5	2,7	3,8	3,9
15 Hør- og hamparbejde	0,0	1,0	7,3	0,0	0,0	0,0
Forskelligt	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0
Ubestemmeligt	0,0	45,5	37,3	0,0	0,0	0,0
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det er interessant at se, hvorledes hoveriets udvikling virkede m. h. t. koncentration af godset. Nedenstående tabel giver en oversigt over antallet af bøndergårde og deres afstand i luftlinie fra Ringsted Kloster.

Tabel 12.
Oversigt over godsmængden og gårdenes afstand fra ladegården²⁶⁾.

Afst. i km	1566/67	1576/77	1585/86	1602/03	1610/11	1619/20	1652/53
0- 4,5	87	84	115	118	118	112	107
5- 9,5	58	80	116	126	123	122	109
10-14,5	30	34	52	70	75	77	71
15-19,5	17	12	15	15	16	25	17
20-29,5	17	16	16	0	0	9	5
30-	55	53	35	23	23	21	0
	264	279	349	352	355	366	309

Tabellen viser, at antallet af bøndergårde under Ringsted Kloster stiger fra 264 i 1566/67 til maksimum i 1619/20 med 366 gårde; i 1652/53 er gårdantallet sunket stærkt. Særlig stærk har væksten i det samlede antal gårde været i de 9 år mellem 1576/77 og 1585/86; det er interessant at se, at godskoncentrationen kommer efter hoveriforøgelsen i tid, som den naturlige, nødvendige følge af denne.

Men tabellen viser også, at der er sket andre ændringer i godsets sammensætning. Mens i 1566/67 kun 66,2 % af gårdene havde under 15 km's afstand til klostret, var de tilsvarende tal for 1576/77: 71 %, for 1585/86: 81,4 %, 1602/03: 89,2 %, 1610/11: 89,0 %, 1619/20: 85,5 %, 1652/53: 92,9 %. Det ses, hvorledes man har arbejdet på – foruden at skaffe klostret flere gårde under

26) Ved sammentællingen er gået frem efter følgende principper: Ødegårde henlagt til eller sammenlagt med andre gårde er ikke medregnet. Ødegårde, der kun p. t. er øde, er derimod medtaget. Der er ikke taget hensyn til, om der er flere besiddere på samme brug, hvilket iøvrigt er ret ualmindeligt i denne egn på denne tid. Tallene bygger på jordebøgerne i lensregnskaberne for de pågældende år.

sig – tillige at skaffe den hoverimæssigt set gunstigste sammensætning af godset. Tiden ml. 1576/77 og 1585/86 betegner også på dette område en meget stærk aktivitet; den fortsættes indtil 1602/03, derefter er der tilbagegang. Først i tiden 1619/20 – 1652/53 sker der en ændring i modsat retning²⁷⁾.

Ugedagsmændenes antal, der i 1585/86 var 39, er i 1617 steget til 71²⁸⁾.

Gennemsnitsafstanden (i 1617) for ugedagsbønderne var 4,0 km. De længst borte boende ugedagsmænd var de 10 i Nordrup (afstand: 7,5 km) og de 8 i Kværkeby (afstand: 6 km). Det er bemærkelsesværdigt, at der er nærmere boende bønder, som ikke er ugedagsmænd, således bønderne i Skellerød (afstand: 3 km) og i Bringstrup og Sigersted (afstand: 3,5 km). I 1650 var antallet af ugedagsbønder uforandret 71²⁹⁾.

Der skal ikke her gøres nærmere rede for, hvorledes mageskifterne fandt sted. Godskoncentrationen skete for en stor del ved mageskifter med private og ved, at grupper af gårde, der havde været bortforlenet – til dels som pant for lån –, vendte tilbage; men meget stor betydning havde dog også mageskifterne med de andre store len, således med Antvorskov 1580–81, med Sorø 1578 og 1584, med Roskildegård 1585, 1592 og 1595, med Vordingborg 1612 og Kalundborg 1619³⁰⁾.

Et spørgsmål, der i denne forbindelse er af interesse, er, hvor mange kirke- og præstetjenere, der ydede deres herlighed (inkl. hoveri) til Ringsted Kloster. Det har næppe drejet sig om ret mange,

27) I virkeligheden sker den afgørende ændring ved mageskiftet med Kalundborg 1619; men dette er blot ikke indført i den benyttede jordebog for 1619/20.

28) Efter skattemandtallet for 1617, det sidste bevarede fra Ringsted Klosters len inden for den her behandlede periode.

29) Efter Skattemandtallet for 1650.

30) Antvorskov: Kanc. Brevb. 18. dec. 1580; 11. jan. og 31. dec. 1581. – Sorø: Kanc. Brevb. 12. marts 1578; 10. aug. 1584. – Roskildegård: Kanc. Brevb. 16. marts 1585; 20. juli 1592; 14. april 1595 (sml. jordebogen i lensregnskabet for Ringsted Kloster 1602/03, der oplyser, at mageskiftet fandt sted 12. maj 1595). – Vordingborg: Kanc. Brevb. 23. dec. 1612. – Kalundborg: 25. dec. 1618. – Når godskoncentrationen kan gennemføres så virksomhedsfuldt for Ringsted Kloster skyldes det formentlig, at et sådant klostergods længe efter 1536 er holdt som en enhed, der sent indarbejdes i kronens almindelige organisation af lenene.

idet lensmanden på Roskildegård fra gammel tid havde herligheden også af kronens gejstlige gods i Ringsted Kloster³¹). I 1617 skete der dog den ændring heri, at lensmanden på Ringsted Kloster fik den gejstlige jurisdiktion og herredsret i Ringsted herred, som lensmanden på Roskildegård havde haft, dog med den udtrykkelige tilføjelse, at de bønder, der hidtil havde ligget under Roskilde Bispegård, vedblivende bl. a. skulle gøre ægt og arbejde til bispegården³²). Kun 4–5 kirkegårde og nogle huse kom til at svare deres herlighed til Ringsted Kloster³³). Fra den kant af kom der ikke nogen stor lettelse til klostrets bønder.

Det er fristende at forsøge at udregne det gennemsnitlige hovdagsantal for klostrets hovbønder. Det lader sig kun gøre med meget stor usikkerhedsmargin.

Tabel 13 giver kun gårdenes antal, ikke husenes, da jordebørgernes oplysninger herom er få. En anden vanskelighed rejser sig derved, at de fjernestboende bønder næppe kan have gjort mere omfattende hoveri til klosteret. Men hvor stor skulle afstanden være, før den spillede ind?

I lensregnskabet 1579/80 findes opført, at 5 husmænd i Næsby ved Stranden, der dette år ikke havde gjort hoveri, skulle betale hver 1 mk. (afstand fra Næsby til klosteret ca. 35 km).

Lensmanden på Ringsted Kloster skriver i et brev til øverste-sekretæren i Kancelliet 1592 bl. a., at 1 gård i Regnemark (Kimmerslev sogn) og 1 gård i Hejnerup (Sædder sogn) ligger langt fra klosteret, så at dette ikke kan have nogen hjælp fra dem med ægt og arbejde; derimod ligger de belejligt for Roskildegård: Disse to gårdes afstand fra Ringsted Kloster var henholdsvis 13 og 19 km. Om 3 gårde i Teestrup (afstand: 14 km), 1 gård i Skuderløse (afstand: 17 km), 3 gårde i Tjæreby (afstand: 14,5 km), 2 gårde i Terslev (afstand: 13,5 km), 1 gård i Klippede (afstand: 10 km), 1 gård i Hesselholm (afstand: 13 km) og 1 gård i Bjerrede (af-

31) En liste over dette gods findes: D. Kanc. Fortegnelser på kronens gejstlige gods, indsendt af lensmændene i henh. t. kgl. miss. 28. dec. 1590. I denne liste anføres udtrykkeligt ved hver gård, hus eller jord: herligheden til Roskildegård.

32) Kanc. Brevb. 3. maj 1617.

33) Se f. eks. lensregnskabet for Ringsted Kloster 1620/21: »Annammeth af stigtens indkomst, som tilforn udgaves til Roskildegård«.

stand: 17,5 km) siger lensmanden, at de ligger meget belejligt for klostret; senere hen i brevet fremgår det, at det især er ægterne og de til gårdene hørende skove, brevsriveren har tænkt på. Der er dog næppe tvivl om, at den gode beliggenhed også gælder det alm. hoveri³⁴).

Sagefaldsregistrene i lensregnskaberne giver spredte oplysninger gennem de deri noterede tilfælde af overhørighed. Et tilfælde er især af interesse. 1620/21 sad 2 bønder i Nåby (afstand: 18,5 km) overhørig med at age møg i klostrets mark. Bønder, der boede i en afstand af 18,5 km i luftlinie, vel adskilligt over 3 mil i virkelig vejlængde, gjorde således avlingshoveri til klostret.

Nogen bestemt grænse mellem de hovgørende bønder og dem, der lå for langt borte til at gøre hoveri, er det ikke muligt at drage. I nedenstående tabel, hvor der er gjort et forsøg på at udregne en bondes gennemsnitlige årlige antal hovdage, er regnet med en grænse ved 20 km. Alle, der boede i en afstand af 0–19,5 km, har jeg medtaget som hoverigørende. Sumtallene i tabellerne 1, 7 og 6 for henholdsvis det samlede hoveri, plishoveriet og avlingshoveriet er benyttet. Op i disse tal er antallet af bønder boende nærmere end 20 km divideret, dog således at ved 1607/08 er gårdantallet for 1610/11 benyttet og ved 1617/18 og 1618/19 gårdantallet for 1619/20; de derved opståede fejl bliver ubetydelige.

Tabel 13.

Hovarbejdets gennemsnitlige årlige størrelse for en bonde nedennævnte år ved det samlede hoveri, ved plisarbejdet og ved avlingshoveriet (i dage).

	Samlede hoveri	Plisarbejde	Avlingshoveri
1570/71	7,4	1,5	5,9
1576/77	50,5	20,1	30,4
1585/86	43,1	27,7	15,4
1607/08	27,6	17,7	9,9
1617/18	25,0	15,3	9,7
1618/19	26,6	17,9	8,7

34) DKanc. Indkomne breve og indlæg 30. juni 1592. Lave Beck til Chr. Holck.

Det er tidligere bemærket, at langægter ikke er medregnet i tabellernes tal; her skal kort sammenstilles, hvad der kan oplyses om denne del af ægterne.

Efter enkelte af udspisningsregistrene bespistes bønderne – i hvert fald i nogle tilfælde – med et måltid mad, når de kom tilbage fra rejsen. Af registret 1576/77 fås underretning om 24 langægter, alle til Korsør. I registret 1585/86 noteres 156 langægter og gående rejser; af de 156 var 50 til København, 40 til Korsør, 30 til Sorø, 2 til Roskilde, 8 til Skælskør, 4 til Næstved, 22 til ubestemmeligt sted. Først i registret 1618/19 findes atter lignende oplysninger; der var efter det kørt 73 langægter; deraf 55 til Køge, 4 til København, 2 til Slagelse, 12 til ubestemmeligt sted.

Af de i registrene indførte langægter er kun få med korn; de allerfleste rejser har været med varer, der skulle anvendes i klostrets husholdning, især sild og anden fisk. En del rejser til København efter varer – vel når det gjaldt småpartier – udførtes af klostrets postvogne³⁵).

Der må imidlertid have været mange andre ægter med korn, tømmer, mursten, salpeterjord o. l., hvis antal slet ikke lader sig beregne. Der var fadeburstransporterne, ægterne med skrivere, der skulle til København fra andre len for at aflægge regnskab eller betale skatter ind, med rejsende hoffolk og andre, der havde kongens pas og med de adelige, der indtil 1623 kunne kræve fri befordring i klostret³⁶). Det var dog vist ikke noget stort arbejde, bønderne havde med at køre for adelen og hoffolkene, da klostrets postvogne netop benyttedes dertil³⁷). Byen Ringsteds borgere havde også pligt til at gøre ægter for klostret³⁸).

35) Se lensregnskaberne oplysninger om udgifter til fortæring under rejsen. Det fremgår f. eks. heraf, at klostrets postrider eller en af postdrengene 1609/10 var 11 gange i København; desuden enkelte gange i andre byer.

36) Kanc. Brevb. 8. okt. 1623.

37) Det fremgår f. eks. af listerne over udfodring til heste på Roskildegård i lensregnskaberne 1583/84 og 1585/86; heri omtales ikke sjældent Ringsted Klosters postvognsheste, der kørte en eller anden adelig til Roskilde.

38) 1616/17 findes i sagesaldslisterne omtalt 7 borgere, der var tilsagt til ægter, men havde været ulydige. I den tidlige middelalder må borgerne i Ringsted have gjort i hvert fald høstarbejde til klostret; det hedder i Svend Grathes brev fra 1148 (Diplomatarium Danicum 1. rk. 2. bd. nr. 101, jvf. Hassø: Bidrag til Ringsted Købstads Historie indtil Aar 1600,

M. h. t. fadeburstransporterne gælder det, at adelens og gejstlighedens bønder skulle hjælpe kronens; desuden mødte foruden Ringsted herreds bønder også Merløse herreds i Ringsted³⁹). Når det gjaldt andre større transporter, faldt det ofte klostrets bønder for besværligt selv alene at gøre ægterne; kronbønder i andre len, gejstlige bønder o. l. blev da beordret til at hjælpe⁴⁰).

Ægterne har utvivlsomt været trykkende for bønderne. Byrden har ikke stået i ligefremt forhold til den med ægternes udførelse anvendte tid; det værste var sikkert, at bøndernes heste blev udmattede, evt. ødelagte ved de lange ægter ofte med tungt læs ad datidens elendige veje. (En Københavnsrejse krævede således i heldigste tilfælde 4 dage). Man søgte vel at hjælpe bønderne ved at lægge så mange ægter som muligt, når det var slædeføre; men selv da var en længere rejse en meget besværlig sag.

En del af avlingshoveriet og plishoveriet har naturligvis også været spanddage; for avlingshoveriet er det ikke muligt at fastslå, hvor mange af dagene der var spanddage. Ved gærdelukning og møgarbejde adskiller registrene ikke gangdage og spanddage, og selv i de tal, der i tabellerne er angivet for kørsel med hø og korn, er medregnet de tilsvarende arbejdsdage med at tage imod i laden. Ved plishoveriet er derimod en adskillelse mulig; tallene for spanddage gives i den følgende tabel 14.

1922,64), at han, der tidligere havde overdraget kirken i Ringsted halvdelen af stadens agre, en eng og et møllested, nu overdrog dem skoven Thislund og hele nidsommergælden af Ringsted til deres beklædning, desuden indhøstningsarbejde, kaldet dagsværk, om efteråret efter gammel vurdering («cum laboribus metendi dictis dagsuercke in autumnum secundum antiquum et verum taxum»). Klostret mistede siden herskabsretten over byen, der først 1544 og fuldstændigt fra 1576 (jvf. Hassø: anf. arb.: 125 f.) lagdes under abbeden (lensmanden). Borgerne har dog også før den tid, når de ville drive avlsbrug, måttet fæste jord af klostret (Hassø: anf. arb. 238 ff.). Der er ikke påtruffet oplysninger om, at borgerne har gjort hoveri i egentlig forstand, derimod udførte de ægter; ved kgl. åbent brev af 25. febr. 1578 fritages de for en forhøjelse af landgilden, da de, efter at byen var kommet under klostret, besværedes med mere ægt og hold end tidligere (Kanc. Brevb.). Det er værd at mærke sig, at i et samtidigt brev, hvorved kronens bønder i Kværkeby fik landgilden nedsat, motiveres dette bl. a. med, at bønderne besværedes med idelig ægt og arbejde til klostret.

39) F. eks. Kanc. Brevb. 4. nov. 1585 og 29. marts 1598.

40) F. eks. Kanc. Brevb. 27. febr. 1567; 14. febr. 1583; 4. juni 1583 og 5. marts 1586.

Tabel 14.
Spanddagens fordeling på plishoveriets arbejdsgrupper.

	1570/71	1576/77	1585/86	1607/08	1610/11	1611/12	1612/13	1613/14	1617/18	1618/19	1619/20
1 Arb. m. brændsel	18	1056	1501	2905	2062	2019	2051	2173	2218	2426	2107
		-1348									
2 Arb. m. korn	0	0	200	470	443	444	440	434	414	426	435
3 Arb. m. vand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Arb. m. maltg. ...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Arb. m. husdyrene	0	15	6	55	0	0	0	0	0	0	0
6 Arb. f. murer ...	52	44	467	343	13	5	0	14	0	2	89
7 Arb. f. tømrer ...	0	36	129	0	0	0	0	0	13	0	0
8 Arb. f. smed	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Arb. f. fisker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 Arb. i urtehaven	0	8	0	15	3	12	12	6	13	0	0
11 Arb. i humlehaven	0	29	41	0	0	0	0	0	18	0	0
		-68									
12 Jordarbejde	0	0	90	0	0	0	0	42	0	0	0
13 Husligt arbejde ...	0	0	0	55	83	51	76	39	42	43	72
14 Slagtning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 Hør- og hamparb.	0	0	?	0	0	0	0	0	0	0	0
Forskelligt	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0
Ubestemmeligt ...	0	?	?	0	0	0	0	0	0	0	0
	70	over 1188	over 2486	3843	2604	2531	2579	2702	2718	2897	2747
		-1519									

I 1570/71 var af plisdagene 26,1 % spanddage; for de følgende år er tallene således: 1576/77: 28,3 %, 1585/86: 30,1 %, 1607/08: 64,7 %, 1610/11: 46,0 %, 1611/12: 45,2 %, 1612/13: 55,0 %, 1613/14: 51,9 %, 1617/18: 52,8 %, 1618/19: 43,3 %, 1619/20: 44,4 %.

Tallene for 1576/77 og 1585/86 ligger sikkert alt for lavt; det er ikke muligt at afgøre, hvor stor en del af ugedagsmændenes arbejde, der har været spanddage; deres arbejde er der derfor her slet ikke taget hensyn til.

I 1607/08 nås den højeste procent for spanddage; for de følgende omtalte år svinger procenten omkring 50. Det er naturligvis vedkørslen, der dominerer; det må iøvrigt huskes, at ved rubrikken »Arb. m. brændsel« mangler for disse år helt skovningen, således at procenttallene for spanddagene, hvis registrene var fuldstændige, ville komme til at ligge noget lavere. Der er iøvrigt al mulig grund til at omgås tallene for spanddage med forsigtighed, da det næppe kan regnes med, at der for hver beregnet spanddag har været tale om en hovbonde med vogn. Ofte kan der vel have været 2 hovgørende med een vogn.

TILLÆG I.

*Oplysninger om det udsæede og det indavlede korn på
Ringsted Klosters ladegård (-1619).*

(Tallene er beregnet i tønder, skønt rug og byg i almindelighed ikke i regnskaberne angives heri. Udsæden for rug i et år, svarer til avlen det følgende år)⁴¹⁾.

	Rug		Byg		Havre	
	Udsæd	Avl	Udsæd	Avl	Udsæd	Avl
1566	69,0	48,0	78,3	150,5	11,5	25,0
1570	61,4	120,9	83,5	234,8	?	34,0
1576	46,3	57,1	176,5	479,5	40,3	40 (?) ^{41a)}
1579		179,6 ⁴²⁾		405,3 ⁴²⁾		42a)
1584	62,5					
1585	56,8	291,0	74,8	262,5	5,5	42b)
1587	72,7	145,7		230,0		
1589	42,7	122,0	50,2	148,2		
1601	76,5	80,8		138,0		
1602	72,5	94,0	102,0	205,0		
1606	70,7	103,5		209,2		
1607	68,9	173,3	81,8	139,8		
1608	52,5	63,0		271,0		
1609	64,5	117,3	93,8	227,0		
1610	59,2	165,5	63,5	167,0		
1611	58,2	75,0	71,2	254,5		
1612	60,3	146,0	81,3	184,8		
1613	63,8	124,2	89,0	173,7		
1614	53,7	125,0	82,0	198,7		
1615	58,8	93,8	86,3	130,3		
1616	58,7	96,5	88,3	122,0		
1617	56,5	80,0	87,1	262,0		
1618	57,0	117,5	67,5	123,3	7,0	10,3
1619	47,0	93,2	54,5	122,9		

41) M. h. t. rug regnes i 1500-årene med 1 læst a 12 pd., 1 pd. a 3 tdr. 2 skp., 1 td. a. 5 skp. (jvf. Svend Gissel i »Bol og By« 5,38), selv om der herved fremkommer et pund på 17 skp. For 1602 (og 1601) er efter en påtegning på lensregnskabet 1602/03 1 læst rug = 12 pd. a 4 tdr., 1 td.

TILLÆG II.

Tilstanden i begyndelsen af 1640'erne efter Ringsted herreds tingbøger 1640 og 1642⁴³).

I 1640 ses det tydeligt, at hovmarkerne og gærderne var opdelt i stykker til hver gård.

Over Ringsted Klosters hovgærder har vi en synsforretning fra 1640⁴⁴).

Den giver oplysninger om de gærder, der ikke var blevet lukket eller ikke var tilstrækkelig godt holdt. Det almindelige var, at hver gård havde et eller flere stykker gærde, nøje fastsat hvor, at lukke. For visse landsbyers vedkommende lukkede dog hovbønderne fra samme by deres gærder i fællesskab »i flæng«. Således var forholdene i hver fald ved Terslevs, Førsløvs og Teestrups gærder. Det er sikkert tilfældigt, at denne ordning fandtes netop for 3 så fjerntliggende byer (afstand i luftlinie henholdsvis 13,5, 12,5 og 14 km). I Tjæreby (afstand: 14,5 km) havde hver gård sit gærdestykke. Disse landsbyer er de fjernestliggende, der nævnes i oversigten. Klostret havde imidlertid gods, der lå længere borte, i andre herreder, f. eks. Tjørntved (afstand: 17 km), i Herlufmagle (afstand: 15 km), Nåby (afstand: 18,5 km) og Risle (afstand:

= 6 skp., hvilken omregning er benyttet for disse 2 år. Lensregnskabet 1607/08 har påtegning om, at 1 læst rug = 12 pd. rug a 3 tdr. 2 skp., 1 td. rug = 6 skp., hvilken omregning er benyttet fra 1606 og fremefter. (Den usikkerhed, der kan være ved omregningen af rug, er så ringe, at den ved belysningen af hoveriets udvikling er uden betydning). Byg er overalt omregnet efter taksten: 1 læst a 12 pd. a 4 tdr. a 6 skp. Havren opgives oftest i tdr., hvorpå går 6 skp.; men havre er dyrket i ringe udstrækning og antagelig i større omfang end angivet skåret i hakkelse.

41a) Og efterkorn 8 pd. 2 skp.

42a) Og efterkorn 7 1/2 pd. 7 skp. (pd. a 24 skp.).

42b) Hakkelse af havren.

42) Inkl. tærskernes andel (1 skp. pr. pd.).

43) Sammen med tingbogen fra 1617 er disse to tingbøger de eneste, der er bevarede fra Ringsted herred fra før 1660. Tingbogen fra 1642 har kun få vigtige oplysninger.

44) Synsmændene blev på begæring af ridefogden udskrevet 15. maj 1640 (fol. 21 b). 18. juni (fol. 54 a ff.) afgav de 8 mænd deres syn derover, skriftligt affattet; det blev indført i tingbogen. Det tilsvarende syn for 1642 fandtes i tingbogen for dette år fol. 121 b - 122; men desværre er fol. 122 a-b udrevet.

19 km). Der lader sig næppe slutte noget ud fra tingbogens tavshed om disse landsbyer.

Nogle af ugedagsmændene nævnes også som forsømmelige; det gælder beboere i Balstrup, Slangerup, Kværkeby, Nordrup og Mulstrup.

Det afsnit i tingbogen, der giver de interessanteste oplysninger om hoveriforholdene er dog en række vidneforklaringer afgivet af klostrets bønder på tinget 1640. Årsagen dertil var en klage, der af en bonde var indgivet til kongen over lensmanden. Samtlige herredets kronbønder indkaldtes til tinget og tilspurgtes, om de havde noget at klage over lensmanden eller hans folk. Fra den til kongen indsendte klage tog alle bønderne afstand; men de benyttede lejligheden til at fremkomme med en del andre klagemål. Ridefogden var til stede og påhørte klagerne; han fik også lejlighed til at stille spørgsmål til de klagende, men benægtede ikke klagernes rigtighed⁴⁵).

Som et administrativt mellemlid mellem lensmanden eller hans foged og hovbønderne stod bondefogderne, der almindeligvis hver havde et sogns bønder under sig. Bondefogderne må have ført tilsyn med hoveriarbejdets udførelse⁴⁶). Selv gjorde de ikke hoveri, derimod nok nogle ægter, således kornægter. Bondefogderne havde derfor oftest ikke noget at klage over; enkelte besværede sig dog over, at de havde gjort flere Københavnsrejser end før. Der var også en del af de menige bønder, der ikke ønskede at klage; men de fleste benyttede dog den givne lejlighed. Oftest gik klagen ud på, at de havde mere pløjning, gærdelukning, tærskning og flere Københavnsrejser at udføre nu end i tidligere lensmænds tid. Orup mænd sagde, at de havde 3 gange så megen pløjning som tidligere; i Farendløse havde man to gange så megen pløjning. I to tilfælde spurgte ridefogden bønder om, hvor meget korn de havde at så til klostret. En bonde i Orup svarede: 7 skp. sæd; i det andet tilfælde, vidste klagerne ikke, hvor meget det drejede sig om.

Om gærdelukningen påstod Orup mænd også, at den var 3 gan-

45) Klagerne findes Ringsted herreds tingbog 10. sept. 1640 (fol. 129), 17. sept. (fol. 150 a ff) og 24. sept. (fol. 148 ff).

46) Det fremgår dog ikke af tingbogen 1640; men sml. forholdene på Antvorskov og Sæbygård hovmarker (lensregnskaberne for disse len).

ge så stor som tidligere, og Farendløse bønder anslog den til det dobbelte af, hvad den var før. I to tilfælde, hvor bønderne blev spurgt om, hvor mange gærder de havde at lukke, var de ikke i stand til at give svar.

M. h. t. tærskning er det værd at mærke sig, at den i udspisningsregistret kun forekommer i okt. 1618 og kun med 12 arbejdsdage; det ligger nær her at tænke sig, at man i en fart har skullet fremskaffe sædekorn til efterårssåningen, hvorfor hovbønderne blev sat til at aftærskte noget rug. Tærskarbejdet var ellers før 1620 altid daglejeres akkordarbejde. I 1640 er det derimod bønderne, der tærsker. Nogle sagde, at deres karle måtte tærskte på klostret vinter, sommer og vår. En bonde hævdede, at han ikke kunne få karle, fordi de ikke vil tærskte til hove.

Yderligere har der været arbejde med at grave grøfter og diger, med at opbryde eng og moradser og rydde stubbe. De sidste arbejder viser, at lensmændene, fra 1630 til 1662 Jørgen Seefeld Christoffersen, har ønsket at forbedre ladegårdens drift.

Om Københavnsrejserne beretter to bønder fra to forskellige landsbyer, at de havde gjort 8 rejser i løbet af det sidste år. Et eksempel fra Ørslev skildrer nok særlig graverende forhold, men er alligevel værdifuldt. En bonde herfra klagede over, at han havde været hårdt ramt af rejser. Først kørte han i efterhøst for et år siden til København med hollænderen (d.v.s. mejeribestyreren) og hans dreng, da forkørte de hans heste, så han kunne ikke siden køre rejser med dem. Så kom kongens fadebur, da kunne han ikke køre en bygmark, men måtte købe nye heste. Noget efter kørte han nogle rejser, bl. a. en til København med korn, da kastede man på hans vogn 5 tdr. korn og tvang ham til at beholde det på den, bl. a. ved at sætte ham i tønden. Eksemplet viser, hvor let bøndernes heste blev kørt træt på de lange rejser, ikke mindst når læsene var for tunge.

En meget stor del af bønderne klagede tillige over den hårde behandling, de var genstand for under hovarbejdet. Især havde en kort forinden afdød ladefoged mishandlet ikke alene bøndernes hovbud, men også dem selv. En blev slået så blodet løb ham ud af ørerne; en anden blev slået i ladegulvet. Det var p. g. a. behandlingen vanskeligt at få tyendet til hove.

Der kan næppe være nogen tvivl om, at avlen er blevet forøget i tiden siden 1620; det hænger sikkert sammen med, at lensmanden fra 1624 havde avlingen fri; det gjaldt for ham at få så meget ud af den som muligt.

Det er ovenfor fremhævet, at ugedagsbønderne eller i hvert fald en del af dem tog del i gærdelukningen. Klagerne viser, at ugedagsbønderne også havde del i de andre til avlingshoveriet hørende arbejder. Om dette er noget siden 1620 tilkommet eller en ældre ordning, lader sig ikke afgøre.

Ligesom det er tydeligt, at det almindeligste har været, at hver gård havde sit bestemte stykke gærde at lukke, således fremgår det klart, at hver gård har haft sit stykke af hovmarken at pløje og dyrke. I et tilfælde taler en bonde om det stykke jord af hovmarken, der oprindeligt lå til hans gård, og om nogen jord, der senere var lagt til den. Af flænghoveriet er m. h. t. hovmarken ikke ringeste spor i tingbogens oplysninger.

UDSPISNINGSREGISTRE
FOR
RINGSTED KLOSTER

Editionsprincipper

Teksten gengives bogstavret, dog er af hensyn til den typografiske opstilling, og da det i øvrigt er skønnet uvæsentligt, i udspisningsregistrene 1576/77 og 1585/86 efter eller over de yderst til højre angivne tal ordet måltid (i datidens varierende stavemåder) udeladt (se s. 10 og s. 36). Abbreviationer er normalt opløst, og de indsatte bogstaver kursiverede, hvorimod kursiveringen i ugenes betegnelse er brugt for at fremhæve disse.

Orddelingen er – såvidt muligt – gengivet, som den forekommer i originalerne.

Romertal, der forekommer i teksterne, er gengivet med arabertal.

Tegnsætningen er lempet efter vore dages brug, og anvendelsen af store og små bogstaver ændret, så den stort set stemmer med undervisningsministeriets bekendtgørelse af 22. marts 1948.

Bemærkninger i marginen og mellem linierne er flyttet ind i teksten, men anbragt i spids parentes.

Udgiverens tilføjelser er anbragt i skarp parentes, hvad enten de skyldes mangler i manuskriptforlægget, eller er indføjet af udgiveren, for at lette benyttelsen, som ved uge- og dagsbetegnelsen.

Fejlskrevne ord er markeret ved udråbstegn, hvis de ikke er markeret i noter.

1570/71

WGGIßS KAAST OCH WDSPISNINGH WDJ RINGSTEDTT
CLOSTER FRA PHILLIPPI OCH JACOB] DAUG AAR 1570 OCH
TILL SAME AARS DAUG YGENN.¹⁾

Sanctorum Phillippi och Jacobj Apostolorum wgge [30/4–6/5].

Tiisdaug [2/5].

6 hariefolck, som hariede haffre nedt.

Exaudj wge [7/5–13/5].

Tiisdaug [9/5].

24 ploufffolck, som ploffuede till byg paa Capill aassen en daug.

Fredaug [12/5].

5 hariefolck en daug.

2 garmend, som hulpe y humle haffuenn en daug.

Pintzse wgge [14/5–20/5].

Mondaug [15/5].

36 folck, som pløyede till byg en dagh.

Trinitatis 3. wgge²⁾ [4/6–10/6].

Løffuerdaug [10/6].

10 folck, som aag tørre hiem att brende, en dag.

End 8 folck, som aag tørre etc.

Trinitatis 4. wgge [11/6–17/6].

Løffuerdaug [17/6].

20 folck, som aag mæg, och 10, som brød paa, enn daug.

1) Indgår i Ringsted Klosters lensregnskab 1570/71. Det her udgivne er kun uddrag af udspisningsregisteret, og det er *ikke* angivet, hvor der er foretaget udeladelser.

2) D. v. s. 2. uge i Trinitatis, idet selve Trinitatisugen regnes med som Trinitatis 1. uge. – Tilsvarende gør sig gældende i det følgende.

Trinitatis 6. wge [25/6–1/7].

Syndaug [25/6].

10 leemendt att slae y Nørre haffue en daug.

Mondaug [26/6].

8 lee mendt att slae y lycken enn daug.

Trinitatis 7. wgge [2/7–8/7].

Torsdaug [6/7].

24 leemendt att slae ved aaenn en daug.

Løffuerdaug [8/7].

23 leemendt att slae y gamell føe [?] enn daug.

Trinitatis 8. wgge [9/7–15/7].

Torsdaug [13/7].

40 folck att riffue høe ved aaenn enn daug.

Fredaug [14/7].

5 folck att age høe indt enn daug.

Løffuerdaug [15/7].

5 folck att riffue høe y ruguongen enn daug.

7 folck att age høe enn daug.

Trinitatis 9. wgge [16/7–22/7].

Mondaug [17/7].

28 leemendt att slae paa Hafflebierge marck en daug.

Tiisdaug [18/7].

2 leemend att slae y enghaffuenn enn daug.

Onnssdaug [19/7].

15 leemendt att slae y enghaffuenn enn daug.

Løffuerdaug [22/7].

36 folck att riiffue høe paa Hafflebierge marck en daug.

Trinitatis 10. wgge [23/7–29/7].

Mondaug [24/7].

22 folck att riffue høe y enghaffnn.

Tiisdaug [25/7].

6 folck att age høe hiem aff Hafflebierge marck enn daug.

Trinitatis 11. wgge [30/7–5/8].

Mondaug [31/7].

50 folck att binde rug en daug.

Onsdagh [2/8].

10 folck att age rug hiem en daug.

Løffuerdaug [5/8].

8 folck att age rug hiem.

Trinitatis 12. wge [6/8–12/8].

Mondaug [7/8].

8 folck att binde haffre vthi eng haffuenn.

Fredaug [11/8].

46 meyere att meye byg enn daug.

Løffuerdaug [12/8].

14 meyere y lyckenn att meye byg.

Trinitatis 13. wge [13/8–19/8].

Mondaug [14/8].

80 binde folck att binde byg enn daug.

Løffuerdaug [19/8].

30 folck att binde byg enn daug.

Trinitatis 14. wgge [20/8–26/8].

Tiisdaug [22/8].

27 folck att binde byg enn daug.

24 folck att age byg hiem enn daug.

Onssdaug [23/8].

20 folck att binde byg y lyckenn enn daug.

3 karlle att meye boghuede enn daug.

Torsdaug [24/8].

37 leemend att slae y lyckenn.

Trinitatis 15. wgge [27/8–2/9].

Mondaug [28/8].

18 leemendt att slae y byg marckenn.

Fredaug [1/9].

3 folck att age boghuede hiem enn daug.

20 folck att riffue høe y lyckenn.

Løffuerdaug [2/9].

5 folck att age høe hiem aff lyckenn.

Trinitatis 16. wgge [3/9–9/9].

Mondaug [4/9].

3 folck att age høø hiem aff lyckenn.

Tiisdaug [5/9].

4 folck att age høe hiem aff lycken.

5 folck at riffue høe y lycken.

Trinitatis 19. wgge [24/9–30/9].

Mondaug [25/9].

60 folck att plocke humle enn daug.

Tiisdaug [26/9]

40 folck en daug att plocke humle.

Trinitatis 22. wgge [15/10–21/10].

Tiisdaug [17/10].

16 ploff folck att pløye till rug enn daug.

Onssdaug [18/10].

16 ploff folck enn daug att pløye till rug.

Trinitatis 23. wgge [22/10–28/10].

Mondaug [23/10].

8 folck att harie till rug en daug.

Første wgge y Faste [4/3–10/3]

Mondaug [5/3].

7 karlle att hugge tiørne:

Tiisdaug [6/3].

16³⁾ tiørnemendt ald wgen.

Onssdaug [7/3].

3 tiørnemend att hugge tiørne enn daug.

4 tiørnemendt ald daugen.

3) D. v. s. 96 tjørnemænd i ugens løb; muligheden for, at wgen er fejlskrift for daugen, ses der bort fra.

Andenn wgge y Faste [11/3–17/3].

Mondaug [12/3].

En karll at føre jord och grudt y kongens staald aldt dagen.

Tiisdaug [13/3].

12 mend med deris vogne att age tiørne heim en daug.

En karll ald daugen att føre gruud y kongens staaldt.

Torssdaug [15/3].

En karll att føre grud y kongens staaldt ald daugenn.

7 folck att age steen och sand till kongens staaldt.

Fredaug [16/3].

4 vogne att age steen och sandt till kongens staaldt.

En karll att føre jord och grud y kongens staald ald wgen⁴).

Løffuerdaug [17/3].

4 vogne att age tierne.

12 vogne att age steenn och sand till kongens staaldt.

En karll att hielpe y humlehaffuen enn daug.

Tredie wgge y Faste [18/3–24/3].

Mondaug [19/3].

30 folck, som lagde grønne for y Little marck.

12 folck att age steenn och gruud till kongens staaldt.

En karll att føre steen och sand till broleggeren.

Tiisdaug [20/3].

42 folck att legge grønne for y Lille marck.

5 folck att age steen och sand till kongens staald en daug.

Torssdaug [22/3].

En karll, som halp humle mandenn alld daugen.

8 folck att age steen och sandt till kongens staaldt.

Fierde wgge y Faste [25/3–31/3].

Mandaug [26/3].

2 karlle en dag att hielpe humle manden y humle haffuen.

Tiisdaug [27/3].

4 karlle att age steen och sandt till for:ne staaldt.

4) D.v.s. 6 arbejdsdage i ugens løb; muligheden for, at wgen er fejlskrift for daugen, ses der bort fra. Jvf. note 3.

Torssdaug [29/3].

En karll att hielpe y humle haffuen ald daugenn.

Fredaug [30/3].

3 karlle ald daugen att hielpe y humle haffuen.

En karll ald daugen att hielpe Per Smidt y smedenn.

Fempte wgge y Faste [1/4–7/4].

Mondaug [2/4].

Otte folck at gøre en demning ved Puge søe, att vandit icke skulle løffue vdt.

34 ploff folck att legge grønne fore.

Siette wgge y Faste [8/4–14/4].

Mondaug [9/4].

2 karlle att graffue om Muncke haffue ald daugen.

Tiissdaug [10/4].

3 karlle ald daugen att graffue om Muncke haffue.

En karll att hielpe y humle haffuen ald daugenn.

Onssdaug [11/4].

3 karlle ald daugen att graffue om kring Muncke haffue.

En karll ald daugen att hielpe y Muncke haffue.

14 karlle att lycke gierre alld daugen.

Torssdaug [12/4].

3 graffuere ald daugen.

Fredaug [13/4].

3 karlle ald dagen att graffue om kring Muncke haffue.

4 folck ald daugen att hielpe y humle haffuenn.

Løffuerdaug [14/4].

4 folck att pløye y Nørrehaffue enn daug.

4 harre folck y eng haffuen alld daugen.

Paaske wgge [15/4–21/4].

Torssdaug [19/4].

Tolff folck att bryde itt huss nedt y ladegaardenn.

Fredaug [20/4].

4 folck ald dagen att bryde huss ned y ladegaarden.

Løffuerdaug [21/4].

20 folck att lycke gierde.

Hans Tommißen och Jens Hugger selff siette att bryde itt huss ned y ladegaardenn.

Quasi modo genitj wgge [22/4–28/4].

Mondaug [23/4].

En hackelse skierre ald daugen.

2 karlle att hielpe y humlehaffuen aldt daugen.

Tiissdaug [24/4].

En hackelse skierre ald daugen.

2 karlle att hielpe y humlehaffuen ald daugen.

5 folck ald daugen att arbeyde paa Anders Kellersuendtzs.

Onssdaug [25/4].

2 karlle ald dagen att hielpe y humlehaffuenn.

Hans Tomißen ald daugen att bryde itt huss nedt och 5 karlle.

Torssdaug [26/4].

2 karlle att hielpe y humlehaffuen ald dagen.

12 folck att age tiørne.

10 folck att bryde itt huss nedt.

Fredaug [27/4].

2 karlle ald daugen att hielpe y humlle haffuenn.

7 folck paa itt huss att arbeyde ald daugen.

9 folck att age tiørne.

Løffuerdaug [28/4].

70 folck att pløye till byg.

8 folck ald daugen att arbeyde paa itt huss.

2 karlle ald daugen att hielpe y humle haffuen.

1576/77

VGGE KOST OC FORRING VDJ RINNGSTED CLOSTER VDJ
DETTE AAR 1576.

VDSPISIT TILL ARBIEDER VDJ CLOSTERIT.

Wgge Quasimodo geniti [29/4–5/5].

Arbiedere vdi closterit.

40 som pløgit till biug 1 dag	80
39 closters wgedagis mendt 1 dag	39
2 ploff mendt helle wgge	42
2 ploff drenge helle wgge	42
2 saae mendt helle wgge	42
4 wdj closters humble haffue 1 dagh	8
10 som aage humble stenger 1 dag... ..	20
4 som hugge tiørnne 2 dage	16
2 terske mendt helle wgge	42
Beløffuer sig	331 moltidt ¹⁾

Wgge Misericordia [6/5–12/5].

Arbieder vdi closterit.

20 som pløgit 3 dag	120
10 som harrit 4 dag	80
6 som lugtte gierder 2 dage	24
39 closters wgdagis mendt 1 dag	39
1 tiørnne mandt helle wgge	21
2 ploffmendt helle wgge	42
2 ploffdrenge helle wgge	42
2 saae mendt helle wgge	42
2 terske mendt helle wgge	42

1) Bag en klamme om de enkelte poster ovenfor har originalen også ordet multiidt og således ved de følgende uger i dette regnskab, dog i forskellig stavning. Denne klamme og ordet multiidt el. moltidt er udeladt her.

Giffuen vdj Gudtz naffnn for portenn	30
Beløffuer sig	482 moltidt

Wgge Jubilate [13/5–19/5].

Arbieder vdj closterit.

35 som pløgit 1 dag	70
20 som harrit 1 dag	40
10 som hugge tiørnne 1 dag	20
6 som hugge humble stenger 1 dag	12
39 closters wgedaugis mendt 1 dag	39
3 ploff mendt helle wgge	63
3 ploff dreng hell wgge	63
2 saae mend hell wgge	42
1 bødicker 2 dage	6
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen	18
Beløffuer sig	373 molliidt

Wgge Cantate [20/5–26/5].

Arbieder vdi closterit.

12 som hugge tiørnne 1 dag	24
8 som lugtte gierder 2 dage ^{1a)}	36
8 som aage tiørnne 2 dage ^{1a)}	36
39 closters wgedaugis mendt 1 dag	39
1 tømmer manndt helle wgge	21
3 ploff mendt helle wgge	63
3 ploff dreng helle wgge	63
1 som rensit kongens stolle helle wgge	21
Giffuenn vdj Gwdtz naffnn for porthenn	20
Beløffwer sig	323 moltidt

Wgge Vocem Jucunditatis [27/5–2/6].

Arbeidere vdi closterit.

10 som hugge tiørnne 1 dag ^{1a)}	24
12 som gierde 1 dag	24

1a) Muligvis fejl i tallene i denne indførsel.

6 som aagge thiørnne ²⁾ 1 dag	16
10 som aagge stauffre 1 dag	20
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
4 som gierde omkring Muncke haffue helle wgge ^{2a)}	44
1 tømmer mand hielle wgge	21
1 fange hele wgge	21
Giffuen vdj Gudtz naffn for po[r]thenn	20
Beløffuer sig	229 molltidt

Vgge Exaudi [3/6–9/6].

Arbieder vdj closterit.

6 som hugge thiørnne 1 dag	12
10 som hugge thiørnne 1 dag	20
4 som renßit kongens stalle 1 dag	12
10 som gierde 1 dag	20
39 closters wggedaugis mendt 1 dag	39
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fange helle wgge	21
4 som gierde om kring Muncke haffue helle wgge	84
Giffuen vdj Gudtz naffn for porthenn	26
Beløffuer sig	255 moltidt

Pindtz vgge [10/6–16/6].

Arbieder vdi closterit.

10 som hugge thiørnne 2 dage	40
12 som aagge thiørnne 1 dag	24
10 som renßit closters lader 3 dage	60
32 som lugtte gierder 1 dag	64
39 closters wggedagis menndt 1 dag	39
1 tømmer mand hielle wgge	21
1 fangge helle wgge	21

2) Muligvis fejl i tallene i denne indførsel.

2a) Antageligt skal antallet af måltider være 84.

2 graffuer adt graffue omkring nogen closters jordt helle wgge ³⁾	43
2 som gierde omkring Muncke haffue helle wgge	42
Giffuenn vdj Gutz naffn for porthen	24
Beløffuer sig ⁴⁾	377 moltidt

Vgge Trinitatis [17/6–23/6].

Arbieder vdi closterit.

1 som rensbit konngens stolle 4 dage	12
10 som hugge thiørnne 3 dage	60
10 som aagge thiørnne 1 dag	20
66 som aagge møg och lesbit paa 4 dagis [!]	528
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
1 tømmer manndt helle wgge	21
1 fangge helle wgge	21
Giffuen vdj Gutz naffn for porthen	32
Beløffwer sig	733 molltidt

Wgge 1. Trinitatis [24/6–30/6].

Arbieder vdj closterit.

10 som hugge tiørnne 1 dag	20
16 som gierde 1 dag	32
4 som aagge thiørnne 1 dag	8
25 som aagge thiørnner 1 dag	25
50 som aag møg och lesbit paa 2 dage	200
39 closters vgge dagis mendt 1 dag	39
1 som rensbit kongens stolle helle vgge	21
1 tømmer mand helle wgge	21
1 fange helle wgge	21
Giffuen vdj Gutz naffn for porthenn	30
Beløffuer sig	417 moltidt

3) Der skulle ventes 42 måltider.

4) 377 fejlagtigt for 378. Jvf. forrige note.

Wgge 2. *Trinitatis* [1/7–7/7].

Arbieder vdi closterit.

6 som hugge thiørnne 1 dag	12
13 som aagge thiørnne 1 dag	13
12 som lugit koell 1 dag	24
6 som gierde omkring closters march 1 dag	12
40 som aag møg och lesßit paa 3 dage ²)	180
2 gryenn quinder 2 dage	12
39 closters wgge dagis mendt 1 dag	39
1 tømmer mandt hell wgge	21
1 fange hell wgge	21
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthenn	34
Beløffuer sig	368 moltidt

Wgge 3. *Trinitatis* [8/7–14/7].

Arbieder wdi closterit.

60 som aag møg och lesßit paa 3 dag	360
30 som wennde tørre 1 dag	60
16 som hugge thiørnne 1 dag	32
5 som rensßit staalle 1 dag	10
10 som luggitt kaaell 2 dag	40
10 som gierde 1 dag	20
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
2 tømmer mendt helle wgge	42
1 fangge helle wgge	21
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthenn	24
Beløffuer sig	648 moltidt

Wgge 4. *Trinitatis* [15/7–21/7].

Arbieder wdi closterit.

4[0] lee mendt vdj closters march 4 dag	320
80 som wende tørre och reste thennom wp vdj closters tørre mosße 1 dag	160
176 som giorre høv vdj closters wørng och march 1 dag ...	352
20 som strødde møg 1 dag	40
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39

1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fangge helle wgge	21
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthenn	16
Beløffuer sig	969 moltidt

Wgge 5. Trinitatis [22/7–28/7].

Arbieder wdi closterit.

46 lee mendt at slaa vdj closters march 3 dag	276
144 som giorde høø vdj flamme march 2 dag	576
102 som aagge tørre aff closters tørre mosse 2 dag	408
84 som wende tørre 1 dag	168
2 som gierde 1 dag ²)	8
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fangge helle wgge	21
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthenn	34
Beløffuer sig	1551 moltidt

Wgge 6. Trinitatis [29/7–4/8].

Arbieder wdi closterit.

10 som aagge tiørnne 1 dag	20
106 lee mendt at slaae vdj closters march 1 dag	212
106 som aagge tørre 1 dag	212
173 som giorde høe 1 dag	346
60 som wende tørre 1 dag	120
80 som aagge høe 1 dag	160
3 som groffue leder 4 dag ⁵)	39
39 closters wgge dagis mendt 1 dag	39
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fangge helle wgge	21
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthenn	24
Beløffuer sig	1214 moltidt

5) 39 er fejlagtigt for antallet af måltider – under påvirkning af den følgende linies sum. Formentlig skal der læses 36.

Wgge 7. Trinitatis [5/8–11/8].

Arbieder wdj closterit.

80 som aagge høe 1 dag	160
60 som meygde rug 1 dag	120
200 lee mendt at slaae vdj closters biug march 1 dag	400
39 closters wgge dagis mendt 1 dag	39
1 jegger drenng helle wgge	21
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fangge helle wgge	21
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthenn	26
Beløffuer sig	808 molltidt

Wgge 8. Trinitatis [12/8–18/8].

Arbieder wdi closterit.

12 som lugit kaaell 2 dage	48
90 som meygde biug 1 dag	180
10 som gierde 1 dag	20
39 closters wg dagis mendt 1 dag	39
3 som groffue leder och klenit paa jit wogen skiulldt vdj closterit helle vgge	63
2 som bar leder till samme wogenn skiulldt helle wgge	42
8 som aagge tiørnne 1 dag	16
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fange helle wgge	21
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthenn	16
Beløffuer sig	466 molltidt

Wgge 9. Trinitatis [19/8–25/8].

Arbieder wdi closterit.

120 som bandt rug 2 dage	480
80 som aag samme rug 1 dag	160
60 som meygde rug ⁶⁾ 1 dag	160

6) Antagelig fejl i et af tallene i denne indførsel.

39 closters wgge dagis mendt 1 dag	39
3 som grøffue leder til closters ladegaardt helle wgge	63
3 aalle fisker vdj closters søør, helle wgge	63
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fangge helle wgge	21
Giffuenn vdj Gudtz naffn for porthenn	24
Beløffuer sig	1031 moltidt

Wge 10. Trinitatis [26/8–1/9].

Arbieder wdj closterit.

60 som meygde biug och haffre 3 dage	360
212 som bunde biig 1 dag	424
2 muremester at mure vdj closterit 4 dag ⁶⁾	36
1 bødicker selff 2 1 dag	6
39 closters wgge dagis mendt	39
3 som groffue leder till et woggenskiull och till et lofftt at slaae paa kongens thend nye sall, helle wgge	63
1 fange helle wgge	21
1 tømmer mandt helle wgge	21
3 aalle fisker vdj closters fløø helle wgge	63
Giffuenn vdj Gudtz naffn for porthen	27
Beløffuer sig ⁷⁾	1061 moltidt

Wge 11. Trinitatis [2/9–8/9].

Arbieder wdi closterit.

30 som aagge kornn jnd vdj closters lade 3 dag	180
60 som slaae och meygde vdj closters march 2 dage	240
12 som ruste hamp 1 dag	12
6 som gierde om kring Muncke haffue 1 dag	12
39 closters wgge dagis mendt 1 dag	39
16 som aagge tiørnne 1 dag	16
3 muremester at mure vdj closterit paa enn closters offuenn helle wgge	63

7) 1061 fejlagtigt for 1060.

3 aalle fiskere vdj closters søer helle wgge	63
3 som groffue leder helle wgge	63
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 fange helle wgge	21
80 som bunde kornn 1 dag	80
Giffuen vdj Gudtz naffn for porthenn	12
Beløffuer sig ⁸⁾	783 molltidt

Vgge 12. Trinitatis [9/9–15/9].

Arbieder wdi closterit.

80 som sloe vdj closters wong 3 dage	240
60 som giorde høø 2 dage	120
40 som aagge høø 2 dag	80
17 som aagge tiørnne 1 dag	17
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 muuremester siellff 3 at muure paa abbedens kammers helle wgge	63
3 som groffue leder till thend gammble skolle helle wgge ...	63
2 som klinit paa samme scholle helle wgge	42
1 som skar thag till ßamme scholle helle wgge	21
Giffuit vdj Gudtz naffn for porthenn thenne wgge	23
Beløffuer sig	729 molltidt

Wgge 13. Trinitatis [16/9–22/9].

Arbieder wdi closterit.

60 som slaae wdj closters eng haffue 2 dage	240
80 som giorde høø y samme haffue 2 dage	320
60 som aagge høø aff samme haffue 2 dage	240
20 som aagge thiørnne till thend gammel scholle 1 dag	20
39 closters wggedaugis mendt 1 dag	39
1 tømmer mandt helle wgge	21
2 fangger helle wgge	42

8) 783 fejltagtig for 822.

3 terske mendt helle wgge	63
3 som groffue leder till thend nye sall och til karnappenn helle wgge	63
2 muremester at mure paa samme sall helle wgge	42
Giffuen vdj Gudz naffnn for porthen	26
Beløffuer sig	1116 molltidt

Wgge 14. Trinitatis [23/9–29/9].

Arbieder wdi closterit.

4 som støtte most 2 dage	24
80 som gjorde høø 2 dage	320
6 som aagge høø ⁹⁾	124
146 som plockit humble thenne wgge	292
1 bødicker 2 dag	6
1 tømmer mandt helle wgge	21
2 fangger helle wgge	42
3 som groffue leder til thend nye sall helle wgge	63
3 aalle fisker helle wgge	63
Giffuen closters bønder, som haffuer ydt theris land gillde thenne wgge	60
Giffuenn vdj Gudz naffn for porthenn	30
Beløffuer sig	1045 moltidt

Wgge 15. Trinitatis [30/9–6/10].

Arbieder wdi closterit.

48 som gjorde høø 1 dag	48
2 slagtter 4 dage	24
86 som plockiit humble 2 dage	172
3 tømmer mendt helle wgge	63
3 som groffue leder och klenit paa closters suinne huis helle wgge	63
2 som theckit paa thend gammll skolle helle wgge	42
39 chlosters wgge dagis mendt 1 dag	39

9) Tallene på personer og måltider stemmer her ikke overens, formentlig skal der i stedet for 6 læses 62.

9 som aagge thiørnner 1 dag	18
Thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge finge	38
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen	20
Beløffwer sig ¹⁰⁾	590 moltidt

Wgge 16. Trinitatis [7/10–13/10].

Arbieder wdi closterit.

4 som gierde omkring Muncke haffue 2 dage	16
26 som pløgit till rug 2 dage	104
2 som slagtit vdj closterit 4 dage ⁶⁾	48
2 slagtter quinnder helle wgge	42
1 tømmer mandt helle wgge	21
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
6 quinder, som skollit gies 1 dag	12
12 som aagge tiørnne och wedt 1 dag	12
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthen	28
Beløffuer sig	322 moltidt

Wgge 17. Trinitatis [14/10–20/10].

Arbieder wdi closterit.

1 som rennsbit kongens staalle 4 dage	12
1 muremester at mure vdj closterit 1 dag	3
1 tømmer mandt helle wgge	21
1 som thog warre paa kongens øxenne helle wgge	21
4 terske mendt helle wgge ⁶⁾	44
4 slagter helle wgge	84
39 closters wggedagis mendt	39
12 som gierde omkring closters wong 2 dage	24
15 som aagge langhallm vdj closterit 1 dag	15
Giffuenn thennum, som haffuer ydt landgilde till closterit ...	68
Giffuen thennum, som haffuer aggen wed thill brøggersbit och baggersbit thenne wgge	64

10) 590 fejltagtig for 527.

Giffuenn vdj Gudtz naffn for porthen	20
Beløffuer sig ¹¹⁾	445 moltidt

Wgge 18. Trinitatis [21/10–27/10].

Arbieder wdi closterit.

14 som harrit 1 dag	28
12 som gierde 1 dag	24
2 som rensbit kongens stalle 1 dag	6
4 som giorde suin stier 1 dag	12
1 muremester at mure vdj borgestuffuenn 4 dag	12
1 tømmer mandt helle wgge	21
4 terske mendt helle wgge	84
1 som wogtidt kongens øxßenn helle wgge	21
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
Giffuenn thennum, som haffuer ydt theris landgilde thenne wgge	34
Giffuenn thennum, som haffuer aaggenn wed till fremmede kammers	26
Giffuen vdj Gudtz naffn for porthen	44
Beløffuer sig	351 moltidt

Summarum wdpisit till arbieder wdi closterit fraa Sancte Wolborgis daug 76 oc til thend 19. wgge Trinitatis, som er 26 wggers tidt.

Miell	1 lest 5 pund 4 ¹ / ₂ skr.
Mallt	1 ¹ / ₂ lest 5 pund 8 skr.
Humble	81 ¹ / ₂ skr.
Smør	1 tønne 1 fj.
Flesk	27 sider
Nødekiødt	2 ¹ / ₂ krop
Faarekroppe	15

11) 445 fejltagtig for 415.

Silldt	...	11 tønner $\frac{1}{2}$ fj. $\frac{1}{2}$ ottinge
Gryenn	...	31 $\frac{1}{2}$ skr.

Wgge 19. *Trinitatis* [28/10–3/11].

Arbieder wdi closterit.

12 som hugge thiørnne 1 dag	...	24
2 bødicker at hugge øllkartz giorde och at bonnde fad och tønder vdj closterit 3 dag	...	18
12 tømmer mendt at hugge iet husß wp paa closters thørre liung at legge tørre vdj 2 dag	...	48
4 theske mendt helle wgge	...	84
2 thecke mendt paa closters lade gaardt helle wgge	...	42
2 tømmer menndt helle wgge	...	42
39 closters wgge dagis mendt 1 dag	...	39
Giffuenn thennum, som haffuer aaggit wed till closterit thene wgge	...	23
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthen	...	30
Beløffuer sig ¹²⁾	...	354 moltidt

Wgge 20. *Trinitatis* [4/11–10/11].

Arbieder wdi closterit.

2 slaugter quinder 3 dage	...	18
1 mure mester at mure vdj closterit 3 dag ⁶⁾	...	24
1 bødicker siellff andenn 3 dage	...	18
14 som harrit 1 dag	...	28
12 som gierde omkring closters rug marck 1 dag	...	24
8 som hugge tiørnne 1 dag	...	24
4 som aagge tiørnne 1 dag	...	12
39 closters wggedagis mendt 1 dag	...	39
2 slaugtere vdj closterit 4 dag	...	24
Giffuen thennum, som haffuer aggenn wed till fremmede kammers	...	25

12) 354 fejlagtigt for 350.

Giffuenn thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge	43
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen	26
Beløffuer sig	305 molltidt

Vgge 21. Trinitatis [11/11–17/11].

Arbieder wdi closterit.

1 som rensbit konngens staalle 3 dage	9
14 som hugge thiørnne 1 dag	28
7 som aagge thiørnne 1 dag	14
8 som ferdit closters horsse boedt vdj Muncke haffue 1 dag	16
6 som ferdiit closters suinne stier 1 dag	12
1 tømmer mandt helle wgge	21
4 terske mendt helle wgge	84
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
Giffuenn thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge	68
Giffuenn thennum, som haffuer aggenn wedt thill closterit	34
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen	28
Beløffuer sig	353 moltiidt

Wgge 22. Trinitatis [18/11–24/11].

Arbieder wdi closterit.

24 som hugge thiørnne 1 dag	24
8 som aagge thiørnne 1 dag	16
14 som gierde 1 dag	28
4 som rensbit kongens staalle 1 dag	12
1 bødicker siellff anden 2 dag	12
1 tømmer mandt helle wgge	21
2 muremester at mure vdj closterit paa closters køllnne 6 dag ⁶)	30
13 som aagge thiørnne till closterit 1 dag	26
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
4 therske mendt helle wgge	84
Giffuenn thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge ...	74
Giffuen thennum, som haffuer aggen wedt till closterit then- ne wgge	70

Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen	22
Beløffuer sig	458 moltidt

Wgge 23. *Trinitatis* [25/11–1/12].

Arbieder vdi closterit.

2 som rensbit konngens stalle 2 dage	12
12 som hugge thiørnne 1 dag	24
4 som aagge thiørnne 2 dage	16
13 som gierde omkring Muncke haffue 1 dag	26
1 tømmer mandt helle wgge	21
39 closters wgge dagis mendt 1 dag	39
4 terske mendt helle wgge	84
Giffuen thennum, som haffue ydt theris landgilde thenne wgge	32
Giffuen thennum, som haffuer aggenn wedt thill closterit thenne wgge	34
Giffuen vdj Gudtz naffn for porthen	24
Beløffuer sig	312 moltidt

Wgge *Aduent* [2/12–8/12].

Arbieder vdi closterit.

11 som hugge thiørnne 2 dag	44
8 som gierde omkring closters march 1 dag	16
4 som hugge wedt till fremmede kammers 2 dage	16
1 som rensbit konngens stalle 2 dage	6
2 bødicker siellff 3 1 dag	9
1 glarmester at ferde closters windwer helle wgge	21
1 tømmer mand helle wgge	21
3 terske mendt helle wgge	63
Giffuen thennum, som haffuer y aggenn wed til fremmede kammers, wgge dagis mendt	34
Giffuen thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge	36
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthenn	24
Beløffuer sig ¹³⁾	339 moltidt

13) 339 fejlagtigt for 290.

Wgge 1. Aduent [9/12–15/12].

Arbieder vdi closterit.

12 som aagge møg 3 dage ¹⁴⁾	[36]
1 tømmer mand helle wgge	21
3 terske mend helle wgge	63
10 som gierde omkring Muncke haffue 1 dag	20
6 som hugge thiørnne 1 dag	12
1 bødicker at bonde thønner 3 dage	9
39 closters wgge dagis mendt 1 dag	39
Giffuenn thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge...	44
Giffuen thennum, som haffuer aggen wedt thill closterit ...	64
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthenn	32
Beløffuer sig	304 moltidt

Wgge 2. Aduent [16/12–22/12].

Arbieder vdi closterit.

12 som hugge thiørnne 1 dag	24
12 som gierde omkring closters march 1 dag	24
5 som hugge thiørnne 1 dag	10
4 som rennsbit kongens staalle 1 dag	12
4 som hugge wed 1 dag	8
1 bødicker siellff anden 3 dage	18
1 tømmer mandt helle wgge	21
3 terske mendt hele wgge	63
39 closters wggedagis mendt 1 dag	39
1 mure mester siellff 2 3 dage	12
Giffuen thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge ...	34
Giffuen thennum, som haffuer aggit wed till abbedens kam-	
mers	43
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen	12
Beløffuer sig	320 moltidt

14) Det samlede antal måltider er ved en forglemmelse ikke blevet indført.

Wgge Natiuitatis Christj [23/12–29/12].

Arbieder wdi closterit.

2 som rennsit konngens staaale 1 dag	6
6 som hugge thiørnne 1 dag	12
10 som hugge wed 1 dag	20
6 som aag thiørnne 1 dag	12
39 closters wgge dagis menndt 1 dag	39
1 tømmer mand helle wgge	21
3 terske mend helle wgge	63
Giffuenn thenum, som haffuer ytt landgilde thenne wgge ...	27
Giffuenn thennum, som haffuer aggenn wedt till closterit ...	24
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthenn	26
Beløffuer sig	250 moltidt

Wgge Epiphanie [30/12–5/1].

Arbieder vdi closterit.

4 som hugge wedt 2 dage	16
8 som aag wedt till closterit 1 dag	16
1 glarmester at ferde nogne winndtũiier paa konngens sall 2 dage	6
1 bødicker at bonnde thønner 1 dag	3
2 som gierde omkring Muncke haffue 1 dag	4
1 tømmer mandt helle wgge	21
3 terskermendt helle wgge	63
Giffuenn thennum, som haffuer ydt landgilde wdj closterit thenne wgge	24
Giffuenn closters bønnder, som thogge biug vdj closterit at malle vdj gryenn	12
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthenn	14
Beløffuer sig	179 moltidt

Wgge 1. Epiphanie [6/1–12/1].

Arbieder vdi closterit.

12 som hugge thiørnne 1 dag	24
4 som rennsit closters suinestier 1 dag	12

3 som rensßit kongenns stalle 1 dag	9
2 sauser 2 dage	8
1 bødicker siellff andenn 2 dage	12
1 kiellde smidt at ferde closters kiellde och gryeder 3 dage ...	9
1 tømmer mand helle wgge	21
3 therske mendt helle wgge	63
Giffuen thennum, som haffuer ytt landgilde thenne wgge ...	24
Giffuenn thenum, som haffuer aggenn wedt thill bryggersßit	39
Giffuenn vdj Gudtz naffn for porthenn	24
Beløffuer sig	245 moltidt

Wgge 2. Epiphanie [13/1–19/1].

Arbieder vdi closterit.

14 som hugge och aagge wedt aff Muncke haffue 3 dage ...	84
8 som aagge hiullthømmer 1 dag	16
3 som rensßit kongenns stalle 2 dage	18
44 som aagge murstienn 1 dag	44
14 som aagge wedt till fremmede kammers vdj closterit 1 dag	28
39 closters wggedagis mendt	39
1 tømmer mandt helle wgge	21
3 terske mendt helle wgge	63
4 som gierde omkring Muncke haffue	8
Giffuenn thenum, som haffuer ydt landtgilde thenne wgge ...	24
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthenn	12
Beløffuer sig ¹⁵⁾	361 moltidt

Wgge 3. Epiphanie [20/1–26/1].

Arbieder vdi closterit.

6 som hugge wed vdj Muncke haffue 3 dage	36
4 som aagge samme wedt til closterit 2 daug	16
4 som hugge thiørnne 1 dag	8
4 som rensßit konngens stalle 1 dag	12
12 som aagge wedt till fremmede kammers 1 dag ⁶⁾	29

15) 361 fejlagtigt for 357.

39 closters wggedagis mendt	39
1 bødicker siellff andenn 2 dage	12
4 som hugge wedt vdj Høffuitz skoff helle wgge ¹⁶⁾	8
33 som aage samme wedt till closterit 2 dag	66
1 tømmer mandt helle wgge	21
3 therske mendt helle wgge	63
Giffuenn closters bønnder, som haffuer ydt landgilde thenne wgge	34
Giffuenn vdj Gudtz naffn for porthenn	22
Beløffuer sig ¹⁷⁾	433 moltidt

Wgge 4. Epiphanie [27/1–2/2].

Arbieder vdi closterit.

8 som hugge wedt vdj Høffuitz skouff 4 dage	32
6 som aage samme wedt aff skoffuen och till closterit 3 dage	18
12 som aage hiulltømmer 1 dag	12
4 som rensbit kongens stalle 1 dag	12
1 tømmer mandt helle wgge	21
3 therskemendt helle wgge	63
Giffuen closters bønder, som haffuer ydt landgilde thenne wgge	33
Giffuenn thennum, som haffuer aaggenn till fremmede kam- mers	24
Giffuen 39 closters wgge dagis mendt	39
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthenn	34
Beløffuer sig	288 moltidt

Wgge 5. Epiphanie [3/2–9/2].

Arbieder vdi closterit.

1 tømmer mandt helle wgge	21
3 therske mendt helle wgge	63

16) I stedet for 8 måltider må læses: 48.

17) 433 fejlagtigt, antagelig for 406. Jvf. ovenstående note.

2 bødicker 2 dage ^{17a)}	6
4 som hugge wedt vdi closters skouffue till fremmede kam- mers helle wgge	48
12 som hugge thiørnne 1 dag	24
12 som aagge humble stenger och stauffre 1 dag	24
39 closters wgedagis mendt 1 dag	39
Giffuen thennum, som haffuer ydt landgilde thenne wgge ...	24
Giffuenn thennum, som haffuer aggenn wedt till fremmede kammers	34
Giffuenn thennum, som haffuer aggenn wedt till brøggersbit	39
Giffuenn vdi Gudtz naffn for porthenn	24
Beløffuer sig	346 moltidt

Wgge 6. Epiphanie [10/2–16/2].

Arbieder vdi closterit.

1 tømmer mand helle wgge	21
3 therske mend helle wgge	63
16 som hugge wedt till fremmede kammers 2 dage	32
8 som hugge wedt 3 dage	24
6 som aagge humble stennger 1 dag	12
Giffuen thennum, som haffuer ytt landgilde thenne wgge ...	39
Giffuen thennum, som haffuer aggenn wedt thill brøggerenn thenne wgge	40
Closters wgge dagis mendt 39	39
Giffuen vdi Gudtz naffnn for porthenn	20
Beløffuer sig	290 moltidt

Fastelaffuens wgge [17/2–23/2].

Arbieder wdi closterit.

En tømmer mandt helle wgge	21
3 terskere helle wgge	63
Bønnder, som haffuer aggenn wedt till brøggers	23
Bønnder, som haffuer ydt theris landgilde	33

17a) Tallene på personer og måltider stemmer ikke overens; der skulle ventes 12 måltider.

Wggedagis mendt 39 1 dag	39
Bønder, som haffuer aggenn staffre och homble stenger thenne wgge 14	14
20 karlle adt hugge thiørnne y Muncke haffue 1 dag	20
8 karlle adt rensse kongens staalle 1 dag	8
6 karlle adt agge tiørnne 1 dag	6
Giffuen vdj Gudtz naffnn for porthen	16
12 karlle adt gierde omkring closters wonge 1 dag	12
Beløffuer sig	255 molltidt

Wgge thend 1. wdi Faste [24/2–2/3].

Arbieder wdi closterit.

1 tømmer mandt helle wgge	21
3 terske mendt helle wgge	63
Bønnder, som haffuer ydt landgilde thenne wgge	33
Bønnder, som haffuer aggen wedt til fremmede kammers thenne wgge	32
Bønnder, som haffuer aggenn wedt till bryggers thenne wgge	62
Closters wggedagis mend 39 1 dag	39
12 karlle adt hugge thiørnne vdj 3 dage	36
8 karlle adt lycke gierder 4 dage	32
8 karlle adt agge thiørnne 2 dage	16
1 muremester siellff 2 2 dag	12
Bønder, som haffuer aggenn stauffre och homble stenger thenne vgge	32
4 quinder adt skette hør och hamp 4 dage ¹⁸⁾	43
3 karlle adt rensse kong. maytz. stalle 1 dag	9
Giffuit vdj Gudtz naffnn for porthenn	22
Beløffuer sig	452 moltidit

Wgge 2. wdi Faste [3/3–9/3].

Arbieder wdi closterit.

Enn tømmer mandt allt wggen	21
------------------------------------	----

18) Tallene på personer og måltider stemmer her ikke overens; formentlig bør der i stedet for 43 læses 48; måske har alle kvinder ikke hver dag fået 3 måltider.

3 tersker mendt allt wggenn	63
Bønder, som haffuer ydt landgilde	32
Bønder, som haffuer aggit wedt till fremmede kamers thenne wgge	24
Bønder, som haffuer aggen humble stengger och staffre then- ne wgge	22
12 karlle adt agge vedt aff Muncke haffue 3 dage	72
20 karlle adt hugge thiørnne 1 dag	20
8 karlle adt agge thiørnne 1 dag	8
6 karlle adt rensse staalle och kallehusßit	6
1 muremester siellff anden adt ferre paa abbedens kammer 2 dage	12
4 quinder adt skette hør och hamp 3 dage	36
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthenn thenne wgge	20
Beløffuer sig	336 molltidt

Wgge 3. vdi Faste [10/3–16/3].

Arbieder wdi closterit.

1 tømmer mand allt wggenn	21
3 terske mendt allt wggenn	63
Bønder, som haffuer aggenn vedt till brøggerenn thenne vgge	20
Bønder, som haffuer ydt landgilde	23
Bønnder, som haffuer aggenn humblestenger och staffre then- ne wgge	12
12 karlle ad hugge thiiørnne 1 dag	12
6 karlle ad agge thiørnne 1 dag	6
6 karlle ad rensse kalle huisß och staalle 1 dag	6
8 karlle adt lycke geerder 1 dag	8
Giffuer vdj Gudtz naffnn for porthen	28
Closters wggedagis mendt 39 1 dag	39
Beløffuer sig	238 molltidt

Wgge 4. vdi Faste [17/3–23/3].

Arbieder vdi closterit.

1 tømmer mand allt wggenn	21
------------------------------------	----

3 terske mendt allt wggenn	63
4 ploug mendt allt wggenn	84
80 ploug follch 1 dag	160
16 follch ad agge møg vdj humble haffuen 1 dag	32
6 karlle ad berre mallt 1 dag	12
Bønder, som haffuer ydt landgilde	22
Bønder, som haffuer aggen humble stenger och staffre thenne vgge	14
12 karlle adt hugge thiørnne 1 dag	24
13 karlle adt lycke gierder 1 dag	26
Closters vgge dagis mend 39 1 dag	39
1 muremester siellff 2 2 dage	8
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen thenne wgge	23
Beløffwer sig	528 molltidt

Wgge 5. wdi Faste [24/3–30/3].

Arbieder wdi closterit.

1 tømmer mand allt wggenn	21
3 terske mendt allt wggenn	63
4 ploug mendt allt wggenn	84
Bønder, som haffuer aggen humble stenger och stauffre then- ne wgge	22
Bønder, som haffuer ydt landgilde thenne wgge	17
42 ploug follch 1 dag	84
80 follch adt agge møg 1 dag	160
Bønder, som hug vedt vdj Nordrup skoff til brøggerenn ...	23
6 karlle ad graffue dige om Munche haffue 1 dag	12
8 karlle adt hugge thiørnne 1 dag	8
Closters wggedagis mendt 39 1 dag	39
10 karlle adt lycke gierder 1 dag	10
6 karlle, som rensbit kongens stalle och kalle huisbit 1 dag ...	12
Giffuenn vdj Gudtz naffnn for porthen ¹⁹⁾	23
Beløffuer sig	578 molltidt

19) 23 er rettet fra 43.

Wgge 6. vdi Faste [31/3–6/4].

Arbieder vdi closterit.

1 tømmer mand allt wggenn	21
3 tersker mend allt wggenn	63
4 ploug mend allt wggenn	84
Bønnder, som hentte vedt vdi Nordrups skouff till brøgere- renn	32
Bønder, som haffuer ydt landgilde	23
Bønder, som haffuer aggit humble stenger till closters humble haffue	12
23 karlle ad lycke gierder 1 dag	46
10 karlle at hugge thiørnne 1 dag	20
6 karlle adt agge thiørnne 1 dag	12
Closters wgedagis mend 39	39
Giffuit vdi Gudtz naffnn for porthenn paaske afftenn	63
Beløffuer sig	415 molltidt

Paaske wgge [7/4–13/4].

Arbieder vdi closterit.

1 tømmer mandt allt wggen	21
3 terske mendt allt wggenn	63
Bønnder, som haffuer aggit humble stenger och stauffre then- ne wgge	62
Bønder, som hente stortt ßallt vdi Korsørdt och aag till closter	24
Bønder, som haffuer aggen vedt til brøgereenn	23
Closters wgedaugis mendt 39	39
4 ploug mend allt wggenn	84
20 karlle adt lycke gierder 1 dag	20
10 karlle adt hugge thiørnne 1 dag	20
6 karlle adt agge thiørnne 1 dag	12
2 karlle adt renssæ kongens stalle 2 dage	8
Beløffuer sig	376 molltidt

Wgge Quasimodo geniti [14/4–20/4].

Arbieder wdi closterit.

2 tømmer mend alldt wggenn	42
4 ploug mend alldt wggenn	84
3 therskere aldt wggenn	63
26 karlle adt lycke gierder om Muncke haffue 1 dag	52
10 karlle adt lycke gierder omkring rug marckenn 1 dag	20
Bønnder, som ydt landgielde	18
26 karlle, som aagge wedt till brøgeren	26
39 wggedaugis mendt	39
2 quinder, som mallede gryenn 2 dage	12
Giffuidt vdj Gutz naffnn for porthenn	16
Beløffuer sig ²⁰⁾	362 moltidt

Wgge Misericordia [21/4–27/4].

Arbieder vdi closterit.

1 tømmer mand alt wggenn	21
4 ploug mend allt wggenn	84
16 karlle adt harre 1 dag	32
16 karlle adt hugge thiørnne 1 dag	32
10 karlle adt agge thiørnne 1 dag	20
12 karlle ad lycke gierder 1 dag	24
8 karlle adt agge møgh vdj closters kaallhaffue 1 dag	16
12 karlle vdj closters humble haffue 2 dage	24
Bønder, som haffuer aggenn homble stenger och stauffre till closter thenne wgge	20
Bønder, som haffuer hendt wedt vdj Flinterups skouff och aggenn til closter	23
Bønnder, som haffuer ydt land gille	23
Closters wggedagis mendt 39	39
Bønder, som haffuer aggen thømmer till closter	16
Beløffuer sig	374 molltidt

20) 362 er fejlagtigt for 372.

Summarum wdspisbit till arbieder vdj closterit fraa thend 19. wgge Trinitatis 76 oc till thend wgge Jubilate 77, som er paa 26 wggers tidt.

Miell	1 lest 2 pund 9 ¹ / ₂ skr.
Mallt	1 ¹ / ₂ lester 3 skr.
Humble	62 ¹ / ₂ skr.
Smør	1 fierdinge
Flesk	1 ¹ / ₂ ßide
Nødekiød	4 ¹ / ₂ krop 1 fierdinge
Faarekropper	14 ¹ / ₂ 1 fierdinge
Silld	7 tønner 1 fierdinge
Gryenn	33 ¹ / ₂ skr. 1 ¹ / ₂ fierdinge

Summa summarum wdspisit till arbieder wdj closterit fraa Sancte Waalborgis dag 76 oc till samme aars dag jgenn 77.

Miell	2 ¹ / ₂ lester 1 ¹ / ₂ pund 4 skr.
Mallt	3 lester 5 pund 11 skr.
Humble	144 skr.
Smør	1 tønne 2 fierdinge
Flesk	29 ¹ / ₂ ßider
Nødekiød	7 kroper 1 fierdinge
Faarekropper	29 ¹ / ₂ 1 fierdinge
Silld	19 ¹ / ₂ tønner 1 ¹ / ₂ fierdinge 1 ¹ / ₂ ottinge
Gryenn	65 skr. 1 ¹ / ₂ fierdinge

Jtem er forspisbit paa adskelliige thider till meninge arbieder vdj closterit fraa Sancte Wolborgis dag 76 och till samme aars dag 77.

Lønnborge saltt	9 ¹ / ₂ skr.
------------------------	------------------------------------

1585/86

RINNGHSTÆDT CLOSTERS WGGEKAAST OCH WDSPIS-
NINGH FRAA PHILIPPI & JACOBI DAGH 1585 OCH THILL
SAMME AARS DAGH IGIENN 1586.

DENN FØRSTE PARTT AFF DETTE AARS WGHEKAAST, SOM INN-
DEHOLDER TRETTEEN WGHEN.

1. *Philippi & Jacobi wgghe [25/4–1/5].*

Arbederre.¹⁾

1 hiuellmandt alt wggenn	20
1 drenng, som dreff mølle vognen alt vgen	20
1 karl, som røctede kong. matz. foler altt wggenn	20
1 humble mannd altt vggenn	20
4 karle, som borre øl en dag	12
30 bønnder, som lucker gierde en dagh	30
8 som aage hiultømmer	8
1 karl, som arbekede y smidden wdi tho dage	6
1 bonde, som aag sild fraa Kiøbenhaffn	1
206 som ploffuede, saade och harrede enn dag	206
2 karlle, som borre kalck til muremesterenn enn dagh	6
Wggedagsmenndt, som gjorde adskilligt a: bede her y closter- ritt y tho dage (39) huer thu maaltiid er	78
Fogedenn haffuer hafft enn dreng alt vgen	20

2. *Jubilate wgge [2/5–8/5].*

Arbederre.

1 hiullmandt alt vggenn	20
1 groffuesmed y for:ne tho wgger	40
1 drenng, som dreff mølleuognenn alt vggenn	20

1) Tallene til højre angiver antallet af måltider, i originalen angivet øverst på hver side med ordet maaltid el. moltid efter det øverststående tal på hver side.

1 kaarl, som røcktede konng. matz. foler allt wggenn	20
4 karle, som borre øl enn dagh	12
1 graffuerre alt wggenn, som giørde en vey egiennum Hestemarchedett thil kong. matzt.	20
1 hackelsesckierre alt wggenn	} 20
1 humblemand allt wggenn	
4 karlle, som aage hiullthømmer	4
20 karle, som arbetet mett forskreffne graffuerre	20
2 karlle, som borre kalck och steenn till muremesterrenn, som arbetett paa sinn egnn kaast	4
1 karll, som hialp smedenn en dag	3
4 som borre malt aff kiølnenn	4
10 som ploffuede, saaede och harrede	10
1 thømmermand, som brød offuerdelenn ned aff søffnnhusitt y fire dage	12
28 bønder, sam halp att tage thag steen ned aff samme søffnnhuß	28
2 karle, som aage sanndt til muremesteren, som arbetett paa sinn egnn kaast	4
2 som dreff konng. matz. foler hedenn y Humbleore thil greßganng	2
1 bonnde, som aag sild fra Skielskiør	1
Wggedagsmennd, som giørde attskilligt enn dag 39	39
Haffuer fogedenn haftt enn drenng allt wggenn	20

3. Cantate wgge [9/5-15/5].

Arbederre.

1 hiuilmandt alt vggenn	20
1 closters smid alt wggenn	20
1 karl, som halp samme smid alt vgen	20
1 hackelße skierre, som ochsaa vor humblemandt allt wggenn	20
1 drenng, som dreff mølleuognenn allt vggenn	20
1 graffuerre, som giørde thenn nye konng. matz. veye igennum Heste marckidet selff anddenn allt vggenn	20
1 thømmermand, som brød offuerdelenn aff dett gamble søffnnhuß allt vggenn	20

22 bønnder, som halp hannum til samme bestillninng	22
20 bønnder, som halp for:ne graffuerre	20
8 som borre kalck thil murremesterenn, som arbeidede paa sinn egen kaast	8
6 som aage møg paa closters iord	6
Enndt tho thømmermennd, som halp til att bryde ned aff for:ne søffnnhus y 3 dage	18
4 bønnder, som aage bygninngs thømmer aff closters skouffue til closter	4
4 bønnder, som giorde enn blegeboid vedt aaenn	4
2 bhønnder, som vaarre inndsett y priisoffnenn for slagsmaall	24
Vggedagsmennd, som giorde adskilligt arbeide her y closterritt y tho dage	78
Haffuer fogeden hafft enn drenng allt wggenn	20

4. Rogationis wgge [16/5–22/5].

Arbederre.

1 humblemand alt wggenn	20
1 hiulmand alt wggenn	20
1 drenng, som haffuer dreffuitt mølleuoghenn allt vggenn	20
1 smed allt vggenn	20
1 karll, sam halp hannum allt vgen	20
4 karlle, som borre øll enn dag	12
2 thømmermennd attschilligt giortt alt vgen	40
6 karle, som groff y wrtehaffuen en dag	12
2 thørffue graffuerre alt wggenn, som skaar brennde tørre	40
4 poffue folck enn dagh	8
15 som sette planntter enn dagh	15
2 sauskierre alt wgen	40
8 bønnder, som aage thømmer aff skouffuen till closters behoff	8
2 som borre kalck til murremesterenn, som arbeidede paa sinn egen kaast	4
16 som vanddede planntter	16
1 quinde, som blegte lerritt alt vgen	20

Wggedagsmenndt 39	39
Haffuer fogedenn hafft enn drenng alt wggen	20

5. *Exaudi wgge [23/5–29/5].*

Arbederre.

1 humblemandt alt wggen	20
1 hiulmandt allt wggen	20
1 smed allt wggen selandenn	40
1 drenng, som haffuer dreffuitt møllevognenn allt wggen	20
4 karlle, som borre øl enn dag	12
5 thømmermenndt alt wggen, som haffuer giortt attskilligt wdi closterritt	60
2 sauskierre alt wggen	40
2 karlle, som skaarre brennde tørre alt wggen til closters behoff	40
1 blegequinde allt wggen	20
8 quinnder, som thode faar	8
7 som klippede faaer	7
278 bønnder, som aage møg enn dagh	278
8 bønnder, som aage brosteenn	8
4 som borre kalck til muremesteren, som arbedett paa sinn egenn kaast	4
6 karlle, som flytte bryggepannden till Slauellße	6
8 bønnder, som aage thømmer aff skoffuenne och hid til closterritt	8
Wggedagsmennd, som haffue arbedett till closterritt 39	78

6. *Pinntze wgge [30/5–5/6]*

Arbederre.

1 humblemandt alt wggen	20
1 hiulmandt alt wggen	20
1 drenng til møllevognen alt wggen	20
1 smid selanden allt wggen	40
4 karle, som borre øl en dag	12
1 blegequinnde alt wggen	20
2 karle, som skaarre brende tørre alt vgen	40

3 thømmermennd, som giorde attskillige alt vggenn	60
6 bønnder, som aage thømmer til closterritt aff closters skouffue	6
20 som halp graffuerrenn att grauffue y Kattesundt	20
2 som aage saltide kuller fra Roskyld och hid til closterritt	2
Wgedagsmenndenne, som erre 39	39
Haffuer fogedenn hafft enn drenng alt vggenn	20

7. *Helligtrefoldigheds wgge [6/6–12/6].*

Arbederre.

1 hummilmandt alt vggenn	20
1 hiuellmandt allt vggenn	20
1 smidt selffanndenn alt vggenn	40
1 drenng, som dreff mølle vogenn altt vggenn	20
1 blege quinde alt vgen	20
2 karle, som skaarre brende tørre alt vggenn	40
3 thømmermendt, som arbejdede megitt attschilligt altt vggenn	60
2 bødkiere y tre dage	18
2 sauskierre wdi fire dage	24
1 hachilse schierre y fire dage <er humlemændenn>	
1 broleggerre, som lagde bro y Kattesund, som konng. matzs. vey er, selff tredie altt vggenn	60
32 som aage sannd och steenn til samme broleggerre	32
20 som hug och aage thømmer aff closters skouffue til closterritt	20
24 leemennd enn dag	24
12 som borre kornn enn dagh	12
Wggedagsmenndenne, som vorre 39 vdi tho dage	78
Haffuer fogedenn hafft enn drenng alt vggenn	20

8. *Thenn første wgge effter Helligtrefoldigheds. [13/6–19/6].*

Arbederre.

1 humblemandt alt vggenn	20
1 hiulmandt altt vgen	20

1 smid selanden alt vggenn	40
1 drenng, som dreff mølle vognenn alt vggenn	20
1 blege quinnde altt vggenn	20
2 karlle, som skaarre brennde tørre altt vggenn	40
3 thømmermennd y fire dage	36
2 saueskierre y tre dage	18
Ennd 1 thømmermandd en dagh	3
1 broleggerre selff tredie altt vggenn, som lagte konggens vey y Kattesunndt	40
200 bønnder, som aage sannd och steen til samme broleggerre	200
30 som vennde høe enn dag	30
10 som aage closters brygge kiedell hiem fraa Slauelße	10
12 quinnder, som lugede hør en dag	12
4 karlle, som borre øll y kiellerenn wdi enn dagh	12
Wggedagsmennd (39) en dag	39
Fogedenns drenng alt vggenn	20

9. *Thenn anddenn vgge epther Helligtrefoldigheds. [20/6–26/6].*

Arbederre.

1 humblemandd altt vggenn	20
1 hiulmandd alt vggenn	20
1 smid selannden alt vgen	40
1 drenng, som dreff møllevognen altt vgen	20
1 blegequinnde altt vggenn	20
1 aelle fiskerre altt vggenn	20
1 som halp fiskerrenn alt vggenn	20
3 thømmermanddt y tho dage	18
End 1 thømmermanddt en dag	3
2 sauskierre y fem dage	30
1 broleggerre selanndenn y fem dage	30
4 karlle, som rennsede stolde	4
150 bønnder, som aage sannd och steen thil samme broleg- gerre for:ne	150
24 quinnder, som lugede hør en dagh	24
15 bønnder, som felde thømmer y closters skouffue til clo- sters behoff	15

3 karlle, som voctede for closters kornn Sanncte Hanns mar- chid, Midsommer y tho dage	18
30 bønnder, som reffue och aage høe en dag... ..	30
5 bønnder, som aage thømmer til kong. matz denn nye bro enn dagh	5
20 som aage sannd och steenn til kong m. thenn nye vey y tho dage y Kattesundt huer try moltiid om dagenn	120
4 karlle, som borre øl enn dagh	12
Wggedagsmennd 39 y tho dage	78
Haffuer fogedenn hafft enn drenngh allt vggenn	20

10. *Thenn 3. wgge ephther Helligtrefoldigheds. [27/6–3/7].*

Arbederre.

1 hummelmandt alt vggenn	20
1 hiulmandt allt vggenn	20
1 mølle vogen dreng alt vggenn	20
1 blege quinde allt vggenn	20
1 karl, som halp fiskeren alt vgen	20
1 broleggerre allt vggenn	20
3 thømmermend allt vggenn	60
1 smid selff anddenn alt vggenn	40
2 sauskierre y fire dage	24
1 muremesterre, som murede closters brygge kiedel y leer tho dage	6
6 karle, som groffue leer en dag till samme muremesterre ...	12
5 plitz karle, som tilborre muremesterrenn leer och steenn	10
6 karle, som borre sannd och steenn til broleggerrenn y Katte sundt	12
60 bønnder, som tillførde broleggerren steenn och sanndt en dag	60
1 graffuerre selfftredie enn dag arbetett paa konngens vey y Munckehaffue	9
12 quinder, som lugede hør enn dag	12
60 bønnder, som aage veed thil closterritt enn dag	60
6 som reennsede konng. matz. stolde enn dag	6
8 som aage thømmer wdt til konng. m. denn nye bro	8

12 som aage høe thil closterritt en dag	12
4 karlle, som borre øl enn dag	12
Wggedagsmennd 39	39
Fogedenns drenng alt vggenn	20

11. Thenn fierde wgge epther Helligtrefoldigheds. [4/7–10/7].

Arbederre.

1 hummelmandt alt vggenn	20
1 hiulmandt alt vggenn	20
1 mølle vognn drenng alt vgen	20
1 blege quinde alt vggenn	20
1 karl, som halp fiskerren alt vggenn	20
Haffuer fogedenn hafft enn drenng alt vgen	20
1 smid selandenn alt vggenn	40
3 thømmermenndt fire dage	36
2 saueskierre y tho dage	12
2 thømermennd y tre dage	18
1 broleggere paa kongens vey, arbegett wdi thuø dage	6
4 karlle, som halp hannum	4
20 quinder, som lugede kaaell	20
2 graffuerre enn dag	6
Wggedagsmenndenne 39, huer thu molthiidt er	78

12. Thenn femte wgge epther Helligtrefoldigh. [11/7–17/7].

Arbederre.

1 humblemandt alt vggenn	20
1 hiullmandt alt vggenn	20
1 mølle uognn dreng alt vgen	20
1 blegequinde altt vggenn	20
1 karll, som halp fiskeren alt vgen	20
1 smid selffandenn altt vggenn	40
Fogedenns drenng alt vggenn	20
5 bonnder, som aage sild fra Kiøbennhaffn slott til Rinngstedt Closter	5
20 bønnder, som halp att fylde y k. m. the nye veye	20
12 som reennsede konng. matz staalde och closters lade	12

250 lee mennd enn dag	250
60 som reffue høe enn dagh	60
60 som aag brende tørre enn dagh	60
4 karlle, som borre øll enn dagh	12
Wggedagsmennd, 39, huer eth moltiidt	39

13. *Thenn siette wgge epther Helligtrefoldigh. [18/7–24/7].*

Arbederre.

1 humblemandd alt vggenn	20
1 hiulmandd alt vggenn	20
1 mølle vogndreng alt vggenn	20
1 smid selff anddenn alt vgen	40
1 blege quinnde altt vggenn	20
1 karl, som halp fiskierren alt vgen	20
Fogedenns drenng alt vggenn	20
2 thømmer mennd y tre dage	18
4 bønnder, som halp dennum en dag	8
1 muremester y tho dage	6
1 kalck slaerre, som halp hannum y tho dage	6
1 plitz karl, som och saa halp mueremesterenn y tho dage ...	6
5 karle, som hennngthe fisk op	5
80 lee mennd enn dag	80
350 riffue folck, som reffue høe en dag	350
8 bønnder, som aage stenng the aff skouffuenne och hid til closterit	8
4 karlle, som borre øll enn dagh	12
Wggedagsmennd, 39 huer thu moltider	78

THEN ANNDENN PART AFF DETTE AARS WGEKAAST OCH WD-SPIISNINNGH, SOM INDEHOLDER TRETTENN WGGER, SOM EP-THERFØLGER.

14. *Thenn 7. wgge epther Helligtrefoldigheds. [25/7–31/7].*

Arbederre.

1 humble mandd altt vggenn	20
-----------------------------------	----

1 hiullmandt allt vggenn	20
1 mølle uognn drenng alt vggenn	20
1 blege quinde alt vggenn	20
1 smid selffanden alt vgen	40
1 karll, som halp fiskeren alt vgen	20
1 thømmer mandt y tho dage	6
200, som reffue høø enn dag	200
12 som aage kong. matz. jact duge her fra closterritt	12
10 som aage stenngetre hid til closter	10
9 som dreff closters suinn aff skouffen hidt till closterritt	9
6 som reennsede closters lade	6
6 som hennge fisk op	6
300 som aage høø och thog emod samme høe igienn paa stenngernne enn dag	300
20 som ruskede hør enn dagh	20
300 leemendt och meyerre enn dag	300
Wgedagsmenndt 39	39

15. Then ottende wgge epther Helligtrefoldigheds. [1/8-7/8].

Arbederre.

1 humble mandt allt vggenn	20
1 hiulmandt alt vggenn	20
1 mølleuogndreng alt vggenn	20
1 blegequinde alt vggenn	20
1 smid selandenn alt vgen	40
Fogedenns drenng alt vggenn	20
1 thømmermandt wdi fem dage	15
80 quinder, som ruskte hør, reffuede hør, och karlle, som aage hør til aaenn och senckthe hannum, enn dag	80
400 bønnder, som meyede byg, banntt rug och bygh, aage hiem och lagdet y closters lade enn dagh	400
100 leemendt enn dag	100
200 som reffue høe enn dag	200
4 karlle, som borre øll enn dag	12
39 wgedags menndt	78

16. *Thenn niende wgge epther Helligtrefold. [8/8–14/8].*

Arbederre.

1 humblemandd alt vgen	20
1 hiulmandd alt vgen	20
1 mølleuogndrenng alt vgen	20
1 blegequinde alt vgen	20
1 smid selandenn alt vgen	40
1 fogedenns dreng alt vgen	20
620 som agge høe, rug och byg, bandt rug och bygh, och som taage rug och byg och høe innd y closters lade og stennger	620
20 quinder, som tog hør aff senncke	20
10 som aage veed enn dagh	10
40 som reffue høe enn dag	40
4 karle, som borre øl enn dag	12
39 wgedagsmenndtt	39

17. *Thenn thiennde wgge epther Helligtrefold. [15/8–21/8].*

Arbederre.

1 hummilmandd alt vggenn	20
1 hiulmandd alt vgen	20
1 mølle vognndrenng alt vgen	20
1 smid selanden alt vggenn	40
2 thømmermennd allt vgen	40
1 fogedenns drenngh allt vgen	20
1 bødkierrre y tre dage	9
120 bønder, som reffue hø och aagett indt y closterritt enn dagh	120
4 som aage thør fisk fra Skiellskiør	4
20 som aage hiultømmer hid til closter	20
6 som rensede kong. matzs. stolde en dag	6
4 karlle, som borre øl enn dag	12
39 wgge dags mennd	78

18. *Thenn 11. wgge epther Helligtrefoldigheds. [22/8–28/8].*

Arbederre.

1 humble mandd altt vggenn	20
1 hiulmandd altt vggenn	20
1 mølle uognndreng altt vggenn	20
1 smid selanndenn altt vggenn	40
1 fogedenns drenng altt vggenn	20
1 glarmesterre selanndenn y fire dage	24
110 som reffue høe, aage høe och brende thørre, och som aage veedt	110
20 som luckte gierde enn dagh	20
8 som aagh hiulltømmer aff closters skouffue hid til closter- ritt en dag	8
20 quinder, som brøde hør	40
6 karlle, som reensede konng. m. stolde	6
10 leemennd enn dag	10
4 karlle, som borre øll en dag	12
39 wgge dags mennd	39

19. *Thenn 12. wgge epther Helligtrefoldigheds. [29/8–4/9].*

Arbederre.

1 hummilmandd alt vggenn	20
1 hiulmandd alt vggenn	20
1 mølle wognndreng alt vggenn	20
1 smid selff anden altt vggenn	40
1 fogedenns drenng altt vggenn	20
1 graffuerre seltredie y tho dage	18
2 thømmermennd y tre dage	18
1 muremesterre y tho dage	6
1 kalck slaerre y tho dage	6
13 quinder, som brøde hør en dag	39
10 som luckte gierde enn dagh	10
30 leemennd enn dagh	30
1 glarmesterre selanndenn altt vggenn	40

4 karlle, som borre øll enn dagh	12
39 wggedags menndt	78

20. *Thenn 13. vgge effther Helligtrefoldigheds. [5/9–11/9].*

Arbederre.

1 humble mannd allt vggenn	20
1 hiul mannd allt vggenn	20
1 mølle uognndrenng allt vggenn	20
1 smid selffanndenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng allt vgen	20
1 mannd, som gjorde kurffue til closters behoff allt vggenn	20
20 quinder, som brøde hør enn dag	40
6 karlle, som hennngde steenn offuer bryggerbet	6
2 som gjorde most perßenn ferdig y affuildehaffuenn enn dagh	4
1 glarmesterre selanndenn allt vgen	40
10 quinder, som klippede faaer	20
6 karlle, som klinthe y Jegerregaarden	12
1 bødkierr y fire dage	12
4 karlle, som borre øl enn dagh	12
39 wggedagsmenndt	39

21. *Thenn fiortende wgge eptther Helligtrefold. [12/9–18/9].*

Arbederre.

1 hummil mannd allt vgen	20
1 hiuelmannd allt vggenn	20
1 mølleuognndrenng allt vggenn	20
1 smid selanndenn allt vggenn	40
1 glarmesterre selanndenn alt vgen	40
1 fogedenns drenng allt vggenn	20
1 thømmermannd y tre dage	9
20 bønnder, som aage kamperstenne til att legge Jegerregaardenn mett	20
Quinder, som haffue brøtt och skielt hør enn dagh	300
6 karlle, som halp at gjørre Iegerregaardenn reenn	6
6 karlle, som rennsede konng. matz. stollde enn dagh	6
6 bønnder, som aage bregne thil Iegerregaardenn enn dagh	6

36 leemenndt enn dagh	36
20 riffue folck enn dagh	20
4 som borre øll enn dagh	12
39 wgedags menndt	78

22. *Thenn femtende wgge epther Helligtrefolld. [19/9–25/9].*

Arbederre.

2 therskierre alt vgennd	40
1 humblemand allt vgennd	20
1 hiulmandt allt vgennd	20
1 mølleuogndreng alt vgennd	20
1 glarmestere selanndenn alt vgennd	40
1 fagedenns drenng alt vgennd	20
1 thømmerrmandt y sex dage	18
1 broleggerre y sex dage	18
2 plids karlle, som halp samme broleggerre y sex dage	36
Ennd tho plids karlle y sex dage	36
1 smid selanndenn alt vgennd	40
2 tecke mennd y tho dage	12
4 som dreffue konng. matz. foler til Anndtuorskoufslott	8
300 som plockede humble enn dag	300
Ennd 86, som plockede humble enn dag, huer thu maaltidt er ²⁾	174
20 leemennd y Bestedt enn dagh	20
3 karlle, som dreff konng. matz. foler aff skouffuenn hiid til closterritt	3
20 som borre sannd och steenn til broleggerrenn y Iegerregaardenn enn dagh	20
12 som luckte gierde enn dagh	12
1 slagterre mandt allt vggenn	20
2 slagterre quinder allt vggenn	40
105 som skiettede och brød hør en dagh	105
30 som reff høe enn dag	30
32 som aage saltt fra Kiøge hid thil closteritt	32
4 karle, som borre øll enn dag	12
39 vgedags menndt	78

2) 174 fejl for 172.

23. *Thenn 16. wgge epther Helligtrefoldigheds. [26/9–2/10].*

Arbederre.

4	therskierre alt vggenn	80
1	humble mannd altt vggenn	20
1	hiulmannd alt vggenn	20
1	mølleuognnsuennd alt vggenn	20
1	smid selandenn alt vggenn	40
1	fogedenns drenng alt vggenn	20
1	slagterre mannd alt vggenn	20
2	slagterre quinnder alt vggenn	40
2	thømmermennd alt vggenn	40
30	quinnder, som skiettede hør en dag	60
100	hummillplockerre en dag huer thu [!] maalt.	100
1	bødkierre y tho dage	6
6	bønnder, som aage vennder til gaaßestienn	6
8	karlle, som halp thømmer menndene att legge bielcker innd paa haffrelofftidt	16
4	karle, som halp att ferde gaaßestienn	12
4	som borre øll enn dagh	12
39	wggedags mennd	39

24. *Thenn 17. wgge epther Helligtrefoldigheds. [3/10–9/10].*

Arbederre.

4	therskierre alt vggenn	80
1	humblemannd alt vggenn	20
1	hiulmannd alt vggenn	20
1	mølleuognndrenng alt vggenn	20
1	slagterremannnd alt vggenn	20
2	slagterre quinder alt vggenn	40
1	glarmesterre selandenn alt vggenn	40
1	fogedenns drenng alt vggenn	20
1	smed selandenn alt vggenn	40
1	muremesterre y tre dage	9
1	kalch slaerre y tre dage	9

1 reb slaerre y tre dage	9
2 thømmermennd y tre dage	18
1 bødkiere y fire dage	12
10 som luckte gierde enn dag	10
20 som aage veed enn dagh	20
4 karlle, som borre øll enn dag	12
39 wggedags menndt	78

25. *Thenn attennde wgge epther Helligtrefoldigheds.*
 [10/10–16/10].

Arbederre.

4 therskierre alt vggenn	80
1 humblemannd och hackelßeskierre alt vggenn	20
1 hiulmannd alt vggenn	20
1 mølleuognndrenng alt vggenn	20
1 smid selanndenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
1 slagterremann altt vggenn	20
2 slagterrequinder alt vggenn	40
1 glarmesterre altt vggenn	20
1 glarmester suend, som halp hannum alt vggenn	20
1 muremesterre y tre dage	9
1 kalchslaerre y tre dage	9
2 plids karlle y tre dage	18
1 reb slaerre y tre dage	9
2 thømmermennd y tre dage	9
4 karle, som halp thømmermenndene enn dagh	12
40 bønnder, som aage veedt	40
5 quinnder, som klippede faaer en dag	15
10 bønnder, som aage muer steenn fraa Soer enn dagh	10
10 karlle, som borre hummil stenger sammenn aff humblehaffuenn	10
6 som rennsede konng. matz. stolde	6
6 bønnder, som aag hornnfisk fraa Kiøbenhaffnn enn dagh	6
4 bønnder, som dreff øxenn til Roskylde, som vorre komne fra Annttuorskoufslott	8

4 som groff och aage leer hiem en dag	8
4 karlle, som borre øll enn dag	12
39 vggedagsmennd	39

26. *Thenn nittennde vgge effter Helligtrefoldigheds.*
[17/10–23/10].

Arbederre.

4 therschierre altt vggenn	80
1 hiulmandt alt vggenn	20
1 mannd, som skaar hackilse och knippede høe altt vggenn	20
1 mølleuogndrenng alt vggenn	20
1 smid selandenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
1 slagterremandt alt vggenn	20
2 slagterre quinder alt vggenn	40
1 glarmesterre selandenn alt vggenn	40
1 muremesterre altt vggenn	20
1 kalckslaerre alt vggenn	20
3 plids karlle alt vggenn	60
4 karle, som borre øl en dag	12
1 potte magerre, som giorde enn kackil offn ferdigh y borge stuffuenn [2 dage?]	6
1 plids karl, som halp hannum	6
10 karlle, som lucker gierde enn dagh	10
9 som rennsede Jegerregaardenn	9
2 thømmermennd, som arbetet y Jegerregaardenn y tre dage	18
10 som rennsede konng. matz stolde en dag	10
5 karlle, som sammennborre humble stenger y humble haf- fuenn enn dagh	10
8 bønnder, som aage thømmer fraa Kiøge til closter	8
150 folck, som ploffwede enn dag	150
2 som sauede veed enn dagh	6
20 som aage ved thil closterritt	20
6 som giorde gaardenn reenn	12
39 vggedags menndt	78

THENN TREDIE PART AFF DETTE AARS WGGE KAAST OCH WD-
SPISNINNGH, SOM INDEHOLDER TRETTE NN VGGER.

27. *Then 20. wgge effther Helligtrefoldighheds. [24/10–30/10].*

Arbederre.

4	therschierre altt vggenn	80
1	hiulmandt altt vggenn	20
1	mandd, som skaar hackillse och knippede høe altt vggenn	20
1	mølleuognndrenng alt vggenn	20
1	slagterre mandd alt vggenn	20
2	slagterre quinder alt vggenn	40
1	glarmesterre selanddenn alt vggenn	40
1	smid selanddenn altt vggenn	40
1	fogedenns drenng altt vggenn	20
4	karlle, som borre øll enn dagh	12
2	thømmermennd y tho dage	12
1	muremesterre y tho dage	6
1	kalckslaerre y tre dage	9
1	plid(s)karll y tho dage	6
4	karlle, som vorre y kiøckennitt hoes printzens kocke y tho dage	24
3	karlle, som borre haffre paa haffre loffted en dag	9
3	karlle, som vorre hoes thømmer menndene en dag	9
6	som vaaget for printzenns dør och ved hanns vogne tho netter	18
4	som luckte gierde enn dagh	4
39	vggedags menndt	39

28. *Thenn 21. wgge epther Helligtrefoldighheds. [31/10–6/11].*

Arbederre.

4	therschierre alt vggenn	80
1	hiullmandt altt vggenn	20
1	mandd, som skaar hackilse och knippede høe alt vggenn ...	20
1	mølleuognnsuenn altt vggenn	20

3 karle, som arbetett y Iegerre gaardenn en dag	6
39 wggedags mennd	39

30. *Thenn 23. wgge effther Hellighthrefoldigheds. [14/11–20/11].*

Arbederre.

4 therskierre alt vggenn	80
1 hiulmandt alt vggenn	20
1 mannd, som skaar hackilse och knippede høe alltt vggenn	20
1 mølle drenng alt vggenn	20
4 karlle, som borre øll enn dagh	12
1 slagterre mand och tho slagterre quinder alt vgen	60
1 smid selanndenn alltt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
1 thømmermandt y fem dage	15
2 thømmer karle hoes tømmermanden en dag	6
1 muremester y tho dage	6
1 kalchslaerre y fire dage	12
3 som aage sannd till hannem en dagh	6
4 som hennge steenn offuer haurelofftidt	8
20 quinder, som skaalede gies en dag	60
40 bønnder, som aage veed enn dagh	40
4 som aage hiueltømer til closterritt	4
4 som lugte gierde enn dagh	4
39 wggedags menndt	78

31. *Thenn fierde och thiuende wggbe ephther Helligtrefoldigh.*
[21/11–27/11].

Arbederre.

4 therschierre alt vggenn	80
1 hiuellmandt alltt vggenn	20
1 mannd, som skaar hackilse och knippede høe alt vggenn	20
1 mølle vognn drenng alt vggenn	20
1 slagterre mannd oc tho slagterre quinder alt vggenn	60
1 smidt selanndenn alt vggenn	40

1 fogedenns drenng allt vggenn	20
8 karle, som borre salt aff eth hus y closterritt och y eth ann- dett y samme sted lagdt	16
4 som ferdede koo baaße enn dag	12
40 som aage ved til closterritt enn dag	40
4 karle, som borre øl enn dag	12
39 wge dags menndt	39

32. *Thenn 1. wgge y Aduenntth [28/11–4/12].*

Arbederre.

4 therschierre alt vggenn	80
1 mannd, som skaar hackilse och knippede høe allt wggen	20
1 hiulmandt allt vggenn	20
1 mølle uognndrenng allt vggenn	20
1 smid selandenn allt vggenn	40
1 fogedenns drenng allt vggenn	20
2 sauskierre y tho dage	12
6 som rennsede konng. matz. stolde	12
4 som rennsede y Iegerre gaardenn	8
58 som aage veed til closterritt	58
8 som aage kull til closterritt	8
2 slagterre quinder y tre dage	18
4 karle, som borre øl enn dagh	12
39 wge dags mennd	78

33. *Thenn anddenn wgge wdi Aduenntth [5/12–11/12].*

Arberre.

4 therskierre alt vggenn	80
1 hiuellmandt alt vggenn	20
1 mannd, som skaar hackilse och knippede høe allt vggenn	20
1 mølle uognndrengh allt vggenn	20
1 smid selandenn allt vggenn	40
1 fogedenns drenng allt vggenn	20

12 som aage veed enn dag til closterritt	12
10 som aage kul til closterritt	10
4 karle, som borre øl enn dag	12
39 wgge dags menndt	39

34. *Thenn tredie wgge wdi Aduennt [12/12–18/12].*

Arbederre.

4 therschierre alt vggenn	80
1 hiulmandt alt vggenn	20
1 mølleuognndreng alt vgen	20
1 mannd, som skaar hackilse och knippede høe allt vggenn...	20
1 smid selandenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
2 slagterre quinder y tre dage	18
10 som skaalede gies enn dag	20
10 som hugge veed enn dag	10
30 som aage ved thil closterritt	30
6 som borre maltt aff kiølnenn och ind y maltbinngenn enn dag	6
4 karle, som borre øll och kaste kornn	12
39 wggedags menndt	78

35. *Jule wgge [19/12–25/12].*

Arbederre.

4 therschierre alt vggenn	80
1 hiuelmandt alt vggenn	20
1 mannd, som skaar hackilse alt vggen och knipet høe	20
1 mølle uognndreng alt vggenn	20
1 smid selandenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
4 karle, som borre øll enn dag	12
30 bønnder, som aage ved enn dag	30
1 karll, som halp tømmer att oplætte til hiwell y tho dage	6
4 som hugge veed y tho dage	16

6 som reennsede stolde enn dagh	6
39 vggedags menndt	39

36. *Nyethaars wgghe [26/12-1/1].*

Arbederre.

4 therskierre alt vggenn	80
1 hiullmandt alt vggenn	20
1 mølleuogndrenng alt vggenn	20
1 mannd, som skar hackilse och knippet hø alt vgen	20
1 smid selandenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
4 karlle, som borre øl enn dagh	12
2[0] som aage veed enn dag til closterett	20
6 som reennsede stolde enn dag	12
2 karlle, som y tho dage gjorde slæer thill closters behoff	12
20 bønnder, som aage konng. matz. penndinng herfra closterritt och till Soer	20
39 wggedags menndt	78

37. *Hellighthre konnnger wgge [2/1-8/1].*

Arbederre.

4 therschierre allt vggenn	80
1 hiulmandt alt vgen	20
1 mølleuogndrenng alt vgen	20
1 mannd, som skaar hackilse och knippedde høe allt vggenn	20
1 smid sellandenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
4 karle, som borre øl och kaste kornn enn dagh	12
4 som rennsede stolde	8
2 som ferdede hestekrubber y stoldenne	4
8 som opheygnede gieeder aff closters skouffue	8
200 som aage veed hid til closterritt	200
15 som skrauede fersk fisk enn dagh	30
39 wggedags menndt	39

38. *Thenn første wgge epther Hellig tre konngers. [9/1–15/1].*

Arbederre.

4	therschierre alt vggenn	80
1	hiuelmandt allt vggenn	20
1	mannd, som skar hackilse och knippid høe alt vgen	20
1	mølle uognndrenng allt vggenn	20
1	smid selandenn allt vggenn	40
1	fogedenns drenng alt vggenn	20
4	som borre øll och kaste kornn enn dag	12
1	slagterre quinnde y tre dage	9
1	karl, som halp fiskerrenn alt vggenn	20
6	bønnder, som hugge veed enn dag	12
6	som skrauede fisk enn dag	12
15	som aage humble stenger til closterritt	15
300	som aage veed til closterritt en dag	300
39	wggedags menndt	78

39. *Thenn anddenn wgge effter Hellig tre kongers. [16/1–22/1].*

Arbederre.

4	therskierre allt vggenn	80
1	hiuellmandt allt vggenn	20
1	mannd, som skaar hackilse och knipped høe alt vgen	20
1	mølle uognndrenng allt vggenn	20
1	smid selandenn allt vggenn	40
1	fogedenns drenng alt vggenn	20
4	karlle, som borre øll och kaste kornn en dag	12
1	slagterre quinde enn dag	3
1	karl, som halp closters fiskerre alt vggenn	20
2	sau skiërre y tho dage	12
20	bønnder, som aage humble stenger till closterritt enn dag	20
100	som enn dag aage ved til closterritt	100
60	som borre hallm aff closters lade och giorde enn halmhæß der aff, som bleff sett y humblehauffuenn	60

10 som luchte gierde enn dagh	20
10 som skraffuede fersk fisk enn dagh	20
39 vggedags menndt	39

THENN FIERDE OCH SIDSTE PARTT AFF DETTE AARS WGGE-
KAAST OCH WDSPIISNINGH, SOM INDEHOLDER 13 VGER.

40. *Thenn tredie wgghe ephther Helligh tre konngers. [23/1–29/1].*

Arbederre.

4 therskierre alt vggenn	80
1 hiuelmandd alt vggenn	20
1 mølle uognndrenng alt vggenn	20
1 mannd, som skaar hackilse och knippede høe allt vggenn	20
1 smid selanndenn alt vggenn	40
1 fopedenns drenng alt vggenn	20
1 karll, som halp fiskerrenn alt vggenn	20
1 slagterre quinnde y tho dage	6
3 bønnder, som aage sild fra Skielskiøer	3
4 som ophegnede gieeder aff skouffuenn och dreffue til clo- sterritt	4
10 som skrauede fisk enn dag	20
2 thømmer mennd y tre dage	18
10 bønnder, som aage thiørnne til closters <i>gierde</i>	10
11 som lugte gierde	11
8 som aage hiueltømmer til closterritt	8
6 som aage humble stennger til closterit	6
4 som hugge veed enn dagh	8
1 murmesterre en dagh	3
1 kalck slaerre y tho dage	6
4 som rennsede stolde	8
40 som aage veed til closterritt	40
200 som aage byg aff konng. matz. thenn lanng stold och inndlagdet y closters lade enn dagh	200
39 wgge dags menndt	78

41. *Thenn fierde wgge epther Hellig tre konngers. [30/1–5/2].*

Arbederre.

1	hiuellmandd alt vggenn	20
4	therskierre alt vggenn	80
1	mølle uognndreng alt vgen	20
1	mandd, som skar hackilse och knippedt høe alt vggenn ...	20
1	smid selanddenn alt vggenn	40
1	fogedenns dreng alt vggenn	20
1	karll, som halp fiskerrenn alt vggenn	20
4	karlle, som borre øll och kaste korn en dag	12
200	som aage veed hid til closterritt	200
4	bønnder, som flagte hiuelstømmer en dag	8
39	wgge dags menndt	39

42. *Thenn femthe wggbe epther Helligh tre kongers. [6/2–12/2].*

Arbederre.

4	therskierre allt vggenn	80
1	hiuelmandd allt vgen	20
1	mølle vogndreng alt vgen	20
1	mandd, som skaar hackilse alt vggenn	20
1	smid sel anden alt vggenn	40
1	fogedenns dreng alt vggenn	20
1	karl, som hialp fiskerrenn allt vggenn	20
4	karlle, som borre øll och kaste korn	12
1	slagterre quinde y fire dage	12
3	bønnder, som aage sild fra Kiøbenhaffn	3
3	thømmermend y tho [!] dage	9
20	som aage veed til closterritt	20
6	som rennsede stolle enn dagh	6
2	som aage kull til closterritt	2
6	som aage thiørne till closters gierde	6
20	som aag knobbe til den nye bro vedt Egilstrups vaad enn dagh	20
39	wgge dags menndt	78

43. *Fastelauffnns wgghe [13/2–19/2].*

Arbederre.

4	therskierre alt vggenn	80
1	hiuellmandt alt vggenn	20
1	mølle uognndrenng allt vggenn	20
1	mannd, som skaar hackilse och knippede høe allt vggenn	20
1	smid selanndenn allt vggenn	40
1	fogedenns drenng allt vggenn	20
1	karl, som halp fiskerrenn allt vggenn	20
4	karlle, som borre øll och kaste kornn	12
1	thømmermand y tho dage	6
1	bødkierre y fire dage	12
60	bønnder, som aage veedt	60
2	quinnder, som malede grynn y tre dage, som kom thil Kiøbennhaffnn slott	18
8	som borre mallt aff kiølnenn	16
30	bønnder, som aage fylling til denn nye bro ved Egilstrups vaaidt	30
10	som aage sild fra Kiøbennhaffnn	10
8	som aage hiulthømmer hid till closterit	8
39	wgge dags menndt	78

44. *Thenn første wgge y Fasthe [20/2–26/2].*

Arbederre.

4	therskierre allt vggenn	80
1	hiuell mannd allt vggenn	20
1	mølle uognndrenng alt vggenn	20
1	mannd, som skaar hackillse och knippede høe allt vggenn	20
1	smidt selanndenn alt vggenn	40
1	fogedenns drenng allt vggenn	20
1	mannd, som halp fiskerrenn alt vgen	20
4	karlle, som borre øll och kaste korn en dag	12
16	som aage ved till closterritt	16
4	som skaarre veedt sønnder en dag	8
39	wgge dags menndt	39

45. *Thenn anddenn wgge y Fasthe [27/2–5/3].*

Arbederre.

4	therskierre alt vggenn	80
1	hiuellmandt altt vggenn	20
1	mølle uognndreng alt vggenn	20
1	mand, som skaar hackilse och knipped høe alt vggenn ...	20
1	smidt selanddenn alt vggenn	40
1	fogedenns drengh altt vggenn	20
1	mand, som halp fiskerrenn alt vgen	20
4	karlle, som borre øll och kaste kornn	12
1	slagterre quinde y tho dage	6
2	quinder, som malede gryen, som komme til Kiøbennhaff[n] slott ²), y tre dage	18
1	muremesterre y tho dage	6
1	kalck slaerre y tho dage	6
1	plitz karll y tho dage	6
6	bønnder, som aage sild fraa Kiøbennhaffnn	6
20	bønnder, som aage veed enn dag	20
4	som rennsede Jegerregaardenn	4
6	som rennsede stolde	6
2	som skarre weed til skorsteene en dag	4
39	vggedagsmenndt	78

46. *Thenn thredie wgge y Faste [6/3–12/3].*

Arbederre.

4	therskierre altt vggenn	80
1	hiuellmandt alt vggenn	20
1	mølle vognndreng alt vgen	20
1	mand, som skaar hachilse och knippid høe alt vgen	20
1	smid selanddenn altt vggenn	40
1	fogedenns drenng alt vggenn	20
1	mand, som halp fiskerrenn altt vgen	20

2) Ringsted Kloster skulle levere 2 læster gryn (jvf. Kanc. Brevbøger 1585 12. sept.).

2 quinnder, som malede gryn y tre dage, som komme till Kiøbennhaffn slott	18
3 thømmere y sex dage	54
1 bødkiere y tho dage	6
17 som borre maltt aff kiølnenn en dag	17
1 graffuerre altt vggenn	20
3 som løffte thømmere aff sted her y closterritt	6
10 som aage ved til closterritt	10
6 som rennsede stolde	6
39 wgge dags menndt	39

47. *Thenn fierde wgge y Faste [13/3–19/3].*

Arbederre.

4 therskiere alt vggenn	80
1 hiuelmandt alt vggenn	20
1 mølle uognndreng alt vggenn	20
1 mand, som skaar hackilse och alt vgen knipped høe	20
1 smid selandenn alt vggenn	40
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
1 karll, som halp fiskerrenn altt vggenn	20
4 karlle, som borre øll och kaste korn en dag	12
1 veffuerre selandenn alt vggenn	40
4 som hugge veed enn dag	12
39 bønnder, som hug och aag thiorne till closters gierde enn dagh	39
22 bønnder, som aage bygh till Franntz Vintapperris y Ros- kylle	22
6 som rennsede Iegerre gaardenn en dag	12
1 bødkiere y tre dage	9
39 wgge dags menndt	78

48. *Thenn femthe wgge y Faste [20/3–26/3].*

Arbederre.

4 therskiere altt vggenn	80
1 hiuilmandt altt vggenn	20

1 møllevognndrenng alt vggen	20
1 som skaar hackilse och knippid høe alt vggen	20
1 smid sell anddenn allt vggenn	40
1 fogedenns drenng allt vggenn	20
1 weffuerre selanddenn allt vggenn	40
1 karll, som halp fiskerrenn allt vggenn	20
4 karlle, som borre øll och kaste korn en dag	12
30 som aagh møg aff Jegerre gaardenn en dag	30
30 som luckte gierde och hug thørne enn dagh	30
3 som aage humble och saltt fraa Kiøbennhaffn	3
Wgge dags menndenne 39	39

49. *Thenn sieththe wgghe y Fasthe [27/3–2/4].*

Arbederre.

4 therskierre allt vggenn	80
1 hiullmandt allt vggenn	20
1 mølle uognndrenng alt vggenn	20
1 som skaar hackilse och knippide høe alt vggen	20
1 smid selff anddenn allt vggenn	40
1 mandt, som halp fiskerrenn alt vggen	20
1 fogedenns drenng allt vggenn	20
1 weffuerre selanddenn allt vggenn	40
4 karlle, som borre øll och kaste korn en dag	12
24 som hugge thørne och luckte gierde	24
10 som aagh kull til closteritt en dagh	10
4 som borre malt aff kiølnenn en dagh	8
2 som hugge veedt enn dagh	4
39 wgge dags menndt	78

50. *Paaskie wgge [3/4–9/4].*

Arbederre.

4 therskierre allt vggenn	80
1 hiulmandt alt vggenn	20
1 mølle uognndrenng alt vggen	20
1 som skar hackilse och knippede høe alt vggen	20

1 smid selanndenn allt vggenn	40
1 veffuerre selanndenn alt vggenn	40
1 som halp fiskerrenn alt vggenn	20
1 fopedenns drenng alt vggenn	20
4 karlle, som borre øll och kaste korn en dagh	12
12 som luckte gierde enn dagh	12
30 som aagh møg aff closter enn dag	30
4 som hugge veedt	8
39 wgge dags menndt	39

51. *Quasimodogeniti wgge [10/4–16/4].*

Arbederre.

4 therskierre alt vggenn	80
1 hiullmandd alt vggenn	20
1 mølle uogndreng alt vggenn	20
1 som skar hackilse och knipped høe	} 20
1 humble mandd alt vggenn	
1 smid sell anddenn alt vggenn	40
1 veffuerre sellanddenn alt vggenn	40
1 karll, som halp fiskierren alt vggenn	20
1 quinde, som banntt garnn til closters vaad allt vggenn ...	20
1 fopedenns drenng alt vggenn	20
4 karle, som borre øll och kaste kornn enn dagh	12
2 sauskierre y tho dage	12
10 bønnder, som luckte gierde enn dagh	10
6 som feyede gaardenn	6
12 som valckiede dynewaar	12
4 karlle, som borre kornn y støb	8
90 plouff folck enn dagh	90
16 som aage sild och tierre fra Kiøbennhaffn	16
39 wgge dags menndt	78

52. *Misericord. wgge [17/4–23/4].*

Arbederre.

4 therskierre allt vggenn	80
------------------------------------	----

1 hummell mannd alt vggenn	20
1 hiulmannd alt vggenn	20
1 mølle uognndreng alt vggenn	20
1 smid sel anddenn alt vggenn	40
1 veffuerre selanddenn alt vggenn	40
1 fiskierre selanddenn altt vggenn	40
1 quinnde, som banntt garnn til klostere vaad alt vggenn ...	20
1 fogedenns drenng alt vggenn	20
1 mannd, som skar hackilse och knipped høe alt vggenn (er humblemanden)	
1 suinnemandt alt vggenn	20
4 karle, som borre øl och kaste kornn	12
2 thømmermennd enn dag	6
1 remme snidderre y tre dage	9
60 plouff folch enn dagh	60
2 som hugge veed y Prattilhaffuenn en dag	6
30 som aagh møg och brød paa enn dagh	30
4 som rennsede stolde	4
30 som hugge thiørnne och luckte gierde	30
39 wgge dags menndt	39

1607/08

MANDTALS REGISTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE, SOM
HAFFUER GIORDT ADSCHELLIGE ARBEIDE HER VDI RING-
STEDT CLOSTER FRAA PHILLIPPI JACOBI DAGH ANNO 1607
OCH TILL SAMME AARS DAGH ANNO 1608.¹⁾

Dominica Jubilate [26/4–2/5].

Arbeidere.

42 haffue aggett widt thill brøggers, baggers och thill steg- gers	42
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa vdi denne wgge ...	18
30. aprilis.	
15 att lucke gierder om Nøre hauffue	15
2. majj.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
3 att giøre rentt i staldenne	6
Summa paa for:ne maaltider er ²⁾	79

Dominica Cantate [3/5–9/5].

Arbeidere.

41 haffue aggett widt thill brøggers, baggers och thill steg- gers	41
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
4. majj.	
3 att giøre rentt i staldene	3
6. majj.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
8 att feige och giøre rent i gaarden	8
4 att rennße kornn aff ouffnen	4
4 att bere øll i kiælderne	12
Summa paa for:ne maaltider er	92

1) Et B på forsiden angiver, at registret er bilag B til lensregnskabet 1607/08.

2) 79 er fejl for 89.

Dominica Vocem Jucundi³⁾ [10/5–16/5].

Arbeidere.

39 haffue aggett vidt thill brøggers, baggers och thill steggers	39
9 haffue aggett korn thill mølle och fraa	18
2 karlle i smiden 5 dage denne vgge	30
20 att bryde dett hus aff i Jeger gaarden och att agge steen och ler der fraa	20
2 att hennge flesk op i flesk huset	4
4 att kaste korn paa lofftenne	8
4 karlle bar øll i kielderenn	12

12. maj.

103 att pløie och neder harie biug	103
8 at sla nelder aff i denn sønndere hauffue	8

13. maj.

50 agge mæg, strøe och bryde paa	50
106 att pløie och neder harie biug	106

16. maj.

27 ⁴⁾ att pløie och neder harie biug	72
--	----

Summa paa for:ne maaltider er 470

Dominica Exaudi [17/5–23/5].

Arbeidere.

40 haffue aggett vidt thill brøggers, baggers och thill steggers	40
8 haffue aggett korn thill mølle och fraa	16

18. maj.

8 att sette homble stenger	8
4 at kaste korn paa lofftenne	8

19. maj.

4 att rennse kornn aff ouffnen	4
2 karlle bar øll i kielderen	6

20. maj.

2 att agge sand thill kielderne	2
--	---

3) Jucundi, egentlig Jucunditatis.

4) Dette tal stemmer ikke med antallet af måltider, formentlig bør det her læses 72.

22. maj.

8 att lugge i kaall hauffuen	8
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
2 karlle i smidien 5 dage i denne vgge	30
Summa paa for:ne maaltider ⁵⁾ er	130

Dominica Pentecosste [24/5–30/5].

Arbeidere.

41 att agge wid thill brøggers, baggers och thill steggers vdj dene vgge	41
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16

28. maj.

4 att kaste korn paa lofftenne	8
4 karlle bar øll i kielderne	12
2 karlle i smidien 2 dage dene vgge	12
3 att giøre rennt i staldene	3
2 att agge sanndt till kielderne	4
Summa paa for:ne maaltider er	96

Dominica Trinitatis [31/5–6/6].

Arbeidere.

39 haffue aggett widt thill brøggers, baggers och till steggers	39
9 haffuer aggett kornn thill mølle och fraa	18

1. junij.

15 att pløie och harie i kaalhauffuen och att sette plantter ...	15
6 at bere lehr och kline i fæhusenne	6

2. junj.

4 kaste korn paa lofftenn	8
----------------------------------	---

3. junj.

5 hoß lehr klickrenn	5
-----------------------------	---

4. junij.

4 karlle bar øll i kielderne	12
-------------------------------------	----

5. junj.

34 att aff bryde denn gamle deigstuffue och giøre pladßen rydelig	34
--	----

5) 130 er fejl for 128.

6. junj.

4 hoß Lehr kleckren	4
12 att op bryde steen, som den gamble deigstuffed stodt ...	12
Summa paa for:ne maaltider er	153

Dominica 1. post Trinita. [7/6–13/6].

Arbeider.

38 haffue aggett vid thill brøggers, baggers och thill steggens	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
2 att kaste korn paa loff[ten]ne	4

9. junij.

40 att reigße dett nye deigstuffed hus	40
---	----

11. junj.

12 att op bryde steen thill deigstuffeduen	12
4 hoß steen seteren	4

12. junj.

6 agge sannd thill muremesterenn	6
2 karlle i smiden 6 dage denne vgge	36
4 karlle bar øll i kiellderen	12
8 att op bryde steen thill dett nye deigstuffed hus	8

13. junij.

7 hoß steen setteren, som steenett deigstuen	7
4 at rennße kornn aff ouffnen	4
2 att agge sannd thill kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	189

Dominica 2. post Trinitatis [14/6–20/6].

Arbeidere.

39 haffue aggett widt thill brøggers, baggers och thill steggens	39
8 haffue aggett korn thill mølle och fraa	16
164 haffue aggett vid aff Alinde, Haridstedt och Schiffuide schouff thill Prater garden	164

15. junij.

6 hoeß steen seteren, som steenet deigstuffeduen	6
---	---

16. junij.

6 karlle i ligge maade hoß steen seteren	6
4 att lugge i kaallhauffuen	4

219 agge vid aff for:ne schouff thill Prater gaarden	219
2 att kaste korn paa lofftene	4
18. junj.	
4 hoß steenseteren, som steenett det nye deigstuehus	4
12 att agge steen och grud att fylde medt i for:ne hus	12
2 karlle i smidenn	4
8 agge sannd thill murmesterenn	8
19. junj.	
6 hoß leher klickerenn, som klinnedt dett nye hus	6
4 karlle baar øll i kielderenn	12
20. junij.	
8 att agge grud att fylde med i den nye deigstue	8
14 att bere steen och henge denom op paa for:ne nye hus ...	14
5 hoß lehr klickren, som klinnede for:ne nye hus	5
6 agge sannd thill murmesteren	6
3 att gjøre rentt i stalldene	3
Summa paa for:ne maaltider er	535

Dominica 3. post Trinitatis [21/6–27/6].

Arbeidere.

40 haffue aggett widt thill brøggers, baggers och thill steger[s]	40
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
22. junij.	
4 hoß lehr klickren	4
12 att bere steen och hennge denom opp offuer den nye deigstuffue	12
8 att felde egger i schouffn thill bygnings thømmer	8
23. junij.	
5 hoß lehr klickrenn	5
4 aage sannd thill murmesterenn	4
25. junj.	
5 hoß lehr klickrenn	5
4 att kaste kornn paa lofftene	8
26. junij.	
5 hoß lehr klickrenn	5
18 att lucke gierder om Muncke hauffue	18

4 karlle baar øll i kiellderenn	12
2 karlle i smiden 4 dage vdj denne vgge	24
8 att grauffue och agge steen thill grund voll vnder schorsteen nen i deigstuffuen	8
Summa paa for:ne maaltider er	171

Dominica 4. post Trinitatis [28/6–4/7].

Arbeidere.

39 haffue aggett widt thill brøggers, baggers och thill steggere	39
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
69 att agge møg, strøe och bryde paa	69

30. junj.

4 hoß Lehr klickren	4
102 att agge møg, strøe det och bryde paa	102

1. julj.

109 att agge møg, strøe och bryde det paa	109
5 hos Lehr klickren	5

2. julij.

109 att agge møg, strøe och bryde dett paa	109
4 hoß Lehr klickren	4
2 karlle i smiden 5 dage vdj denne vgge	30
4 karlle bar øll i kiellderenn	12

3. julij.

5 hoß Lehr klickrenn	5
4 aage sand thill murmesteren	4
50 att slaa gres vdj lyckenn	50

4. julij.

40 att slaa gres vdj Sønder hauffue	40
5 hoß Lehr klickren	5
4 agge sand thill kiellderne	4
Summa paa for:ne maaltider er	607

Dominica 5. post Trinita. [5/7–11/7].

Arbeidere.

40 haffue aggett vid thill brøggers, baggers och thill steggere	40
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18

6. julij.

12 att agge sannd och steen att legge gulffuen medt i deigstuen	12
5 hoß Lehr klickren	5

7. julij.

5 hoß Lehr klickren	5
4 att kaste korn paa lofftenne	8
4 aage sannd thill murmesterenn	4
15 aage sannd och steen thill gulffue i deigstuen	15
2 karlle i smiden 6 dage i denne vgge	36

8. julij.

5 hoß Lehr klickrenn	5
24 att luge i kaalhaufuen	24
2 att giøre rent i staldenne	2
16 aage sannd och steen thill deigstuffuen	16

9. julij.

5 hoß Lehr klickren	5
4 hoß murmesteren	4
15 att lugge i kaallhauffuenn	15

10. julij.

5 hoß Lehr klickren	5
4 hoß murmesteren	4
4 karlle bar øll i kiellderenn	12
50 att vennde høø i lyckenn	50

11. julij.

26 att vende høø, strøe och riffue det vdj lycken	26
Summa paa for:ne maaltider er	311

Dominica 6. post Trinitatis [12/7–18/7].

Arbeidere.

42 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	42
9 haffue aggett korn thill mølle och fraa	18
2 hoß thæckemanden, som thagte paa fæ husett	2

14. julij.

2 j ligge maade hoß thæckemanden	2
4 kaste kornn paa lofftene	4

	15. julij.	
16	att lucke gierder om Muncke hauffue	16
	16. julj.	
24	att riue høø i den Søndre hauffue	24
4	agge sannd thill kiellderne	4
2	karlle i smiden 6 dage vdj denne vgge	36
4	karlle bar øll i kiellderenn	12
90	aage høø aff lyckenn och thog igien høø	90
	Summa paa for:ne maaltider er	250

Dominica 7. post Trinita. [19/7–25/7].

	Arbeidere.	
40	haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	40
9	haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
	20. julij.	
70	agge høø aff Eskemoßen och thog thett ind paa stengen ...	70
	21. julij.	
100	aage høø aff Eschemoßen och thog emodt høø paa stengen	100
	22. julij.	
4	karlle bar øll i kielderenn	12
	24. julij.	
4	agge sannd thill kielderenn	4
2	karlle i smiden 5 dage i denne wgge	30
	25. julij.	
2	att giøre rennt i staldenne	2
4	att kaste kornn paa lofftenne	4
	Summa paa for:ne maaltider er	280

Dominica 8. post Trinitatis [26/7–1/8].

	Arbeidere.	
43	haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	43
9	haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
	28. julj.	
16	att stope høø paa staldstenngenne	16
	29. julij.	
4	kaste kornn paa lofftenne	4

2 att giøre rentt i staldenne	2
8 att lugge i kaallhauffuen	8
30. julj.	
4 agge sannd thill kielderne	4
31. julj.	
2 karlle i smiden 6 dage thenne vgge	36
4 karlle baar øll i kielderenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	143

Dominica 9. post Trinita. [2/8–8/8].

Arbeidere.

41 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	41
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
4. augustj.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
4 karlle bar øll i kiellderne	12
7. augustj.	
100 att meie rug i lycken	100
8. augustj.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
2 karlle i smiden 6 dage denne wgge	36
157 att meie rug i den østre marck	157
Summa paa for:ne maaltider er	370

Dominica 10. post Trinitatis [9/8–15/8].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid till brøggers, baggers och thill steggens	38
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
10. augustj.	
150 att binde rug i lycken	150
11. augustj.	
36 att agge halm aff laden och rennsæ denn	36
12. augustj.	
170 aage rug ind och lagde denn i laden	170
13. augustj.	
96 att slaa gres paa Heste marckett	96
2 karlle i smiden 5 dage denne wgge	30

4 karlle bar øll i kielderenn	12
14. augustj.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
4 agge sannd thill kielderne	4
42 strøde gres och bar thet vd aff schouffuen paa Heste marckett	42
Summa paa for:ne maaltider er	600

Dominica 11. post Trinita. [16/8–22/8].

Arbeidere.

43 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	43
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
17. augustj.	
150 att agge høø aff Storcke moßenn	150
18. augustj.	
88 agge høø aff rug marcken	88
14 att jefnne den pladtz, som denn nye horße bod bleff opsatt	14
20 att stope høø offuer staldenne	20
19. augustj.	
15 att reigße den nye horße bodt	15
21. augustj.	
150 att binde och agge biug aff Heste marckitt och lege thet i ladenn	150
4 kaste kornn paa lofftene	4
4 hoß Lehr klickrenn	4
22. augustj.	
80 agge biug och lagde dett i ladenn	80
4 hoß Lehr klickren	4
2 karlle bar øll i kielderenn	6
2 hos smeden dene vgge	36
Summa paa for:ne maaltider er	632

Dominica 12. post Trinita. [23/8–29/8].

Arbeidere.

39 haffue aggett wid thill brøggers, bagers och thill steggens	39
9 haffue aggett korn thill mølle och fraa	18

	25. augustj.	
74	att agge biug och legge dett i laden	74
	26. augustj.	
40	aage høø aff Heste marckitt och jndtage dett paa stengett	40
	27. augustj.	
10	att hugge wid thill kong.maytz.och drotnings gemacker och bere vid och vannd i kiøcknett ⁶⁾	20
1	quinde att schure och tho i sølff kammerett i 2 dage	6
20	att feige och giøre rent i gaardenn	20
	29. augustj.	
2	karlle i smiden dene wgge	36
4	karlle bar øll i kielderenn	12
	Summa paa for:ne maaltider	265

Dominica 13. post Trinitatis [30/8–5/9].

Arbeidere.

43	haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	43
9	haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
	1. septemb.	
40	att riue høø paa Heste marckett	40
	2. septemb.	
4	aage sannd thill murmesteren	4
4	hoß murmesteren	4
	3. septemb.	
2	hoß mur mestren	2
46	att agge høø aff Heste marckett	46
30	att thage igienn høø offuer staldenne	30
4	karlle bar øll i kilderne	12
	4. septemb.	
2	hoß mur mesterenn	2
20	att hennge steen paa horße boden och bere denom thill ...	20
2	karlle i smidenn denne vgge	36
4	kaste korenn paa lofftenne	4
	Summa paa for:ne maaltider er	261

6) 25. august spiste kong Christian IV og dronning Anna Cathrine i Ringsted Kloster; de kom fra Roskilde og ville til Jylland (Jvf. lensregnskabet 1607/1608 fol. 9 r med bilag 92).

Dominica 14. post Trinita. [6/9–12/9].

Arbeidere.

42 haffue aggett wid thill brøggers, bagers och thill steggers	42
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
24 agge sannd fraa Thie Søe till schiellning	24
11. septemb.	
8 hoß murmestren att støbbe kalck	8
12. septemb.	
2 karlle bar øll i kielderenn	4
2 karlle i smiden 5 dage denne vgge	30
2 aage sannd thill kielderne	2
2 kaste kornn paa lofftenne	2
Summa paa for:ne maaltider er	128

Dominica 15. post Trinita. [13/9–19/9].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
13. septemb.	
2 hoß murmesteren	2
14. septemb.	
2 hoß murmestren att støbbe kalck	2
15. septemb.	
2 hoß murmesteren	2
2 hoß lehr klickeren, som klinedt horße boden	2
16 aage steen thill horße bodenn	16
18. septemb.	
4 hoß lehr klickrenn ved horseboden	4
16 som groff lehr och aag thett	16
6 som fløtte nogen steen ved horße boden	6
2 hoß murmestren att støbbe kalck	2
14 aage sannd thill murmestren	14
3 aage sannd thill itt gulff i badstuffuen	3
19. septemb.	
30 att plocke homble	30
3 hoß murmesteren	3
3 hoß lehr klickeren ved horße bodenn	3

4 karlle bar øll i kielderenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	171

Dominica 16. post Trinitatis [20/9–26/9].

Arbeidere.

39 haffue aggett wid till brøggers, baggers och thill steggers ...	39
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
40 att plocke homble och op sette homble stennger	40
21. septemb.	
4 hoß mur mesterenn	4
4 bar vid och vannd thill kong. maytzs. kocke ⁷⁾	4
26. septemb.	
23 att slagte lamb	23
4 att salte lamb kiødt	4
2 hoß murmesteren	2
4 hoß lehr klickrenn	4
2 att feige i gaardenn	2
2 i smidenn 5 dage dene wgge	30
4 karlle bar øll i kellderenn	12
2 agge sannd thill kiellderne	2
2 kaste kornn paa lofftenne	2
Summa paa for:ne maaltider er	186

Dominica 17. post Trinita. [27/9–3/10].

Arbeidere.

40 att agge wid thill brøggers, baggers och thill steggers	40
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
28. septemb.	
2 hoß lehr klickrenn vedt horsebodenn	2
3 hoß murmesterenn	3
30. septemb.	
3 hoß lehr klickrenn	3
18 haffue aggett sannd thill en broe i horßeboden	18

7) 21. september spiste dronning Anna Cathrine i Ringsted Kloster; hun kom fra Antvorskov og ville til Roskilde (Jvf. lensregnskabet 1607/1608 fol. 91 v med bilag 93).

1. octob.

4 karlle bar øll i kielderenn	12
2 kaste kornn paa lofftente	2
3 aage sand thill kielderne	3
2 hoß Lehr klickeren	2

2. octob.

4 hoß brolegerenn, som lagde en steen broe i horsebodenn ...	4
12 aage sand och steen thill hannom	12

3. octob.

2 karlle i smidenn 5 dage vdi denne vgge	30
4 hoß brolegeren ved horsebodenn	4
10 aage sannd och steen thill horseboden	10
Summa paa for:ne maaltider er	163

Dominica 18. post Trinitatis [4/10–10/10].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16

5. octob.

2 hoß Lehr klickeren ved horsebodenn	2
2 hoß brolegerenn	2
14 aage sannd och steen thill brolegerne	14
6 som hinntte riis att strøe paa horsebodenn	6

6. octob.

4 hoß Lehr klickeren	4
2 hoß brolegerenn	2
6 aage sannd thill brolegerenn	6

7. octob.

4 hoß brolegerenn	4
10 aage sannd thill brolegerne	10

8. octob.

6 att bere mallt aff køllenn paa lofftett	6
2 att luche gierder om Nørre hauffue	2
2 hoß brolegerenn	2
4 karlle bar øll i kielderenn	12
8 aage sannd thill brolegerenn	8

9. octob.

2 hoß brolegerenn	2
2 karlle i smiden 5 dage denne wgge	30
2 aage sannd thill kiælderne	2
6 att giøre rennt i salt kiælderne	6

10. octob.

2 hoß brolegerenne	2
Summa paa for:ne maaltider er	176

Dominica 19. post Trinita. [11/10–17/10].

Arbeidere.

39 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	39
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18

12. octob.

6 att slagte boelsuin	6
2 hoß brolegerenn	2

13. octob.

4 att salte flesk	4
2 hoß mur mestren	2
2 hoß brolegeren	2
6 agge sannd thill horße bodenn	6

14. octob.

2 hoß kalck slaren, som støbbtte kalck	2
2 hoß brolegerenn	2
11 aage sannd thill horße bodenn	11
2 aage halm aff ladenn	2

15. octob.

2 hoß kalckslaren	2
3 hoß brolegren	3
6 agge sannd thill brolegerenn	6

16. octob.

4 hoß brolegerenn	4
4 karlle bar øll i kiælderen	12
2 hoß kalck slaren	2
2 karlle i smiden 5 dage denne vgge	30
16 att slagte fæ	16

1607/08	83
6 att rennse kornn aff ladenn	6
2 att agge dett op aff ladenn	2
4 aage sannd thill brolegrenne	4
76 att pløie och neder harie rug	76
17. octob.	
2 hoß kalckslarenn	2
4 att salte	4
Summa paa for:ne maaltider er	265

Dominica 20. post Trinita. [18/10–24/10].

Arbeidere.

37 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	37
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
19. octob.	
2 hoß kalck slaren, som støbbte kalck	2
59 att pløie och neder harie rug	59
2 hoß brolegrenn	2
10 aage sannd thill brolegrenn	10
20. octob.	
2 hoß brolegren	2
6 agge sannd thill brolegrenn	6
4 kaste kornn paa lofftene	4
21. octob.	
11 att slagte gies	11
4 att salte	4
2 hoß brolegren	2
2 agge sand thill brolegrenn	2
4 karlle bar øll i kiellderenn	12
22. octob.	
7 aage halm aff laden	7
2 karlle i smiden 6 dage denne wgge	36
23. octob.	
6 att rennse rug aff ladenn	6
2 att agge rug op fraa ladenn	2
106 att pløie och neder harie rug	106
Summa paa for:ne maaltider er	328

Dominica 21. post Trinita. [25/10–31/10].

Arbeidere.

39 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	39
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
26. octob.	
9 att ferdige bosenne i fæ hußenne	9
4 kaste kornn paa lofftenne	4
3 agge sannd thill kiellderne	3
27. octob.	
10 att rennse staldenne och fæ hußene	10
28. octob.	
10 att slagte gies	10
29. octob.	
4 att salte gaaße kiødt	8
30. octob.	
10 aage halm aff laden och lode paa stengen	10
4 giorde fæ bindsler	4
4 karlle bar øll i kiellderen	12
2 karlle i smiden dene wgge	36
Summa paa for:ne maaltider er	161

Dominica 22. post Trinita. [1/11–7/11].

Arbeidere.

39 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill stegers	39
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
2. nouemb.	
12 aage wid till schriffuer stue, borge stuff och deigstuffue	12
4 hoß brolegerenn	4
3. nouemb.	
10 agge sand thill brolegerenne	10
4. nouemb.	
6 agge sannd thill en steen bro vdenn for det nye deigstue hus	6
2 hoß brolegerenne	2
5. nouemb.	
4 hoß brolegren	4
6. nouemb.	

4 att op lette hiuellthømmer	4
4 karlle bar øll i kiellderenn	12
2 j smidenn denne vgge	36
7. nouemb.	
4 at giøre rent i gaardenn	4
4 att kaste kornn paa lofftenne	4
4 agge sannd thill kiieldernne	4
Summa paa for:ne maaltider er	157

Dominica 23. post Trinita. [8/11–14/11].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	38
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
9. nouemb.	
2 hoß murmesteren, som opmurede en grue i brøggersett ...	2
2 hoß kalck slaren, som støbte kalck	2
10. nouemb.	
2 hoß mur mestren, som opmurede for:ne grue	2
2 hoß kalck slaren	2
4 giorde rennt i stalldenne	4
11. nouemb.	
2 hoß murmestrenn	2
2 i smiden dene vgge	36
4 karlle bar øll i kiielderenn	12
12. nouemb.	
4 hoß murmestrenn	4
6 att rennise kornn aff ladenn	6
2 att agge dett opp	2
13. nouemb.	
2 hoß kalckslaren	2
16 att slagte gies	16
2 att rennise kornn aff ouenen	2
14. nouemb.	
2 hoß kalckslaren	2
4 att salte gaafse kiødt	4
86 agge vid thill mallt gierning	86
Summa paa for:ne maaltider er	242

Dominica 24. post Trinita. [15/11–21/11].

Arbeidere.

37 haffue aggett vid thill brøggers, baggers och thill steggers	37
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
16. nouemb.	
12 agge wid till schriffuer stuff, borge stue och deigstuffue	12
2 hoß kalck slarenn	2
14 att slagte gies	14
17. nouemb.	
4 att salte gaaße kiødt	4
2 hoß kalck slarenn	2
10 att slagte boelsuin	10
2 att renße korn aff ouenen	2
18. nouemb.	
4 att salte flesk	4
4 att giøre rent i staldenne	4
19. nouemb.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
4 karlle bar øll i keldernne	12
2 karle i smiden dene vgge	36
2 att oplette hiuell thømmer	2
Summa paa for:ne maaltider er	163

Dominica 25. post Trinita. [22/11–28/11].

Arbeidere.

42 haffue aggett wid till brøggers, baggers och thill steggers	42
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
23. nouemb.	
9 haffue aggett vid thill schriffuer stuffue, borgestuffue och deigstuffue	9
6 rensede kornn aff ladenn	6
2 att agge kornn op aff ladenn	2
27. nouemb.	
8 giorde nogen suine stier i Muncke hauffue	8
4 karlle bar øll i kielderen	12
2 j smiden denne vgge	36

28. nouemb.

4 giorde rent i staldene	4
Summa paa for:ne maaltider er	137

Dominica 1. Aduentus [29/11–5/12].

Arbeidere.

37 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	37
8 haffue aggett korn thill mølle och fraa	16

30. nouemb.

10 agge wid thill schriffuer stuffue, borge stuffue och deigstuffue	10
--	----

1. decemb.

4 att ferdig giøre bosene i fæhusenne	4
4 karlle bar øll i kiellderen	12
3 aage sandd thill kielderenn	3

3. decemb.

4 att giøre rentt i staldenne	4
--------------------------------------	---

4. decemb.

4 kaste kornn paa lofftenne	4
------------------------------------	---

5. decemb.

6 att renße kornn aff ladenn	6
2 att aage dett op	2
2 karlle i smiden 6 dage denne wgge	36
4 ferdigett suine stier i Muncke hauffue	4
Summa paa for:ne maaltider er	138

Dominica 2. Aduentus [6/12–12/12].

Arbeidere.

40 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	40
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18

7. decemb.

8 att giøre rent i fæ husenne	8
--------------------------------------	---

8. decemb.

6 aage wid thill borgestuff och deigstuffue	6
--	---

11. decemb.

2 att rennße rug aff ouenen	2
------------------------------------	---

4 kaste kornn paa lofftenne	4
2 karlle i smiden dene vgge	36
4 karlle bar øll i kielderenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	126

Dominica 3. Aduentus [13/12–19/12].

38 haffue agget vid thill brøggers, baggers och thill steggers	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
16. decemb.	
2 att rense rug aff ouenen	2
4 bar øll i kielderen	12
17. decemb.	
8 att slagte boelsuin	8
4 kaste kornn paa lofftene	4
18. decemb.	
8 att rense kornn aff ladenn	8
2 agge korn op	2
4 att slagte suin	4
2 karlle i smiden dene vgge	36
Summa paa for:ne maaltider er	130

Dominica 4. Aduentus [20/12–26/12].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
21. decemb.	
6 aage vid thill schriffuer stuffue, borgge stue och deigstuffue	6
22. decemb.	
2 att [rense] kornn aff ouenen	2
23. decemb.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
4 giorde rent i staldene	4
4 karlle baar øll i kielderne	12
10 giorde rentt i gaarden	10
Summa paa for:ne maaltider er	92

Dominica a Natiuitatis Christj [27/12–2/1].

Arbeidere.

37 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	37
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
28. decemb.	
2 att rense rug aff ouenen	2
80 aage wid thill mallt gierning	80
31. decemb.	
8 att rense kornn aff ladenn	8
2 aage korn aff ladenn	2
2 aage sannd thill kieldernne	2
4 bar øll i kielderne	12
Summa paa for:ne maaltider er	161

Dominica inter Circumcisionis [!] & Epiphaniam [3/1–9/1].

Arbeidere.

40 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	40
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
4. januarj.	
3 att rense rug aff ouenen	3
5. januarj.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
46 aage widt thill mallt gierning	46
2 karlle i smidenn 3 dage denne vgge	18
Summa paa for:ne maaltider er	127

Dominica 1. post Epiphaniam [10/1–16/1].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	38
9 haffue agget kornn thill mølle och fraa	18
13. januarj.	
6 att slagte suin	6
15 att fløtte kornn aff kong. maytz. stald och ind i laaden	15
15. januarj.	
4 att salte flesk	4

16. januarj.

4 kaste korn paa lofftenne	4
Summa paa for:ne maaltider ⁸⁾ er	135

Dominica 2. post Epiphaniam [17/1–23/1].

Arbeidere.

37 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	37
8 aage kornn thill mølle och fraa denne vgge	16

18. januarj.

10 aage wid thill schriffuer stuffue, borgge stuffue och deig- stuffue	10
--	----

19. januarj.

2 bare øll i kiellderenn	4
2 karlle i smidenn dene vgge	36

20. januarj.

4 kaste korn paa lofftenne	4
2 att rense rug aff ouenen	2
Summa paa for:ne maaltider er	109

Dominica Septuagesima [24/1–30/1].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16

25. januarj.

2 att rennse kornn aff ouffuenen	2
10 agge wid thill schriffuer stuffue, borgge stuffue och deig- stuffue	10
6 att rennse kornn aff ladenn	6
2 agge kornn op	2

27. januarj.

2 att gjøre rentt i staldenne	2
4 karlle bar øll i kiellderenn	12
2 karlle i smidenn 5 dge. denne vgge	30
2 kaste kornn paa lofftene	2
20 agge wid thill malt gierning	20
Summa paa for:ne maaltider er	140

8) 135 er fejl for 85.

Dominica Sexagesima [31/1–6/2].

Arbeidere.

40 agge wid thill brøggers, baggers och thill steggens	40
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
1. februarj.	
2 att renße rug aff ouffnen	2
3. februarj.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
6 att rennße kornn aff ladenn	6
2 agge korn aff laden	2
2 karlle bar øll i kielderenn	6
2 karlle i smiden 5 dage denne vgge	30
7 aage wid thill schriffuer stuffue, borge stufte och deig- stuffue	7
Summa paa for:ne maaltider er	115

Dominica Estomighi⁹) [7/2–13/2].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	38
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
10. februarj.	
10 at giøre renntt i kallhus och fare hußett	10
1 att ferdige giøre closters portt, som vor søndre	3
11. februarj.	
2 att rennße rug aff ouffnen	2
4 kaste kornn paa lofftenne	4
13. februarj.	
16 att hueße stauffre	16
160 agge wid thill mallt gierning	160
2 karlle i smidenn 5 dage denne wgge	30
4 karlle bar øll i kielderne	12
Summa paa for:ne maaltider er	293

Dominica Inuocauitt [14/2–20/2].

Arbeidere.

40 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	40
---	----

9) Esto mighi, fejl for: Esto mihi.

8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
15. februarj.	
10 agge wid thill schriffuer stuffue, borgge stuffue och deig- stuffue	10
16. februarj.	
4 kaste korn paa lofftene	4
2 att rennße rug aff ouffnenn	2
17. februarj.	
8 att rennße rug aff ladenn	8
2 aage rug aff laden	2
2 karlle i smidenn 6 dage denne vgge	36
4 bar øll [i] kiellerenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	130

Dominica Reminissere [!] [21/2–27/2].

Arbeidere.

40 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggere	40
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
23. februarj.	
2 att rennße rug aff ouffnen	2
25. februarj.	
36 att hueße stauffre	36
2 karlle i smiden 6 dage dene vgge	36
4 karlle bar øll i kiellerenn	12
4 kaste kornn paa lofftenne	4
Summa paa for:ne maaltider er	148

Dominica Oculy [28/2–5/3].

Arbeidere.

39 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggere	39
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
29. februarj.	
2 att rennse rug aff ouffnen	2
2. martj.	
14 att bere mallt aff køllenn	14
4. martj.	
6 att rennße korn aff ladenn	6
2 aage kornn aff ladenn	2

4 karlle bar øll i kielderenn	12
2 karlle i smiden 5 dage dene vgge	30
5. martj.	
2 giorde rent i gaarden	2
Summa paa for:ne maaltider er	123

Dominica Lætare [6/3–12/3].

Arbeidere.

37 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	37
9 haffue aggett korn thill mølle och fraa	18
7. martj.	
8 giorde renntt i stalldenne	8
10 giorde rentt i gaardenn	10
10. martj.	
6 att hueße staffre	6
4 kaste kornn paa lofftenne	4
11. martj.	
8 att huese staffuere	8
12. martj.	
6 att hueße stauffre	6
4 karlle bar øll i kiellderne	12
2 karlle i smiden 6 dage denne vgge	36
2 att renße korn aff ouenen	2
Summa paa for:ne maaltider er	147

Dominica Judica [13/3–19/3].

Arbeidere.

37 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggers	37
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
14. martj.	
6 som rennßett korn aff laden	6
2 agge kornn aff ladenn	2
16. martj.	
4 kaste korn paa lofftenne	4
17. martj.	
16 aage møg paa Heste marckenn	16
14 att bryde paa vognene	14

18. martj.

10 som gjorde rentt i gaardenn	10
4 karlle bar øll i kiellderen	12
2 karlle i smiden 5 dage dene vgge	30
2 att rense rug aff ouffnen	2
Summa paa for:ne maaltider er	151

Dominica Palmarum [20/3–26/3].

Arbeidere.

40 haffue aggett wid till brøggers, baggers och thill steggens	40
9 haffuer aggett korn thill mølle och fraa	18

21. martj.

31 att agge møgh vdt paa kaalhauffuen och bryde paa	31
--	----

22. martj.

17 att lucke gierder om kaalhauffuen	17
2 att giøre rentt i staldene	2

23. martj.

4 kaste kornn paa lofftenne	4
6 att grauffue i vrterhauffuen	6

25. martj.

14 att lucke gierder om Preste hauffuen	14
4 karlle bar øll i kielderenn	12
2 karlle i smidenn 5 dage denne vgge	30
3 agge sannd thill kielderne	3
Summa paa for:ne maaltider er	177

Dominica Paaschæ [27/3–2/4].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggens	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16

30. martj

14 att gierde om Nøre hauffue	14
4 karlle bar øll i kielderen	12
2 karlle i smidenn 4 dage dene vgge	24

2. aprilis.

4 att hugge vidt och bar paa kammerne	4
Summa paa for:ne maaltider er	108

Dominica Quasimodo [3/4–9/4].

Arbeidere.

37 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggars	37
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
4. aprilis.	
2 att rense rug aff ouffuen	2
3 att lucke gierder om kaall hauffuen	3
16 att lucke gierder om Preste hauffuen	16
5. aprilis.	
20 att lucke gierder om lycken	20
4 karlle bar øll i kiellderne	12
3 at lucke gierder om kaall hauffuen	3
2 att giøre rentt i stalden	2
7. aprilis.	
34 att lucke gierder om Muncke hauffue	34
3 att lucke gierder om kall hauffuen	3
8. aprilis.	
59 att lucke gierder om rug marcken	59
4 kaste kornn paa lofftene	4
2 karlle i smiden 6 dage dene vgge	36
2 att agge sand thill kiellderne	2
Summa paa for:ne maaltider er	251

Dominica Misericordia [10/4–16/4].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill steggars	38
8 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	16
11. aprilis.	
4 kaste kornn paa lofftenne	4
2 att slagte suin	2
12. aprilis.	
14 att lucke gierder om Preste hauffuen	14
12. [!] aprilis.	
2 at giøre rentt i stalden	2
4 karlle bar øll i kiellderne	12
2 karlle i smiden 6 dage denne vgge	36
Summa paa for:ne maaltider er	124

Dominica Jubilate [17/4–23/4].

Arbeidere.

38 haffue aggett wid thill brøggers, baggers och thill stegers	38
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
18. aprilis.	
26 att lucke gierder om rumarckenn	26
19. aprilis.	
16 att thage steen aff laden	16
20. aprilis.	
13 att thage steen aff den huide staltdt	13
2 karlle i smiden 6 dage denne wgge	36
4 karlle bar øll i kielderenn	12
22. aprilis.	
2 att giøre rentt i staldene	2
23. aprilis.	
2 at giøre en nye port for Nøre hauffue	4
6 att bryde lechter aff den huide stald	6
4 att kaste kornn paa lofftenne	4
3 agge sand thill kielderne	3
Summa paa for:ne maaltider er	178

Dominica Cantate [24/4–30/4].

Arbeidere.

40 agge wid thill brøggers, baggers och thill stegers	40
9 haffue aggett kornn thill mølle och fraa	18
26. aprilis.	
4 att neder bryde sparer aff den huide staltdt	4
2 att rennse kornn aff ouffnen	2
27. aprilis.	
24 att hugge thiørne	24
4 att giøre rentt i staldenn och fæhusene	4
6 att ryde denn pladtz, som denn gamble suin eigell stod ...	6
30 att lucke gierder om lyckenn	30
29. aprilis.	
12 att bere mallt aff køllenn	12
4 aage sand thill murmesteren	4

30. aprilis.

13 att renße denn øffuerste brønd	13
4 kaste kornn paa lofftene	4
2 karlle i smiden 4 dage denne vgge	24
4 bar øll i kielderren	12
3 aage sannd thill kiældernne	3
1 att graffue vandett aff en parck i abildhauffen	2
Summa paa for:ne maaltider	202

Summa summarum paa forskreffne maalthider, som bønder och adscheliggæ arbeider haffuer bekomidt vdi closterett, naar the paa vnder schedelige thider haffue arbeidett vdi thette aar, er 11215

Och ehr thennom giffuitt till huert maaltidt itt brød saa stor som ther kannnd bagges 60 brød aff enn strøgenn schieppe miell, en potte øll, som ther kannndt brøgis aff itt pund malltt och 2 schippr homble 12 tønnder øll, och thou sildt, dißligeste grød och kaall effter leiglihedenn.

Thill forskreffne 11215 maaltider er forspist vdi thette aar

tønden 1 dlr. ¹⁾	}	miell 9 pund 6 ¹ / ₂ schipper 1 fj.car ¹ / ₂ ott.
		mallt 8 pund 1 ¹ / ₂ schipper 1 ¹ / ₂ fj.car ¹ / ₂ ott.
skipen 12 sch. ¹⁾	homble	15 ¹ / ₂ schipper 2 ott.
tønden 4 dlr. ¹⁾	sildt	17 ¹ / ₂ tønnder 30 sildt 136 ¹ / ₂ dlr. 7 sch. ¹⁾

Neste forgangen aar 16 sch. 2 d. forgick.	}	Forschreffuene 11215 molthider affdeelit med 20 till vggen, som gjør vdi 1 vgge, 561 personer, beløber saa paa personer om vg- gen vngeferlig 16 sch. ¹ / ₂ d. for gick.
--	---	--

1) Angivelser af priser og de derefter følgende beregninger er tilføjet ved revisionen i Rentekammeret i København. Disse bemærkninger er oftest ikke indført i mandtallene, men i selve hovedregnskabet og er da ikke medtaget her i udgaven.

1610/11

MANDTALS REGISTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE, SOM
HAFFUER GIORT ADTSCHILLIGT ARBEIDE HER WDI RING-
STED CLOSTER FRA PHILLIPPJ JACOBJ DAG ANNO 1610 OCH
TILL PHILLIPPJ JACOBJ DAG ANNO 1611.

Dominica Jubilate [29/4–5/5].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till steggers^{1a)} 36

9 haffuer agedt korn till mølle och fra 18

30. aprilis.

4 hoeß steensetteren att sette steengierde om Preestehauffuen 4

8 att neder tage thagsteen offuer lenßmandens stuffue, som
bleff om schellnett 8

1. maj.

12 affbrød de gamle sper offuer lenßmandens stuffue, och
opreiste nye spær igien 12

2 hoeß lehrklickeren att vdsette lehr att specke itt kammer
med wed schriffuerstuffuen 2

4 hoeß steensetteren 4

2. maj.

6 hoeß thømmermenndene, som lechtede offuer lenßmandens
stuffue 6

2 hoeß murmesteren, som opmurede nogen pillere offuer
lenßmandens stufue 2

3 hoeß lerklickeren, som speckede dett kammer vedt schri-
ffuerstuffuen 3

4 hoeß steensetteren 4

3 att age lehr till leer klickeren 3

3. maj.

2 hoeß thømmermenden 2

2 hoeß murmesteren 2

1a) Efter 36 har originalen ordet maaltider, der her er udeladt af hensyn til opstillingen.

3	hoeß Lehr klicheren	3
4	hoeß steensetteren	4
4	kaste korn paa lofftene	8
	4. maij.	
3	hoeß Lehr klickeren	3
4	hoß steensetteren	4
16	att forhenge thagsteen offuer lensmandens stufue	16
4	att age leer	4
12	att sette ett gierde paa steengierdit om homlehaffuen	12
	5. maij.	
3	hoeß Lehr klickeren	3
4	hoß steensetteren	4
2	karlle i smiden all wgen	36
4	karlle baare øll i kielderen	12
	Summa paa for:ne maaltider er	215

Dominica Cantate [6/5–12/5].

Arbeidere.

38	haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till steggers	38
9	haffuer agedt korn till mølle och fra	18
	7. maij.	
2	att gjørre reentt i staldene	2
2	att rense korn aff oufnen	2
	8. maij.	
2	att gjørre reent i staldene	2
	9. maij.	
4	hoeß steensetteren, sette steengierde om homlehaufuen	4
6	att sette thjørnegierde paa same steengierde	6
	10. maij.	
4	hoeß steensetteren	4
3	hoß graffueren att oprense en fischeparck	3
2	att sette homlestenger	2
	11. maij.	
4	hoeß steensetteren	4
4	hoeß graffueren	4
4	kaste korn paa lofftene	8
2	att sette homlestenger	2

12. majj.

3	hoeß graffueren att oprense i en fische parch	3
2	att sette homlestenger	2
4	karlle bare øll i kielderen	12
2	karlle i smidien all thenne wge	36
3	aage sandt till kielderen	3
	Summa på for:ne maaltider er	155

Domini. Vocem Jucundita. [13/5–19/5].

Arbeidere.

34	haffuer agedt wedt till brogers, baggers och till stegers	34
8	haffuer agedt korn till mølle och fra	16

14. majj.

4	hoeß blijteckeren, som lagde blijrender op till kiøckenett offuer leenßmandens stuffue	4
4	att sette homlestenger	4

15. majj.

2	hoeß blijteckeren	2
2	att sette homlestenger	2
40	att pløye, saae och nederharrie biug	40
4	kaste korn paa lofftene	8

16. majj.

4	hoeß homlemanden att sette homle stenger	4
2	att giøre reent i staldene	2

18. majj.

4	att sette homlestenger	4
4	hoeß graffueren att opkaste jordt till steengierit	4

19. majj.

2	att rense korn af oufnen	2
4	hoeß graffueren	4
4	hoeß homlemanden	4
2	karle i smidien 5 dage denne wge	30
4	karle bahre øll i kielderen	12
3	aage sandt till kielderen	3
	Summa på for:ne maaltider er	179

Dominica Exaudi [20/5–26/5].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och til steggers	39
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16
21. maj.	
2 hoeß homlemanden	2
4 kaste korn paa lofftene	8
4 att rense en fischeparch	4
22. maj.	
4 hoeß graffueren i fischeparcken	4
2 att giørre reentt i staldene	2
4 kaste korn paa lofftene	8
2 att luge i wrttehaufuen	2
23. maj.	
9 hoeß graffueren	9
6 att luge i wrttehaffuen	6
24. maj.	
6 att luge i vrtehauffuen	6
4 kaste korn paa lofftene	8
25. maj.	
8 att giøre reentt i wrttehauffuen	8
4 att stennghe homle	4
26. maj.	
2 att rennse korn aff ouffnen	2
4 att kaste korn paa lofftene	8
3 att stenge homle	3
6 att luge i vrtehauffuen	6
2 karlle i smidien all wgen	36
4 karle bahre øll i kiellderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	193

Domini. Pentecostes [27/5–2/6].

Arbeidere.

34 haffuer agedt weed till brøggers och till steggers	34
8 haffuer agett korn till mølle och fra	16
30. maj.	
4 att sette homlestenger	4
3 att løche gierder om hohmlehauffuen	3

31. maij.

4 att luge i wrttehaffuen 4

1. junij.

4 att luge i wrttehafuen 4

2 att rense korn af oufnen 2

4 kaste korn paa lofftene 8

2. junij.

4 att luge i wrttehaffuen 4

2 karlle i smidien 4 dage thenne wge 24

4 karlle bahre øll i kielderen 12

3 aage sandt till kielderen 3

Summa paa for:ne maaltider er 118

Domini. Trinitatis [3/6–9/6].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till stegers 39

8 haffuer agedt kornn till mølle och fra 16

4. junij.

4 att luge i wrttehaffuen 4

9 att age grudt aff gaarden och gjorde thenndt reen 9

2 hoeß kalckslaeren, som slogh kalckh till schellning offuer
lenßmandens stuffue 2

5. junij.

4 att luge i wrttehaffuen 4

3 hoeß kalckslaeren 3

6. junij.

5 hoeß murmesteren, som schellnede offuer leenßmandens
stuffue 5

2 att gjøre reentt i stalddene 2

7. junij.

6 hoeß murmesteren 6

4 kaste korn paa lofftene 8

8. junij.

4 hoeß murmesteren, bare kalck till schellning offuer lenß-
mandens stuffue 4

9. junij.

4 hoß murmesteren i same arbeide 4

9	hoeß graffueren, som oprensede fische parcken	9
2	karlle i smidien all thenne wge	36
4	karlle bare øll i kiellderen	12
3	aage sandd till kiellderen	3
	Summa paa for:ne maaltider er	166

Domini. 1. post Trinitatis [10/6–16/6].

Arbeidere.

37	haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till stegers	37
9	haffuer agedt korn till mølle och fra	18
	11. junij.	

3	hoeß murmesteren, som schellnede offuer lenßmandens stuffue	3
2	att rense korn aff oufnen	2
10	hoeß graffueren, som oprense en fischeparch	10
	12. junij.	

3	hoeß murmesteren	3
4	att kaste korn paa lofftene	8
9	hoeß graffueren	9
	13. junij.	

5	hoeß murmesteren, som schielnede offuer slagterhuset oc kamerne derhoeß	5
2	att gjørre reentt i staldene	2
	14. junij.	

5	hoeß murmesteren	5
	15. junij.	

5	hoeß murmesteren	5
	16. junij.	

4	kaste korn paa lofftene	8
5	hoeß murmesteren	5
26	hoeß graffueren	26
2	karlle i smidien all wgen	36
4	karlle bahre øll i kiellderen	12
	Summa paa for:ne maaltider er	194

Domini. 2. post Trinita. [17/6–23/6].

Arbeidere.

37	haffuer agedt veed till brøgers, bagers och till stegers ...	37
----	--	----

8	haffuer agedt kornn till mølle och fra	16
	18. junij.	
3	att luge i wrttehaffuen	3
24	att løche gierder om homlehaffuen	24
	19. junij.	
4	hoeß murmesteren, som schelnede offuer slagterhusett ...	4
3	att luge i wrttehaffuen	3
	20. junij.	
5	hoeß murmesteren	5
4	kaste korn paa loffthene	8
	21. junij.	
5	hoeß murmesteren	5
4	hoeß graffueren att opreense en closters fische parck paa Hestemarchet	4
16	att giøre reentt i fæhusene och staldene	16
	22. junij.	
14	att oplette hiullthømer	14
6	hoß graffueren	6
4	hoß murmesteren	4
	23. junij.	
6	hoß graffueren	6
4	att luge i wrttehaffuen	4
2	karle i smidien all vgen	36
4	baare øll i kielderen	12
3	aage sandt till kielderen	3
	Summa paa for:ne maaltider	210

Domini. 3. post Trinitat. [24/6–30/6].

Arbeidere.

35	haffuer agedt wed till brøgers, bagers och stegers	35
8	haffuer agedt korn till mølle och fra	16
	25. junij.	
4	hoeß graffueren att oprense en fischeparck paa Hestemarchett	4
	26. junij.	
4	kaste korn paa lofftene	8
4	hoeß graffueren	4

3 hoeß murmesteren schellnede ett halfftag huuß wed foug- dens kammer	3
27. junij.	
8 att schiøffle och giøre gaarden reen	8
3 hoeß murmesteren	3
4 hoß graffueren	4
28. junij.	
3 hoeß murmesteren ved for:ne arbeide	3
4 hoeß graffueren att oprense en fischeparck	4
29. junij.	
3 hoeß murmesteren	3
4 hoeß graffueren	4
2 att rense korn aff ouffnen	2
30. junij.	
3 hoß murmesteren	3
4 hoeß graffueren	4
18 att slaee greß i homlehauffuen	18
2 karlle i smidien all wggen	36
4 karlle bahre øll i kielderen	12
2 aage sandt till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	176

Domini. 4. post Trinita. [1/7-7/7].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wed till brøgers, bagers och till stegers ...	37
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16
3. julij.	
3 hoeß murmesteren, som vnderstrøgh dett halfftag huuß wed fogdens kammer	3
3 att slagte suin aff eglen	3
4 hoeß graffueren att oprense en fischeparck paa Hestemar- chedet	4
2 att oplette hiulltømmer	2
2 hoeß teckemanden, som botte dett tag offuer poststalden	2
4. julij.	
2 hoeß teckemanden	2
4 hoeß graffueren	4

4 kaste korn paa lofftene	8
5. julij.	
12 att wende høø i humlehafuen	12
2 att rense korn af ouffnen	2
6. julij.	
3 att oplette hiullthømer	3
50 att riffue hø i Eischemossen	50
7. julij.	
2 att giøre reentt i staldene	2
2 karle i smidien 5 dage thenne wge	30
4 karlle bahre øll i kiellderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	192

Domini. 5. post Trinita. [8|7-14|7].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wed till brøggers, baggers och till stegers ...	35
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
9. julij.	
40 hoeß graffueren att oprense en fischeparck paa Hestemarckett	40
10. julij.	
20 att riffue høø i homlehauffuen	20
4 att kaste korn paa lofftene	8
12. julij.	
4 att rense i parcken hoß graffueren	4
12 att age høø aff homle hauffuen och tage igien paa stenngett	12
16 att slaae greß paa Hestemarckett	16
13. julij.	
18 hoeß graffueren	18
12 att riffue høø paa Hestemarckett	12
14. julij.	
2 att reense korn aff ouffnen	2
2 carlle i smidien all thenne wge	36
4 karlle bahre øll i kiellderen	12
3 aage sand till kiellderne	3
Summa paa for:ne maaltider er	236

Domini. 6. post Trinita. [15/7–21/7].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steggers	35
8 haffuer agedt kornn till mølle och fra	16
16. julij.	
8 hoeß graffueren i thendt parck paa Hestemarchedett	8
17. julij.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
9 hoß graffueren	9
18. julij.	
40 reff høø paa Hestemarchet	40
2 att gjøre reentt i staldene	2
19. julij..	
2 att rense korn af ofnen	2
20. julij.	
20 att slaae greß i løchen wden for closters port	20
21. julij.	
4 kaste korn paa loffthene	8
2 att gjøre reentt i staldene	2
2 carlle i smidien all thenne wge	36
2 karlle bahre øll i kiellderen	12
2 aage sandt till kiellderne	2
Summa paa for:ne maaltider er	200

Domini. 7. post Trinita. [22/7–28/7].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till stegers ...	36
9 haffuer agedt kornn till mølle och fra	18
23. julij.	
15 hoeß graffueren att oprense fischeparcken paa Hestemarchet	15
25. julij.	
2 att rense korn aff oufnen	2
26. julij.	
4 kaste korn paa lofftene	8
27. julij.	
60 att age høø aff Eschemosen	60

24	att thage igien h�� paa stenggett	24
70	att affmeyer rug	70
	28. julij.	
70	aage h�� aff Eschemo�ssen och tage igien paa stengett ...	70
2	karlle i smidien all thenne wge	36
4	karlle bahre �ll i kiellderen	12
2	att age sandt till kiellderen	2
	Summa paa for:ne maaltider er	353

Dominica 8. post Trinita. [29/7–4/8].

Arbeidere.

35	haffuer agedt wedt till brøgers, bagers och till steggers ...	35
8	haffuer agedt korn till m�lle och fra	16
	30. julij.	
4	att kaste Lehr, fähuset bleff klinett med vd till hauffuen ...	4
35	att riffue h�� i løchen	35
	31. julij.	
60	att age h�� aff løchen och tage igien paa stenget	60
	1. augustj.	
46	att indage rug aff Hestemarckedt	46
4	kaste korn paa loffthene	8
	2. augustj.	
4	att l�che gierder om Nørre hauffue	4
	3. augusti.	
2	att giørre reentt i staldene	2
2	att reense korn aff oufnen	2
	4. augusti.	
3	att luge i wrtehauffuen	3
4	karlle bahre �ll i kiellderen	12
2	karlle i smidien all wgen	36
3	aage sandt till kiellderne	3
	Summa paa for:ne maaltider er	266

Domini. 9. post Trinita. [5/8–11/8].

Arbeidere.

38	haffuer agedt wedt till br�ggers, bagers och till steeggers	38
8	haffuer agedt korn till m�lle och fra	16

	6. augusti.	
70	att meye biug i løchen	70
	7. augustj.	
2	att rense korn aff ouffnen	2
4	kaste korn paa loffthene	8
	9. augusti.	
40	att meye biug	40
60	att binde biug paa marchen	60
	10. augustj.	
70	att ind age biug aff Hestemarckett	70
10	att løche gierder om closters abbildehaufue	10
	11. augusti.	
2	att giøre reentt i staldene	2
4	karlle bahre øll i kiellderen	12
2	karlle i smidien all wgen	36
3	aage sandt till kiellderen	3
	Summa paa for:ne maaltider er	367

Domini. 10. post Trinita. [12/8–18/8].

Arbeidere.

34	haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till steggens	34
9	haffuer agedt korn till mølle och fra	18
	13. augustj.	
2	att giørre reentt i staldene	2
	14. augustj.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
	15. augustj.	
9	att luge i kaallhauffuen	9
	16. augusti.	
2	att rense korn aff ouffnen	2
	18. augusti.	
80	att ind age biugh aff Caplegraffuen	80
4	carlle bare øll i kiellderen	12
2	carle i smidien all vgen	36
2	aage sand till kiellderen	2
	Summa paa for:ne maaltider er	203

Domini. 11. post Trinitat. [19/8–25/8].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steggers	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
20. augusti.	
6 att løche gierder om Hestemarckett	6
4 att gjøre reentt i fæhusene	4
21. augusti.	
4 att behre wed och wand till kong. maiets. koche ¹⁾	4
1 quinde att schure och thoe i sølffkammeritt	3
6 att gjøre staldene reene	6
22. augusti.	
4 att behre wed och wand till kong. maiett. koecke	4
1 quinde att schure och thoe i sølff kammeritt	3
23. augusti.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
8 att gjøre reent i fæhusene	8
24. augustj.	
2 att rense korn aff oufnen	2
25. augustj.	
2 karlle i smidien all vgen	36
4 karle bar øll i kielderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	151

Domini. 12. post Trinita. [26/8–1/9].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till steggers ...	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
27. augusti.	
6 att oplegge biug och att gjøre reentt i laden	6
28. augusti.	
12 att ind age ett gammell gierde till jldebrandt, stoed om biugmarcken	12

1) 21. august 1610 spiste hertug Filip af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksburg og k.maj.s medfølgende gode mænd og tjenere på Ringsted Kloster (Lensregnskab 1610/11 med bilag 82/83).

	29. augusti.	
2	att rense korn af oufnen	2
	30. augusti.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
	31. augustj.	
16	att age høø af Storche Moesen	16
9	att tage igien høø paa stengett	9
	1. septemb.	
4	karlle bahre øll i kielderen	12
2	karle i smidien all vgen	36
3	aage sand till kielderen	3
	Summa paa for:ne maaltider er	160

Domini. 13. post Trinita. [2/9–8/9].

Arbeidere.

39	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers oc till steggens ...	39
8	haffuer agedt kornn till mølle och fra	16
	3. septemb.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
	4. septemb.	
3	att løche gierder om Nørre hauffue	3
	5. septemb.	
8	att giøre reentt i faarehusett och gaasehusett	8
3	att ferdige gaase stien	3
	6. septemb.	
8	att løche gierder om Hestemarchett	8
	7. septemb.	
25	att rense i en parck paa Hestemarchet	25
4	att kaste korn paa lofftene	8
	8. septemb.	
25	hoeß graffueren att oprense en fischeparch paa Hestemarchet	25
2	karlle i smidien all wgen	36
4	bare øll i kielderen	12
	Summa paa for:ne maaltider er	191

Domini. 14. post Trinita. [9/9–15/9].

Arbeidere.

35 haffuer agedt ved till brøggers, bagers och till steegers ...	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16
10. septemb.	
23 hoeß graffueren att oprense en fischeparch paa Hestemarchett	23
2 att giøre staldene reene	2
11. septemb.	
23 hoeß graffueren	23
1 hoeß murmesteren, som ferdigede gruen om bröggepanden	1
60 att age møgh i løchen och bryde paa	60
12. septemb.	
30 hoeß graffueren	30
40 att age møgh och bryde paa	40
13. septemb.	
16 att slagte lamb	16
30 att age møgh	30
2 att renße rug aff ouffnen	2
14. septemb.	
4 att saltte lamb kiød	8
15. septemb.	
4 kaste korn paa loffthene	8
2 att rense korn aff ouffnen	2
2 karlle i smidien all wgen	36
4 att behre øll i kielderen	12
3 aage sand till kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	347

Domini. 15. post Trinita. [16/9–22/9].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och til steeggars	38
9 haffuer agedt kornn till mølle och fra	18
17. septemb.	
2 att giøre reentt i staldene	2
18. septemb.	
4 att giøre reentt i saldt kielderen	8

	19. septemb.	
12 att slagte lamb		12
	20. septemb.	
4 att saltte lamb kiød		8
6 att slagte lamb		6
	21. septemb.	
4 kaste korn paa lofftene		8
	22. septemb.	
2 att giøre reent i staldene		2
4 att behre øll i kiellderen		12
2 karlle i smidien all thenne wge		36
2 att age sandt till kiellderne		2
Summa paa for:ne maaltider er		152

Dominica 16. post Trinita. [23/9–29/9].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till steggers		35
9 haffuer agedt korn till mølle och fra		18
	25. septemb.	
3 att age lehr till kiølne		3
	26. septemb.	
60 att ploche homle		60
	27. septemb.	
60 att affploche homle		60
4 att kaste korn paa lofftene		8
	28. septemb.	
70 att saae och nederharrie rug i løchen		70
2 att rense korn aff ouffnen		2
2 karle i smidien 5 dage thenne wge		30
4 karlle bahre øll i kiellderen		12
Summa paa for:ne maaltider er		298

Dominica 17. post Trinita. [30/9–6/10].

Arbeidere.

40 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till steggers		40
8 haffuer agedt korn till mølle och fra		16
	1. octob.	
30 att affploche homle		30

2. octob.

38 att ploche homle	38
8 att ferdige boese i fæ husene	8
4 att hugge wed och behre paa adtschillige kamere	4

3. octobr.

40 att ploche homle	40
1 att ferdige spilltouf i kon.maiett. stald	2

4. octobris.

34 att ploche homle och opsette stengerne	34
2 att giørre reentt i staldene	2
4 kaster korn paa loffthene	8

5. octob.

2 att rense korn aff ouffnen	2
28 att ploche homle	28

6. octob.

4 karlle bahre øll i kielderen	12
2 karlle i smidien all thenne wge	36
3 aage sand till kielderne	3
Summa paa for:ne maaltider er	303

Domini. 18. post Trinita. [7/10–13/10].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wed till brøggers, baggers och till steggers	35
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

8. octob.

16 att slagte gieß	16
2 att giøre reentt i staldene	2

9. octobris.

4 att saldte gaase kiød	8
--------------------------------	---

10. octob.

6 hoeß steensetteren, som sette steengierder wed Lillesø ...	6
2 att rense korn aff offnen	2

11. octobris.

6 hoeß steensetteren	6
4 kaste korn paa lofftene	8

12. octob.

16 att løche gierder om Mølle Løchen	16
---	----

13. octobr.

2 att gjørre reentt i staldene	2
4 bahre øll i kielderen	12
2 karlle i smidien all wggen	36
2 age sandt till kiellderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	169

Domini. 19. post Trinita. [14/10–20/10].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till stegers ...	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

15. octobris.

14 att slagte lamb	14
6 att ferdige boese i fæhusene	6
10 att oplette hiullthømmer	10

16. octob.

14 att slagte kiør	14
4 att saltte lamekiød	8
10 att oplette hiullthømer	10
6 att ferdige boese i fæhusene	6

17. octobris.

6 att oplætte hiullthømmer	6
4 att saltte nøde kiød	8

18. octob.

2 att rense korn aff uffnen	2
6 att huge wed och bere paa adtschillige kamere	6

19. octobris.

18 att slagte suin	18
---------------------------	----

20. octobris.

18 att slagte suin	18
4 att salltte flesch	4
8 att gjørre gaarden reen	8
2 att [!] hoeß hiullmageren, som oplettet hiullthømmer ...	2
2 karlle arbeidett i smidien all thenne wge	36
4 karlle bahre øll i kielderen	12
3 att age sanndt till kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	248

Domini. 20. post Trinita. [21/10–27/10].

Arbeidere.

39 haffuer agedt vedt till brøgers, baggers och stegers	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
22. octob.	
15 att slagte olden suin	15
2 att ferdige boese i fæhusene	2
23. octob.	
15 att slagte suin	15
4 att saltte flesch	8
6 att ferdige boese i fæhusene	6
24. octob.	
15 att slagte suin	15
4 att saltte flesch	8
25. oct.	
13 att slagte suin	13
4 att saltte flesch	8
26. octob.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
27. octob.	
2 att rense korn af offnen	2
4 karlle bare øll i kielderen	12
2 karlle i smidien all wgen	36
2 aage sand till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	207

Domini. 21. post Trinita. [28/10–3/11].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøgers, bagers och till stegers	38
9 haffuer agedt kornn till mølle och fra	18
29. octob.	
2 att giøre reentt i staldene	2
30. octob.	
4 att oplette hiullthømmer	4
31. octob.	
8 att giøre gaarden reen	8
4 att oplette hiullthømmer	4

	2. nouemb.	
3 att oplette hiultømmer		3
	3. nouemb.	
3 att oplette hiullthømer		3
2 karlle i smidien 5 dage thenne wge		30
4 bare øll i kielderen		12
2 aage sand til kielderen		2
Summa paa for:ne maaltider er		124

Domini. 22. post Trinitat. [4/11–10/11].

Arbeidere.

40 haffuer agedt wedt till brøgers, bagers och till stegers ...		40
8 haffuer agett korn till mølle och fra		16
	5. nouemb.	
3 att giøre reentt i staldene		3
	6. nouemb.	
6 att giørre suinestiier i Munkehaffuen		6
	7. nouemb.	
2 att oplette hiullthømmer		2
	8. nouemb.	
14 att slagte gieß		14
4 att oplette hiullthømmer		4
4 att kaste korn paa loffthene		8
	9. nouemb.	
14 att slagte gieß		14
4 att saltte gaasekiød		8
	10. nouemb.	
8 giorde gaarden reen		8
4 karle bare øll i kielderen		12
2 karlle i smidien all thenne wge		36
2 aage sahd till kiellderen		2
Summa paa for:ne maaltider er		173

Domini. 23. post Trinita. [11/11–17/11].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till stegers		37
9 haffuer agedt kornn till mølle och fra		18

	13. nouemb.	
1	att oplette hiulltømmer	1
2	att ferdige kalffuestiien	2
	14. nouemb.	
4	att kaste korn paa lofftene.	8
	15. nouemb.	
6	att giøre gaarden reen	6
	16. nouemb.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
	17. nouembris.	
2	att hugge wed och behre paa adtschillige kamere	2
4	att behre øll i kieldereren	12
2	karlle i smidien all thenne wge	36
	Summa paa for:ne maaltider er	130

Domini. 24. post Trinita. [18/11–24/11].

	Arbeidere.	
36	haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till stegers	36
9	haffuer agedt korn till mølle och fra	18
	19. nouemb.	
10	att slagte quegh	10
	20. nouemb.	
8	hoeß steensetteren att sette steengierde om Lille Søø	8
4	att salte nøde kiød	8
	21. nouemb.	
12	att føre jord i demning wed Hauf mølle, som vandett hafde henschuldt	12
	22. nouemb.	
18	att demme ved Hauf mølle	18
2	att hugge ved och bere paa adschillige kamere	2
	23. nouemb.	
18	att demme for vandett ved Haufmølle	18
8	att age wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deig- stuffuen	8
	24. nouemb.	
2	att ferdige boese i fæhusene	2
8	att giørre gaarden reen	8

3 att giøre reentt i stalldene	3
2 karlle i smidien all wgen	36
4 karlle bahre øll i kielleren	12
2 aagh sandt till kielleren	2
Summa paa for:ne maaltider er	201

Domini. 25. post Trinita. [25/11–1/12].

Arbeidere.

40 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till stegers ...	40
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16

26. nouemb.

8 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen oc deigstuffuen	8
4 att giøre gaarden reen	4
3 att hugge wed och behre paa adtschillige kamere	3

28. nouemb.

6 att hugge wed och behre paa adtschillige kammere emod den anhaltische førstes ²⁾ ankompt	6
4 att giørre reentt i stalldene	4
2 att ferdige boese i fæhusene	2

29. nouemb.

4 att kaste korn paa lofftene	8
--------------------------------------	---

1. decemb.

4 bahre øll i kielleren	12
2 karlle i smidien all wgen	36
2 aage sandt till kielleren	2
Summa paa for:ne maaltider er ³⁾	149

Domini. 1. Aduentus [2/12–8/12].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till steegers	36
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16

2) Fyrst Rudolph af Anhalt samt 2 kurfyrstelig brandenborgske gesandter bespistes 30/11 på Ringsted Kloster på deres rejse fra København til Holsten (Lensregnskabet 1610/11, uden bilag).

3) 149 er fejlagtigt for 141.

	3. decemb.	
10	haffuer agedt wed till borgestuffuen, schriffuerstuffuen oc deigstufuen	10
	4. decemb.	
3	att giøre reentt i staldene	3
	5. decemb.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
	6. decemb.	
2	att rense korn aff ouffnen	2
	7. decemb.	
5	att løche gierder om Prestehauffuen	5
2	att ferdige boeße i fæhusene	2
	8. decemb.	
6	att giøre gaarden reen	6
4	karlle bare øll i kiellderen	12
2	karlle i smidien all thenne wge	36
	Summa paa for:ne maaltider er	136

Dominica 2. Aduent. [9/12–15/12].

Arbeidere.

38	haffuer agedt wed till brøgers, bagers och till stegers ...	38
8	haffuer agedt korn till mølle och fra	16
	10. decemb.	
14	att slagte boellsuin	14
	11. decemb.	
14	att slagte boellsuin	14
6	att giøre gaarden reen	6
2	att ferdige spilltouff i kong.maietts. stald	6
	12. decemb.	
4	att saltte flesch	8
	13. decemb.	
4	att saltte flesch	8
	14. decemb.	
2	att giøre reentt i staldene	2
	15. decemb.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
4	bare øll i kiellderen	12

2 karle i smidien all vgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	168

Domini. 3. Aduent. [16/12–22/12].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wed till brøgers, bagers oc stegers	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
17. decembris.	
3 att slachte boellsuin	3
18. decemb.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
2 att salte flesch	4
12 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuen oc deigstuen	12
20. decemb.	
2 att rense korn aff oufnen	2
21. decemb.	
2 att giøre rentt i staldene	2
4 karlle bare øll i kielderer	12
2 karlle i smidien all thenne wge	36
Summa paa for:ne maaltider er	134

Domini. 4. Aduent. [23/12–29/12].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøgers, bagers oc till stegers	35
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
24. decembris.	
4 karlle bare øll i kielderer	12
6 att løche gierder om Prestehauffuen	6
28. decemb.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
29. decemb.	
4 att behre øll i kiellderer	12
Summa paa for:ne maaltider er	91

Domini. a Natiuitat. Chry. [30/12–5/1].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers oc till stegers ...	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16
31. decemb.	
8 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstufuen	8
2. januarij.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
2 att ferdige postsleder	2
3. januarij.	
6 att huesße stauffre	6
4 att hugge wed och behre paa adtschillige kamere	4
2 att giøre en nye postslede	4
2 att ferdige krubber och hecke i poststalden	4
4. januarij.	
10 att huesße stauffre	10
2 giorde en postslede	4
1 ferdiged spilltouff i poststalden	3
5. januarij.	
6 att huesße stauffre	6
2 karlle i smidien 4 dage thenne wge	24
4 karle bahre øll i kiellderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	145

Domini. Epiphaniam D. [6/1–12/1].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till stegers	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16
7. januarij	
12 huesßede stauffre	12
4 att kaste korn paa lofftene	8
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstufuen	6
8. januarij.	
10 huesßede stauffre	10

9. januarij.

12 huesbede staufre	12
2 att giøre reentt i staldene	2
12 att huesse stauffre och homlestenger	12
2 att rense korn aff ouffnen	2

11. januarij.

6 att giørre reentt i faarestiien	6
--	---

12. januarij.

4 kaste korn paa lofftene	8
2 karlle i smidien all wgen	36
4 karlle bahre øll i kiellderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	177

Domini. 1. post Epiphaniae. [13/1–19/1].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøggers, baggers oc till stegers ...	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

14. januarij.

10 att age wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstufuen	10
--	----

15. janu.

6 att hugge wed och behre paa adtschillige kamere	6
--	---

16. januarij.

4 att kaste korn paa lofftene	8
--------------------------------------	---

17. januarij.

6 huesbede staufre	6
---------------------------	---

18. januarij.

2 att giøre reentt i staldene	2
6 huesbede staufre	6
4 karlle bahre øll i kiellderen	12
2 karlle i smidien al vgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	142

Dominj. Septuagesima [20/1–26/1].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wed till brøggers, baggers och till stegers ...	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16

21. januarij.	
10 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuen	10
8 att flecke eegethræ till stauffre	8
22. januarij.	
8 att huesße staufre	8
4 att kaste korn paa lofftene	8
23. januar.	
8 att huesße staufre	8
6 att løche gierder om kaalhauffuen	6
24. janua.	
2 att rense korn aff ouffnen	2
2 att gjøre reentt i staldene	2
25. januarij.	
7 att gjøre reentt i kalffuestien och faarestien	7
4 att gjøre gaarden reen	4
26. januarij.	
4 karlle bahre øll i kiellderen	12
2 karlle i smidien all thenne wge	36
Summa paa for:ne maaltider er	162

Domini. Sexagesima [27/1–2/2].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøgers, bagers och till stegers ...	38
9 haffuer agedt kornn till mølle och fra	18
28. januarij.	
10 haffuer agedt wedt till schriffuerstufuen, borgestuffuen och deigstuffuen	10
29. januarij.	
2 att gjøre reentt i staldene	2
4 att kaste korn paa lofftene	8
30. januarij.	
9 att gjøre gaarden reen	9
1. februarij.	
8 att huesße homle stenger	8
2. februarij.	
4 att hugge wed och bære på adtschillige kamere	4

2 att rense korn aff ouffnen	2
2 karlle i smidien 5 dage thenne wge	30
4 karlle bahre øll i kiellderen	12
Summa paa for:ne maaltider er ⁴⁾	141

Domini. Esto mihi [3/2–9/2].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøgers, bagers och till stegers ...	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

4. februarij.

10 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuen	10
--	----

5. februarij.

10 gjorde ladegaarden reen	10
8 att huesse homlestenger	8

6. febru.

4 att hugge wed och behre paa adtschillige kammere	4
6 att ophugge thømmer i Munckehaufuen	6

7. februar.

4 att kaste korn paa lofftene	8
--------------------------------------	---

8. febru.

2 att rense korn af oufnen	2
-----------------------------------	---

9. februarij.

2 carlle i smidien all wgen	36
4 karlle bahre øll i kielderen	12
2 aage sandt till kielderne	2
Summa paa for:ne maaltider er	154

Domini. Inuocauit [10/2–16/2].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wed till brøgers, bagers och till steggars ...	35
8 haffuer agett korn till mølle och fra	16

11. febru.

12 att løche gierder om løchen	12
---------------------------------------	----

12. febru.

2 att giørre reentt i staldenne	2
--	---

4) 141 er fejltaget for 132.

13. februarij.

10 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen
och deigstuffuen 10

14. febru.

4 att kaste korn paa lofftene 8
10 att løche gierder om closters kaallhauffue 10

15. februarij.

2 att rense korn aff oufnen 2

16. februarij.

4 bare øll i kielderen 12
2 karlle i smidien all thenne wge 36
2 aage sandt till kielderen 2
Summa paa for:ne maaltider er 145

Domini. Reminiscere [17/2–23/2].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till stegers 38
9 haffuer agedt korn till mølle och fra 18

18. februarij.

10 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen
och deigstuffuen 10
8 att løche gierder om Prestehauffuen 8

19. febru.

4 att kaste korn paa lofftene 8

20. febru.

2 att giøre reentt i staldene 2

21. febru.

2 att reense korn aff ouffuen 2

22. februarij.

10 att løche gierder om Nørrehauffue 10
6 att giøre gaarden reen 6

23. febru.

4 karlle bare øll i kielderen 12
2 karlle i smidien all wgen 36
Summa paa for:ne maaltider er 150

Dominica Oculj [24/2–2/3].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till stegers ...	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
25. februarij.	
2 hoeß murmesteren, som ind murede brøgependen	2
26. febru.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
2 hoeß murmesteren	2
10 att hueße staffre	10
2 att rense kornn aff ouffnen	2
28. febru.	
10 att løche gierder om Nørre hauffue	10
1. martij.	
8 hueßede staufre	8
2. martij.	
3 att age møg i vrtehaffuen	3
4 karlle bahre øll i kielderen	12
2 karlle i smidien all wgen	36
2 aage sand till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	152

Domini. Lætare [3/3–9/3].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøgers, bagers och till stegers ...	36
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18
4. martij.	
10 att løche gierder om Munckehauffuen	10
4 kaste korn paa loffthene	8
8 att graffue i wrttehauffuen	8
5. martij.	
8 att graffue i wrttehauffuen	8
8 haffuer agedt wedt till brøgers, bagers och stegers	8
6. martij.	
2 att renße korn aff ouffnen	2

7. martij.

9 att graffue i wrttehauffuen	9
2 att giøre reentt i staldene	2

8. martij.

9 att graffue i wrttehauffuen	9
--------------------------------------	---

9. martij.

4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smidien all thenne wge	36
2 aage sandt till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	168

Domini. Judica [10/3–16/3].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wed till brøgers, bagers och steggens	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

11. martij.

10 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuen	10
6 giorde gaarden reen	6

13. martij.

4 kaste korn paa lofftene	8
10 luchte gierder for rugmarchen	10

14. martij.

6 att giøre faarehuset reen	6
9 att løche gierder i stredett vden for closters port	9
2 karle i smidien all vgen	30
4 baare øll i kielderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	116

Domini. Palmarum [17/3–23/3].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøgers, bagers och till steegers	38
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16

18. martij.

20 att løche gierder om Nørre hauffue	20
5 att giøre gaarden reen	5

19. martij.

4 att kaste korn paa lofftene	8
1 nattmester vdi 2 dage	5
10 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstufuen	10

20. martij.

2 att rense korn aff oufnen	2
4 bare øll i kielderen	12
2 carle i smidien 4 dage	24
2 aage sand till kielderen	2
1 schorsteenfeigere 5 dage thenne wge	13
Summa paa for:ne maaltider ehr	155

Domini. Paschæ [24/3–30/3].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wed till brøgers, baggers och till stegers ...	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16

27. martij.

4 kaste korn paa lofftene	8
23 att løche gierder om Munckehauffuen	23

28. martij.

23 att løche gierder om Munckehauffuen	23
2 att giøre reentt i staldene	2

29. martij.

2 att rennsø korn aff ouffnen	2
4 bare øll i kielderen	12
2 carle i smidien 4 dage dene vge	24
Summa paa for:ne maaltider er	144

Domini. Quasimodog. [31/3–6/4].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till stegers ...	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

1. aprilis.

2 hoeß graffueren kaste ett dige for closters rug, att thend icke aff ferdsell schulle fange schade	2
---	---

2. aprilis.

1 hoeß gierdemanden, som winder om wiegierde om closters kaalhauffue	1
60 att pløige wdi Aamarchen	60
2 hoß graffueren	2

3. aprilis.

1 hoeß gierdemanden	1
2 hoeß graffueren	2
40 att pløye paa Hestemarckett	40
2 giorde ett leed for Munckehauffuen	6

4. aprilis.

1 hoeß gierdemanden	1
2 hoeß graffueren	2
2 att graffue i wrtehauffuen	2
2 ferdigedt leddett for stredett wden for closters portt	6
4 kaste korn paa lofftene	8

5. aprilis.

2 hoeß graffueren, som kaste ett dige for rug marchen	2
1 hoeß gierdemanden	1
2 att graffue i wrttehauffuen	2

6. aprilis.

2 att rense korn aff ouffnen	2
4 att graffue i wrttehauffuen	4
2 hoeß graffueren	2
2 hoeß thend, som vinder wiegierde om closters kaalhauffue	2
2 karlle i smidien all thenne wge	36
4 karlle bahre øll i kiellderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	252

Domini. Misericordia [7/4–13/4].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wed till brøgers, bagers och till steegers ...	36
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

8. aprilis.

4 att kaste korn paa lofftene	8
2 hoeß graffueren att kaste dige for rugmarcken	2
2 hoeß gierdemanden	2

9. aprilis.

2	hoeß graffueren	2
2	hoß gierdemanden	2

10. aprilis.

4	hoeß steensetteren sette itt steengierde østen byen for closters jord	4
2	hoeß gierdemanden	2
2	att rense korn aff ouffnen	2

11. aprilis.

4	hoß steensetteren	4
2	hoß thend, som winder wiiegierde om closters kaalhafue ...	2
2	hoeß hiullmanden att oplette hiullthømmer	2

12. aprilis.

4	hoeß steensetteren	4
2	hoeß gierdemanden	2
6	att ommaalle korn paa lofftene	6
4	att kaste korn paa lofftene	8

13. aprilis.

2	hoeß gierdemanden	2
4	hoeß steensetteren att sette steengierde for closters jordt ...	4
6	att gjørre reentt i staldene	6
4	karlle bare øll i kiilderen	12
2	karlle i smidien all thenne wge	36
	Summa paa for:ne maaltider er	166

Domini. Jubilate [14/4–20/4].

Arbeidere.

35	haffuer agedt wed till brøggers, baggers och till steegers	35
8	haffuer agedt korn till mølle och [fra]	16

15. aprilis.

2	hoeß gierdemanden winder wiiegierde om closters homlehauffue	2
6	hoeß steensetteren att sette steengierde østen byen for closters jord	6

17. aprilis.

2	hoeß gierdemanden	2
6	hoeß steensetteren	6

18. aprilis.

2	hoß gierdemanden	2
6	hoß steensetteren	6
4	att maalle korn paa lofftene	12

19. aprilis.

2	hoß gierdemanden	2
6	hoß steensetteren	6

20. aprilis.

2	hoß gierde manden	2
6	hoß steensetteren sette steengierde om Lille søø	6
2	carle i smidien all wgen	36
4	karle bahre øll i kiellderen	12
3	aage sandt till kiellderen	3
	Summa paa for:ne maaltider er	154

Dominica Cantate [21/4–27/4].

Arbeidere.

35	haffuer agedt wedt till brøgers, baggers och till stegers ...	35
8	haffuer agedt korn till mølle och fra	16

22. aprilis.

2	hoß gierdemanden att vinde wiiegierde om closters kaallhauffue	2
6	hoß steensetteren sette steengierde østen byen for closters jord	6

23. aprilis.

2	att winde wiegierde	2
2	att rense korn aff ofnen	2

24. aprilis.

2	hoß gierdemanden	2
15	hoß graffueren att oprense en fischeparch paa Hestemar-chett	15
2	hoß murmesteren, som schelnede offuer gammell sall ...	2

25. aprilis.

2	hoß gierdemanden	2
25	att rense i parcken paa Hestemarckett	25
6	thientte murmesteren	6

26. aprilis.

2	hoeß gierdemanden att winde wiiegierde	2
25	att oprense fischeparchen paa Hestemarchett	25
6	hoeß murmesteren	6
4	kaste korn paa lofftene	8

27. aprilis.

2	hoeß gierdemanden	2
6	hoeß murmesteren paa for:ne arbeide	6
2	karlle i smidien all thenne wge	36
4	karlle bare øll i kieldderen	12
3	aage sand till kielderne	3
	Summa paa for:ne maaltider er	215

Summarum paa forskreffne maaltider till bønder och
arbeidere er 9693

Och er thennem giffuett till huertt maaltiit itt brødt, saa
stoer som der kanndt bages 60 brød aff en strugen schieppe miell,
en potte øll, som der kannd brøges aff itt pundt maltt och 2
schiepper homle 12 tønner øll, och 2 sildt, dißligeste grødt och
kaall effter leiligheden.

Thill forskreffne 9693 maaltider er forspiist wdi thette aar	
miell	8 pund 1 ^{1/2} schpr.
maldt	6 ^{1/2} pundt 5 ^{1/2} schpr.
homle	13 schpr. 2 ^{1/2} otting
sildt	15 tønner 2 oelle 26 sildt

1611/12

MANDTALS REGISTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE, SOM
HAFFUER GIORDT ADTSCHILLIGT ARBEIDE WDI RINGSTED
CLOSTER FRA PHILLIPPI JACOBJ DAGH ANNO 1611 OCH
TILL AARSDAGEN DER EFFTER ANNO 1612.

Dominj. Vocem Jucund. [28/4–4/5].

Arbeidere.

38 haffuer aggedt wedt till brøggers, bagers och till stegers	38
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18
29. apprilis.	
6 hoeß murmesteren, som schielnede offuer denn gamle sall	6
8 att løche gierder om Heste marchett	8
4 kaste kornn paa loffthenne	8
30. apprilis.	
6 hoeß murmesterenn	6
8 att løche gierder om Heste marchett	8
1. maij.	
6 hoeß murmesternn	6
2 at giøre rent i staldene	2
6 att stenng homle	6
3. maij.	
6 hoeß murmesteren	6
2 att giøre børdet at behre kalck och stenn <i>medt</i>	2
14 att stenng homle	14
4. maij.	
6 hoeß murmestern	6
14 att stenng homle	14
4 at kaste korn paa lofftenne	8
2 att oplette hiulltømmer	2
2 karle i smiddenn all wgenn	36
4 karlle bahr øll i kiellerenn	12
3 aage sandt till kiellerrenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	209

Dominj. Exaudj [5/5–11/5].

Arbeidere.

38 haffuer aggedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	38
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
6. majj.	
6 hoes murmestern, som schielnede offuer gammell sall	6
50 att pløye, saae och neder harrie biug	50
7. majj.	
6 hoeß murmestern	6
4 kaste korn paa lofftenne	8
8 att rebbe fiедder	8
8. majj.	
6 hoes murmestern	6
8 att rebbe fiедder	8
9. majj.	
6 hoes murmesteren	6
4 att kaste Lehr	4
10. majj	
6 hoeß murmestern	6
4 att vdßette Lehr	4
4 att kaste korn paa lofftenne	8
11. majj.	
6 hoeß murmestern	6
5 att age Lehr till Lehr klickerenn	5
4 bahr øll i kieldern	12
2 i smidden all wgenн	36
Summa paa for:ne maaltider er	233

Dominj. Penticostes [12/5–18/5].

Arbeidere.

39 haffuer agged wedt till brøggers, bagers och stegers	39
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18
15. majj.	
4 att luge i wrttehauffuenn	4
3 hoeß Lehr klickern, som klinte thet huuß, smedien er vdi ...	3
6 hoeß murmestern	6

16. majj.	
4 att luge i wrttehauffuen	4
6 hoeß murmestern	6
3 hoeß lehr klickerenn	3
4 kaste kornn paa lofftene	8
17. majj.	
6 hoß murmesteren	6
18. majj.	
6 hoß murmestern	6
4 karlle bahr øll i kielderenn	12
2 karle i smiddienn 4 dage thenne wge	24
Summa paa for:ne maltider er	139

Dominj. Trinita. [19/5–25/5].

Arbeidere.

37 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steggens	37
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
20. majj.	
6 hoß murmesteren schellnede offuer gammell sall	6
4 att luge i wrttehauffuen	4
21. majj.	
6 hoß murmesterenn	6
4 att luge i wrttehauffuen	4
4 att kaste kornn paa lofftene	8
22. majj.	
6 hoß murmesterenn	6
3 att luge i wrtte haffuenn	3
23. majj.	
6 hoß murmesteren	6
6 att pløye i kaalhaffuen	6
4 att ophenge flesch paa røglofftett	8
25. majj.	
6 hoß murmesterenn	6
2 karlle i smidien all thenne wgge	36
4 karle bahr øll i kiellderenn	12
1 closters bønnder sønner for fødestedt ahnnholdenn alldt wggenn	20
Summa paa for:ne maaltider er	184

Dominj. 1. post Trinita. [26/5–1/6].

Arbeidere.

38 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till stegers	38
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
27. majj	
9 att sette plannter i kaallhauffuen	9
6 hoß murmesterenn	6
28. majj.	
6 hoß murmesterenn	6
2 att giøre rent i stalldenne	2
2 att rennße korn aff ouffnenn	2
29. majj.	
6 hoß murmesterenn	6
10 att sette plannter i kaallhaffuenn	10
2 hoß tømmermanden att hugge enn nye natt staldt	6
2 hoß lehrklickerenn lehr sloug ett lofft paa itt kammer of- fuer winndel trappenn	2
2 hoß thømmermanden	6
6 hoß murmesteren	6
4 att luge i wrttehaffuenn	4
6 att fløtte hafre aff brøggers lofftet och paa haffre lofftet	6
4 att kaste korn paa lofftene	8
31. majj.	
6 hoß murmesternn	6
8 att vdage grudt och giøre rent i Pratter haffuenn	8
1. junij.	
6 hoß murmesteren	6
8 att giøre gaardenn reen	8
2 karlle i smiddien all wggenn	36
4 karlle bahre øll i kiellderenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	209

Dominj. 2 post Trinita. [2/6–8/6].

Arbeidere.

35 haffuer agged wedt till brøggers, baggers och till steegers	35
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16

3. junij.	
6 hoß murmesterenn	6
2 hoß graffueren att kaste enn grøfft for Aamarchenn	2
4. junij.	
6 hoß murmesterenn	6
2 hoß graffueren	2
4 att luge i wrtehaffuen	4
5. junj.	
6 hoß murmesterenn	6
4 att luge i wrtehaffuen	4
2 hoß graffuerenn	2
6. junij.	
4 att giøre kornn lofftet rennt offuer gamle sall, som bleff schelledt offuer	8
2 att giøre rent i gaardenn	2
7. junij.	
4 kaste kornn paa lofftenne	8
4 karlle bahr øll i kielderenn	12
2 karle i smiddienn all thenne wgge	36
Summa paa for:ne maaltider er	145

Dominj. 3. post Trinita. [9/6–15/6].

Arbeidere.	
37 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	37
9 haffuer aggidt kornn till mølle och fra	18
10. junij.	
35 att wdagge mæg, bryde paa och størte det i marchenn ...	35
11. junij.	
40 att vdagge mæg	40
12. junij.	
10 att giøre rent i faare stienn	10
8 att forhennge tagsteenn ofuer vogenschiulett	8
13. junij.	
2 att rennße kornn aff ouffnenn	2
4 att kaste korn paa lofftenne	8
14. junij.	
4 at luge i vrtehafuenn	4

15. junij.

2 att giøre stalldenne reene	2
4 bare øll i kieldernn	12
2 karlle i smiddienn all wggenn	36
2 att age sanndt thill kielderenn	2
Summa paa for:ne maaltider er ¹⁾	204

Dominj. 4. post Trinita. [16/6–22/6].

Arbeidere.

36 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och thill steegers	36
9 haffuer aggidt kornn till mølle och fraa	18

17. junij.

8 att opkaste lehr att kliine och specke medt	8
10 att fløtte rugh, aff thet lofft offuer lenßmandens stuffue och offuer gammel sal	10

18. junij.

12 att opbryde steenbroe i thet gamle fehuus	12
4 kaste kornn paa lofftenne	8
2 bare wedt och wandt till prinntzens kocke	2
1 quinde at schure och thoe i sølffkammeridt	3

19. junij.

4 att kaste lehr	4
8 att opbryde steen broe wed thet gamle fehuus	8

20. junij.

4 att kaste lehr	4
8 att opbryde steenbroe	8
6 att slinde blocke hoes saugscherrerne	6

21. junij.

4 att kaste lehr	4
8 att opbryde steenbroe vedt fehußett	8
2 att giøre rennt i stalldenne	2

22. junij.

10 att opbryde steenbroe wedt fæhußett	10
4 att opkaste lehr	4

1) 204 er fejlagtigt for 214.

4 att behre øll i kiellderenn	12
2 karlle i smidienn all thenne vgge	36
3 att age sanndt till kiellderenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	206

Dominj. 5. post Trinita. [23/6–29/6].

Arbeidere.

36 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till stegers	36
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fraa	16
25. junij.	
40 att age mæg, bryde paa och strøe thet i marckenn	40
26. junij.	
53 att age mæg och bryde paa	53
2 att giøre rennt i stalden	2
27. junij.	
18 att slaa greß i lyckenn	18
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
28. junij.	
2 att rennße kornn aff ouffnenn	2
4 att behre øll i kiellderenn	12
2 karle i smeddien 5 dage thenne vge	30
3 age sannd till kiellderenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	220

Dominj. 6. post Trinita. [30/6–6/7].

Arbeidere.

39 haffuer aggedt vedt till brøggers, baggers och till stegers	39
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
1. julij.	
8 att opbryde steenbroe i then gamle post stald	8
3. julij.	
14 att riffue høø i lychenn	14
10 att neder bryde weggenne i poststaldenn	10
2 att rennße kornn aff ouffnenn	2
30 att riffue høø i lychenn	30
5. julij.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8

6. julij.

30 att slae enng i Esche moeßenn	30
2 att giøre reennt i stalldenne	2
2 karle i smeddien 5 dage thenne vgge	30
4 karle bahr øll i kiellerenn	12
2 age sanndt till kielderren	2
Summa paa for:ne maaltider er	203

Dominj. 7. Trinita. [7/7–13/7].

Arbeidere.

34 haffuer aaget wedt till brøggers, baggers och till steegers	34
9 haffuer agedt kornn till mølle och fra	18

8. julij.

3 hoeß broeleggeren	3
----------------------------	---

9. julij.

3 hoß broeleggerenn lagde ett støche steenbroe vden for la- deporttenn	3
2 kaste kornn paa lofftente	4

10. julij.

3 hoß broeleggerenn	3
2 att rennse kornn aff ouffnenn	2
6 att luge i vrttehaffuen	6

11. julij.

3 hoeß broeleggeren	3
40 att riffue hør i Eschemoeßenn	40
9 att luge i kaallhauffuen	9

12. julij.

3 hoß broeleggerenn	3
45 att inndage hør[!]aff Eschemoßenn och tage igienn paa stenget	45

13. julij.

3 hoß broeleggeren	3
4 karle bahr øll i kiellerenn	12
2 karle i smiddienn al wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	224

23. julij.

3	hoeß murmesternn	3
15	att opbryde tagh aff <i>dedt</i> gamble fæhuuß	15

24. julij.

3	hoß murmesteren	3
20	att neder bryde portthuußett	20
2	att luge i wrttehaffuenn	2
30	att riffue høø	30

25. julij.

20	att neder bryde portt huußett	20
34	att inndage høø	34
3	hoß murmesterenn	3

26. julij.

3	hoß murmesterenn	3
4	att kaste kornn paa lofftenne	8

27. julij.

3	hoß murmesterenn	3
4	att behre øll i kielderenn	12
2	carle i smidien all wggenn	36
	Summa paa for:ne maaltider er	261

Dominj. 10. post Trinita. [28/7–3/8].

Arbeidere.

36	haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	36
9	haffuer agedt kornn till mølle och fra	18

29. julij.

30	att neder bryde <i>det</i> gamle portthuuß	30
----	---	----

30. julij.

9	att opbryde steenn, som <i>thet</i> gamle portthuuß stoidt	9
---	---	---

31. julij.

18	att reiße <i>det</i> nye portthuuß	18
9	att opbryde steennbroe i <i>thet</i> gamle portthuuß	9

1. augustj.

6	hoß murmesterenn, som lagde de grundwaall vnnder port huußett och poststalden	6
9	att opbryde steenbroe	9

2. augustj.

6 hoß murmestern	6
8 att opbryde steenn	8
36 att meye rugħ	36

3. augusti.

6 hoß murmesteren	6
8 att opbryde steenn broe	8
4 carlle bahr øll i kiellderrenn	12
2 carlle i smiddenn all wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	247

Dominj. 11. post Trinita. [4/8–10/8].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	34
8 haffuer agedt kornn thill mølle och fra	16

5. augustj.

4 hoß murmesterenn att steenne vnnder post stalden	4
4 att kaste kornn paa loffthenne	8

6. augusti.

5 hoß murmestern, som murede portthuuffett	5
---	---

7. augustj.

5 hoß murmesteren	5
44 att meye biugh	44

8. augusti.

5 hoß murmesteren	5
40 att inndage rug aff løchenn	40

9. augusti.

5 hoß murmestern	5
3 hoß broeleggeren, som lagde steenbroe i portten	3

10. augusti.

5 hoß murmesteren	5
3 hoß broeleggeren	3
2 karle i smiddien all wgenne	36
4 karle bahr øll i kiellderen	12
Summa paa for:ne maaltider er	225

Domini. 12. post Trini. [11/8–17/8].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	36
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16

12. augusti.

3 hoß broeleggerenn, som lagde steennbroe wedt closters portt	3
4 hoß murmesteren, som murede portt huußett	4
2 hoß leer klickerenn, som speckede weggene i portthuußett	2
33 att inddage biugh	33

13. augusti.

4 hoß murmesterenn	4
3 hoß broeleggerenn	3
2 hoß lehr klickerenn	2
2 att giøre reentt i stalldenne	2

14. augusti.

4 hoß murmesterenn	4
3 hoß broeleggeren	3
2 hoß leerklickerenn	2

15. augusti.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß broeleggerenn	3
2 hoß leerklickeren	2
4 att kaste korn paa lofften	8

16. augusti.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß broeleggerenn	3
2 hoß leerklickeren	2

17. augusti.

4 hoß murmesterenn	4
3 hoß broeleggerenn	3
2 hoß leerklickerenn	2
4 karle bahr øll i kielderen	12
2 karlle i smiddien al vgen	36
3 aage sanndt till kiellderenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	200

Domini. 13. post Trinita. [18/8–24/8].

Arbejdere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fra	18

19. augusti.

3 hoß leerklickerenn, som klinede wed poststaldenn	3
4 hoß murmesterenn	4
2 hoß broeleggerenn, som lagde steennbroe i porttstuenn ...	2
2 att rennse korn aff ofnen	2
4 att kaste korn paa lofftenne	8

20. augusti.

3 hoß leerklickeren	3
4 hoß murmesteren	4
2 hoß broeleggerenn	2

21. augusti.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß leerklickerenn	3
2 hoß broeleggeren	2

22. augusti.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß leerklickerenn	3
2 hoß broeleggeren	2

23. augusti.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß leerklickerenn	3
2 hoß broeleggerenn	2

24. augusti.

4 hoß murmesterenn	4
3 hoß leerklickerenn	3
2 hoß broeleggerenn	2
2 att rennse kornn aff ouffnenn	2
2 karle i smidienn all wggenn	36
4 karlle bahr øll i kiellerenn	12
2 aage sanndt till kiellerenn	2

Summa paa for:ne maaltider er 171

Dominj. 14. post Trinita. [25/8–31/8].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	35
9 haffuer agedt kornn thil mølle och fra	18

26. augusti.

4 hoß murmesterenn, som murede <i>det</i> nye huuß	4
3 hoß leerklicherenn vedt for:ne huuß	3
2 hoß broeleggeren, som lagde steennbroe vden lade porttenn	2

27. augustj.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß leerklicherenn	3
2 hoß broeleggerenn	2
16 att opreiße <i>thet</i> nye øxennhuuß	16

28. augusti.

16 att forhenngē thagsteenn offuer portt stuffuen	16
4 hoß murmesteren	4
3 hoß leerklicherenn	3
6 hoß steennsetterenn steenede vnder stud hußet	6

29. augusti.

4 hoß murmesteren	4
6 att behre jordt till fylding i thenndt nye poststaldt	6
3 hoß leerklicherenn	3
6 hoß steenn setterenn	6

30. augusti.

4 hoß murmestern	4
3 hoß leerklickerenn	3
2 hoß broeleggerenn	2

31. augusti.

4 hoß murmesterenn	4
3 hoß broeleggerenn	3
2 hoß broeleggerenn	2
2 karle i smiddien all vggenn	36
4 bahr øll i kielderen	12
1 fannge for thiuffuerij anholdenn 6 dage	12

Summa paa for:ne maaltider er 213

Domini. 15. Trinita. [1/9-7/9].

Arbeidere.

37	haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	37
8	haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
	2. septemb.	
4	hoß murmesterenn	4
3	hoß leer klickerenn	3
2	hoß broeleggerenn	2
2	att giøre baaße i fæhuußenne	2
2	att giøre reenntt i salt kielderenn	4
1	att ferdigge køllenn i brøggerßett	2
	3. septemb.	
4	hoß murmesterenn	4
3	hoß leerklicheren	3
2	hoeß broeleggerenn	2
3	att giøre baaße i fæhuußenne	6
24	att ophennge tagsteenn ofuer thendt nye poststaltdt	24
	4. septemb.	
4	hoeß murmesteren	4
3	hoß leerklickerenn	3
2	hoß broeleggerenn	2
4	att giøre baaße i fæhuußenne	8
	5. septemb.	
4	hoß murmesterenn	4
3	hoß leerklicherrenn	3
2	hoß broeleggerenn	2
4	att giøre baaße i fæhuußenne	8
	6. septemb.	
4	hoeß murmesteren	4
3	hoß leerklickerenn	3
2	hoß broeleggeren	2
4	bahre øll i kiellderen	8
	7. septemb.	
4	hoß murmesterenn	4
3	hoß leerklickerenn	3
2	hoß broeleggerenn	2
4	karle bahr øll i kiellderenn	12

2 karle i smiddienn all wggenn	36
1 fannge for thiuffuerij ahnholdenn all wggenn	14
Summa paa for:ne maaltider er	231

Dominj. 16. post Trinita. [8/9–14/9].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	35
9 haffuer agedt kornn till mølle och fra	18
9. septemb.	
4 hoeß murmesteren, som ferdig gjorde fannghußett	4
3 hoß leerklickeren	3
2 hoß broeleggerenn	2
10. sept.	
4 hoeß murmesterenn	4
3 hos leerklicherrenn	3
2 hoeß broeleggerrenn	2
11. septemb.	
4 hoeß murmesterenn	4
3 hoeß leerklicherren	3
2 hoß broeleggerrenn	2
12. septemb.	
4 hoß murmesteren	4
3 hoß leerklicherrenn	3
2 hoeß broeleggerrenn	2
13. septemb.	
4 hoß murmesterenn	4
3 hoeß leerklickeren	3
2 hoß broeleggerren	2
2 att rennße kornn aff ouffnenn	2
14. septemb.	
4 hoß murmesterenn	4
3 hoeß leerklicherrenn	3
2 hoß broeleggerrenn	2
2 karle i smiddien all wggenn	36
4 karlle bare øll i kiellerenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	157

Dominj. 17. post Trinita. [15/9–21/9].

Arbeidere.

33 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och til steegers	33
9 haffuer aggedt korn till mølle och fra	18
16. septemb.	
4 hoß murmesteren, som murede thendt schorsteenn i port stuenn	4
2 hoeß broeleggeren, som lagde steenbroe i poststaldenn ...	2
3 att grauffue leer	3
6 att affbryde steen aff kiergaardz murenn	6
17. septemb.	
4 hoß murmesterenn	4
2 hoß broeleggerenn	2
3 att graffue leer	3
6 att affbryde steen af kiergaardtz murenn	6
2 att fliche paa brøggers lofftett	6
18. septemb.	
4 hoß murmesteren	4
2 hoß broeleggerenn	2
3 hoß leerklicherenn	3
2 att ferdige boeße i fæhußenne	6
2 att grauffue leer	2
19. septemb.	
4 hoß murmesterenn	4
3 hoß leerklickerenn	3
2 hoß broeleggerenn	2
2 att ferdige baase i fæhußenne	6
20. septemb.	
4 hoß murmesteren	4
3 hoß lehr klicherenn	3
2 hoß broeleggerenn	2
4 [!] att ferdige baaße i fæhußenne	6
4 att giøre reentt i gaaße huußett	4
21. septemb.	
4 hoß murmesteren	4
3 hoß leer klickeren	3
2 hoß broeleggerenn	2

2 karle i smiddien all wggenn	36
4 karlle bahr øll i kiellerenn	12
3 aage sanndt till kiellerenn	3
Summa paa forne maaltider er	198

Dominj. 18. Trinita. [22/9–28/9].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	38
9 haffuer aggedt kornn til mølle och fra	18

23. septemb.

4 hoß murmesteren	4
2 hoeß broeleggerenn	2
32 att ploche homble	32

24. septemb.

4 hoeß murmesteren	4
2 hoß broeleggerenn	2
2 att grauffue leer	2
32 att plocke homle	32

25. septemb.

4 hoß murmesterenn	4
2 hoß broeleggerenn	2
2 att graffue leer	2
16 att slagte lamb	16

26. septemb.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß lehrklickerenn	3
2 hoß broeleggerenn	2
16 att slagte lamb	16

27. septemb.

4 hoß murmesteren	4
3 hoß lehrklickerenn	3
2 hoß broeleggerenn	2
4 att saltte lamme kiødt	8

28. septemb.

4 hoeß murmesteren	4
3 hoeß lehrklickerenn	3
2 hoeß broeleggerenn	2

2 karlle i smiddienn all wggenn	36
2 ³⁾ karle bahr øll i kiellerrenn	12
Summa paa for:ne maaltider er ⁴⁾	307

Domini. 19. post Trinita. [29/9–5/10].

Arbeidere.

35 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och til steeggers	35
9 haffuer aggedt kornn thill mølle och fraa	18

30. septemb.

10 att slagte lamb	10
4 hoeß murmesterenn	4
3 hoeß leerklickerenn	3
6 hoeß steennsetterenn, som sette itt støche steengierde wedt poststaldenn for homle hauffuenn	6

1. octob.

4 hoeß murmesterenn	4
3 hoeß leerklickerenn	3
6 hoeß steennsetterenn	6
4 att salte lamb kiødt	8

2. octob.

4 hoeß murmesterenn	4
6 hoeß steennsetterenn	6
4 att giøre reennt paa kornn lofftenne	8

3. octob.

4 hoeß murmesterenn	4
2 hoeß broeleggerenn	2
2 att rennse kornn aff ouffnenn	2

4. octob.

4 hoß murmesteren, som murede emellum stolper, som war opreist paa kierche gaardz murenn	4
2 hoeß broeleggerenn	2

5. octob.

4 hoeß murmesterenn	4
2 hoeß broeleggerenn	2

3) Der skal muligvis her læses 4, eller antallet af måltider skal være 6.

4) I stedet for 307 må læses 257; den sidste af stregerne i hundrederne er ved en fejl ikke blevet gennemstregt.

4 karlle bahre øll i kiellderenn	12
2 karlle i smiddienn all wggenn	36
3 aage sanndt thill kiellderenn	3
3 giorde reennt i stalldenne i fæhußenne och i ladegaardenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	189

Domini. 20. post Trini. [6/10–12/10].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och til stegers ...	37
8 haffuer agedt kornn til mølle och fra	16
7. octob.	
23 att slagte gieß	23
4 att hugge wedt och bere paa attschillige kammerre	4
8. octob.	
23 att slagte gieß	23
4 att hugge wedt och bere paa attschillige kammerre	4
9. octob.	
4 att saltte gaaße kiød	8
10. octob.	
2 att rennße kornn aff ouffnenn	2
11. octob.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
2 att gjøre rennt i stalldenne	2
12. octob.	
4 karle bahr øll i kielldernn	12
2 karlle i smiddien all wggenn	36
2 aage sanndt thill kieldern	2
Summa paa for:ne maaltider er	177

Domini. 21. post Trinita. [13/10–19/10].

Arbeidere.

36 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	36
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16
14. octobris.	
10 att slagte lamb	10
15. octobris.	
4 att salte lambkiød	8
6 att gjøre reennt i kalffuestienn	6

	17. octobris.	
8	hoeß leerklickeren, som leersloug <i>det</i> lofft offuer porttenn	8
	18. octob.	
8	hoß leerklickeren wedt same arbeide	8
10	att giøre rennt i gaarden	10
3	hoeß murmesteren, som murede paa kierchegaardz muren	3
10	att slagte suin	10
	19. octob.	
4	att saltte flesch	8
3	hoeß murmestern	3
2	karlle i smiddien all wggenn	36
4	bahr øl i kiellderen	12
	Summa paa for:ne maaltider er	174

Domini. 22. post Trinita. [20/10–26/10].

Arbeidere.

35	haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	35
8	haffuer aggedt korn til mølle och fra	8
	20. octob.	
3	att røchte och vare 15 kon.m. heste ^{4a})	6
	21. octob.	
3	att røchte samme heste	9
4	hoß murmesteren, som murede paa kiergaardtz muren ...	4
	22. octob.	
3	att røcht kon.ma.hesten	9
4	hoß murmesteren	4
	23. octob.	
3	att røchte samme heste	3
4	hoß murmesteren ved for:ne arbeidt	4
2	att giøre reennt i stalldenne	2
	24. octobris.	
3	att røchte och vare k.maiets. heste	3
4	hoß murmesteren	4
	25. octob.	
3	att røchte hestene	3
4	hoß murmestern	4
4 ^a)	14. oktober 1611 fik lensmanden brev om at skaffe staldrum og foder til 15 heste (Kanc. Brevb.).	

26. octobris.

3 att røchte hestenne	3
4 hoß murmesteren	4
4 karle bahr øll i kiellderen	12
2 karlle i smiddienn all thenne wgge	36
Summa paa for:ne maalltider er	161

Domini. 23. post Trinita. [27/10–2/11].

Arbeidere.

37 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	37
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
3 att røchte kon.maiets. heste	3

28. octobris.

3 att røchte och vare same heste	3
3 hoß murmesteren att forhøye kierkegaardtz murenn	3

29. octob.

3 hoeß murmesteren	3
4 kaste kornn paa lofften	8

30. octobris.

3 hoeß murmesterenn	3
8 att slagte gieß	8

31. octobris.

3 hoeß murmestern	3
8 att slagte gieß	8
4 att saltte gaasækiødt	8

2. nouemb.

3 hoß murmesteren	3
2 karle i smidien 5 dage thenne wge	30
4 bahr øll i kieldern	12
Summa paa for:ne maaltider er	148

Domini. 24. post Trinita. [3/11–9/11].

Arbeidere.

34 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	34
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
4. nouemb.	

10 att slagte suinn	10
----------------------------	----

2 att giøre reentt i stalldenne	2
5. nouemb.	
4 att salte flesch	8
16 att slagte schatte kiør	16
6. nouemb.	
4 att salte graphenbradt	8
8. nouember.	
4 att giøre gaardenn reenn	4
2 karlle i smiddienn all wggenn	36
4 karlle bahr øll i kiellderenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	146

Domini. 25. post Trinita. [10/11–16/11].

Arbeidere.

36 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och thill steeg- gers	36
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
12. nouemb.	
10 att age wedt till borgestuffuen, schriffuerstuffuen och deigstuffuen	10
13. nouemb.	
4 kaste kornn paa lofftenne	8
14. nouemb.	
2 att rennse kornn aff ouffnenn	2
15. nouemb.	
2 att ferdige boesenne i fæhusenne	2
16. nouemb.	
4 karlle bahr øll i kiellderenn	12
2 karlle i smiddienn all wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	122

Domini. 26. post Trinita. [17/11–23/11].

Arbeidere.

34 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och til steegers	34
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
19. nouemb.	
4 att hugge wedt och behre paa attschillige kammere	4

	20. nouemb.	
3	att giøre nogen steenn sluffer	9
	21. nouemb.	
4	att kaste kornn paa lofftenne	8
3	att giøre nogenn steen sluffer	9
	22. nouemb.	
3	ferdig giøre post sleder	9
2	att giøre rennt i staldenne	2
	23. nouemb.	
3	att ferdige postslederne	9
2	karlle i smiddien all thenne wgge	36
4	karle bahr øll i kiellderenn	12
2	aage sanndt thill kiellderenn	2
	Summa paa for:ne maaltider er ⁵⁾	143

Domini. 27. post Trinita. [24/11–30/11].

Arbeidere.

37	haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	37
8	haffuer agedt kornn till mølle och fra	16
	25. nouemb.	
10	haffuer agedt wedt till schriffuerstuenn, borgestuen och deigstuenn	10
4	att kaste kornn paa lofftenne	8
	27. nouemb.	
4	att giøre rennt i stalldenne	4
	28. nouemb.	
2	att rennse kornn aff ouffnenn	2
	30. nouemb.	
2	karlle i smiddien all wggenn	36
4	karlle bahr øll i kiellderenn	12
	Summa paa for:ne maaltider er	125

Domini. 1. Aduentus [1/12–7/12].

Arbeidere.

35	haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	35
8	haffuer agedt kornn till mølle och fra	16

5) 143 er fejlagtigt for 150.

	3. decemb.	
16 att slagte boellsuin		16
	4. decemb.	
4 att saltte flesch		8
	5. decemb.	
4 att kaste kornn paa lofftenne		8
	6. decemb.	
2 at rense korn af offnen		2
23 att bere kornn af kon.maiets. staltdt och i ladenn		23
2 att giøre reennt i stalldenne		2
	7. decemb.	
6 att giøre gaardenn reenn		6
2 at ferdige boeße i koe hußett		6
2 karlle i smiddienn all thenne wgge		36
4 karlle bahr øll i kiellderenn		12
Summa paa for:ne maaltider er		170

Domini. 2. Aduentus [8/12–14/12].

Arbeidere.

34 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till stegers		34
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra		18
	9. decemb.	
2 att giøre renntt i stalddenne		2
	10. decemb.	
4 att kaste kornn paa lofftenne		8
	11. decemb.	
6 att hugge wedt och behre paa adschillige kammere		6
10 haffuer agedt wedt till schriffuerstuen, borgestuenn och deigstuenn		10
	12. decemb.	
2 att rennse kornn aff ouffnenn		2
2 karlle i smiddien all thenne wgge		36
4 karlle bahr øll i kiellderenn		12
3 att age sanndt till kiellderenn		3
Summa paa for:ne maaltider er		125

Domini. 3. Aduentus [15/12–21/12].

Arbeidere.

40 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till stegers	40
8 haffuer agedt kornn till mølle och fra	16
16. decemb.	
4 att rennse fersche fisch	4
17. decemb.	
4 att huge wedt och behre paa adtschillige kammere	4
18. decemb.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
19. decemb.	
2 att giøre 2 nye post sleder	6
4 att giøre gaarden och staldenne reenn	4
20. decemb.	
2 att giøre 2 nye post sleder	6
6 att rennse fersche fisch	6
21. decemb.	
2 att giøre 2 nye post sleder	6
6 att rennse fersche fisch	6
2 karlle i smiddien all thenne wgge	36
4 karle bahre øll i kiellderrenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	154

Domini. 4. Aduentus [22/12–28/12].

Arbeidere.

34 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	34
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18
24. decemb.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
2 att giøre reenntt i staldenne	2
2 karlle i smiddienn 3 dagge thenne vgge	18
4 karlle bahre øll i kiellderrennn	12
Summa paa for:ne maaltider er	92

Domini. a Natiuita. Chry. [29/12–4/1].

Arbeidere.

33 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till stegers	33
--	----

8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
30. decemb.	
4 att hugge wedt och bere paa adschillige kammere	4
2. januarij.	
2 att rense korn af ouffnenn	2
3. januarij.	
2 att giøre rennt i stalldenne	2
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
4. januarij.	
4 karlle bahre øll i kiellderenn	12
2 karle i smiddienn 5 dage thenne vgge	30
Summa paa for:ne maaltider er	107

Dominica inter Circumcisionis [!] et Epiphaniam [5/1–11/1].

Arbeidere.

36 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	36
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
8. januarij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
3 att slagte boellsuin	3
10 haffuer aggedt wedt till schriffuerstuenn, borge stuenn och deigstuenn	10
9. januarij.	
2 att saltte flesch	4
2 att rennse kornn aff ouffnen	2
1 hoeß murmesteren dockede thaged offuer hauffre lofftedt	1
10. januarij.	
1 hoeß murmesteren paa samme arbeide	1
3 att hugge wedt och bere paa attschillige kammerre	3
11. januarij.	
1 hoeß murmesteren	1
4 karle bahre øll i kiellderenn	12
2 karlle i smiddienn 4 dage thenne vgge	24
Summa paa for:ne maaltider er	121

Domini. 1. post Epiphan. [12/1–18/1].

Arbeidere.

35 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och thill steeg-	
--	--

gers	35
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18
13. janua.	
2 att giøre rennt i stalldenne	2
6 att agge wedt till schriffuerstuenn och deigstuffuenn	6
14. januarij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
15. januarij.	
2 att rennse kornn aff oufnen	2
16. januarij.	
2 att giøre reent i stalldenne	2
18. januarij.	
4 karle bahre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddien all wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	121

Domini. 2. post Epihan. [19/1–25/1].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	38
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
20. januarij.	
6 att giøre rennt i faarestienn	6
7 haffuer aggedt wedt thill schriffuerstuenn, borgestufuenn och deigstuffuen	7
21. januarij.	
2 att ferdige spiiltouf i kon.maiets.staldt	2
22. januarij.	
2 att giøre rent i stalldenne	2
23. janua.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
24. janua.	
2 att rense kornn aff oufnenn	2
4 att behre øll i kiellderenn	12
2 carlle i smiddienn all wggenn	36
3 aage sannd till kieldern	3
Summa paa for:ne maaltider er	132

Domini. 3. post Epiphan. [26/1–1/2].

Arbeidere.

39 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	39
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
27. januarij.	
8 haffuer aggedt wedt till schriffuerstuenn, borgestufuenn och deigstuffuenn	8
28. januarij.	
3 att hugge wedt och behre paa adschillige kammerre	3
29. januarij.	
3 att giøre reennt i stalldenne	3
30. januarij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
31. januarij.	
2 att rennse kornn aff ouffnenn	2
1. februarij.	
4 kalle bahr øll i kiellderrenn	12
2 carlle i smiddien all thenne wgge	36
3 att agge sandt till kiellderrenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	130

Domini. 4. post Epiphaniæ [2/2–8/2].

Arbeidere.

36 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	36
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18
3. februarij.	
10 att huesße stauffre	10
6 att agge wedt till schriffuerstuenn, borgestuen och deigstufuenn	6
4. februarij.	
8 att huesße stauffre	8
2 att giøre rennt i stalldenne	2
5. februarij.	
8 att huesße homle stenger	8
3 att hugge wedt och behre paa adschillige kammere	3

6. februarij.

4 att kaste kornn paa lofftenne	8
2 att rennse kornn aff ouffnen	2

8. februarij.

4 karlle bahr øll i kiellderenn	12
2 carlle i smiden all wgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	149

Domini. Septuagesima [9/2–15/2].

Arbeidere.

37 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	37
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16

10. februarij.

6 haffuer aggedt wedt till schriffuerstuenn, borgestuen och deigstufuenn	6
---	---

11. februarij.

8 att opreise wedt i Pratterhauffuen	8
---	---

12. februarij.

4 hoß hiullmanden att oplette hiul tømmer	4
--	---

13. februarij.

4 att kaste kornn paa lofftenne	8
--	---

14. februa.

2 att giøre reentt i stalldenne	2
--	---

3 att hugge wedt och behre paa adschillige kammere	3
---	---

15. febru.

4 karlle bahr øll i kiellderenn	12
--	----

2 carlle i schmiddien all wggenn	36
---	----

Summa paa for:ne maaltider er	132
--------------------------------------	-----

Domini. Sexagesima [16/2–22/2].

Arbeidere.

34 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	34
--	----

8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
--	----

17. februa.

6 att oplette hiulltømmer	6
----------------------------------	---

18. febru.

7 haffuer aggedt wedt till schriffuerstufuenn, borgestuen och deigstuenn	7
---	---

6 att oplett hiulltømmer	6
19. februarij.	
11 att hueße stauffre	11
20. februa.	
4 att oplette hiulltømmer	4
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
21. februarij.	
4 att oplette hiulltømmer	4
22. februa.	
2 att rennse kornn aff ouffnen	2
2 karlle i smiddien all vgen	36
4 karlle bahr øll i kiellerrenn	12
Summa paa for:ne maaltider ⁶⁾ er	144

Domini. Esto mihi [23/2–29/2].

Arbeidere.

39 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeg- gers	39
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
24. februarij.	
7 haffuer aggedt wedt till schriffuerstuffuenn, borgestuf- fuenn och deigstuffuen	7
3 att ferdige hammenn i fahrestien	3
2 att gjøre reennt i stalldenne	2
26. februarij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
27. februarij.	
2 att hugge wedt och behre paa adschillige kammere	2
28. februa.	
2 att rennse kornn aff ouffnenn	2
4 carlle bahr øll i kiellerrenn	12
2 karlle i smiddien all wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	127

Domini. Inuocauit [1/3–7/3].

Arbeidere.

37 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeg-

6) 144 er fejlagtigt for 146.

gers ⁷⁾	35
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18
2. martij.	
6 haffuer aggedt wedt till schriffuerstuen, borgestuen och deigstuenn	6
2 at rense korn af oufnen	2
4. martij.	
2 att ferdige boese i koehuset	2
6 att giøre reennt i kalffuestienn	6
5. martij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
6. martij.	
2 att hugge wedt och bere paa adschillige kammere	2
7. martij.	
4 karlle bahr øll i kielderenn	12
2 carlle i smiddienn all thenne vgge	36
Summa paa for:ne maaltider er	127

Domini. Reminiscere [8/3–14/3].

Arbeidere.

37 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	37
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
9. martij.	
6 haffuer aggedt wedt till schriffuerstuen, borgestuenn och deigstuffuenn	6
8 at giøre gaardenn reen	8
10. martij.	
7 att løche gierder i strædet wden for closters portt	7
8 att giøre gaarden reen	8
11. martij.	
3 att hugge wedt och behre paa attschillige kammerre	3
12. martij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
2 ferdige paa lærgaarden i wrttehauffuenn	6

7) Tallene på personer og måltider stemmer her ikke overens.

2 at rennse korn af oufnen	2
14. martij.	
4 karlle bahr øll i kiellern	12
2 karlle i smiddien all wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	149

Domini. Oculj [15/3–21/3].

Arbeidere.

35 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steeg- gers	35
8 haffuer aggedt korn till mølle och fra	16
16. martij.	
6 att age wedt till schriffuerstuffuenn, borgestuffuen och deigstuffuenn	6
17. martij.	
12 att lycke gierder om lyckenn	12
2 att giøre reenntt i stalldenne	2
18. martij.	
12 att lycke gierder om homlehauffuenn	12
19. martij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
20. martij.	
3 att hugge wedt och behre paa attschillige kammere	3
21. martij.	
2 att rennse kornn aff ouffnenn	2
4 att behre øll i kiellderenn	12
2 karlle i smiddienn all thenne wgge	36
2 att agge sanndt thill kiellderrenn	2
Summa paa for:ne maaltider er	146

Domini. Lætare [22/3–28/3].

Arbeidere.

38 haffuer aggedt wedt thill brøggers, baggers och till stee- gers	38
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
23. martij.	
2 att rennse kornn aff ouffnen	2

	24. martij.	
4	att kaste kornn paa lofftenne	8
	26. martij.	
6	att giøre kalffuestienn reenn	6
	27. martij.	
23	att loche gierder om Heste marckett	23
	28. martij.	
5	att grauffue i wrtte hauffuenn	5
4	att behre øll i kiellderrenn	12
2	karlle i smiddienn 5 dage thenne wgge	30
2	aage sanndt thill kiellderrenn	2
	Summa paa for:ne maaltider er	142

Domini. Judica [29/3–4/4].

Arbeidere.

39	haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till stegers	39
9	haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18
	30. martij.	
32	att løche gierder om Munckehauffue	32
4	att kaste kornn paa lofftenne	8
	31. martij.	
32	att løche gierder om Heste marckett	32
6	att grauffue i wrtte hauffuenn	6
2	att giøre reenntt i stalldenne	2
	1. aprilis.	
2	att hugge wed och behre paa adschillige kammerre	2
	2. aprilis.	
25	att løche gierder om rugmarckenn	25
	3. aprilis.	
3	att ferdige leddett for stredett wden closters portt	3
4	att grauffue i wrttehauffuenn	4
4	att kaste kornn paa lofftenne	8
	4. aprilis.	
4	att grauffue i wrttehauffuenn	4
2	att rennse kornn aff ouffnenn	2
2	att giøre reenntt i stalldenne	2
4	att behre øll i kiellderrenn	12

2 karlle i smiddienn all wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	235

Domini. Palmarum [5/4–11/4].

Arbeidere.

34 haffue aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	34
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16

6. aprilis.

5 att grauffue i wrttehauffuenn	5
12 att løche gierder om Nørrehauffue	12

7. aprilis.

5 att grauffue i wrttehauffuenn	5
--	---

8. aprilis.

4 att kaste kornn paa lofftenne	8
--	---

11. aprilis.

6 att giøre gaardenn reenn	6
4 att behre øll i kiellderen	12
2 karlle i smiddienn all wggenn 4 dage	24
2 att age sanndt till kiellderenn	2
Summa paa for:ne maaltider er	124

Domini. Paschæ [12/4–18/4].

Arbeidere.

37 haffuer aggedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	37
9 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	18

15. april.

36 att pløyge i lyckenn	36
14 att løche gierder om rugmarckenn	14

16. aprilis.

4 att kaste kornn paa lofftenne	8
12 att løche gierder om Munckehauffue	12

17. aprilis.

6 att pløyge i kaallhauffuen	6
2 att rense kornn aff ouffnenn	2

18. aprilis.

4 karlle bahr øll i kiellderenn	12
2 karlle i smiddienn 4 dage thenne wgge	24
Summa paa for:ne maaltider er	169

Domini. Quasimodo. [19/4–25/4].

Arbeidere.

33 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steeggers	33
8 haffuer aggedt kornn till mølle och fra	16
20. aprilis.	
3 hoeß homlemanden att opgiøre homle kuler	3
2 hoß steennsetterenn	2
21. aprilis.	
3 hoeß homlemanden	3
2 hoß steennsetterenn	2
22. aprilis.	
3 hoeß hommelmannden	3
4 hoß steennsetterenn sette steengierde østenn byenn for closters jor dt	4
2 att rennsse kornn aff ouffnenn	2
23. april.	
3 hoeß homlemanndenn	3
4 hoß steennsetteren	4
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
24. aprilis.	
3 hoeß homlemannden	3
4 hoeß steenssetterenn	4
6 att giøre gaardenn reenn	6
25. aprilis.	
3 hoeß homlemanden	3
4 hoeß steennsetterenn	4
4 bahr øll i kiellderen	12
2 karlle i smiddien all wggenn	36
1 nattmester sell 2. 3 dage denne wgge	18
Summa paa for:ne maaltider er	169

Summarum paa forskreffne maaltider till bønder och arbeidere er 8859

Och er thennem giffuidt till huert maltidt itt brødt saa stoer, som der kanndt bages 60 brødt aff en struggen schippe miell, en potte øll, som der kanndt brøggis aff itt pundt maldt och 2 schpr.

homle 12 tdr. øll, och 2 sildt, dißligeste grødt och kaal effter leilighedenn.

Thill forskreffne 8859 maalthider ehr forspiist vdi thette aar

miell	7 pund $7\frac{1}{2}$ schpr. 1 otting.
maldt	6 pund $3\frac{1}{2}$ schpr. 1 otting.
homle	12 schpr. 1 fj.car.
sildt	$13\frac{1}{2}$ thønnder 5 oelle 38 sildt.

1612/13

MANDTALS REGISTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE, SOM
 HAFUER GIORDT ADSCHILLIGT ARBEIDE WDI RINGSTED
 CLOSTER FRAA PHILIPPI JACOBI DAUGH ANNO 1612 OCH
 TILL AARSDAGEN DER EFFTER ANNO 1613.

Dominica Misericordia [26/4–2/5].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och til stegers ...	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

27. aprilis.

3 hoes homble manden	3
4 att graffue i vrttehauffuen	4

28. aprilis.

3 hoes homble manden	3
4 hoes vrttegaardtzmanden	4
4 hoes steensetteren att sette steengierder	4

29. aprilis.

3 hoes homble manden	3
4 hoes steensetteren	4
4 att kaste korn paa lofftenne	8

30. aprilis.

3 hoes homble manden	3
4 hoes steensetteren	4

1. maij.

3 hoes homble manden	3
5 hoes vrttegaardtzmandenn	5
4 hoes steensetteren	4
2 att giøre reent i stalldenne	2

2. maij.

3 hoes homle manden	3
5 hoes vrttegaardtzmanden	5
4 hoes steensetterenn	4
4 att behre øll i kielderen	12

2 karle i smedien all vgen	36
Summa paa for:ne maalltider er	165

Domini. Jubilate [3/5–9/5].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt til brøggers, bagers och till stegers	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

4. maij.

3 hoes homble manden	3
4 hoes steensetteren	4

5. maij.

3 hoes homlemanden	3
4 hoes steensetteren	4
3 hoes vrttegaardtzmanden	3
4 att kaste korn paa lofftene	8

6. maij.

3 hoes homlemanden	3
3 hoes vrtte gaardtzmanden	3

7. maij.

3 hoes homble manden	3
4 hoes steensetteren	4
2 at renße korn af oufnen	2

8. maij.

3 hoes homlemanden	3
4 hoes steensetteren	4

9. maij.

3 hoes homlemanden	3
4 hoes steensetteren	4
4 karle bahr øll i kielderen	12
2 karle i smedien all denne vge	36
3 att age sandt till kielderen	3
Summa paa for:ne maalltider er	160

Domini. Cantate [10/5–16/5].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	36
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

11. majj.	
3 att stenge homle	3
4 hoes steensetteren	4
12. majj.	
3 hoes homblemanden	3
4 hoes broeleggeren, lagde steenbroe vnder winduerne wed lenßmandens stuffue	4
8 att giøre reentt i gaarden	8
13. majj.	
3 hoes homble manden	3
4 hoes vrttegaardtzmanden	4
2 att renße korn aff oufnen	2
14. majj.	
3 hoes homblemanden	3
4 hoes vrttegaardtzmanden	4
50 att pløye, saae och neder harrie biug i lycken	50
15. majj.	
65 att pløye, saae och neder harrie biugh paa Cappel aassen	65
4 att kaste korn paa lofften	8
16. majj.	
2 att giøre reentt i staldenne	2
4 att behre øl i kielderen	12
2 karle i smedien al vgen	36
2 schor steen feigere en dag och natt	6
Summa paa for:ne maaltider er	269

Domini. Vocem Jucundi. [17/5–23/5].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	35
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
18. majj.	
3 hoes homblemanden att stenge homble	3
19. majj.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
20. majj.	
8 att lycke gierder om lyckenn	8

22. maji.	
3 hoes homlemanden	3
2 att renße korn aff ouffnen	2
23. majj.	
4 baare øll i kielderen	12
2 karle i smedien 5 dage denne wge	30
3 aage sandt till kielderenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	122

Domini. Exaudj [24/5–30/5].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och til steegers ...	38
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
25. majj.	
6 att pløye i kaallhaufuen	6
2 att giøre reent i stalddenne	2
26. majj.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
4 att grauffue i kaalhaufuen	4
27. majj.	
2 att rense korn aff oufnenn	2
28. majj.	
12 att sette plantter	12
3 att løche gierder om kaalhauffuen	3
29. majj.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
4 att wande planter	4
30. majj.	
4 at behre øll i kielderen	12
2 karle i smidien all wgen	36
2 fanger anholden 4 dage vdi thenne wge	24
Summa paa for:ne maaltider er	175

Domini. Pentecostes [31/5–6/6].

Arbeidere.

33 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	33
8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16

	3. junij.	
4	att kaste korn paa lofftenne	8
	4. junij.	
6	hoes vrttegaardtzmanden at grafue i hafuen	6
4	att vande och sette planter i kaalhauffuen	4
	5. junij.	
2	att rense korn aff ouffnen	2
	6. junij.	
4	karlle bahre øll i kielderen	12
2	karlle i smidien fiire dage denne vge	24
3	att age sandt till kielderen	3
1	fannge anholden wdi 6 dage denne wge	18
	Summa paa for:ne maaltider er	126

Domini. post Trinita. [7/6–13/6].

Arbeidere.

38	haffuer agedt wedt til brøggers, bagers och till steegers ...	38
9	haffuer agett korn till mølle och fraa	18
	8. junij.	
3	att luge i wrttehauffuen	3
4	att kaste korn paa lofftene	8
	9. junij.	
3	att luge i wrttehaufuen	3
	10. junij.	
3	att luge i vrttehaufuen	3
	11. junij.	
2	att rense korn aff ouffnen	2
2	att giøre reent i staldene	2
	12. junij.	
4	att kaste korn paa loften	8
	13. junij.	
4	at behre øll i kielderen	12
2	karle i smedien all wgenn	36
	Summa paa for:ne maaltider er	133

Domini. 1. post Trinita. [14/6–20/6].

Arbeidere.

34	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	34
----	--	----

8	haffuer agedt korn til mølle och fraa	16
	15. junij.	
55	haffuer agedt møgh och strødt i marcken	55
10	at bryde paa	10
	16. junij.	
48	att vdage møgh, strø det och bryde paa	48
	17. junij.	
4	att kaste korn paa lofftenne	8
	18. junij.	
12	att wd age møgh och bryde paa	12
	19. junij.	
14	att giøre reentt i gaarden	14
2	att renße korn aff ouffnen	2
	20. junij.	
4	att behre øll i kielderen	12
2	karle i smidien all vgen	36
3	haffuer agedt sanndt till kielderen	3
	Summa pa for:ne maaltider er	250

Domini. 2. post Trinita. [21/6–27/6].

Arbeidere.

37	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9	haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
	22. junij.	
4	att luge i vrttehafuen	4
	23. junij.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
2	att giøre reent i staldenne	2
	25. junij.	
2	att ferdige lædett for Munckehauffue	2
	26. junij.	
2	att luge i kaallhauffuen	2
2	att rense korn aff ouffnen	2
	27. junij.	
4	karlle att behre øll i kielderen	12
2	karle i smidien 5 dage denne wge	30
	Summa paa for:ne maaltider er	117

Domini. 3. post Trinita. [28/6–4/7].

Arbeidere.

37	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9	haffuer agedt korn til mølle och fraa	18
	29. junij.	
4	att kaste korn paa lofftenne	8
	30. junij.	
6	att lucke gierder om kaallhauffuen	6
	1. julij.	
4	att luge i vrttehauffuen	4
	3. julij.	
2	att renße korn aff ouffnen	2
	4. julij.	
4	karle att behre øll i kielderen	12
2	karle i smedien 5 dage denne wge	30
3	aage sand til kielderen	3
	Summa paa for:ne maaltider er	120

Domini. 4. post Trinita. [5/7–11/7].

Arbeidere.

35	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	35
8	haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
	6. julij.	
4	kaste korn paa lofftene	8
	7. julij.	
2	att giøre reentt i staldenne	2
	8. julij.	
4	att lucke gierder emellum kierckegaarden och closters wrtte hauffue	4
63	att slaa engh i Eschemoesenn	63
	9. julij.	
2	att renße korn aff ouffnen	2
	10. julij.	
55	att riffue høø i Eschemoesenn	55
	11. julij.	
4	karle bahre øll i kielderen	12
2	karle i smedien vdi 3 dage denne wge	18

3 haffuer agedt sandt till kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	218

Domini. 5. post Trinita. [12/7–18/7].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
13. julij.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
3 att luge i wrttehafuen	3
14. julij.	
4 att møge i kalffue stiienn	4
15. julij.	
2 att rense korn aff ouffnen	2
17. julij.	
4 hoes murmesteren, som schelnede offuer portt stuffuenn ...	4
18. julij.	
4 hoes murmesteren	4
2 karle i smedien aldt wgenn	36
4 att behre øll i kielderenn	12
Summa paa for:ne maaltider er	123

Domini. 6. post Trinita. [19/7–25/7].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, baggers och till steegers	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
20. julij.	
4 hoes murmesteren, som schelnede offuer porttstuffuen	4
4 att kaste korn paa lofftenne	8
21. julij.	
4 hoes murmesteren	4
22. julij.	
4 hoes murmesteren	4
23. julij.	
4 hoes murmesteren	4
19 att slaae engh i Aamarcken	19

24. julij.

4 hoes murmesteren	4
5 att oplegge stengetrær offuer staldene	5

25. julij.

4 hoes murmesteren	4
4 at bere øl i kielderen	12
2 karle i smedien al vgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	161

Domini. 7. post Trinita. [26/7–1/8].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	36
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

27. julij.

4 hoes murmesteren	4
46 att age høg og tage egien paa stengenne	46

28. julij.

4 hoes murmesteren	4
4 kaste korn paa lofttene	8
4 att ferdige bomme i staldene	8

29. julij.

4 hoes murmesteren	4
2 att giøre reent i staldene	2

30. julij.

4 hoes murmesteren	4
54 att age høg og tage igien paa stengene	54

31. julij.

4 hoes murmesteren	4
2 att rense korn af oufnen	2

1. augustj.

4 hoes murmesteren	4
4 karle bahre øll i kielderenn	12
2 karle i smedien al wgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	244

Domini. 8. post Trinita. [2/8–8/8].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
---	----

8 haffuer agedt korn till mølle och fra	16
3. augusti.	
3 hoes murmesteren	3
4. augustj.	
44 att meye rugh paa Hestemarckett	44
4 att kaste korn paa lofftenne	8
5. augustj.	
50 att meye rugh paa Aamarcken	50
24 att indage høø och tage egien paa stengene	24
6. augusti.	
45 att indage rugh	45
7. augustj.	
36 att indage rug	36
2 att rennse kornn aff ouffnen	2
8. augustj.	
15 att indage rug aff Aamarcken	15
4 bahre øll i kieldern	12
2 karle i smidien all wgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	328

Domini. 9. post Trinita. [9/8–15/8].

Arbeidere.

33 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	33
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
10. augustj.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
49 att meye biug i lychen	49
12. augusti.	
32 att riffue høø i lychen	32
13. aug.	
45 att meye biug i biugmarcken	45
14. augustj.	
39 at indage biugh	39
15. augustj.	
28 att indage biugh	28
4 att bere øll i kielderen	12

2 karle i smidien all wgenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	300

Domini. 10. post Trinita. [16/8–22/8].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	36
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
17. augusti.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
18. augustj.	
23 att jndage høø aff lyckenn	23
9 att tage egien paa stenget	9
19. augustj.	
4 att luge i vrttehauffuen	4
2 att giøre reent i staldene	2
20. augusti.	
2 att renße korn aff ouffnen	2
24 att slaa engh i lycken	24
21. augustj.	
14 att indage korn fraa Nye gaardt	14
22. augusti.	
8 att stiche høø op aff faar hußett paa stenget	8
4 att bere øll i kielderen	12
2 karlle i smedien aldt denne wge	36
Summa paa for:ne maaltider er	196

Domini. 11. post. Trinita. [23/8–29/8].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	38
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
24. augustj.	
9 att lucke gierder om Muncke hauffue	9
4 att kaste korn paa lofftenne	8
25. augustj.	
3 att luge i vrttehauffuen	3
12 att riffue høø i biug marcken	12

26. augustj.	
2 att rense korn aff oufnen	2
23 at age møgh wd't i lychen	23
27. augusti.	
23 att age møgh och bryde paa	23
28. augustj.	
9 att age sandt till ett støche steenbroe i stredet till Munckehaufue	9
4 karlle at behre ediche i kielderenn	8
29. augusti.	
4 karle at behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smedien all wgenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	199

Domini. 12. post Trinita. [30/8–5/9].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
31. augustj.	
4 at kaste korn paa lofftene	8
1. septemb.	
2 at giøre reent i stalden	2
2. septemb.	
2 at renße korn af ouffnen	2
3. septemb.	
4 att lucke gierder om Preste hauffuen	4
5. septemb.	
12 at løche gierder om lychen	12
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smedien all denne wge	36
3 att age sanndt till kielderenn	3
Summa paa for:ne maaltider er	136

Domini. 13. post Trinita. [6/9–12/9].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt til brøggers, bagers och til stegers ...	36
--	----

8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
7. septemb.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
8. septemb.	
2 at giøre rent i staldene	2
2 at rense korn aff ouffnen	2
9. septemb.	
8 att lucke gierder om Nørrehauffue och Munckehauffue ...	8
10. septemb.	
4 at vdføre grudt och steen aff kalckhuuÛsett	4
11. septemb.	
9 att bere h�� aff faare huÛsett i kong. maytz. staldt	9
3 hoes broeleggeren, som lagde steenbroe i strædet vdt til Munchehauffue	3
12. september.	
3 hoes broeleggeren	3
4 karlle bahre ��ll i kielderenn	12
2 carlle i smedien all denne wge	36
Summa paa for:ne maaltider er	139

Domini. 14. post Trinita. [13/9–19/9].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och til steegers ...	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
14. septemb.	
3 hoes broeleggeren	3
15. septemb.	
3 hoes broeleggeren	3
4 at kaste korn paa lofftene	8
16 att slagte lamb	16
16. septemb.	
3 hoes broeleggeren	3
2 at rennse korn af ouffnen	2
4 at salte lambkiødt	8
17. septemb.	
3 hoes broeleggeren	3
45 at affploche homle	45

18. septemb.	
3 hoes broeleggeren	3
45 at affploche homle	45
19. septemb.	
3 hoes broeleggeren	3
4 att bere øll i kielderen	12
2 karle i smedien al vgen	36
3 aage sandt til kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	244

Domini. 15. post Trinita. [20/9–26/9].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

21. septemb.

4 att kaste korn paa lofften	8
5 att oplette hiulltømmer	5

22. septemb.

12 att slagte lamb	12
2 at giøre rent i stalden	2

23. septemb.

4 at salte lambkiødt	8
3 att lucke gierder om kaalhauffuenn	3

24. septemb.

2 att rense korn aff ouffnen	2
---------------------------------------	---

25. sept.

2 hoes leherklickeren, att kliine nogen thauffler paa lenß- mandens staldt	2
2 att hugge vedt och behre paa attschillige camere	2

26. septemb.

4 karlle bahre øll i kielderen	12
2 karle i smedien all wgen	36
3 aage sandt till kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	152

Domini. 16. post Trinita. [27/9–3/10].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och til stegers ...	34
---	----

8	haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
	28. septemb.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
	30. septemb.	
2	att giøre reent i stalden	2
	1. octob.	
2	att renße korn aff ouffnen	2
	2. octob.	
37	att pløye, saae och neder harrie rugh paa Caple grauffuen	37
	3. octob.	
13	att luche gierder for rugmarcken	13
4	at hugge wedt och behre paa atschillige camere	4
4	bahre øll i kielderen	12
2	karle i smedien 5 dage denne wge	30
3	aage sandt til kielderen	3
	Summa paa for:ne maaltider er	161

Domini. 17. post Trinita. [4/10–10/10].

Arbeidere.

34	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	34
9	haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
	5. october	
4	att kaste korn paa lofftene	8
10	att age wedt till schriffuerstuen, borgestuen och deigstuenn	10
14	att pløye, saae och neder harrie rugh	14
	6. octob.	
2	att oplette hiulltømmer till ett støbekar	2
2	att renße korn aff ouffnen	2
	7. octob.	
2	att oplette thømmer till ett støbekar	2
7	att fylde i demningen vedt Hauffmølle, som waar vdbrutt	7
	8. octob.	
7	att ferdige på demnigen vedt Hauffmølle	7
	9. octob.	
12	att lyche gierder om lycken	12
	10. octob.	
4	att behre øll i kielderen	12

2 i smidien all wgenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	164

Domini. 18. post Trinita. [11/10–17/10].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
12. octob.	
15 att slagte gieß	15
2 att oplette ølkarbaand	6
13. octob.	
15 att slagte gieß	15
2 at oplette ølkarbaand	6
14. octob.	
4 att saltte gaaßekiødt	8
2 at oplette ølkarbaandt	6
15. octob.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
8 att ferdige boeße i fæhußenne	8
12 att slagte lamb	12
16. octob.	
2 att renße korn aff ouffuenn	2
4 att saltte lambkiødt	8
17. octob.	
8 att wdtagte den gamble thaphouff aff brøggersett och indsette en nye igien i steden	8
4 karlle att behre øll i kielderenn	12
2 karle i smidien all wgenn	36
3 aage sandt till kielderen	3
1 nattmester at renouere nogen hemelige locum all wgenn ...	20
Summa paa for:ne maaltider er	229

Domini. 19. post Trinita. [18/10–24/10].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och til steegers ...	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

19. october.

2 hoes murmesteren, som indmurede thaphouffuen i brøgger-
sett 2

2 hialp bødkeren, som gjorde ett nytt støbekar 6

20. octob.

10 att slagte schatte kiør 10

4 att kaste korn paa lofften 8

21. octob.

10 att slachte schatte kiør 10

2 hoeß murmesteren flyede paa den lille ouffuen i bagersett 2

2 hoes bødkerenn 6

22. octob.

4 att saltte nødekiødt 8

2 hoes murmesteren, som indmurede en kiedell i slagter-
huußett 2

2 hoes bødkeren 6

2 att renße korn aff ouffnen 2

23. octob.

2 hoes murmesteren 2

10 att age wedt till schriffuerstuen, borgestuffuen och deige-
stuffuen 10

4 att hugge wedt och behre paa adschillige kammere emodt
fremmedis ahnkompt 4

24. octob.

3 hoes murmesteren, som ferdiget en schorsteenn paa lens-
mandens stue 3

4 karlle bahre øll i kielderenn 12

2 karlle i smedien all denne wge 36

Summa paa for:ne maaltider er 184

Domini. 20. post Trinita. [25/10–31/10].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ... 39

8 haffuer agedt korn till mølle och fraa 16

26. octob.

8 haffuer agedt wedt till schriffuer stuen, borgestuen och
deigestuffuenn 8

8 att slagt øxen	8
2 hoes murmesteren ferdiget schorsteenen i deigstuffuen	2
4 at kaste korn paa lofftene	8
27. octob.	
4 att saltte oxekiødt	8
2 hoeß murmesteren	2
28. octob.	
6 att slagte giesß	6
29. octob.	
4 att saltte gaaßekiødt	8
2 att renße korn af ouffnen	2
30. octob.	
14 att slagte suiin	14
2 att giøre hecke i geste stalden	2
31. octob.	
4 att salte flesch	8
4 att behre øll i kielderenn	12
2 carle i smidien al vgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	179

Domini. 21. post Trinita. [1/11-7/11].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
2. nouemb.	
16 att slagte suiin	16
4 att kaste korn paa lofftene	8
3. nouemb.	
4 att saltte flesch	8
2 at giøre reenntt i staldenne	2
4. nouemb.	
10 att slagte suiin	10
5. nouemb.	
4 att salte flesch	8
6. nouemb.	
6 att giøre gaarden reen	6
8 fløtte korn aff kong.may.staldt i kornladen	8

7. nouemb.

4 at behre øll i kielderen	12
2 karle i smedien al denne wge	36
3 aage sandt till kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	172

Domini. 22. post Trinita. [8/11–14/11].

Arbeidere.

34 haffuer agedt vedt till brøggers, bagers och till steegers	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

9. nouemb.

5 att slagte suiin	5
4 att kaste korn paa lofften	8

10. nouemb.

4 att saltte flesch	8
3 att giøre reent i stalddenne	3

12. nouemb.

6 at oplette hiultømmer	6
--------------------------------	---

13. nouemb.

6 att oplette hiultømmer	6
1 at ferdige suinkerren	3

14. nouemb.

6 at oplette hiultømmer	6
10 aage wedt till schriffuerstuen, borgestuen och deigestuen	10
4 karlle at behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smedien all wgenn	36
Summa paa for:ne maalthider er	153

Domini. 23. post Trinita. [15/11–21/11].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

16. nouemb.

4 att hugge weedt och bere paa adschillige cammere	4
4 att oplette hiulthømmer	4
4 att kaste korn paa lofftene	8
1 hoes murmesteren flyde paa kiølne	1

17. nouemb.	
4 att oplette hiulthømer	4
1 hoes murmesteren	1
18. nouemb.	
1 hoes murmesteren	1
2 att renße korn aff ouffnen	2
19. nouemb.	
2 at giøre rent i staldene	2
1 hoes murmesteren	1
20. nouemb.	
6 att giøre gaarden reen	6
4 att løche gierder om Preste hauffuenn	4
21. nouemb.	
6 haffuer agedt wedt till schriffuer stuffuen, borge stuen och deigestuen	6
4 att bere øll i kielderen	12
2 i smedien all vgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	147

Domini. 24. post Trinita. [22/11–28/11].

Arbeidere.	
34 haffuer agedt wed til brøggers, bagers och steegers	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
23. nouemb.	
6 haffuer agedt wedt till borgestuen, schriffuerstuen och dei- gestuenn	6
4 kaste korn paa lofftenne	8
24. nouemb.	
4 att luche gierder om kaalhauffuen	4
26. nouemb.	
2 at renße korn aff ouffnen	2
27. nouemb.	
2 att renße korn aff ouffnen	2
2 hoes grauffueren, som kaste en grøfft wdi homblehauffuen	2
1 hoes murmesteren, som flichede noget paa kiølen	1
28. nouemb.	
2 hoes graffueren	2

1 hoes murmesteren	1
4 karlle baare øll i kielderen	12
2 kahrle i smedien all denne vge	36
Summa paa for:ne maaltider er	126

Domini. 1. Aduentus [29/11–5/12].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	36
8 haffuer agedt korn til mølle och fraa	16
30. nouemb.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuen och deigestuffuen	6
1. decemb.	
2 hoeß grauffueren wedt same grøfft	2
2. decemb.	
2 hoeß grauffueren	2
3 att oplette hiultømer	3
3. decemb.	
3 att oplette hiultømmer	3
2 hoes graffueren	2
2 att renße korn aff ouffnen	2
4. decemb.	
3 att oplette hiultømmer	3
4 att hugge wedt och behre paa adschillige kammere	4
5. decemb.	
3 att oplette hiultømer	3
4 karlle bahre øll i kielderenn	12
2 cahrle i smedien all wgenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	138

Domini. 2. Aduentus [6/12–12/12].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

7. decemb.	
5 haffuer agedt wedt till schriffuerstuen, borgestuen och deigestuffuenn	5
8. decemb.	
4 kaste korn paa lofftenne	8
2 at giøre rent i staldene	2
9. decemb.	
3 att ferdige suinstier i Munkehauffue	3
8 at giøre gaarden reen	8
10. decemb.	
2 att renße korn aff ouffnen	2
11. decemb.	
6 at møge i faarestiien	6
4 at giøre rent i saltkieltern	4
12. decemb.	
4 baare øll i kieltern	12
2 karlle i smidien all wgenn	36
3 haffuer agett sandt till kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	145

Domini. 3. Aduent. [13/12–19/12].

Arbeidere.	
35 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och til steegers ...	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
14. decemb.	
8 att slagte boelsuiin	8
4 kaste korn paa lofftene	8
15. decemb.	
8 att slagte boelsuiin	8
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuen, borgestuffuen och deigstuenn	6
16. decemb.	
4 att saltte flesch	8
2 att renße korn aff ouffnen	2
18. decemb.	
2 att ferdige boeße i fæhußenne	4

19. decemb.

4 att behre øll i kielderen	12
2 cahrlle i smedien all wgennd	36
3 aage sandt thill kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	146

Domini. 4. Aduentus [20/12–26/12].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och til steegers ...	38
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

21. decemb.

10 haffuer agedt wedt till schriffuerstufuen, borgestuffuen och deigstuen	10
9 att giøre gaarden ren	9

22. decemb.

4 att kaste korn paa lofftene	8
9 att schiøffle och giøre gaarden reenn	9

23. decemb.

2 att rense korn aff ouffnen	2
-------------------------------------	---

24. decemb.

6 att hugge weedt och beere paa adschillige cammere ¹⁾	4
4 karlle bahre øll i kielderen	12
2 karle i smidien 4 dage thenne wge	24
Summa paa for:ne maaltider er	132

Domin. a Natiuit. Chry. [27/12–2/1].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøgers, bagers och til stegers ...	37
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

28. decemb.

4 kaste korn paa lofftene	8
5 haffuer agett wedt till schriffuerstuen, borgestuen och deig- stufuenn	5

30. decemb.

2 att rense kornn aff ouffuenn	2
---------------------------------------	---

1) Uoverensstemmelse mellem antallet af personer og måltider.

31. decemb.

3 att giøre reentt i staldenne	3
4 att hugge vedt och bere paa adschillige cammere	4
2. januarij.	
4 karle bahre øll i kielderenn	12
2 karlle i smidien 5 dage denne wge	30
2 aage sandt til kieldereren	2
Summa paa for:ne maaltider er	119

Domin. int. Circ. ciss. & Epiph. [3/1–9/1].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
4. januarij.	
5 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigestuen	5
4 att hugge wedt och behre paa adtschillige kammere	4
5. janua.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
8. janua.	
2 att renße korn aff ouffnen	2
9. janua.	
4 karlle bare øll i kieldereren	12
2 cahrle i smedien 5 dage denne wge	30
2 aage sandt till kieldrn	2
Summa paa for:ne maaltider er	113

Domin. 1. post Epiphan. [10/1–16/1].

Arbeidere.

39 haffuer agedt weedt till brøggers, bagers och till steegers	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
11. janua.	
4 kaste korn paa lofftenne	8
12. januarij.	
14 att age wedt till kiøllenn	14
13. januarij.	
24 haffuer agedt wedt till kiøllenn	24

14. janua.	
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuen	6
15. janua.	
2 att rennse korn af ouffnen	2
4 bahre øll i kielderen	12
2 karle i smedien all denne wge	36
3 aage sandt till kielderen	3
Summa paa for:ne maaltider er	162

Domini. 2. post Epipha. [17/1–23/1].

Arbeidere.	
34 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	34
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
18. janua.	
4 att giøre reentt i kalffue stien	4
1 ferdigtt boese i koehuußett	1
19. janua.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
20. januarij.	
14 att behre maltt fraa kiøllen paa lofftett	14
21. janua.	
2 att rense kornn aff ouffnen	2
23. janua.	
4 kahrle baare øll i kielderen	12
2 att hugge vedt och behre paa adschillige cammere	2
2 charle i smedien all denne wge	36
Summa paa for:ne maaltider er	131

Domini. 3. post Epiphan. [24/1–30/1].

Arbeidere.	
36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	36
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
25. janua.	
5 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuen och deigstuffuen	5

	26. janua.	
4	att kaste kornn paa lofftenne	8
	27. janua.	
3	att hugge wedt och behre paa adschillige camere	3
	28. janua.	
2	att renße korn aff ouffnen	2
	30. janua.	
4	att behere øll i kielderen	12
2	cahrle i smedien all denne wge	36
2	aage sandt til kielderen	2
	Summa paa for:ne maaltider er	120

Domini. Septuagesima [31/1–6/2].

Arbeidere.

33	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ²⁾	36
9	haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
	1. februa.	
5	haffuer agedt wedt till schriffuerstuen, borgestufuen och deigstuffuen	5
	3. februa.	
4	att kaste kornn paa lofftenne	8
2	att ferdige spiilltouff i kong.maytz.staldt	2
	4. februa.	
2	att renße korn aff ofnen	2
	5. februa.	
4	att giøre rent i staldene	4
2	hoeß murmesteren ferdiget paa bagouffnen	2
	6. februa.	
2	hoeß murmesteren ferdiget noget paa kong.maytzs.staldt	2
4	kahrle bahre øll i kielderenn	12
2	kahrle i smedien all denne wge	30
2	aage sandt thill kielderenn	2
	Summa paa for:ne maaltider er	123

2) Uoverensstemmelse mellem antallet af personer og antallet af måltider.

Domini. Sexagesima [7/2–13/2].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
8. februa.	
5 haffuer agedt wedt till schriffuer stuen, borgestuen och deigstuffuen	5
9. februa.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
4 att løche gierder om kaallhauffuen	4
11. februa.	
2 att renße korn aff ouffnen	2
12. februa.	
4 att hugge wedt och behre paa adschillage camere	4
4 att behre øll i kielderen	12
2 kahrle i smedien all denne wge	36
Summa paa for:ne maalthider er	127

Domini. Esto mihi [14/2–20/2].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
15. februa.	
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuen, borgestuen och deigstuen	6
16. februa.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
18. februa.	
2 att giøre rent i staldene	2
19. februa.	
2 att renße korn aff ouffnen	2
20. februa.	
4 karle att behre øll i kielderen	12
2 kahrle i smedien all denne wge	36
2 aage sandt till kielderen	2
Summa paa for:ne maalthider er	118

Domin. Inuocavit [21/2–27/2].

Arbeidere.

35 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
22. februa.	
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuen och deigstuen	6
23. februa.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
3 att løche gierder om kaalhauffuen	3
24. februa.	
2 at renße korn af ouffnen	2
25. februa.	
8 at giøre gaarden ren	8
26. februa.	
4 att hugge wedt och behre paa adschillige kamere	4
27. februa.	
8 att huesße stauffre	8
4 att behre øll i kielderenn	12
2 kahrle i smedien all wgenn	36
2 aage sandt till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	140

Domini. Reminiscere [28/2–6/3].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	37
9 haffuer agedt korn thill mølle och fraa	18
1. martij.	
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuen, borgestuen och deigstuenn	6
10 att huesße stauffre	10
2. martij.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
3. martij.	
18 att age møgh paa Heste marckett	18
2 att renße korn aff ouffnen	2

4. martij.

11 att huesße stauffre	11
2 at giøre rent i stalden	2

5. martij.

18 at løche gierder om løchen	18
4 baare øll i kielderenn	12
2 i smedien all wgen	36
2 agge sandt till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	180

Domini. Oculj [7/3–13/3].

Arbeidere.

34 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

8. martij.

10 att løche gierder om Hestemarcken	10
6 att age wedt till schriffuerstuen, borgestuffuen och deigstuen	6

9. martij.

12 att løche gierder om homlehauffuen	12
4 kaste korn paa lofftenne	8

10. martij.

7 at huesße homlestenger	7
---------------------------------	---

11. martij.

7 at huesße homlestenger	7
2 at giøre rent i staldene	2

12. martij.

7 att huesße stauffre	7
2 at giøre rydeligt i saltt kielderen	2

13. martij.

4 kahrle baare øll i kielderenn	12
2 karle i smedien all wgen	36
2 aage sanndt thill kielderenn	2
Summa paa for:ne maaltider er	161

Domini. Lætare [14/3–20/3].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
15. martij.	
6 att løche gierder om wrttehauffuen	6
9 att huesße stauffre	9
16. martij.	
5 haffuer agedt wedt till borgestuffuen, schriffuer stuen och deigstuen	5
4 att løche gierder om closters kaallhauffue	4
17. martij.	
4 att kaste korn paa loffthenne	8
3 att hugge wedt och bere paa adschillige cammere	3
18. martij.	
35 att pløyge paa Heste marckett	35
2 att renße korn aff ouffnen	2
19. martij.	
4 att graffue i wrttehauffuen	4
10 att løche gierder om Nørrehauffue	10
20. martij.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 kahrle i smedien all denne wgge	36
Summa paa for:ne maalthider er	187

Domini. Judica [21/3–27/3].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och thill steegers	36
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
22. martij.	
4 att grauffue i wrttehauffuen	4
2 at giøre reentt i staldenne	2
23. martij.	
5 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuen och deigstuen	5

24. martij.

4 att kaste korn paa lofftenne	8
6 att opgiøre homlekuler	6

26. martij.

1 hialp en murmester, efftermurede en dørr i borgestue forstue	1
6 hoes homlemanden	6

27. martij.

1 hoes murmesteren	1
6 hoes homlemanden	6
2 i smedien i 5 dage	30
4 bahr øll i kieldern	12
Summa paa for:ne maaltider er	135

Domini. Palmarum [28/3–3/4].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	39
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

29. martij.

4 att kaste korn paa loffthenne	8
7 att grauffue i wrttehauffuen	7

30. martij.

2 at renße korn af ofnen	2
---------------------------------	---

31. martij.

6 att pløige i kaalhaufuen	6
-----------------------------------	---

2. aprilis.

5 hoes homlemanden	5
4 at huesße homlestenger	4

3. aprilis.

5 att opgiøre homle culer	5
4 att behre øll i kielderenn	12
2 kahrle i smedien 4 dage denne wge	24
Summa paa for:ne maaltider er	128

Domini. Paschæ [4/4–10/4].

Arbeidere.

33 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers	33
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

7. april.

4 kaste korn paa lofften	8
10 att løche gierder om homle hauffuen	10
2 renße korn aff ofnen	2

5. [!] aprilis.

24 att løche gierder om rugmarcken	24
---	----

9. aprilis.

2 att hugge wedt och behre paa adskillige kammere	2
--	---

10. aprilis.

4 att behre øll i kielderen	12
2 karle i smedien 4 dage denne wge	24
2 aage sandt till kielderenn	2
Summa paa for:ne maltider er	133

Domini. Quasimodog. [11/4–17/4].

Arbeidere.

36 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och steegers	36
9 haffuer agett kornn till mølle och fraa	18

12. aprilis.

4 kaste korn paa lofftenne	8
-----------------------------------	---

13. aprilis.

4 renßer korn aff ouffnen	4
----------------------------------	---

15. aprilis.

7 giorde en foldt att sette quegh i	7
--	---

16. aprilis.

6 arbeider i hauffuen hoes wrttegaardtzmanden	6
--	---

17. april.

4 baare øll i kieldern	12
2 karlle hoes smeden all wgenn	36
2 aage sandt till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	129

Domini. Misericordi. [18/4–24/4].

Arbeidere.

30 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	30
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

19. aprilis.

2	graffuer i wrttehauffuen	2
3	hoes homlemandenn	3

20. aprilis.

4	kaste korn paa lofftenne	4
2	hielper att røchte kong.maits.rustuogen heste	2

21. aprilis.

3	arbeider hoes homlemandenn	3
2	røchter k.m.hesten	2

22. april.

3	hoes homlemanden	3
3	arbeide i wrttehauffuen	3
2	røchter kong.maiets.hesten	2

23. aprilis.

2	rennßer korn aff ouffnen	2
2	røchter for:ne heste	2

24. aprilis.

2	wdi smedien all denne wge	36
2	røchter k.m. heste	2
4	bahre øll i kielderenn	12
2	aage sanndt till kielderenn	2
	Summa paa for:ne maaltider er	128
	Summa summarum paa forskreffne maalthider till bøn- der och arbeidere wdi thette aar er	8487

1613/14

MANDTHALS REGISTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE, SOM
HAFFUER GIORDT ADTSCHILLIGE ARBEIDE WDI RING-
STEDT CLOSTER FRAA PHILLIPPI JACOBJ DAGH ANNO 1613
OCH THILL AARSDAGEN DER EPTHER ANNO 1614.

Dominica Jubilate [25/4–1/5].

Arbeidere.

34 haffuer aged weid till brøggers, baggers oc till stegers ...	34
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa ...	16
2 att røchte kong.maytz.heste ...	2

27. aprilis.

3 att grauffue i wrtterhauffuen ...	3
4 att giøre rentt i fæhuusett ...	4
2 att røchte kong.maytz.heste ...	2

28. aprilis.

4 att kaste korn paa lofftenne ...	8
2 att røchte kong.maits.heste ...	2

29. aprilis.

2 att rønse korn aff ouffnen ...	2
2 att røchte kong.maytz.heste ...	2

30. aprilis.

4 att ommaalle korn ...	8
2 att røchte kong.maytz. heste ...	2

1. maij.

2 hoes bødkeren att flecke øllkarbaand ...	2
2 att røchte kong.maits. heste ...	2
4 att behre øll i kieldereren ...	12
2 karlle i smiddien all vgen ...	36
4 att omthelle fætallie ...	8
1 nattmester 3 dage att rønse hemlige gemacher ...	9

Summa paa for:ne maaltider er ... 154

Dominica Cantate [2/5–8/5].

Arbeidere.

36	haffuer agett wedt till brøggers, bagers och till stegers ...	36
8	haffuer agget korn till mølle och fraa	16
2	att røchte kong.maytz.heste	2
	3. maij.	
4	att kaste korn paa lofftenne	8
3	att grauffue i wrtterhauffuen	3
2	att røchte kong.maiets.heste	2
	4. maij.	
3	att grauffue i wrttehauffuen	3
2	att røchte kong.maytz.heste	2
2	att rønnse korn aff oufnen	2
2	att røchte kong.maytz.heste	2
	6. maij.	
4	att giøre rentt i staldenne	4
2	att røchte kong.maytz.heste	2
	7. maij.	
4	att hugge weid oc behre paa attschillige cammere	4
2	att røchte kong.maytz.heste	2
	8. maij.	
4	att behre øll i kielderen	12
2	karle i smedien all vgen	36
2	att røchte k.m.heste	2
	Summa paa for:ne maalthider er	138

Dominica Vocem Jucundita. [9/5–15/5].

Arbeidere.

39	haffuer aged wed till brøggers, bagers oc till stegers	39
9	haffuer agged korn till mølle och fraa	18
	10. maij.	
11	att løcke gierde om Heste marcken	11
2	att røchte kon.maytz.heste	2
	11. maij.	
4	kaste kornn paa lofftenne	8
2	att røchte kong.maytz. heste	2
3	hoes homblemanden	3

3 hoes wrttegaardtzsmanden	3
12. maj.	
6 att rønnse korn aff loen	6
2 att røgte kong.maiets.heste	2
3 hoes homblemanden	3
13.	
2 att røgte kong.maiets. heste	2
3 hoes homblemanden	3
14. maj.	
6 hoes wrttegaardtzsmanden	6
2 att røchte k.may. heste	2
15. maj.	
6 hoes wrttegaardtzsmanden	6
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smiddien 5 dage	30
Summa paa for:ne maalthider er	158

Dominica Exaudi [16/5–22/5].

Arbeidere.

37 haffuer agett weid thill brøggers, bagers oc till stegers ...	37
8 haffuer agett korn till mølle och fraa	16
17. maj.	
6 att pløye i kaallhauffuen	6
2 att giøre rehntt i staldene	2
3 hoes homblemanden	3
2 hoes wrttegaardtzsmanden	2
18. maj.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
8 sette plantter i kaallhauffuen	8
3 hoes homblemanden	3
19. maj.	
9 giorde rentt i gaarden	9
2 att rønnse korn aff ouffnenn	2
8 att sette plantter i kaallhauffuen	8
3 hoes homblemanden	3
20. maj.	
6 att vannde planter	6

6 att opløffte blocke paa sauffladett	6
3 hoes homblemanden	3
22. maj.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smedien all wgen	36
3 hoes homblemanden	3
3 aage sannd thill kielderenn	3
Summa paa for:ne maalthider er	176

Dominica Pentecost. [23/5–29/5].

Arbeidere.

39 haffuer agedt weidt thill brøggers, baggers oc till stegers	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
26. maj.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
4 wandede plannter	4
27. maj.	
2 rønsede korn aff ouffnen	2
3 att løche gierder om homblehauffuenn	3
4 att vannde plantter	4
28. maj.	
16 att løcke gierder om løckenn	16
5 wdj schouffuen att løffte blocke paa sauffueladenn	5
3 hoes wrttegaardtzes manden	3
29. maj.	
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karle i smedien 4 dage denne wgge	24
2 aagh sand til kielderenn	2
Summa paa for:ne maalthiider er	140

Dominica Trinitatis [30/5–5/6].

Arbeidere.

36 haffuer aget wed till brøggers, baggers och till steegers ...	36
9 haffuer agedt kornn thill mølle och fraa	18
31. maj.	
4 hoes wrttegaardtz manden	4
6 att felde eeger i Munckehauffue	6

1. junij.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
4 hoes wrttegaardtzmanden	4
2. junij.	
2 att rønse korn aff oufnen	2
4 hoes wrttegaardtzmanden	4
2 att hugge wed och behre paa attschillige cammere	2
4. junij.	
2 hoes wrttegaardtzmanden	2
3 hoes homblemanden	3
2 att giøre rentt i staldenne	2
5. junij.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smedien i 5 dage thenne wge	30
3 hoes wrttegaardtz mandden	3
2 aage sand thill kiellderrenn	2
Summa paa for:ne maalthider er	138

Domini. 1. post Trinita. [6/6–12/6].

Arbeidere.

38 haffuer aged weidt till brøggers, bagers och till steegers ...	38
8 haffuer agett korn till møllenn och frann	16
7. junij.	
60 aage møgh, brød paa och strøde <i>thet</i> i marcken	60
2 hoes wrttegaardtz mandden	2
8. junij.	
60 aage møgh, brød paa vognen och strøde <i>thet</i> wdi marcken	60
2 att rønnse korn aff oufnen	2
9. junij.	
34 aage møgh wd, brødt paa och strøde <i>thet</i> wdi marcken ...	34
4 hoes homble manden	4
10. junij.	
18 att age grud oc fyllde i stredett wdt thill Munckehauffue	18
2 att giøre renntt i staldenne	2
11. junij.	
18 aage grud att fylde <i>medt</i> i strædet wdt til Munckehauf- fue	18

4 kaste korn paa lofftenne	8
12. junij.	
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karle i smedien aldt wgenn	36
3 aage sand til kiældern	3
Summa paa for:ne maaltider er	313

Domini. 2. post Trinita. [13/6–19/6].

Arbeidere.

36 haffuer aged weid till brøggers, baggers och thill steegers	36
9 haffuer agedt korn thill møllen och fra	18
14. junij.	
12 sloge griß i Prestehauffuen	12
6 wdj Munckehauffue att løffte blocke paa saufladett	6
15. junij.	
24 sloge griß i lychen	24
5 strøde griß i Prestehauffuen	5
16. junij.	
8 att strøe griß i lycken	8
4 att kaste korn paa lofftenne	8
17. junij.	
9 att lucke gierder om Munckehauffue	9
2 att rønnse korn aff ouffnen	2
18. junij.	
9 att wennde høø i Prestehauffuen	9
19. junij.	
9 att riffue høø i Preste hauffuen	9
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smidien ald wgenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	194

Domin. 3. post Trinita. [20/6–26/6].

Arbeidere.

37 haffuer aget weid till brøggers, bagers oc till steegers	37
8 haffuer aged korn till mølle och fraa	16
21. junij.	
8 aage høø aff Preste hauffuen	8
14 att wennde høø i lyckenn	14

22. junij.

2 att rønnsse korn aff ouffnen	2
4 hoes wrttegaardtz manden	4
16 att riiffue høe i lyckenn	16

23. junij.

30 att indage høøe aff løckenn och thage igien høøe paa stengett	30
4 hoes wrttegaardtz manden	4

25. junij.

4 kaste korn paa lofften	8
2 giorde rent i staldenne	2

26. junij.

4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle wdj smiddien 5 dage denne wgge	30
2 aage sannd till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	185

Dominica 4. post Trinita. [27/6–3/7].

Arbeidere.

36 haffuer aged wed till brøggers, bagers oc till steegers ...	36
9 haffuer aged korn till mølle och fraa	18

28. junij.

8 att graffue lehr oc age <i>thet</i> at kliine paa huusene med i gaarden, huor fornøden giordes	8
---	---

29. junij.

44 att slaae griß i Eschemoesen	44
3 hoes lehrklickeren att wdsette leher att kline <i>medt</i>	3

30. junij.

2 att rønnsse korn aff ouffnen	2
3 hoes lehrklickeren att kline attschillige steder i gaarden, huor fornøden giordes	3

1. julij.

37 att wende høø i Eschemoesen	37
3 hoes lehrklickeren	3

3. julij.

4 att behre øll i kielderen	12
4 karlle i smidien 5 dage denne wgge	30

1 nattmester 4 dage denne wge att giøre attschillige locumer reheue	12
Summa paa for:ne maalthider er	208

Domin. 5. post Trinita. [4/7–10/7].

Arbeidere.

37 haffuer aged wedt til brøggers, bagers och till steegers ...	37
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
5. julij.	
4 hoes muhrmesteren, som muhrede wed thet lidenn stehenn huuß	4
6 hoes grauffueren wed Hauffmølle att fylde wed kindingen	6
6. julij.	
4 hoes muhrmesterenn	4
6 hoes grauffuerenn	6
50 att riiffue høø i Eschemoesen	50
7. julij.	
4 hoes murmesteren	4
6 hoes grauffueren	6
2 att røense korn aff oufnen	2
8. julij.	
4 hoes muhrmesteren	4
10 hoes thømmermendenn, som huggede ett thappelad wedt Hauffmølle	10
4 att kaste korn paa lofftene	8
9. julij.	
4 hoes murmesterenn	4
6 hoes grauffueren	6
10 hoes thømmermendenn	10
10. julij.	
4 hoes muhrmesteren	4
6 hoes grauffueren	6
10 hoes thømmermenden	10
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smedien all wggen	36
1 nattmester 4 dage at renouere hemlige locumer	12
Summa paa for:ne maalthider er	257

Domini. 6. post Trinita. [11/7–17/7].

Arbeidere.

35 haffuer aget weid till brøggers, bagers oc till steegers	35
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

12. julij.

4 hoes muhrmesteren, som muhrede <i>wedt</i> thet lidett stehenuuß	4
2 att giøre renht i staldenne	2
6 hoes grauffueren wedt Hauffmølle att fylde wed kindingen	6

13. julij.

4 hoes muhrmesteren	4
6 hoeß grauffuerenn	6
10 hoes thømmermendene, som hug ett thappelad wed Hauffmølle	10

14. julij.

4 hoes muhrmesteren	4
6 hoeß grauffuerenn	6
10 hoeß thømmermendene	10

15. julij.

4 hoes murmesteren	4
6 hoes grauffueren	6
10 hoes thøermenden	10

16. julij.

4 hoes muhrmesteren	4
6 hoeß grauffueren	6
4 att kaste korn paa lofftene	8
2 att rense korn aff ouffnen	2

17. julij.

4 hoes murmesteren	4
6 hoes grauffuerenn	6
15 hoeß thømmermenden wed Hauffmølle	15
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle wdj smeddien all wggenn	36
2 aage sannd till kiellderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	218

Domini. 7. post Trinita. [18/7–24/7].

Arbeidere.

39	haffuer agedt wed thill brøggers, bagers oc till steegers ...	39
9	haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
	19. julij.	
4	hoes muhrmesteren	4
2	att rønnse kornn aff ouffnen	2
	20. julij.	
6	hoes muhrmesteren	6
4	att kaste korn paa lofftenne	8
	21. julij.	
4	hoes muhrmesteren	4
3	att lucke gierder om Prestehauffuenn	3
	23. julij.	
4	hoes muhrmesteren	4
	24. julij.	
4	hoes murmesteren	4
4	att behre øll i kielderen	12
2	karle i smedien 5 dage denne wgge	30
	Summa paa for:ne maaltider er	134

Domini. 8. post Trinitatis [25/7–31/7].

Arbeidere.

37	haffuer aget wed till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9	haffuer aged korn till mølle och fra	18
	26. julij.	
30	att slaa greß paa Hestemarcken	30
4	att kaste korn paa lofftenne	8
	27. julij.	
40	att meye rough i lycken	40
	28. julij.	
3	hoes hiullmanden att oplette hiullthømmer	3
	29. julij.	
35	att jndage rug aff lyckenn	35
2	hoes hiullmanden	2
15	att thage egien rough i laden	15

30. julij.

2 hoes hiullmandenn	2
2 att rennse korn aff ouffnen	2

31. julij.

4 att behre øll i kielderen	12
2 karle i smidien ald vgen	36
Summa paa for:ne maaltider er	240

Dominica 9. post Trinita. [1/8-7/8].

Arbeidere.

39 haffuer agged ved till brøggers, bagers och till steegers ...	39
9 haffuer agedt kornn thill mølle och fraa	18
2. augustj.	
50 att meie biug paa Hestemarckenn	50
3. augustj.	
4 kaste korn paa lofftene	8
4. augustj.	
45 aagh biug paa Hestemarcken	45
19 att thage egien biugh i ladenn	19
6. augustj.	
15 att age høøe i Hestemarckenn	15
7 att thage egien høøe paa stengett	7
7. augustj.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smedien 5 dage denne vgge	30
2 aage sannd till kielderenn	2
Summa paa for:ne maaltider er	245

Domini. 10. post Trinita. [8/8-14/8].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøggers, bagers oc til steegers	38
9 haffuer agedt korn til mølle och fraa	18
9. augustj.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
10. augustj.	
4 att lucke gierder om Nørrehauffue	4

11. augustj.	
6 att giøre rehentt i gaardenn	6
2 att rønnsse kornn aff ouffnen	2
1 att hugge baandstager	1
13. augustj.	
6 att luge i kaalhauffuen	6
14. augustj.	
3 hoes wrttegaardtzsmandenn	3
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddien aldt wgenn	36
2 att giøre rehent wdj staldenn	2
Summa paa for:ne maaltider er	136

Domini. 11. post Trinita. [15/8–21/8].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wedt thill brøggers, bagers och till steegers	39
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
16. augustj.	
2 hoes wrttegaardtzmanden	2
4 att luge i kaalhauffuen	4
17. augustj.	
2 att hugge wed och behre paa attschillige cammerre	2
18. augustj.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
19. augustj.	
2 att rønnsse korn aff ouffnenn	2
12 att luche gierder om homblehauffuenn	12
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddien aldt wggen	36
2 att age sand till kielderen	2
Summa paa for:ne maalthider er	135

Domini. 12. post Trinita. [22/8–28/8].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

	23. augustj.	
4	hoes wrttegaardtzs mannden	4
	24. augustj.	
4	att kaste korn paa lofftene	8
2	att rønnse korn aff ouffnen	2
	25. augustj.	
4	hoes wrttegaardtzmannden	4
	26. augustj.	
23	att løcke gierder om Munckehauffue	23
4	att behre øll i kielderenn	12
2	karlle i smiddien aldt wggenn	36
2	aage sannd till kielderenn	2
	Summa paa for:ne maalthider er	146

Domini. 13. post Trinita. [29/8–4/9].

Arbeidere.

39	haffuer aged wed till brøggers, bagers och till steegers ...	39
8	haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
	30. augustj.	
4	hoes wrttegaardtzmannden	4
10	aage høøe aff homblehauffuen	10
	31. augustj.	
4	hoes wrttegaardtzmannden	4
	1. septemb.	
4	kaste korn paa lofftene	8
	2. septemb.	
2	att rønnse korn aff ouffnen	2
	3. septemb.	
6	att ferdige gaasestien	6
4	att behre øll i kielderenn	12
2	karlle i smidien aldt wggenn	36
	Summa paa for:ne maaltider er	137

Domini. 14. post Trinita. [5/9–11/9].

Arbeidere.

37	haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9	haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

6. septemb.

4 hugge wedt och behre paa attschillige cammere	4
8 giorde rehentt i gaardenn	8

7. septemb.

3 hugge och ferdige spiilltouff i kong. maiets. denn lanngestald	9
---	---

8. septemb.

2 hoes muhrmesteren, som indmuhrede nogen thauffler paa huusenne, huor dj wore wdfalden	2
--	---

9. septemb.

2 hoes muhrmesteren	2
3 hoes wrttegaardtzmanden	3

10. septemb.

2 hoes murmesterenn	2
12 att ophenge stehen paa kongl. maiets. den lange stald, som waar affblest	12

11. septemb.

2 hoes muhrmesterenn	2
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smiddien all wgenn	36
Summa paa for:ne maalthider er	147

Domini. 15. post Trinita. [12/9–18/9].

Arbeidere.

39 haffueraget wedtill brøggers, bagers och till steegers ...	39
8 haffueraget korn till mølle och fraa	16

13. septemb.

4 att behre eddicke i kielderen	12
3 att ferdige flager i gaasestienn	3
2 hoes muhrmesterenn, som indmuhrede nogen thauffer paa stalden	2

14. septemb.

8 att ophenge stehen paa koeladenn, som waar affblest	8
16 att luche gierder om lychenn	16

15. septemb.

2 hoes grauffueren, som groff enn grøfft i Prestehaffuenn ...	2
---	---

16. septemb.

4 kaste kornn paa lofftenne	8
2 att rønnsse korn aff ouffnen	2

17. septemb.

4 att behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smiddien ald wgenn	36
Summa paa for:ne maalthider er	156

Domini. 16. post Trinita. [19/9–25/9].

Arbeidere.

38 haffuer aged vedt till brøggers, bagers och till steegers ...	38
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

20. septemb.

6 aage leher att legge paa kornn lofftenne, huor fornøden giordes	6
---	---

21. septemb.

4 kaste korn paa lofftenne	8
-----------------------------------	---

22. septemb.

2 att ferdige gammen i kalffue stiienn	2
---	---

23. septemb.

2 att rønnsse korn aff ouffnen	2
4 hoes vrtegaartzmanden	4

25. septemb.

4 att behre øl i kiældern	12
2 karlle i smiddien all wggenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	126

Dominica 17. post Trinita. [26/9–2/10].

Arbeidere.

37 haffuer aged wed till brøggers, bagers oc till steegers ...	37
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

27. septemb.

31 att plocke humble	31
-----------------------------	----

3 hoes leherklickeren, som lagde leher paa kornlofftenne ...	3
--	---

28. septemb.

3 hoeß leherklickerenn	3
-------------------------------	---

34 att plocke humble	34
30. septemb.	
15 att slagte lamb	15
4 att lucke gierder om homblehauffuenn	4
1. octob.	
4 att saltte lambkiødt	12
4 kaste korn paa lofftene	8
2 rønsede korn aff oufnen	2
4 haffuer bahret øll i kielderen	12
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maalthider er	207

Domini. 18. post Trinita. [3/10–9/10].

Arbeidere.

39 haffuer agedt vedt till brøggers, bagers och till steegers ...	39
9 haffuer aged korn till mølle och fraa	18
4. octob.	
6 att age wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deig- stuffuen	6
12 att slagte lamb	12
5. octob.	
4 att saltte lambkiød	12
2 att rønse korn aff ouffnen	2
6. octob.	
4 kaste korn paa lofftenne	8
7. octob.	
2 hoes muhrmesteren, som flickede paa bagouffnen wdi ba- gersett	2
10 att opsette homblestenger i homblehauffuen	10
8. octob.	
2 hoeß murmesteren	2
9. octob.	
2 hoes muhrmesterenn	2
4 att behre øll i kielderen	12
2 karle i smidien al vgen	36
Summa paa for:ne maalthider er	161

Domini. 19. post Trinita. [10/10–16/10].

Arbeidere.

37 haffuer aged ved till brøggers, bagers och till steegers ...	37
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
11. octob.	
3 att ferdige baasene i fæhuusenne	3
12. octob.	
12 att slagte lamb	12
2 att rønnse korn aff ouffnen	2
13. octob.	
4 att saltte lambkiød	8
6 att rønnse brønn denn i staldgaardenn	6
14. octob.	
4 att kaste korn paa lofften	8
2 att giøre rehent i staldene	2
15. octob.	
8 luchte gierder om rugmarcken	8
3 att giøre hecker i faarehuusett	3
16. octob.	
4 karlle bahre øll i kielderen	12
2 karle i smidien all wgenn	36
3 aage sand till kielderenn	3
Summa paa for:ne maalthider er	156

Domini. 20. post Trinita. [17/10–23/10].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till steegers ...	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
18. octob.	
4 kaste korn paa lofftenne	8
4 att rønnse korn aff laden	4
1 att age thet op aff laden	1
19. octob.	
12 att slagte gieß	12
2 hoes leherklickeren, som kliinede paa lehenßmandenns stalldt	2

20. octob.	
4 att salte gaasekiød	8
2 hoes leherklickeren, som klinede paa lehenßmandens stald	2
21. octob.	
2 hoeß leherklickeren	2
4 att hugge wed oc behre paa attschillige cammere	4
22. octob.	
2 hoes leherklickeren	2
2 att giøre rehentt wdj staldenne	2
23. octob.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddien aldt wgen	36
2 aage sand thill kiellderenn	2
Summa paa for:ne maalthider er	154

Domini. 21. post Trinita. [24/10–30/10].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers oc till steegers ...	37
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
25. octob.	
4 att giøre bintsell till quigett i fæhusene	4
26. octob.	
4 kaste korn paa lofftene	8
27. octob.	
2 att rønse rug aff ouffnen	2
28. octob.	
4 att hugge wed och behre paa attschillige cammere	4
29. octob.	
6 haffuer aget wed till schriffuerstuen, borgestuffuen och deigstuffuenn	6
30. octob.	
4 karlle att behre øll i kiellderenn	12
2 karlle wdj smedienn 5 dage denne wgge	30
2 aage sand till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	123

Domini. 22. post Trinita. [31/10–6/11].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till steegers ...	39
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
1. nouemb.	
2 att rønnse rough aff ouffnen	2
6 haffuer agegt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen oc deigstuffuenn	6
2. nouemb.	
6 att ferdige swiinnestier i Munckehauffuen	6
3. nouemb.	
4 att kaste korn paa lofftene	8
5 att giøre rehent i kalffuestien	5
6. nouemb.	
6 att wdage gruud aff Pratter hauffuenn	6
4 att behre øll wdj kielderenn	12
2 karlle wdj smiddien aldt thenne wgge	36
2 aage sannd till kiellderenn	2
Summa paa for:ne maalthiider er	138

Domini. 23. post Trinita. [7/11–13/11].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøggers, bagers oc till steegers ...	38
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
8. nouemb.	
12 att slagte gieß	12
6 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuen	6
9. nouemb.	
4 att saltte gaasekiødt	8
20 att slachte (schatte) kiør	20
10. nouemb.	
4 att saltte nødekiødt	8
11. nouemb.	
13 att slagtte skatte kiør	13
12. nouemb.	
4 att saltte nødekiød	8

4 kaste korn paa lofftenne	8
13. nouemb.	
2 att rønse korn aff ouffnen	2
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddien aldt thenne wgge	36
2 aage sannd till kielderen	2
Summa paa for:ne maaltider er	189

Domini. 24. post Trinita. [14/11–20/11].

Arbeidere.

36 haffuer aged wedt thill brøggers, baggers och till steegers	36
9 haffuer aged korn till mølle och fraa	18
15. nouemb.	
24 att slagte swiinn	24
6 att age wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deig- stuffuenn	6
16. nouemb.	
4 att saltte flesch	8
24 att slagte swiinn	24
17. nouemb.	
4 att saltte flesck	8
2 att rønse korn aff ouffnen	2
18. nouemb.	
4 att kaste kornn paa lofftenne	8
14 att slagte swiinn	14
19. nouemb.	
4 att saltte flesch	8
2 att giøre reentt wdi staldenne	2
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddienn 5 dage wdj denne vge	30
1 nattmester 4 dagge denne wgge att renouere hemlig locu- mer	12
Summa paa for:ne maalthider er	212

Domini. 25. post Trinita. [21/11–27/11].

Arbeidere.

39 haffuer agett wed till brøggers, bagers och till steegers ...	39
--	----

8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
22. nouemb.	
2 hoes bødkeren att ophugge øllkarbaandt	6
4 att oplette hiullthømmer	4
5 aage wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deig- stuffuen	5
23. nouemb.	
2 hoes bødkeren att ophugge øllkarrbaandt	6
4 att oplette hiullthømmer	4
24. nouemb.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
2 hoes bødkeren att ophugge øllkarbaandt	6
4 att oplette hiullthømmer	4
27. nouemb.	
4 att behre øll wdi kielderen	12
24 att behre malltt aff køllen och paa lofftedt	24
2 karle i smeddien all wgenn	36
Summa paa for:ne maaltider er	170

Dominica 1. Aduentus [28/11–4/12].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till steegers ...	38
8 haffuer aget korn till mølle och fraa	16
29. nouemb.	
6 att rønne korn aff loenn	6
2 att oplette hiullthømmer	2
30. nouemb.	
2 att rønne korn aff ouffnen	2
6 haffuer agett ved till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuenn	6
1. decemb.	
4 att kaste korn paa loffterne	8
2 hoes thømmermanden, som gjorde enn stoer thømmer sluffe	2
3. decemb.	
2 hoes thømmermanden, som gjorde for:ne sluffe	2
2 att hugge ved och behre paa attschillige cammere	2

4. decemb.

4 att behre øll i kielderen	12
2 karle i smiden all vgen	36
Summa paa for:ne maalthider er	132

Dominica 2. Aduentus [5/12–11/12].

Arbeidere.

39 haffuer agett wed till brøggers, bagers och till steegers ...	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

6. decemb.

6 att age wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen oc deigstufuenn	6
2 att rønse korn aff ouffnen	2

7. decemb.

14 att slagte boellswiin	14
2 att giøre rehent i staldenne	2

8. decemb.

4 att saltte flesch	8
----------------------------	---

9. decemb.

4 kaste korn paa lofftenne	8
2 att hugge weid	2

10. decemb.

4 att opreise veid i Praterhauffuen	4
--	---

11. decemb.

4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle wdj smiddien 5 dage thenne wge	30
3 aage sand till kielderen	3
Summa paa for:ne maalthider er	148

Dominica 3. aduentus [12/12–18/12].

Arbeidere.

36 haffuer aget weid til brøggers, bagers oc til steegers	36
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

13. decemb.

6 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstufuenn	6
--	---

	14. decemb.	
4 att ophenge saltt flesch wdj røgh		8
	15. decemb.	
4 kaste korn paa lofftenne		8
	16. decemb.	
2 att rønnse kornn aff ouffnen		2
	17. decemb.	
4 att behre øll i kielderen		12
2 att hugge wed och bere paa attschillige cammere		2
2 karlle i smedien all wgegen		36
Summa paa for:ne maalthider er		126

Domini. 4. Aduentus [19/12–25/12].

Arbeider.

39 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers oc till steegers ...		39
8 haffuer agedt korn til mølle och fraa		16
	20. decemb.	
6 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuen oc deigstuffuen		6
5 att rønnse korn aff loenn		5
	21. decemb.	
4 kaste korn paa lofftenne		8
	22. decemb.	
2 att rønnse korn aff ouffnen		2
8 att giøre rehnt i gaardenn		8
4 karlle att behre øll i kielderenn		12
2 karlle i smedien 5 dage denne wge		30
Summa paa for:ne maalthider er		126

Domini. a Natiuita. Chry. [26/12–1/1].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...		38
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa		18
	28. decemb.	
6 att age ved till schriffuerstuffuen, borgestuen och deigstuffuenn		6

	29. decemb.	
4	kaste kornn paa lofftenne	8
	30. decemb.	
2	att rønnse korn aff ouffnen	2
4	att hugge wed och behre paa adskillige cammere	4
	31. decemb.	
4	att behre øll i kielderenn	12
2	karlle i smeddien 3 dage denne wge	18
	Summa paa for:ne maaltider er	106

Domin. int. Circ. cision. & Epiphan. [2/1–8/1].

Arbeidere.

37	haffuer agedt wed till brøggers, bagers oc till steegers ...	37
8	haffuer agett korn till mølle och fraa	16
	3. januarij.	
6	haffuer aget wed till schriffuerstuffuen, borgestuen och deigstuffuenn	6
	4. janua.	
4	kaste korn paa lofftenne	8
	5. januarij.	
2	att rønnse korn aff ouffnen	2
	7. januarij.	
4	att giøre rehent i kielderen	8
6	att giøre rehent i faarestienn	6
4	att opreigse homblestenger	4
	8. januarij.	
4	karlle att behre øll i kielderen	12
2	karlle i smiiddien 4 dage denne wgge	24
3	aage sandd till kielderen	3
	Summa paa for:ne maallthider er	126

Domini. 1. post Epiphan. [9/1–15/1].

Arbeidere.

9	haffuer agedt korn till mølle och fraa	18
39	hafuer aget ved till brøggers, bagers oc till steegers	39
	10. januarij.	
6	haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuen och	

deigstuffuen	6
11. janua.	
2 att rennse rug aff ouffnen	2
12. janua.	
4 kaste korn paa lofftenne	8
14. janua.	
18 att behre maltt fraa køllen och paa lofftett	18
15. janua.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddien all wgenn	36
2 aage sannd till kielderen	2
Summa paa for:ne maalthider er	141

Domini. 2. post Epiphan. [16/1–22/1].

Arbeidere.

38 haffuer aged wed till brøggers, bagers och till steegers ...	38
8 haffuer agedt kornn thill mølle och fraa	16
17. janua.	
42 haffuer agedt wed till køllenn	42
18. januarij.	
4 kaste korn paa lofftenne	8
33 haffuer agett wed till køllenn	33
20. janua.	
5 att rønnse korn aff loen	5
2 att rønnse korn aff ouffnen	2
22. janua.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle wdj smiddien 5 dage wdj thenne wge	30
Summa paa for:ne maalthider er	186

Domini. 3. post Epiphan. [23/1–29/1].

Arbeidere.

38 haffuer agett weid till brøggers, bagers och till stegers ¹⁾ ...	39
9 haffuer aget korn till mølle och fraa	18

1) Uoverensstemmelse mellem antallet af personer og måltider.

24. januarij.	
6 haffuer agett wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuen	6
25. janua.	
2 att rønnse korn aff ouffnen	2
2 att hugge wed	2
26. janua.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
29. januarij.	
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiddienn all wgenn	36
2 karlle att thage ware paa thrende fanner, som for ett mord ehr her paa closteritt fenckligen anholden, 6 dage denne wgge	12
Summa paa for:ne maalthider er	135

Domini. 4. post Epiphaniæ. [30/1–5/2].

Arbeidere.

39 haffuer agedt weidt till brøggers, bagers och till steegers	39
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
31. januarij.	
6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstufuen	6
1. februa.	
28 haffuer agedt wed till malttgierningh	28
4 kaste kornn paa lofftenne	8
3. februa.	
2 att rønnse korn aff oufnenn	2
5. februa.	
6 hoes thømmermanden, som satte stiiffuer wnnder kong. maytz. den lange stald	6
2 karlle bahr øll i kielderen	12
2 karle i smiddien 5 dage denne wgge	30
2 karle att thage wahre paa thrende fanger, som for ett mord her paa closteret ehr fencklig anholden, al wgen	14
Summa paa for:ne maalthider er	161

Domini. 5. post Epiphan. [6/2–12/2].

Arbeider.

37 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till steegers ...	37
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
6. [!] februa.	
6 haffuer agedt ved till schriffuerstuffuen och borgestuffuen	6
7. februarij.	
4 kaste korn paa lofftenne	8
10 att ophenge flesch paa røghlofftedt	10
8. februa.	
2 att rønnse rug aff oufnenn	2
6 giorde reentt i kalffuestien	6
6 rønsett korn aff loen	6
11. februa.	
2 hugge wed och bahre paa attschillige cammere	2
12. februarij.	
4 bahre øll i kielderen	12
2 karlle i smedien aldt wgenn	36
2 att thage waahre paa for:ne fanger, som for mordt ehr anholdenn ald wgenn	14
Summa paa for:ne maallthider er	155

Dominica 6. post Epiphan. [13/2–19/2].

Arbeidere.

39 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till steegers ...	39
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
14. februa.	
6 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuenn	6
4 att wdschølle nogedt flesch och henge thett i røgh	8
16. februarij.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
17. februa.	
2 att rønnse korn aff oufnenn	2
18. februa.	
2 att giøre rehent i staldenne	2

19. februa.

14 att behre maltt aff kollen	14
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle wdj smiddien aldt thenne wgge	36
2 karlle att tage wahre paa for:ne fanger, aldt wgenn	14
Summa paa for:ne maalthider er	157

Dominica Septuage. [20/2–26/2].

Arbeidere.

38 haffuer agett vedt till brøggers, bagers och thill steegers	38
9 haffuer agett korn till mølle och fraa	18

21. februa.

6 haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuenn	6
---	---

22. februa.

2 att rønnse korn aff ouffnen	2
--------------------------------------	---

23. februa.

4 att kaste korn paa lofftene	8
--------------------------------------	---

24. februa.

2 att hugge wed och behre paa attschillige cammere	2
---	---

26. februarij.

4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smidien all wggen	36
2 aage sand till kielderen	2
2 att thage waahre paa fangerne, som for ett mordt fencklige [ehr] anholden, all wgen	14
Summa paa for:ne maaltider er	138

Domini. Sexagesima. [27/2–5/3].

Arbeidere.

9 haffuer agett korn till mølle och fraa	18
39 haffuer agett wed thill brøgers, bagers och stegers	39

28. februarij.

6 haffuer agett wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen oc deistuen	6
---	---

1. martij.

2 att rønnse rug aff ouffnen	2
4 kaste korn paa lofften	8

	2. martj.	
6	att rønse korn aff laden	6
	3. martj.	
2	att hugge wed och behre paa attschillige kammere	2
	4. martj.	
2	att giøre rehentt i stalden	2
	5. martj.	
4	att behre øll i kiellderen	12
2	karle i smedien aldt wgen	36
2	att thage wahre paa fangerne al wgen	14
	Summa paa for:ne maalthider er	145

Domini. Esto mihi [6/3–12/3].

Arbeidere.

38	haffuer aged wedt till brøggers, bagers och til stegers ...	38
8	haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
	7. martj.	
6	haffuer aged wedt till schriffuerstuen, borgestufuen oc deistufuenn	6
	9. martj.	
20	att oplette stiig till stiiegierder	20
2	att rønse korn aff ouffnen	2
	10. martj.	
15	att oplette stiig till stiigierde	15
4	kaste korn paa lofften	8
	11. martj.	
2	att hugge wed och behre paa attschillige cammere	2
	12. martj.	
4	att behre øll i kielderenn	12
2	karle i smiddien 5 dage denne wge	30
2	att thage waahre paa nogen fanger, som for ett mord ere anholdenn, ald denne wge	14
	Summa paa for:ne maalthider er	163

Dominica Jnuocauit [13/3–19/3].

Arbeidere.

37	haffuer agett wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9	haffuer agett korn till mølle och fraa	18

	14. martj.	
6	haffuer agett wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuen	6
	15. martj.	
2	att rønse korn aff ouffnen	2
	16. martj.	
4	kaste korn paa lofftenne	8
	17. martj.	
33	att oplette stiig till stiiegierder	33
	18. martj.	
20	att oplette stiig thill stiiegierder	20
	19. martj.	
4	at behre øll i kielderen	12
2	karlle i smiddien ald wgenn	36
2	att thage wahre paa fanggerne ald wgen	14
	Summa paa for:ne maalthider er	186

Dominica Reminiscere [20/3–26/3].

Arbeidere.

39	haffuer agett wed till brøggers, bagers och till steegers ...	39
8	haffuer agett korn till mølle och fraa	16
	21. martj.	
6	haffuer agedt wed till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuenn	6
	22. martj.	
4	kaste korn paa lofftene	8
2	at rønse korn af oufnen	2
2	hoes humblemanden att opgiøre humlekuler	2
	23. martj.	
2	hoes humblemanden att opgiøre humlekuler	2
14	att huesße stauffre	14
	24. martj.	
2	hoes humblemanden	2
8	att huesße stauffre	8
	26. martj.	
2	hoes humblemanden	2
4	att behre øll i kielderen	12

2 karle i smiddien 5 dage denne wge	30
2 at thage wahre paa fanger all wggenn	14
Summa paa for:ne maalthider er ²⁾	159

Dominica Oculj [27/3–2/4].

Arbeidere.

38 haffuer aged wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	38
8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16

28. martj.

6 haffuer agedt wedt till schriffuerstuffuen, borgestuffuen och deigstuffuenn	6
2 hoes humblemanden att opgiøre humlekuler	2
10 att hoesse stauffre	10

29. martj.

2 hoes humblemanden	2
39 att lucke gierder om rugmarckenn	39

30. martj.

4 att kaste kornn paa lofftene	8
2 hoes humblemanden	2
10 att hoesse humblestengger	10

31. martj.

47 att lucke gierder om lyckenn	47
2 hoes homblemanden	2
2 att rønnse kornn aff ouffnen	2

1. aprilis.

2 hoes humlemanden	2
2 att hugge ved oc behre paa kammerne	2

2. aprilis.

2 hoes homblemanden	2
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karle i smiddien aldt wgen	36
2 hoes humblemanden att opgiøre humlekuler	2
2 att tage wahre paa fangger ald wggenn	14
Summa paa for:ne maaltider er	254

2) 159 er fejltaget for 157.

Dominica Lætare [3/4–9/4].

Arbeidere.

39 haffuer agedt vedt till brøggers, bagers och till steigers ...	39
9 haffuer agedt korn till mølle och fraa	18

4. aprilis.

6 hoes stehensetteren, som satte stehengierde for closters kaallhauffue	6
6 att age wed till schriferstuffuen, borgestuen och deigstuf- fuen	6
2 hoes homblemanden	2

5. aprilis.

6 hoes stehensetteren	6
2 hoes homblemanden	2
2 att rønnse korn aff oufnenn	2

6. aprilis.

6 hoes stehensetteren att sette stehengierde	6
2 hoes homblemanden	2
2 hoes wrttegaardtzsmanden	2
50 at lucke gierder om Munckehauffuen	50

7. aprilis.

6 hoes stehensetteren att sette stehengierde	6
2 hoes humblemanden att opgiøre humlekuler	2
2 att grauffue i wrttehauffuenn	2
4 att kaste korn paa lofftene	8

8. aprilis.

6 hoes stehensetteren	6
2 hoes humblemanden	2
2 hoes wrttegaardtzmandenn	2

9. aprilis.

6 hoes stehensetterenn	6
2 hoes humblemanden	2
2 hoes wrttegaardtzmandenn	2
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smedien all wgenn	36
2 att thage waahre paa fangerne ald wgenn	14
Summa paa for:ne maallthider er	241

Dominica Judica [10/4–16/4].

Arbeidere.

37 haffuer agedt wedt till brøggers, bagers och till steegers ...	37
9 haffuer aget korn till mølle och fraa	18
11. aprilis.	
6 hoes stehensetteren att sette stehengierde om closters kaall- hauffue	6
2 att hugge wed och behre paa atschillige kamere	2
12. aprilis.	
6 hoes stehensetteren	6
3 hoes wrttegaardtzmanden	3
13. aprilis.	
4 att kaste korn paa lofftenne	8
6 hoes stehensetteren	6
4 hoes wrttegaardtzmanden	4
14. aprilis.	
6 hoes stehensetteren	6
2 hoes thømmermenden, som ophugge nogen retterbencke till stegerset	2
3 hoes wrttegaardtzsmanden	3
15. aprilis.	
6 hoes stehensetteren	6
2 hoes thømmermenden	2
7 att giøre rehentt i gaardenn	7
2 hoes wrttegaardtzsmandenn	2
16. aprilis.	
2 att giøre rehent i staldenne	2
6 hoes stehensetteren	6
2 hoes wrttegaardtzmandenn ³⁾	2
4 att behre øll i kielderen	12
2 karlle i smiden all wgen	36
Summa paa for:ne maalthider er	176

Dominica Palmarum [17/4–23/4].

Arbeider.

39 haffuer agett wedt till brøgers, bagers oc steegers	39
---	----

3) Tallet for personer og for måltider er formentlig rettet fra 3 til 2.

8 haffuer agedt korn till mølle och fraa	16
18. aprilis.	
2 att rønse kornn aff ouffnenn	2
4 att grauffue i wrttheauffuen	2
19. aprilis.	
2 att giøre rehent i wiinkielderen och sølffkammerett	2
2 att grauffue i vrtheauffuen	2
20. aprilis.	
4 att kaste korn paa lofftente	8
21. aprilis.	
4 møge i faarestien	4
22. aprilis.	
2 att hugge wed och behre paa atschillige camere	2
23. aprilis.	
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smiddien 4 dage denne wge	24
2 aage sand till kielderen	2
1 att røchte en aff k.m.hopper all wgen	19
Summa paa for:ne maalthider er	134

Dominica Paschæ [24/4–30/4].

Arbeidere.

38 haffuer agedt wed till brøggers, bagers och till steegers ...	38
8 haffuer agedt kornn till mølle och fraa	16
28. april.	
4 kaste korn paa lofftente	8
10 att age møgh paa kaalhauffuenn	10
30. aprilis.	
4 att ommole korn och thele fættallie	8
4 att behre øll i kielderenn	12
2 karlle i smiddien 4 dage denne wge	24
2 aage sand thill kielderen	2
1 att røchte en aff kong.maytz. hopper aldt wgenn	18
Summa paa for:ne maaltider er	136
Summa summarum paa for:ne maalthiider thill bønnder och arbeidere wdi thette aar er ⁴⁾	8822

4) Tallet stemmer med de af skriveren opgivne ugesummer.

1617/18

MANDTALLS REGISTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE, SOM
HAFVUE GIORTT ADTSCHILLIGE ARBEIDE WDI RINGSTEDT
CLOSTER FRAA PHILLIPPI JACOBI DAGH ANNO 1617 OCH
THILL AARSDAGEN DER EP'THER ANNO 1618.

Dominica Quasimodegenitj [!] [27/4–3/5].

39 haffuer aaget weed till brøgers, bagers och stegers	39
8 haffuer aaget korn till mølle och fraa	16
28. aprilis.	
5 aaget weed til schriffuerstuffen och deiestuen	5
2 renßende korn aff offnen	2
29. aprilis.	
50 borrit høe aff konng. may. dend lange stald och paa øxßen stengit	50
7 giorde reent i gaardenn	7
2 kasted korn paa lofftene	2
30. aprilis.	
4 borre øll i kielldern	12
2 giorde giestestalden reen	2
3 huggt weed till schriffuerstuen	3
4 warre hos wrtegaartzmanden	4
1. maj.	
2 hugget wed i Praterhaffuen	2
2 giorde kalffue stien reen	2
2 karle i smedien ald wggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	182

Domini. Misericordie [4/5–10/5].

Arbeidere.

38 aaget weed till brøgers, bagers och til stegers	38
8 aagit korn til mølle och fraa	16
5. maj.	
7 aaget weed til borgestuffen och deiestuen	7

6. majj.

3 hugget weed til schriffuerstuffen	3
2 kasted korn paa lofftene	4

7. majj.

40 pløigede til biug i Hestemarchen	40
4 borrit øll i kiældern	12
2 at berre leer til leerklinern	2
2 giorde reent i giestestalden	2
2 hugget weed til lensmandens stue	2

8. majj.

36 pløigede i Hestemarchen	36
9 lugte gierder omkring Heste marchen	9
7 war hos wrtegartzmanden	7
13 lugte gierde omkring thend lille vrtehaffue	13

9. majj.

79 saade och neder harrede biug paa Hestemarchen	79
85 haffuer pløiget til biug i Sønder march	85
2 borrit muermestern kalch och steen	4
1 karl i smedien ald wggen	20
2 giorde gangen och di cammerer reen wiid schriffuerstuen	2
Summa for:ne maallthider ehr	381

Domini. Jubilate [11/5–17/5].

Arbeidere.

39 aaget weed til brøgers, bagers och stegers	39
8 aaget korn til mølle och fraa	16

12. majj.

90 saade och neder harrede biug i closters biugmarch	90
2 renßede korn paa lofftet	4
2 renßede korn paa lofftene	2
5 aaget wed til deiestuffen	5

14. majj.

30 saade och nederharrede biug	30
4 borrit øll i kiældern	12
2 hugget wiid thill schriffuerstuen	2

15. majj.

2 giorde giestestalden reen	2
------------------------------------	---

12 hueßede homblestenger	12
5 arbeidet i vrtehaffuen	5
16. maij.	
17 lugte gierder omkring kornemarchen	17
17. maij.	
9 giorde reent i gaarden	9
2 giorde kalffuestien reen	2
2 karle i smedien femb dage	30
Summa paa for:ne maallthider ehr	277

Domini. Contate ¹⁾ [18/5–24/5].

Arbeiderne.

37 aaged wed till brøgers, bagers och til stegers	37
8 aaged korn til mølle och fraa	16
19. maij.	
2 renßede korn aff offnen	2
7 aaget weed till schriffuerstuen	7
20. maij.	
2 aaget wedt till schriffuerstuen	2
2 giorde giestestalden reen	2
21. maij.	
2 kasted korn paa lofftene	6
2 hugget wed til lensmandens stue	2
22. maij.	
4 borre øll i kiældern	12
2 waar i schouffen med wrtegaartzmanden at ophugge wender	2
2 hos muermestern at berre kalch och steen til	2
2 i smedien ald vgen	36
4 pløigede i kalhaffn	4
Summa paa for:ne maallthider ehr	130

Domini. Iucunditatis [25/5–31/5].

Arbeidere.

39 agget wed till brøgers, bagers och stegers	39
--	----

1) Contate fejl for Cantate.

7 aaget korn til mølle och fraa	14
26. maij.	
2 renßede korn aff offnen	2
8 aaget wedt till schriffuer stuen och deie stuenn	8
27. maij.	
2 kastede korn paa lofftene	4
2 aaget kiældern sand	2
28. maij.	
4 barre øll i kiældern	4
7 giorde reent i gaarden	7
2 renßende stalden	2
3 hugget wedt till schriffuerstuffenn	3
31. maij.	
2 giorde kalffuestien reen	2
2 haffuer arbeidet hos wrtegaartzmanden	2
4 haffuer reensæt koehußit	4
Summa paa for:ne maallthider ehr	93

Domini. Exaudi [1/6–7/6].

Arbeiderne.

38 aaged wedt till brøgers, bagers och stegers	38
8 aaged korn till mølle och fraa	16
2. junij.	
2 renßede rug aff offnen	2
3 aaget wedt till deiestuffen	3
2 aaget wedt i Praterhaffuen	2
3. junij.	
2 kasted korn paa lofftene	4
4. junij.	
2 renßede gieste stallden	2
6 hos wrtegaartzmanden	6
4 borrit øll i kiældern	12
5. junij.	
7 renßede en brønd wiid kallhaffuen, som kaalen schal wandis aff	7
17 lugte gierder omkring kaallhaffuen	17
1 karl i smedien ald wgggen	20

7. junij.

23 sette planter och wandede	23
9 giorde reent i gaarden	9
Summa paa for:ne maallthider ehr	161

Domini. Pentecostis [8/6–14/6].

Arbeidere.

39 aaged wedt thill bagers och brøgers och til stegers	39
8 aaget korn til mølle och fraa	16

11. junij.

2 renßede korn aff offnen	2
2 kasted korn paa lofftne	4
2 renßede kalffuestien	2

12. junij.

4 arbeidet hos homblemanden	4
6 wandet planter	6

13. junij.

2 giorde gieste stalden reen	2
3 arbeidet hos wrtegartz manden	3

14. junij.

4 borret øll i kiældern	12
2 i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne maallthider ehr	114

Domini. Trinitatis [15/6–21/6].

Arbeidere.

37 aaget weed til brøgers, bagers och till stegers	37
8 aaget korn till mølle och fraa	16

16. junij.

2 renßede korn aff offnen	2
35 renßede enge vdi Heste marchen	35

17. junij.

4 kastede korn paa lofftene	12
4 wandede planter	4
43 renßede enge wdi løcken	43
9 arbeidet hos wrtegaartzmanden	9

18. junij.	
4 borrit øll i kiældern	12
55 renßede enge vdi Sønder biug march	55
19. junij.	
2 renßede giestestalden	2
2 aaget sand til øllkiældern	2
20. junii.	
2 hugget wedt till lensmandens stue	2
4 aaget wedt till deiestuen	4
42 flyte nogen halm aff korn laden och paa det stenge emel- lom lad garden och stald gaarden	42
1 karl i smedien ald wgggen	20
1 nat mester selff anden 2 netter	12
Summa paa for:ne maallthider ehr	309

Domini. 1. post Trinita. [22/6–28/6].

Arbeidere.

38 haffuer aaget wed til brøgers, bagers och stegers	38
8 aaget korn till mølle och fraa	16
23. junij.	
2 renßende korn aff offnen	2
13 arbeidet hos homblemanden	13
24. junij.	
7 lugte gierder i Hestemarchen	7
2 kasted korn paa lofftene	2
99 aage møg, brød paa wognen och strøde thed i marchen ...	99
26. junij.	
4 borrit øll i kiældern	12
94 aaget møg, brød paa wognen och strøde det i marchen ...	94
28. junij.	
49 aagt møg, brød paa wognen och strøde det i marchen ...	49
2 hos smeden ald wgggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	368

Domini. 2. post Trinita. [29/6–5/7].

Arbeidere.

37 aaget wedt til brøgers, bagers och stegers	37
--	----

8 aaget korn til mølle och fraa	16
30. junij.	
2 renßede korn aff offnen	2
1. julj.	
2 kasted korn paa lofftene	2
3 aagedt wedt til deiestuffenn	3
2 aaget wedt till lensmandens stue	2
3. julj.	
34 slagit gres i hommellhauffen	34
4. julj.	
14 at strø samme gres	14
2 renßede gieste staldene	2
4 borre øll i kiellern	12
1 hos muermestern at berre kalch och steen til i 3 dage	3
4 hos wrtegaartzmanden	4
2 i smedien alld wggen	40
4 renßede dend lange stalld	4
Summa paa for:ne maallthider ehr	175

Domini 3. post Trinita. [6/7–12/7].

Arbeidere.

37 aaget weed til brøgers, bagers och stegers	37
8 aaget korn til mølle och fraa	16
7. julj.	
2 renßede korn aff offnen	2
48 haffuer slaget gres i lychen	48
4 kasted korn paa lofftene	8
8. julj.	
27 wdstrøde høe i lychen	27
2 aaget sand til øllkiellern	2
34 sammen riffuit høe i homble haffuen	34
9. julj.	
43 slagett gres i Hestemarchenn	43
22 wd strød samme gres	22
4 borrit øll i kiellern	12
10. julj.	
67 slagit eng i Eschemoeßen	67

11. julj.

99 riffuit høe i lychen	99
12 aaget told meell fra closters møller	12
2 renfket giestestallden	2

12. julj.

39 slagit eng i Aamarchen	39
19 wdstrød samme gres	19
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthider ehr	519

Domini. 4. post Trinita. [13/7–19/7].

Arbeidere.

39 aaged wed til brøgers, bagers och till stegers	39
8 aaget korn til mølle och fraa	16

14. julj.

2 renfende korn aff offnen	2
4 aaget wed til deiestuen	4
89 went och riffuit høe i Heste marchenn	89

15. julj.

65 wendt høe i Eschemoeßenn	65
2 kastet korn paa lofftene	4

16. julij.

97 giort høe i stacke i Eschemoeßen	97
--	----

17. julj.

87 riffuit høe i Aamarchen	87
4 borrit øll i kiældern	12
2 renfede giestestallden	2
5 hos wrtegartzmanden	5

18. julj.

27 aaget høe aff Aamarchen	27
13 war paa stengit at tage igien høe	13

19. julj.

47 aaget høe aff rugløchen och taget igien paa stenget	47
4 hos homblemanden	4
6 i schouffen med en bødker at felde tømmer	6
4 samme tømmer att hiem agge	4
5 i schouffen at felde tømmer til it nyt brønd werch	5

2 karle i smedien ald wggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	564

Domini. 5. post Trinit. [20/7–26/7].

Arbeidere.

38 aaget weed til brøgers, bagers och til stegers	38
8 aaget korn till mølle och fraa	16
21. julj.	
2 renßede korn aff offnenn	2
3 aaget wed til deiestuen	3
23. julj.	
35 at ind agge hø aff Hestemarchen	35
18 paa stenget at tage igien	18
24. julj.	
62 slaget gres i Storchemoeßen	62
24 wdstrøde samme gres	24
4 borrit øll i kiældern	12
4 hos wrte gaartz manden	4
26. julj.	
4 kastet korn paa lofftene	4
2 i smedien ald wggen	36
2 gjorde giestestalden reen	2
4 i schoffuen at felde tømmer til Haff mølle	4
4 hos sauff schierrern at løffte samme tømmer paa laden ...	4
2 hos bødkern at op hugge kaar tømmer	2
2 aaget tømmer hiem til kaar	2
Summa paa for:ne maallthiider ehr	268

Domini. 6. post Trinit. [27/7–2/8].

Arbeidere.

37 aaget weed til brøgers, bagers och till stegers	37
8 aaget korn til møle och fraa	16
28. julj.	
2 renßede korn aff offnenn	2
78 aaget høe aff Esche moeßenn	78
29. julj.	
58 wende och riffuit høe i Storchemoeßen	58

4 kasted korn paa lofftene	8
2 aaget sand til kiældern	2
30. julj.	
48 aaget høe aff Storcke moebenn	48
30 at tage igien paa stenget	30
31. julj.	
4 borrit øll i kiældern	12
48 meiet rug i løchen	48
1. augustj.	
59 meiet i Sønder rugmarch	59
3 gjorde reent i giestestalden	3
2 hos sauffschierern	2
4 hos bødkern at oplette tømmer 3 dage	12
2 karle i smedien ald wggen	36
3 hos murmestern	3
Summa paa for:ne maallthider ehr	454

Domini. 7. post Trinit. [3/8–9/8].

Arbeidere.

39 aaget weed til brøgers, bagers och steegers	39
8 aaget korn till mølle och fraa	16
4. augustj.	
2 renbede korn aff offnen	2
6 gjorde reent i kornladen	6
5. augustj.	
50 at binde och ind agge korn aff lychen	50
23 at tage fraa i laden	23
4 kasted korn paa lofftene	4
59 at binde och ind agge rug aff Sønder march	59
29 i laden at tage igien	29
7. augustj.	
4 borrit øll i kiældern	12
2 gjorde staldene reene	2
4 hos wrtegaardtzmanden	4
8. augustj.	
47 meiede biug i Hestemarchen	47

2 karle i smedien ald wggen	36
2 hos bødkern i 2 dage	4
4 hos sauff schierern at løffte tømmer pa laden	4
16 hos graffuern at rense Lillesø	16
1 fange bleff tagen her paa leenit och siden ført till Sorø och der bleff hen rettet 4 dage	12
1 natmester selff anden renoverit hemlig gemacher en natt	6
Summa paa for:ne maallthider ehr	371

Domini. 8. post Trinit. [10/8–16/8].

Arbeidere.

36 aaget wed til brøgers, bagers och till stegers	36
8 aaget korn til mølle och fraa	16

11. augustj.

2 renßede korn aff offnen	2
4 aaget wed til deiestuffenn	4

12. augustj.

33 at binde biug paa Hestemarchen	33
2 kasted korn paa lofftene	4

13. augustj.

37 at ind agge korn och fraa tage i laden	37
4 borrit øll i kieldern	12
2 renßede staldene	2

14. augustj.

5 hos wrte gaartz manden	5
12 at stiche høe op fraa forhußit paa stengit	12

15. augustj.

49 meiede biug i Aamarchen	49
8 hos hommelmanen	8
18 hos graffuern, som renßede parcken i hommelle haffuen saa och Lille sø ald wggen ²⁾	99
2 karl[e] i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne mallthiider ehr	343

2) Antallet af arbejdsdage og måltider stemmer ikke overens.

Domini. 9. post Trinit. [17/8–23/8].

Arbeidere.

37 aaget weed till brøgers, bagers och stegers	37
6 aaget korn till mølle och fraa	12
18. augustj.	
2 renßede korn aff offnen	2
3 aaget wedt til deiestuffenn	3
55 at binde och indaage biug aff Aamarchen	55
19. augustj.	
19 at ind aage korn aff Heste marchen	19
4 kasted korn paa lofftene	8
20. augustj.	
3 renßede stalldene	3
4 hos wrtegaartzmanden	4
21. augustj.	
32 at agge møg och bryde paa wognene	32
8 hos homble manden	8
22. augustj.	
4 at berre øll i kieldern	12
39 at wd agge møgh och bryde paa	39
2 aaget sand til øllkieldern	2
2 hos muermestern at berre kalch och steen till	2
2 hos 2 leer klickere, som op klinte nogit leerwege i staldene war wd falden 5 dage	10
2 karle i smedien ald wggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	284

Domini. 10. post Trinit. [24/8–30/8].

Arbeidere.

27 aaget wed til brøgers, bagers och till stegers	27
2 renßede korn aff offnen	2
25. augustj.	
8 aaget korn til mølle och fraa	16
2 aaget wed til deiestuen	2
3 arbeidet hos vrtegaartz manden	3

26. augustj.

25 borrit høe aff øxßen hußit och stach op paa stenget offuer poststalden	25
4 kasted korn paa lofftene	8
19 paa stenget at traade och trampe høe til siide	19
4 borrit øll i kiældern	12
2 aaget sand till øllkiældern	2
4 hos bødkern at oplette tømmer til it støbe kaar	4
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthiider ehr ³⁾	150

Domini 11. post Trinit. [31/8–6/9]. ⁴⁾

Arbeidere.

37 aaget weed til brøgers, bagers och til stegers	37
8 aaget korn til mølle och fraa	16

1. septembr.

2 renßende korn aff offnen	2
2 aaget wed till dei stuffen	2
3 hos wrtegaartzmanden	3

26. augustj.

25 borrit høe aff øxßenhußit och stack op paa stengit offuer poststalden	25
4 kastet korn paa lofftene	8

27. augustj.

19 traade och staapet høe til siide paa øxßenstengit	19
4 haffuer werreit hos bødkern at oplette tømmer til itt nyt støbe kaar 3 dage	12
2 hos muermestern at berre kalch och steen till	2
2 karle i smedien 4 dage	24
4 borrit øl i kiældern	12

3) 150 er fejlagtigt for 154.

4) I denne uge har skriveren — måske ved renskrivning af foreliggende notater — fejlagtigt grebet tilbage til 26. og 27. august, der hører til den foregående uge, hvor oplysninger fra 26. august og — uden datering — også fra 27. august allerede er indført, uden dog at være helt identiske med de nye indførsler for disse dage. Urigtighederne med uoverensstemmelser mellem ugens betegnelse og de under den angivne datoer fortsætter frem til dagene mellem 15. og 23. oktober, da skriveren springer en uge over.

2 aaget sand til øll kiellern	2
4 giorde gaarden reen	4
Summa paa for:ne maallthider ehr	168

Domini. 12. post Trinita. [7/9–13/9].

Arbeidere.

36 aaget wedt till brøgers, bagers och till stegers	36
7 haffuer aaget korn til mølle och fraa	14
1. septembris.	
2 renßede rug aff offnen	2
4 aagit wedt til deiestuffenn	4
2 renßede giestestalden	2
2. septembr.	
4 kastedt [korn] paa lofftene	8
1 aagit sand till øllkiældern	1
3. septembr.	
23 war paa koehusstengit at stope høe til siide	23
4. septembr.	
4 borrit øll i kiældern	12
2 renßede kalff stien	2
8 hos wrtegaartzmanden	8
5. septembr.	
8 giorde reent i gaarden	8
8 riffuede fieder	8
4 i schouffen at felde træer til nogenn tru och det opletet ...	4
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthiider ehr	162

Domini. post Trinit. 6) [14/9–20/9].

Arbeidere.

39 aaget wedt til brøgers, bagers och stegers	39
8 aaget korn til mølle och fraa	16
9. septembr.	
4 kastede korn paa lofftene	8
2 renßede korn aff offnen	2

6) Her skulle ventes Dominica 13. post Trinita., men datoerne anført under ugen hører til 12. uge efter Trinitatis, se foranstående note.

10. septembr.

2 renßede giestestalden	2
5 aaget wedt till deiestuffenn	5
2 aaget sand till øllkiældern	2

11. septembr.

6 hos wrtegaartzmanden	6
-------------------------------	---

12. septembr.

4 borrit øll i kiældern	8
2 hugget wed i Praterhaffuen	2
5 hos steensettern, som op sate en brønd i lad gaarden	5
1 karl i smedien ald wggen	20
Summa paa for:ne maallthider ehr	115

Domini. 14. post Trinit. [21/9–27/9].

Arbeidere.

37 aaget wedt till brøgers, bagers och stegers	37
8 aaget korn till mølle och fraa	16

15. septembris.

2 renßede korn aff offnen	2
----------------------------------	---

16. septembr.

4 kastid korn paa lofftene	8
2 renßede staldene	2
4 aaget weed til deiestuffen	4

17. septembr.

4 borrit øll i kiældern	12
--------------------------------	----

19. septembr.

2 giorde kalffuestien reen	2
2 aaget sand til øllkiældern	2
2 werrit hos broelligern, som lagte bro vnder støbe karrit i brøgersit 6 dage	12
1 karl i smedien ald wggen	20
2 renßede gieststalden	2
Summa paa for:ne maallthider ehr	119

Domini. 15. post Trinit. [28/9–4/10].

Arbeidere.

37 aaget wedt thill brøgers, bagers och stegers	37
--	----

6 aaget korn till mølle och fraa	12
22. septembr.	
2 renßede korn aff offnen	2
3 aaget wedt [till] deiestuen	3
23. sept.	
25 at slagte lamb	25
4 kasted korn paa lofftene	8
24. septembr.	
4 salted lame kiød	4
25. septembr.	
29 aaget møgh och bryde paa wognen	29
4 borrit øll i kiældern	12
4 hos wrtegaartzmanden	4
26. septembr.	
2 renßede staldene	2
3 hugget wedt til lensmandens stufte	3
27. septembris.	
23 at slagte lamb	23
2 hos bødkern att lette tømmer	2
2 hos bro liggern och baar sand och steen til en rendsteen, hand lagde igiemmen øllkiældern 3 dage	6
2 karle i smedien ald wggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	208

Domini. 16. post Trinit. [5/10–11/10].

Arbeidere.

38 aaget weed til brøgers, bagers och stegers	38
7 aagit korn till mølle och fraa	14
30. septembr.	
5 saltid lamme kiød	10
2 renßede korn aff offnen	2
39 aff plockede homble och opsete stenger	39
1. octobr.	
40 aagit møg och brød paa vognen	40
4 kasted korn paa lofftene 7)	8

7) 8 rettet fra 4.

2. octobr.

2 renßede staldene	2
4 hugget weedt och baar paa attschillige cammerer	4

3. octobr.

4 borrit øll i kielldern	12
2 renßede kalffue stien	2
2 karle i smedien 5 dage	30
1 nat mester at renovere hemlig gemacher 2 natter	6
Summa paa for:ne maallthider ehr	207

Domini. 17. post Trinit. [12/10–18/10].

Arbeidere.

39 aaget wedt till brøgers, bagers och stegers	39
8 aaget korn till mølle och fraa	16

6. octobr.

2 renßede korn aff offnen	2
4 aaget weed till deiestuffen	4

7. octobr.

4 kastede korn paa lofftene	4
2 hugget wedt til lensmandens stufte	2

8. octobr.

28 pløiede til rug i Hestemarchen	28
2 renßede staldene	2
2 aaget sand till øllkieltern	2

9. octobr.

4 borre øll i kieltern	12
13 at lucke gierder omkring Heste marchen	13

10. octobr.

19 slagtede lamb	19
-------------------------	----

11. octobr.

9 giorde reent i gaarden	9
1 hos murmestern at berre kalch och steen til 4 dage	4
2 karle i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne maallthider ehr	180

Domini. 18. post Trinit. [19/10–25/10].

Arbeidere.

36 aaget wedt til brøgers, bagers och til stegers	36
--	----

8 aagit korn till mølle och fraa	16
13. octobr.	
2 renßede korn aff offnen	2
5 aaged wed til deiestuffen	5
14. octobr.	
4 kasted korn paa lofftene	4
15. octobr.	
33 at pløige i rugmarchen	33
4 borrit øll i kieldern	12
8 at slagte lamb	8
2 aaget sand till kieldern	2
23. octobr. ⁸⁾	
2 saltede lammekiød	2
3 aaged wed till deistuen	3
2 karle i smedien ald wggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	159

Domini. 19. post Trinit. [26/10–1/11].

Arbeidere.

39 aagit weed til brøgers, bagers och til stegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16
27. octobr.	
2 renßede korn aff offnen	2
4 kasted korn paa lofftene	8
17 at slagte gies	17
28. octobr.	
4 at slagte gies	4
29. octobr.	
4 borrit øll i kieldern	12
2 karle i smedien 4 dage	24
30. octobr.	
2 giorde gieste stallden reen	2
2 huggit weed til adschillig gemacher	2

8) Her overspringer skriveren en uge for at genoprette overensstemmelse mellem ugens betegnelse og datoerne, der henføres til den. Der er formentlig ikke tale om en reel overspringelse af notaterne for en uge (jvf. oplysningerne om slagtning af lam 15. oktober og saltningen 23. oktober), men kun om et spring i dagenes nummortal.

31. octobr.

3 aaget wedt till deiestuen	3
2 hos muermestern at berre kalch och steen thill	2
2 hos tømmermanden lagte lofft offuer di cammerer wid kio- ckenet 2 dage	4
Summa paa for:ne maallthider ehr	135

Domini. 20. post Trinit. [2/11–8/11].

Arbeidere.

27 aaget wedt til brøgers, bagers och til stegers	27
7 aagit korn till møll och fraa	14

3. novembr.

4 haffuer kast korn paa lofftene	8
2 renßede korn aff offnen	2
4 slagted suin	4
2 at salte flesch	2

5. novembr.

3 giorde reent i giestestallden	3
2 aagit sand till øllkiældern	2

6. novembr.

4 borrit øll i kiældern	12
10 aagit wedt til schriffuerstussen och deiestuen	10

7. novembr.

2 huggit wedt och borrit paa adschillige cammerer	2
9 giorde reent i gaarden	9
2 war hos murmestern, som ind murit nogen taffuel, war wd- fallden i dend lange stald 3 dage	6
1 hos potemaggern ferdiget paa borge stussen kackel offuen 2 dage	2
1 karl i smedien ald wgggen	20
17 at slagte øxßen och schate kiør 2 dage	34

8. novembr.

8 saltid nøde kiød	24
Summa paa for:ne maallthider ehr	181

Domini. 21. post Trinit. [9/11–15/11].

Arbeidere.

38 aaget weed til brøgers, bagers och til stegers	38
--	----

8 aaget korn till mølle och fraa	16
10. novembr.	
2 renßede korn aff offnen	2
4 kastede korn paa lofftene	8
11. novembr.	
2 hugget wed til lensmandens stue	2
10 aaget weedt til schriffuerstuppen, borgestuppen och deiestuppen	10
12. novembr.	
8 renßede korn aff laden	8
2 renßede giest staldene	2
2 karle i smedien 4 dage	24
1 at op aage korn aff laden	1
2 at winde kornet op	2
2 aaget sand i kiældern	2
13. novembr.	
4 borre øll i kiældern	12
6 aagit wedt til schriffuerstuppen, borgestuen och deiestuen	6
14. novembr.	
9 at lyche gierder omkring homlehaffn	9
1 hos pote maggern sette en kachell offuen i badstuppen 4 dage	4
6 slagted gies	6
15. novembr.	
2 salted gaafekiød	6
Summa paa for:ne maallthider ehr	158

Domini. 22. post Trinit. [16/11–22/11].

Arbeidere.

36 aaget wedt till brøgers, bagers och till stegers	36
7 aagit korn til mølle och fraa	14
17. novembr.	
2 renßende korn aff offnen	2
12 aagit vedt til schriffuerstuen, borgestuen och deiestuen	12
4 kastet korn paa lofftene	8
2 hugget wedt och borrit paa atschillige cammerer	2

19. novembr.

4 borrit øll i kiældern	12
3 renßede stalde och kalffue stien	3

20. novembr.

9 slagted suin	9
4 aagit wedt thill schriffuer stuen	4

21. novembr.

4 salted flesch	8
8 giorde reent i gaarden	8
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthider ehr	148

Domini. 23. post Trinit. [23/11–29/11].

Arbeidere.

39 aaget wed till brøgers, bagers och til stegers	39
6 aagit korn til mølle och fraa	12

24. novembr.

2 renßede rug aff offnen	2
10 aagit wedt til schriffuerstuffen, borgestuffen och deiestuen	10
4 kasted korn paa lofftene	8
5 renßede dend lange stald	5

25. november

3 huggit wedt och borrit paa atschillige gemacher	3
4 borrit øll i kiældern	12

27. novembr.

8 renßede korn aff laden	8
1 aagit samme korn op	1
4 at winde korn op paa lofftet	4

28. novembr.

2 renßede gieste stalden	2
4 ferdiget suin stier	4
5 slagted gies	5
1 hos mur mestern ferdigit paa muren vnder brøger panden	1
2 karl i smedien alld wggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	152

Domini. 1. Aduentus [30/11–6/12].

Arbeidere.

39 aagit wedt till brøgers, bagers och thill stegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	8
2 renßede korn aff offnen	2
4 kastede korn paa lofftene	8
2. decembr.	
2 huggit wedt til lensmandens stue	2
6 giorde reen i dend lange stald, gieste stalden och koehußit	6
3. decembr.	
4 borrit øll i kielldern	12
10 aagit wedt [till] borgestuffen och deiestuffen	10
5. decembr.	
2 lagte bro i giestestalden	6
2 karle i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne maallthider ehr	117

Domini. 2. Aduent. [7/12–13/12].

38 aagit wedt til brøgers, bagers och stegers	38
8 aagit korn till mølle och fraa	16
8. decembr.	
2 renßede korn aff offnen	2
2 huggit wedt och borrit paa atschillige cammerer	2
9. decembr.	
4 paa lofftene at kaste korn	8
10. decembr.	
2 huggit wedt til lennsmandens stue	2
8 renßede korn aff laden	8
1 samme korn at op aage	1
2 karle i smedien 5 dage	30
4 paa lofftene kornet at op winde	4
8 aagit wedt til schriffuerstuen, borgestuen och deiestuen ...	8
3 haffuer renßede giestestaldene	3
11. decembr.	
4 borrit øll i kielldern	12

12. decembr.

2 aagit sand til øllkiældern	2
21 borrit halm aff kornladen och ind i dend lange stald ...	21
Summa paa for:ne maallthider ehr	157

Domini. 3. Aduent. [14/12–20/12].

Arbeidere.

37 aagit wed till brøgers, bagers och till stegers	37
8 aagit korn till mølle och fraa	16

15. decembr.

2 renßede korn aff offnen	2
10 aagit wedt til schriffuerstuffen, borgestuen och deiestuffen	10

16. decembr.

4 kasted korn paa lofftene	8
3 huggit wedt thill atschillige cammerer	3
13 slagted suin	13

17. decembr.

4 salted flesch	8
4 renßede giestestalden och kalffuestien	4

18. decembr.

4 borrit øll i kiældern	8
2 hos bød kern at oplette tømmer til it støbecar	2
2 karle i smedien ald wgen	36
4 for tøffuit 2 dage, schulle haffue werrit i reiße	8
Summa paa for:ne maallthider ehr	155

Domini. 4. Aduent. [21/12–27/12].

39 aagit wedt till brøgers, bagers och til stegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16

22. decembr.

2 renßede korn aff offnen	2
15 aagit wedt til schriffuerstuffen, borgestuen och deiestuffen	15
4 kasted korn paa lofftene	8

23. decembr.

6 huggit wedt och borrit paa atschillige cammerer och gemacher	6
4 renßede korn aff laden	4

1 samme korn at op aage	1
2 paa lofftet at winde kornet op	2
3 giordt stalden och kalffuestien reen	3
24. decembr.	
4 borrit øll i kiældern	12
3 aagit sand til kiældern	3
1 aagit sand til deiestuffen	1
20 gjorde reen i gaarden och i dend langestald	20
2 hos hiulmanden att op lette tømmer	2
2 karle i smedien ald wggen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	170

Domini. 1. post [!] Natiuita. Chry. [28/12–3/1].

Arbeidere.

37 aaget wedt til brøgers, bagers och thill stegers	37
8 aagit korn till mølle och fraa	16
29. decembr.	
2 renßede korn aff laden	2
4 kastede korn paa lofftene	8
2 gjorde giestestalden reen	2
10 aagit wedt til schriffuer [stuen], borgestuen och deiestuen	10
30. decembr.	
2 huggit wedt til lensmandens stufte	2
31. decembr.	
4 borrit øll i kiældern	12
2 karle i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne maallthider ehr	113

Domini. Natiuita. Chrj. 9) [4/1–10/1].

Arbeidere.

35 aagit weedt thill brøgers, bagers och stegers	35
7 aagit korn till mølle och fraa	14
5. januarj.	
2 renßede korn aff offnen	2
3 huggit wedt till atschillige cammerer	3

9) Fejl for Dominica inter Circumcisionem et Epiphaniam.

7. januarj.	
4 kasted korn paa lofftene	8
9 aggit wedt till schriffuer stoffen, borgestuen och deiestuffen	9
8. januarj.	
2 renßede kalffue stien	2
9. januarj.	
4 borrit øll i kielldern	12
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthider ehr	115

Domini. 1. post Epiphania. [11/1–17/1].

Arbeidere.

39 aagit wedt til brøgers, bagers och till steegers	39
8 aagit korn till møle och fraa	16
12. januarj.	
2 renßede korn aff offnen	2
7 aagit wedt til schriffuer stuen, borgestuen och deiestuen ...	7
13. januarj.	
4 kasted korn paa lofftene	8
2 huggit wedt och borrit paa fremmede giesters cammerer ...	2
2 giorde gieste stalden reen	2
2 war med at ferdig giøre baaße i fæhußit	2
14. januarj.	
4 borrit øll i kiældern	12
2 aagit sand til øll kiældern	2
2 giorde reent i kalffuestien	2
15. januarj.	
18 borrit malt fraa kiølen och wunde de op paa lofftet	18
1 karl i smedien ald wgen	20
Summa paa for:ne maallthider ehr	132

Domini. 2. post Epiphania. [18/1–24/1].

Arbeidere.

39 aagit weed till brøgers, bagers och til steegers	39
8 aagit korn til mølle och fraa	16
19. januarj.	
2 renßede korn aff offnen	2

9 aagit wed til schriffuer stuffen, borge stuen och deie stuen	9
20. januarj.	
8 renßede korn aff laden	8
1 kornet at op aage	1
4 samme korn at opwinde och førre aff sechene paa lofftet ...	4
2 huggit wedt til lennsmandens stufte	2
21. januarj.	
4 kasted korn paa lofftene	8
2 renßede staldene och kalffue stien	2
22. januarj.	
4 borrit øll i kiældern	12
4 hos hiulmanden at berre tømmer paa lofftet til tørre	4
4 hos en tømmermand at borre kiølne fiel	4
23. januarj.	
3 ferdiget suinestier i Muncke hauffe	3
2 karle i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne maalthider ehr	138

Domini. 3. post Epiphania. [25/1–31/1].

Arbeidere.

39 aaget wedt til brøgers, bagers och til stegers	39
8 aagit korn til mølle och fraa	16
26. januarj.	
2 renßede korn aff offnen	2
8 aagit wedt til schriffuer stuffen, borgestuen och deiestuen	8
27. januarj.	
4 kasted korn paa lofftene	8
2 huggit weedt til atschillige cammerer	2
28. januarj.	
2 renßede staldene	2
29. januarj.	
4 borrit øll i kiældern	12
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthider ehr	119

Domini. 4. post Epiphania. [1/2–7/2].

Arbeidere.

39 aagit wedt til brøgers, bagers och stegers	39
--	----

8 aaget korn til mølle och fraa	16
3. februarj.	
2 renßede korn aff offnen	2
8 aagit wedt til schriffuer stuffen, borge stuen och deiestuffen	8
4. februarj.	
4 kastede korn paa lofftene	8
16 hugget homble stenger	16
5. februarj.	
4 borrit øll i kiældern	12
18 aaget homble stenger till closterit	18
6. februarj.	
8 renßede korn aff laden	8
1 samme korn op aagit	1
4 at winde kornet paa lofftet	4
4 renßede staldene och kalffue stien	4
1 aagit sand till øllkiældern	1
2 karle i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne mallthider ehr	161

Domini. 5. post Epiphani. [8/2–14/2].

Arbeidere.

39 aagit wedt til brøgers, bagers och til stegers	39
7 aagit korn till mølle och fraa	14
9. februarj.	
2 renßede korn aff offnenn	2
7 aagit wedt til schriffuer stuffen, borge stuen och deie stuen	7
10. februarj.	
4 kasted korn paa lofftene	8
9 i schouffen at fellde træer til stauffre	9
2 renßede staldene	2
2 karl i smedien ald wggen	36
11. februarj.	
7 aagit træer hiemb till stauffre	7
2 huggit wed til lensmandens stuffe	2
12. februarj.	
4 borrit øll i kiældern	12
2 aagit sand till øllkiældern	2

13. februarj.

35 borrit høe aff dend lange stald och paa gieste stengit	35
2 hos hiulmanden at berre tømmer til tørre	2
Summa paa for:ne maallthider ehr	177

Domini. Esto michj [15/2–21/2]¹⁰⁾.

Arbeidere.

37 aagit weed til brøgers, bagers och stegers	37
8 aagit korn til mølle och fraa	16

16. februarj.

2 renßede korn aff offnen	2
9 aagit wedt til schriffuerstuffen, borgestuen och deiestuen	9

17. februarj.

4 kastet korn paa lofftene	8
2 huggit wedt till lensmandens stufte	2
4 i schouffen med bødkern at felde tømmer	4

18. februarj.

7 flagte samme tømmer och det ind aagit i closterit	7
--	---

19. februarj.

4 borrit øll i kiældern	12
3 giordt staldene reene	3
1 hos mur mestern, som flide paa muren wnder brøger panden tre dage	3
2 karl i smedien ald wggjen	36
Summa paa for:ne maallthider ehr	139

Domini. Invocauit [22/2–28/2].

38 aagit wedt till brøgers, bagers och till stegers	38
8 aagit korn til mølle och fraa	16

23. februarj.

2 renßede rug aff offnen	2
4 kasted korn paa lofftene	8

24. februarj.

7 aagit wedt til schriffuerstuffen, borge stuen och deie stufven	7
2 aagit sand til øllkiældern	2

10) Esto michj fejltagtig for Esto mihi.

1	giorde reentt i giestestallden och kalffue stien	1
	25. februarj.	
6	rensede korn aff laden	6
1	samme korn at opaage	1
2	kornet at op vinde paa lofftet	2
14	hueßede stauffre	14
4	borrit øll i kielldern	12
14	giort gaarden reent	14
4	hos bødkern at op lete tømmer	4
2	karle i smedien 5 dage	30
	Summa paa for:ne maallthider ehr	157

Domini. Reminisere [1/3–7/3]. ¹¹⁾

Arbeidere.

39	aagit wedt til brøgers, bagers och steegers	39
7	aagit korn til mølle och fraa	14
	2. martj.	
2	renßede korn aff offnen	2
9	aagit weed til schriffuer stuen, borge stuen och deie stuen	9
	3. martj.	
4	kasted korn paa lofftene	8
2	renßede staldene	2
3	huggit wedt till lensmandens stue	3
5	hos bødkern at op lete tømmer och berre thill tørre	5
2	karle i smedien ald wgggen	36
	4. martj.	
4	borrit øll i kiieldern	12
16	hueßede stauffre	16
23	lugte gierder, hug tiørne och aag til	23
	5. martj.	
14	giort reent i gaarden	14
27	flyte høe aff dend lange stald och paa lensmandens stald	27
8	plitz carle kom fraa Annderschouff, schulle til Fredrichs	
	borg en nat	16

11) Reminisere fejltagtig for Reminisere.

4 her aff leenit, som i lige maade bleff schicket til Fredrichs borg, en nat ¹²⁾	8
Summa paa for:ne maallthüider ehr	234

Domini. Oculj [8/3–14/3].

Arbeidere.

37 aagit wedt til brøgers, bagers och til stegers	37
8 aagit korn till mølle och fraa	16
9. martj.	
2 renßede korn aff offnen	2
5 aagit wedt til schriffuer stuffen, borge stuen och deie stuen	5
10. martj.	
4 kasted korn paa lofftene	4
13 hueßede homble stenger	13
2 huggit wedt til attschillige camerer	2
2 karle i smedien 5 dage	30
12. martj.	
4 borrit øll i kiældern	12
6 felt tømmer til stiigierder	6
4 aagit samme tømmer hiemb	4
13. martj.	
2 renßede staldene	2
2 aagit sand til øllkiældern	2
1 hos tømmermanden at fli kiølne flager	1
14. martj.	
7 renßede korn aff laden	7
1 samme korn att opaagge	1
2 at winde kornet op paa lofftet	2
Summa paa for:ne maallthider ehr	146

Domini. Lætare [15/3–21/3].

Arbeidere.

37 aagit weedt til brøgers, bagers och till stegers	37
--	----

12) Ved kongebrev af 1618 3. jan. fik en lang række lensmænd landet over befaling at sende bl. a. pligtskarle til Frederiksborg, hvor de skulle være »uden al undskyldning« 1. marts. Fra Antvorskov, Korsør og Sæbygårds len skulle sendes 8 pligtsfolk, fra Ringsted Klosters len 6 (Kanc. Brevb.)

7 aagit korn til mølle och fraa	14
16. martj.	
2 renßede korn aff offnen	2
7 aagit wedt til schriffuer stuffen, borge stuen och deie stuen	7
17. martj.	
4 kasted korn paa lofftene	4
2 huggit wedt till lensmandens stuffe	2
18. martj.	
21 lugte gierder omkring Heste marchen	21
4 borrit øll i kiældern	12
3 renßede gieste stallden och kalffue stien	3
19. martj.	
8 op lette tømmer till stii gierder	16
14 borrit malt aff kiøleenn och wunde det paa lofftet	14
20. martj.	
1 gjorde fæhußit reent	1
21. martj.	
7 gjorde reent i gaarden	7
2 karle i smedienn 4 dage	24
Summa paa for:ne maallthider ehr	164

Domini. Judica [22/3–28/3].

Arbeidere.

39 aagit wedt till brøgers, bagers och till steegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16
23. martj.	
2 renßede korn aff offnen	2
5 aagit wedt til schriffuerstuffen, borge stuen och deie stuen	5
7 arbeide i homble haffuen	7
24. martj.	
6 op lette plancker thil stiegierder	6
4 kastet korn paa lofftene	8
26. martj.	
8 hos wrte gaartz manden	8
4 borrit øll i kiældern	12
27. martj.	
2 gjorde staldene reene	2

14 lugte gierder om kring homble haffn	14
15 sette stii gierder om kring en part rug løchen	15
4 førde gammel stauffre och tjerne fraa steden, som stiegierdet schulle staa	4
2 hos leerklineren, som op klinte nogen tauffuel, war wdfalden i studehußit 2 dage	4
14 lugte gierder omkring Kierre hauffe	14
2 karle i smedien alld wggen	36
Summa paa for:ne maallthiider ehr	192

Domini. Palmarum [29/3–4/4].

Arbeidere.

39 aagit wedt thil brøgers, bagers och till steegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16
30. martj.	
2 renßede korn aff offnen	2
7 aagit wedt til schriffuer stuffen, borge stuffen och deie stuen	7
34 pløigede til biug paa Kapel graffuen	34
31. martj.	
4 kasted korn paa lofftene	8
2 renßede gieste stalden	2
2 huggit wedt till atschillige cammerer	2
1. aprillis.	
8 renßede korn aff laden	8
2 samme korn at op aage	2
2 karl i smedien 4 dage	24
4 paa lofftet at opwinde korn	4
4 at winde kornit op paa lofftet	4
4. aprillis.	
17 pløigede til biug paa Kapelgraffuen	17
4 borrit øll i kielldern	12
2 aagit sand till øllkieldern	2
32 pløigede til biug i løchen	32
9 hos wrte gaartz manden	9
12 hos homble manden	12
Summa paa for:ne maallthider ehr	236

Domini. Pasca [5/4–11/4].

Arbeidere.

39 aagit weed till brøgers, bagers och till stegers	39
8 aagit korn til mølle och fraa	16
8. aprilis.	
2 renßede aff offnen korn	2
8 hos wrte gaartz manden	8
10 hos homble manden	10
9. aprilis.	
49 pløiget til biug i løchen	49
4 kasted korn paa lofftene	4
12 arbeidet i vrtehaffn	12
10. aprilis.	
9 pløiget i kaalhaffuen	9
6 hos hommelmanden	6
12 sat stie gierder om kring rug løchen	12
11. aprilis.	
6 hos wrte gaartz manden	6
4 ophengt flesch och sild i røg	8
2 huggit wed til lennsmandens stue	2
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthiider ehr	213

Domini. Quasimodo genitj [12/4–18/4].

Arbeidere.

39 aagit wed till brøgers, bagers och til steegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16
13. aprilis.	
2 renßede korn aff offnen	2
3 huggit wedt til lens mandens och fremmede giesters camerer	3
10 pløiget til biug paa Kapel graffen	10
4 hos leer klinern, som op k[l]iente nogen taffel i vrte haffn	4
4 kasted korn paa lofftene	4
14. martj [!].	
20 lugte gierder om kring Heste marchen	20
2 renßede gieste staldene	2

6 aagit wedt til schriffuer stuffen, borge stuen och deie stuen	6
15. aprilis.	
1 hos mur mestern at berre kalch och steen til, som forbederit och op murede pilerne i wrtehaffn 2 dage	2
16. aprilis.	
34 pløgede til biug i løchen	34
17. aprilis.	
20 lugte gierder om kring Heste marchen	20
2 renßede gieste stalden och kalffue stien	2
18. aprilis.	
2 hos wrte gaartz manden	2
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthiider ehr ¹³⁾	194

Domini. Misericordiæ [19/4–25/4].

Arbeidere.

39 aagit wedt till brøgers, bagers och thill steegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16
20. aprilis.	
2 renßede korn aff offnen	2
4 huggit wed til attschillige cammerer	4
21. aprilis.	
6 arbeidet hos vrtegaartz manden	6
15 lugte gierder omkring Heste marchen	15
22. aprilis.	
8 aagit wedt til schriffuer stuffen, borge stuen och deie stuen	8
8 hos leer klinern, som op kliente nogen taffel, war wd falden i wrte haffuen	8
24. aprilis.	
4 kasted korn paa lofftene	12
16 borrit høe aff dend lange stald och hen borrit i lens man- dens och giestestalden	16
2 karle i smedien 5 dage	30
Summa paa for:ne maallthiider ehr	156
Summa summarum paa for:ne maaltiider thill bønder och arbeidere wdi thette aar ehr	10.620

13) 194 er fejlagtigt for 196.

1618/19
1. HALVÅR

MANNDTALLS REGISTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE,
SOM HAFUER GIORTT ADTSHELLIGE ARBEIDE FRAA
PHILIPPI JACOBI DAGH ANNO 1618 OCH THILL MICHEL-
LI J NERWERENDE AAR.

Domini. Jubilate [26/4–2/5].

Arbeidere.

29 [!] aaget wed till brøgers, bagers och til stegers	29
8 aagit korn till mølle och fraa	16
27. aprilis.	
6 aagit wedt til schriffuerstuffen, borgestuen och deie stuen	6
2 renßende korn aff offnen	2
22 lugte gierder omkring homblehaffn	22
28. aprilis.	
4 hos homble manden	4
4 borre øll i kiældern	12
29. aprilis.	
3 hugget wedt til attschillge cammerer	3
4 hos wrte gartz manden	4
30. aprilis.	
4 kasted korn paa lofftene	12
6 renßede gaarden	6
1. maij.	
5 hos wrte gaartz manden	5
20 pløigede i Hest marchen	20
2. maij.	
2 i smedien ald vggen	36
4 hos wrte gartz manden	4
Summa paa for:ne maalltiider ehr	181

Domini. Cantate [3/5–9/5].

Arbeidere.

34 aagit wedt till brøgers, bagers och til stegers	34
---	----

8 aagit korn til mølle och fraa	16
4. maij.	
2 renßede korn aff offnen	2
2 haffuer werrit hos muermestern och borrit hannom kalch och steen till	4
12 haffuer løcket gierder	12
5. maij.	
3 aagit wedt til schriffstussen och fremmede dieris cammerer	3
2 werrit hos murmestern	2
2 renßet gieste stallden	2
6. maij.	
12 aagit korn til rugaardt	12
12 haffuer saad haffre	12
2 borrit murmestern kalch och steen til	2
2 borrit øll i kieldern	4
7. maij.	
4 kasted korn paa lofftene	12
2 borrit mur mestern kalch och steen til	2
6 renßede dend lange stald	6
4 oeg fisch och sild fraa Kiøge	4
4 hos homble manden at sete hommel stager	4
48 pløiet paa Capelgraffuen	48
6 hos homble manden ¹⁾	6
4 borrit muer mestern kalch och steen till	4
2 ferdiget heckerne och fliet op i kongens stald 2 dage ²⁾ ...	6
9. may.	
6 hos homble manden	6
2 borrit mur mest[er]rn kalch och steen till	2
2 renßede kongens stald	2
2 karle i smedien ald wggen	36
2 karle hos fischern ald wggen ³⁾	14
1 fange ald wggen	20

1) Her foran skulle formentlig være indsat: 8. maij.

2) Her skulle vel ventes 8 måltider, men måske er der givet 4 måltider den ene dag, 2 den anden.

3) Efter antallet af måltider at dømme er der også fisket om søndagen.

1 wrte gaartz mands quinde ald vggem ⁴⁾	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr	297

Domini. Jucunditatis [10/5–16/5].

Arbeidere.

39 aagit wedt til brøgers, bagers och til stegers	39
8 aaget korn till mølle och fraa	16

11. may.

2 hos wrte gartz manden	2
2 renßede korn aff offnen	2
4 hos homble manden	4
64 haffuer pløiet och saad biug i løchen	64
2 giorde hecker i kongens stald	2
4 hos wrte gartz mandenn ^{4a)}	4
2 hos muer mestern	2
4 hugget wedt till fremmede deris cammerer	4
6 aaget wedt til schriffuer stuffen och deie stuen	6
44 haffuer pløiet, harret och saad biug i løchen	44

13. may.

2 hos tømmermanden, som giorde heckere	2
2 hos muer mestern att berre kalch och steen	2
6 hos wrte gaartz manden	6
2 renßende kongens stald	2
34 pløige och saade biug i Kier haff wong	34

14. may.

2 hos tømmermenden, som giorde hecker i kongens stald ...	4
2 hos muer mestern	2
4 hos homble manden	4

15. may.

4 hos wrte gaartz manden	4
6 hos homble manden	6
46 pløiget och saad biug i Kier haff wong	46
2 hos muer mestern	2
4 renßet di cammerer hos schriffuer stuen	4

4) Denne kvinde er også blevet bispist om søndagen.

4a) Her foran må dagen – 12. may – være glemmt.

16. may.

58 pløiet och saæt biugh i Kier haff wong	58
2 borrit muermestern kalch och steen till	2
3 haffuer renset gaarden	3
2 karle i smedien ald vgggen	36
2 karle hos fischern ald wgggen	14
1 wrte gaartz mands quinde ald wgggen	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr	440

Domini. Exaudi [17/5–23/5].

Arbeidere.

39 aaget wedt til brøgers, bagers och till stegersit	39
8 aagit korn til mølle och fraa	16

18. may.

2 renset korn aff offnen	2
2 hos wrte gaartzmanden	2
4 haffuer renset gaarden och staldene	4
2 haffuer hiolpet brøgern at brøge 2 dage ⁵⁾	6
2 kasted korn paa lofftene	4

19. may.

20 aaget weed i Prater haffuen	20
4 hugget wedt i Praterhaffn	4
6 aagit wedt til schriffuer stuffen och deie stuen	6

20. may.

4 werrit hos wrtegartz manden	4
2 quinder werrit i stegersit at schurre	6

21. may.

1 quinde i sølff camrit ⁶⁾	3
8 haffuer renset staldene	8
4 haffuer werrit hos wrtegaartz manden	4
2 borrit øll i kiældern	6

5) Her skulle ventes 8 måltider, men måske er der givet 4 måltider den ene dag, 2 den anden.

6) 20. maj 1618 ankom til Ringsted Kloster Philip Sigismund, postuleret biskop til Osnabrück og Verden (se lensregnskabet ad bilag 79 og 80; bilagene mangler). 16. juni s. å. kom han tilbage fra Frederiksborg, uden at dette kan spores i det her aftrykte udspisningsregister (se lensregnskabet ad bilag 81 og 82; bilagene mangler).

2 werrit och hiulpet brøgern	4
22. may.	
10 borrit høe aff kongens och i gieste staldene	10
3 kasted korn paa lofftene	6
23. may.	
6 karle werret hos wrtegaartz manden	6
8 feiet och renßet gaarden	8
2 karle i smedienn 4 dage	24
2 karle hos fischern ald wggen ⁷⁾	26
1 wrte gartz mands quinde ald wggen	20
Summa paa for:ne maalltiider er	238

Dominica Pentecostos [24/5–30/5].

Arbeidere.

39 aaget wedt till brøgers, bagers och til steegers	39
8 aaget korn till mølle och fraa	16
26. may.	
2 kastet korn paa lofftet	4
10 haffuer borrit malt aff kiølen och paa lofftet	10
27. may.	
2 renßende korn aff offnen	2
4 werrit hos wrtegaartzmanden	4
2 werrit hos brøgern	2
28. may.	
4 borrit øll i kiøldern	12
2 haffuer giort kongens stald reen	2
6 haffuer sat planter	6
2 Erich Wrnis tienere ⁸⁾	2
29. may.	
10 sat planter	10
2 arbeidet i wrtehaffn	2
30. may.	
2 kastet korn paa lofftet	2
2 karle i smedien i 5 dage	30

7) Det kan næppe oplyses, hvordan antallet af måltider er beregnet.

8) Disse to er fejlagtigt medtaget i dette register; de hører hjemme i registret over fremmede.

2 karle hos fischern alld wggen ⁹⁾	20
1 wrte gartz mands quinde ald wggen	20
6 borrit malt aff kiølen paa lofftet	6
Summa paa for:ne maalltiider ehr	189

Domini. Trinit. [31/5–6/6].

Arbeidere.

8 haffuer aagit korn till mølle och fra	16
38 haffuer [aagit] wedt til brøgers, bagers och stegers	38
1. junij.	
2 aff renßet korn aff offnen	2
4 wandet kaall	4
2. junj.	
33 haffuer borren høe aff kongens stald och paa studestenget	33
3. junij.	
24 haffuer borren halm aff laden och paa stengerne i deie stue gaarden	24
4. junij.	
3 kasted korn paa lofftene	3
5. junij.	
6 slaget grees i homblehaffuen	6
6. junij.	
6 werrit hos wrte gartz manden	6
2 karl i smedien ald wggen	40
2 karle hos fischern ⁹⁾	8
1 wrtegartz mands quinde ald wggen	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr ^{9a)}	199

Domini. 1. post Trinit. [7/6–13/6].

Arbeidere.

39 aaget wedt till brøgers, bagers och till stegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16
8. junij.	
2 renßet korn aff offn	2

9) Beregningen af måltiderne uvis.

9a) 199 er fejlagtigt for 200.

4 hugget wed i Praterhaffuenn	4
9. junij.	
2 werret hos brøgern	2
3 borrit wed och wand til kongens koche ¹⁰⁾	6
4 kastet korn paa lofftene	12
10. junij.	
46 aaget wed i Praterhaffuen	46
2 renßet køckenet epter kongens koche	2
11. junij.	
8 karle warret paa i stegersit dend tiid jlden war løß	16
2 werrit hos wrte gaartz manden	2
12. junij.	
58 aaget wed i Praterhaffuen	58
13. juny.	
2 werrit hos wrte gaartz manden	2
28 aaget wedt i Praterhaffuen	28
2 haffuer werrit hos fischern ald wggen ¹¹⁾	20
2 karle i smedien ald wggen	40
1 wrte gaardtz mands quinde	20
2 borrit muermestern kalch och steen til 4 dage	16
Summa paa for:ne maalltiider ehr	331

Domini. 2. post Trinit. [14/6–20/6].

Arbeider.

39 aaget wedt till brøgers, bagers och til stegers	39
8 aaget korn til mølle och fraa	16
15. junij.	
68 brødet møg paa wogne och wd aggit i marchet ¹²⁾	68
2 renßet korn aff offnen	2
16. junij.	
50 wd aggit møg paa marchen	50
3 werrit hos wrtegaartz manden	3
18. junij.	
52 aagit møgh i marchen	52

10) Der omtales ikke i lensregnskabet noget kongebesøg på denne tid.

11) Beregningen af antallet af måltider for fiskerne her og i det: flg. ofte uvis.

12) marchet = Heste marchet.

19. junij.	
36 haffuer renßet gaarden och aaget dete aars siste møgh wd	36
4 werrit hos wrtegaartzmanden	4
20. junij.	
8 renßede stalldene	8
2 arbeidet i wrte haffn	2
2 werrit hos fischern ald wgggen	20
1 wrte gaartz mands quinde ald wgggen	20
2 karl i smedien 4 dage	24
Summa paa for:ne maalltiider ehr	344

Domini. 3. post Trinit. [21/6–27/6].

Arbeidere.	
38 aaget wedt till brøgers, bagers och til stegers	38
8 aagit korn till mølle och fraa	16
22. junij.	
46 haffuer strødt møgh	46
2 haffuer renßet korn aff offnen	2
23. junij.	
4 haffuer werrit hos wrte gaartz manden	4
6 hos tømmermenden tog steen fra gieste stalden, som bleff aff ny legtet	6
2 haffuer kasted korn paa lofftene	4
2 borrit øl i kiældern	4
24. junij.	
12 lugt gierder om kring homble haffn	12
25. junij.	
4 hugget wedt i Prater haffuen	4
26. junij.	
6 aagit wed til deiestuffenn	6
2 wandet kaalen	2
8 borrit høe aff stengit och i kongens stald	8
27. junij.	
16 slaget grees i haffuen	16
2 karle i smedien ald wgggen	20

1 wrt gartz mands quinde [ald wggen]	20
2 borrit muer mestern steen och kalch til ald vg[gen] ¹³⁾ ...	22
Summa paa for:ne maalltiider ehr	230

Domini. 4. post Trinit. [28/6-4/7].

Arbeidere.

36 aaget wedt til brøgers, bagers och till stegers	36
---	----

8 aagit korn till mølle och fraa	16
---	----

29. junj.

60 haffuer slaget gres i Hestemarchen	60
--	----

8 hengt steen paa gieste stalden	8
---	---

30. junj.

36 haffuer slaget gres i Esche mossen	36
--	----

6 renset gaarden	6
---------------------------	---

2 renset korn aff offnen	2
-----------------------------------	---

1. julj.

48 slaget gres i Eschemoßen	48
--------------------------------------	----

2 kasted korn paa lofftene	2
-------------------------------------	---

4 borrit øll i kiældern	12
----------------------------------	----

26 haffuer strødt høe i haffuen	26
--	----

2. julj.

46 aaget wedt i Prater haffuen	46
---	----

9 haffuer renset gaarden	9
-----------------------------------	---

3 haffuer werrit i køckenet och giort reent	6
--	---

1 quinde werrit i sølff-cammerit och op toet ¹⁴⁾	3
--	---

3. julj.

16 haffuer strøet gres i Hestemarcket	16
--	----

2 werrit hos wrtegartz manden	2
--	---

3 werrit i stegers hos kongens koche	6
---	---

1 i sølff cammerit	2
-----------------------------	---

4. julj.

72 haffuer slaget gres i Eschemoßen	72
--	----

6 renset kongens stald och giestestalden	6
---	---

4 haffuer traad och blød leher	4
---	---

13) Beregningen af måltiderne usikker.

14) Prins Christian (V.) med »de unge herrer« spiste 2. juli to måltider på Ringsted Kloster (se lensregnskabet ad bilag 83; bilaget mangler).

2 werrit hos muermestre och borrit kalch och steen till ald wgggen	14
2 lagt gierder wiid Muncke hauffe	2
2 werrit hos fischern ald wgggen	20
1 wrtegaardt mand quinde ald wgggen	20
5. julj. ¹⁵⁾	
4 hos homble manden	4
6 borrit høe aff dend lange stald och op stanget paa gieste stalden	6
2 aaget wed til deiestuen	2
3 renßede di camerer saa wel som gangen och win kieldern wiid schriffuerstuen	3
Summa paa for:ne maalltiider ehr	495

Domini. 5. post Trinit. [5/7–11/7].

Arbeidere.

36 haffuer aaget wedt till brøgers, bagers och til stegers ...	36
8 aaget korn till mølle och fraa	16
6. julj.	
24 riffuit høe sammen i Heste marchen	24
16 haffuer riffuit høe i haffuen	16
4 haffuet aaget wedt til deie stuen	4
6 haffuer traad och klinet i stalden	6
7. julj.	
2 haffuer renßet korn aff offnen	2
3 haffuer kastet korn paa lofftene	6
2 lugt gierder	2
8. julj.	
4 haffuer borrit øll i kieldern	4
18 haffuer strød grees i Esche mossenn	18
2 hengt bommer i kongens stald	2
9. julj.	
4 werrit hos wrtegartz manden	4
20 haffuer strødt høe i Esche mossen	20

15) 5. juli er en søndag, der hører til den følgende uge. De under den anførte måltider har formentlig hørt til 4. juli.

10. julj.

3 haffuer aagit fisch fraa Kiøge	3
12 haffuer strøet gres i Esche mossen	12

11. jullj.

2 haffuer werreit hos muermestern alld wggen	14
2 i smedien ald wggen	36
2 hos fischern ald wggen	27
Wrte gaartz mandens quinde ald wggen	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr	272

Domini. 6. post Trinit. [12/7–18/7].

Arbeidere.

39 aaget wedt till brøgers, bagers och til steegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16

13. julj.

68 riffuit høe sammen i Esche moßenn	68
2 haffuer giordt heckerne ferdig i staldene	2

14. julj.

22 haffuer slagit gres i løcken	22
2 haffuer renset korn aff offnen	2

15. julj.

64 haffuer ind agget høe aff Heste marchen och tagit igien paa stengit	64
4 borrit øll i kieldern	12
6 aagit wedt til deie stuffen	6

16. julj.

2 renset korn aff offnen	2
72 haffuer slagit gres och wd strøet det i Esche mossen	72

17. julj.

6 karle war i schouffen och felde tømmer til salpeter laden ¹⁶⁾	6
2 giort gieste stalden och gaarden reen	2

18. julj.

79 haffuer giort høe i stacke i Esche moßen	79
2 karle i smedien ald wggen	40

16) Ved kongebrev af 7. januar 1618 havde bl. a. lensmanden over Ringsted len Axel Urne fået besked om at opføre en salpeterlade (Kanc. Brevb.).

Wrte gaartz mandens quinde ald wggen	20
2 karlle hos fischern	14
Summa paa for:ne maalltiider ehr	466

Domini. 7. post Trinit. [19/7–25/7].

Arbeidere.

38 aaget wedt till brøgers, bagers och till stegers	38
8 aagit korn till mølle och fraa	16
20. julj.	
124 haffuer aagit høe fraa Esche moßen och tagit igien paa stengit	124
4 werrit hos wrte gartz manden	4
2 renßet korn aff offnen	2
21. julj.	
72 aagit høe aff Eschemoßen och tagit igien paa stenget	72
22. julj.	
4 borrit øll i kield[e]rn	12
23. julj.	
3 kastet korn paa lofftene	6
4 werrit i schouffuen och feldt hiulltømmer	4
32 haffuer slagit gres och strød høe i løcken	32
24. julj.	
5 aagit wed til deie stuen	5
3 giort hecker i stalden	6
25. julj.	
27 stacket høe i løcken	27
2 karle i smedien ald wggen	36
Wrt gartz mandens quinde [ald wggen]	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr	404

Domini. 8. post Trinit. [26/7–1/8].

Arbeidere.

36 aagit wedt till brøgers, bagers och till stegers	36
8 aagit korn till møle och fraa	16
27. julj.	
46 aagit høe aff løcken och tagit igien	46
1 aagit fisch fraa Nestuid	1

28. julj.	
3 aagit sild och fisch fraa Kiøge	3
2 haffuer renßet korn aff offnen	2
29. julj.	
2 werrit hos wrte gaartz manden	2
4 borrit øll i kieldern	12
6 renßet laden och gaarden	6
30. julj.	
2 haffuer kast korn paa lofftene	4
6 haffuer aagit wedt til deie stuen	6
31. julj.	
42 meiet rug i Hestemarchen	42
1. augustj.	
2 karle i smedien ald wggen	40
Wrtegaartz mandens quinde [ald wggen]	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr	236

Domini. 9. post Trinit. [2/8–8/8].

Arbeidere.	
39 aagit wedt till brøgers, bagers och til stegers	39
8 aagit korn till møle och fraa	16
3. augustj.	
34 haffuer meiet biugh paa Heste marchen	34
2 renßede korn aff offnen	2
4. augustj.	
28 haffuer borrit høe fraa kongens stald och ind i stude hußit	28
5. augustj.	
40 haffuer bunden rug i løchen	40
4 aagit wedt til deiestuffen	4
6. augustj.	
4 borrit øll i kieldern	12
7. augustj.	
38 haffuer bunden rug i Heste marchen	38
2 haffuer aagit fisch och sild fraa Kiøge	2
8. augustj.	
52 aagit rug ind aff løcken och tagit igien	52
28 meiet rug i løchen	28

2 karle i smedien ald wggen	40
Wrte gaartz mandens quinde ald wggen	20
Summa paa for:ne maaltiider ehr	355

Domini. 10. post. Trinit. [9/8–15/8].

Arbeidere.

39 aagit wedt till brøgers, bagers och till stegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16
10. augustj.	
9 aaget wedt till brøgers, bagers och stegers	9
40 aagit rug ind aff Heste marcken och taget igien paa stenget	40
11. augustj.	
2 renßet korn aff offnen	2
12. augustj.	
24 haffuer bunden rug i løchen	24
4 borrit øll i kieldern	12
13. augustj.	
3 renßet gaarden	3
2 arbeidet i wrtehaffuen	2
14. augustj.	
30 aagit rug aff løchen och tagit igien	30
15. augustj.	
2 karle i smedien ald wggen	40
Wrte gaartz mandenns quinde [ald wggen]	20
1 karll hos fischern ald wggen	20
Summa paa for:ne maaltiider ehr	257

Domini. 11. post. Trinit. [16/8–22/8].

Arbeidere.

38 aagit wedt till brøgers, bagers och till stegers	38
8 haffuer aagit korn till mølle och fra	16
17. augustj.	
84 haffuer meiet biugh paa Capelgraffuen	84
2 renßet korn aff offnenn	2
18. augustj.	
6 aaget wedt til deiestuffen	6
90 meiet biug i Kierehaffue wong	90

19. augustj.

4 borrit øll i kiældern	12
2 kasted korn paa lofftene	2

20. augustj.

6 renßet gaarden och staldene	6
2 hos wrte gartz manden	2

21. augustj.

2 aagit sild och fisch fraa Kiøge	2
4 hiolpet at slagte emod en fremmit frøickens ankomst ¹⁷⁾	4

22. augustj.

78 haffuer bundenn biug paa Capellgraffuen	78
2 karle i smedien ald wggen	40
1 wrte gaartz mandens quinde ald wggen	20
1 karll hos fischern 5 dage i denne wgge	15
Summa paa for:ne maalltiider ehr	417

Domini. 12. post Trinit. [23/8–29/8].

Arbeidere.

37 aagit wedt till brøgers, bagers och steegers	37
8 aagit korn till møle och fraa	16

24. augustj.

92 bundet biug paa Capel graffuen	92
2 haffuer renßet korn aff offnen	4

25. augustj.

3 arbeidet paa salpeiter laden ¹⁸⁾	3
2 renßet staldene	2

26. augustj.

4 borrit øll i kiældern	12
2 kastet korn paa lofftene	4
1 hos fischern ald wggen	20

17) Frøken Agnes Hedvig, hertug Hans d. Yngres gemalinde, rejste gennem Danmark til Sverige (anslået ankomst til Assens 17. august 1618), hvorfor lensmændene i Hagenskov, Nyborg, Korsør, Antvorskov, Ringsted Kloster, Roskildegård, Kronborg og Helsingborg len fik kongebreve om at skaffe hende og hendes følge gode, bekvemme logementer, fri befording med heste og vogne, og hvad hun behøvede til hendes eget taffel (Kanc. Brevb. 14. august 1618, jvf. lensregnskabet ad bilag 84, hvoraf ses, at hun spiste 3 måltider på Ringsted Kloster).

18) Om salpeterladen se noten til 17. juli (note 16).

	27. augustj.	
90	bundet korn och riffuit sammen i Kier haufwong	90
2	giort suin troffue	2
	28. augustj.	
4	haffuer renßit di cammerer hos schriffuer stuffenn	4
	29. augustj.	
4	aaget wedt i deiestuffenn	4
2	karle i smedien ald wggen	40
1	wrte gartz mands quinde ald wggen	20
2	fanger løb fraa konng. may. arbeide paa Fredrichsborg ald vgen ¹⁹⁾	40
	Summa paa for:ne maalltiider ehr	390

Domini. 13. post Trinit. [30/8–5/9].

Arbeidere.

38	aaget wedt til brøgers, bagers och till stegers	38
8	aagit korn till mølle och fraa	16
	31. augustj.	
46	aagit biug ind aff Capel grauffen	46
32	werrit paa stengit och tagit igien	32
	1. septembris.	
34	haffuer aagit biugh jnd aff Capel graffen och tagit igien	34
2	renßet korn aff offnen	2
	2. septembris.	
80	aagit biug aff Kierhauff wong	80
	3. septembris.	
4	borrit øll i kiældern	12
2	aagit fisch och sild fraa Kiøge	2
	4. septembris.	
76	aagit biug jnd aff Kiere hauff wong och tagit igien pa stengit	76
6	aagit wedt til deiestuffenn	6

19) En del pligtsfolk, der var forskrevet til bygningen på Frederiksborg slot, bortløb uden tilladelse fra deres arbejde. 8. august 1618 fik en lang række lensmænd landet over ordre til at efterspørge dem. Fra Ringsted len stammede 4 af de bortløbne (Kanc. Brevb.). Jvf. noten til 5. marts 1618.

5. septembris.

6 renßede gaarden	6
2 karlle i smedienn ald wggen	40
1 hos fischern ald vggen	20
2 fanger løb fraa k. m. arbeide ald vggen	40
1 wr[te]gartz mands quinde ald wggen	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr	470

Domini. 14. post Trinit. [6/9–12/9].

Arbeidere.

39 aaget wedt till brøgers, bagers och til stegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16

7. septembris.

8 slaget gres wiid Been løß wenge	8
2 renßet korn aff offnen	2

8. sept.

2 aagit fisch och sild fraa Kiøge	2
--	---

9. septembris.

4 borrit øll i kieldern	12
2 kasted korn paa lofftene	4
6 hiołpet graffuern at renße Lille sø	6
12 werrit hos wrtgartz manden	12

10. sept.

2 renßede staldene	2
8 werrit hos wrttegartz manden	8
6 hos graffuern	6

11. septembris.

6 karle hos graffuern at renße Lilesø	6
10 hos wrte gaartz manden	10
3 hent sild och fisch fraa Kiøge	3

12. septembris.

5 haffuer aagit wedt til deie stuffen	5
2 karle i smedienn ald wggen	40
1 karll hos fischern ald wggen	20
2 fanger løb fraa kongens arbeide [ald wggen]	40
1 wrte gaartz mandenns quinde ald wggen	20
Summa paa [for:ne] maalltiider ehr	261

Domini. 15. post Trinit. [13/9–19/9].

Arbeide[re].

38 aaget wedt till brøgers, bagers och til stegers	38
8 aagit korn til mølle och fraa	16
14. septembris.	
20 aagit møgh i rug marchenn	20
8 haffuer werrit hos wrte gaartz manden	8
15. septembris.	
12 aagit møg i rug marchen	12
6 hos wrte gaartz mandenn	6
8 werrit hos graffuern at renße Lille sø	8
16. septembris.	
14 aagit møg paa marchen	14
6 hos wrtegartz manden	6
4 hos graffuern	4
2 renßet korn aff offnen	2
17. septembris.	
4 hos graffuern at renße Lille sø	4
4 borrit øll i kiældern	12
2 kasted korn paa lofftene	4
18. sept.	
6 arbeidet i wrte haffuen	6
6 hos graffuern at renße Lille sø	6
4 aagit wedt till deie stuen	4
19. sept.	
3 renßede gaarden	3
4 hos graffuern	4
2 karle i smedien ald wggen	40
1 hos fischern	20
1 wrtegartz mands quinde	20
2 fanger ald vggen	40
Summa paa for:ne maallthiider ehr	297

Domini. 16. post Trinit. [20/9–26/9].

Arbeidere.

39 aagit wedt till brøgers, bagers och til steegers	39
8 aagit korn till mølle och fraa	16

21. septembris.	
8 werrit hos wrte gaartz manden	8
6 werrit hos graffuern	6
22. septembris.	
6 werrit hos wrte gaartz manden	6
2 haffuer renset korn aff offnen	2
23. sept.	
4 borit øll i kiældern	12
2 haffuer kast korn paa lofftene	4
2 fanger ald wggen	40
24. sept.	
2 rensete staldene	2
25. sept.	
4 aagit wedt till deie stuffenn	4
3 aagit fisch och sild fraa Kiøge	3
10 hos wrte gartz manden	10
26. septembris.	
2 karle i smedien ald wggen	40
1 hos fischern ald vgen	20
1 wrtegaartz mands quinde ald wggen	20
Summa paa for:ne maalltiider ehr	232

Domini. 17. post Trinit. [27/9–3/10].

Arbeidere.

38 aagit wedt till brøgers, bagers och til stegers	38
8 aagit korn till mølle och fra	16
28. septembris.	
20 haffuer slagttet lamb	20
29. septembris.	
4 haffuer renset gaardenn	4
2 renset korn aff offnen	2
8 arbeidet i wrte haffuen	8
30. septembris.	
6 hos wrte gaartz manden	6
2 tømmermend ferdiget paa kongens stald ²⁰⁾	2

20) Meningen er vel, at to var hos tømmermænd.

	1. octobr.	
4	borit øll i kiældern	12
	2. octobris.	
8	aagit wedt til deistuffenn	8
2	renßede kongenns stald	2
	3. octobr.	
4	aagit fisch och sild fraa Kiøge	4
4	renßet gaarden	4
2	karlle i smedien ald wggen	40
1	wr[te]gaartz mands quinde	20
1	hos fischern ald wggen	20
2	fanger alld wggen	40
	Summa paa for:ne maalltiider ehr	246

Domini. 18. post Trinit. [4/10–10/10].

	Arbeidere.	
39	aaget wedt til brøgers, bagers och thill stegers	39
8	aagit korn till mølle och fraa	16
	5. octobris.	
2	torschet sæ rug	6
6	werrit hos wrte gartz manden	6
	6. octobris.	
6	arbeidet i wrtehaffuen	6
2	renßet gaarden	2
	7. octobris.	
4	borrit øl i kiældern	12
2	kasted korn paa lofftene	2
	8. octobris.	
28	pløiget paa Capellgraffuen	28
3	aagit sild och fisch fraa Kiøge	3
	9. octobris.	
8	aagit wedt till deiestuen	8
	10. octobris.	
2	haffuer aff torschett rug i 5 dage	30
6	renßede gaarden	6
2	karle i smedien ald wggen	40
1	hos fischern	20

2 tømmermend op slo bommere och heckerne i dend lange stald vdi 3 dage ²¹⁾	18
Summa paa for:ne maalltiider	242
 Summa summarum beløber sig maalltiider	 7489

21) Formentlig 2, der var hos tømmermænd, jvf. foregående note og indførselen til 12. oktober.

1618/19
2. HALVÅR

MANNDTALLS REGISSTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE,
SOM HAFUER GIORDT ADTSCHILLIGE ARBEIDE FRA DEND
10. OCTOBRIS ANNO 1618 OCH TILL PHILIPPIJ JACHOBI
DAGH ANNO 1619.

Wgenn dennd 11. octobris angick [11/10–17/10].

Arbeidere.

38 haffuer aget weedt till brøggers, bagers och till stegers ... 38
8 haffuer agett kornn til och fraa mølle 16

Mandagh [12/10].

24 slagtede gies och plockedt dennom 24
2 waar hos tømmermendene och hialp dennom 2

Thissdag [13/10].

48 pløyede till rug seedt 48
2 rennsett staldenne 2
2 rennsett kornn aff ofnenn 4

Onnssdagh [14/10].

20 at bere borenn halmb fraa ladenn till kongens staldt 20
4 hafuer baarett øll i kielderenn 8

Taarssdagh [15/10].

6 aag weedt i deyestue gaardenn 6
12 bar halmb fraa ladenn i kongenns staldt 12

Fredagh [16/10].

3 hafuer hennt fisch och sildt fraa Kiøge 3

Løffuerdagh [17/10].

4 giorde gaardenn och staldenn renne 4
2 karle i smidenn aldt vgen 36
2 karle hos fischerenn aldt vgen 12
1 røgtet foeler ald vgen 20

Summa offuer forsk:ne moltider er 255

Wggenn denn 18. octobris angick [18/10–24/10].

Arbeidere.

39 hafuer aget weedt till brøgers, bagers och till stegers	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [19/10].

16 hafuer slaggett lamb	16
2 tømmermenndt forferdiget baaße	4

Thissdagh [20/10].

16 hafuer slagtedt och saltedt lamb	16
2 rennsett kornn af ofnen	4
10 bar halmb fraa ladenn i kongenns stald	10
2 hug weedt och bar paa nogle kammers	4

Onnssdagh [21/10].

12 hafuer slagtedt suin	12
6 bar halmb aff ladenn innd i kongenns staldt	6
2 hafuer kastett kornn paa lofftenne	6

Taarssdagh [22/10].

4 saltett suin	8
2 bar øll i kielderen	4
6 aag weed i deyestuegaardenn	6

Fredagh [23/10].

4 ferdigedt baaße	4
2 hug weedt och bar paa nogle kammers	4
10 slagtedt øxenn och kiøer	10

Løffuerdagh [24/10].

8 hafuer rennsedt kalluner och føderne aff for:ne quegh oc saltedt kiødet	8
3 giorde gaardenn och staldenne reenn	3
2 hafuer weret hos murmesterenn och baaredt hannom kalck och steen ald vgen	12
2 hos broleggerenn bar hannom sanndt och steenn ald wgen	12
2 karle i smidenn all vgen	36
2 karle hos fischerenn aldt wgen	12

Summa offuerforsch:ne moltider er	252
--	-----

Wgenn dend 25. octobris angick [25/10–31/10].

Arbeidere.

36 hafuer agenn weedt till brøgers, bagers och till stegers ...	36
8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16
Mandag [26/10].	
22 saaede och nederharrett rug paa Capelgraffuen	22
2 aag sildt och fisch fraa Kiøge	2
2 hafuer huggenn wedt till adschillige kammer	4
Thissdagh [27/10].	
36 hafuer saaedt och neder harrett rugh paa Capelgrafuenn	36
2 rennsett korn af ofnenn	4
4 hafuer rennsett rug i laden	4
2 hafde brennt kull och førtt hidt till closteredt	2
Onnssdagh [28/10].	
10 lugte gierder omkrinng rugmarckenn	10
4 bar øll i kielderer och kastedt korn paa lofftene	8
Taarssdagh [29/10].	
6 hafuer agenn weedt till deyestuenn och borgestuenn	6
2 hug weed till schrifuerstuenn	2
Fredagh [30/10].	
18 slaggett och plockett gies	18
Løffuerdagh [31/10].	
13 hafuer schaarenn samme gies op oc saltett dennom	13
4 giorde gaardenn reenn	4
38 hafuer saaedt rug i Kierhaufwonng	38
2 karle i smidenn aldt vgen	36
2 hafuer werett hos broleggerenn, som lagde enn broe i dett kammers wedt stegersett i 4 dage	8
2 karle hos fischerenn aldt vgen	12
2 hafuer aagen sanndt i kielderne	2
Summa offuerforsch:ne moltider er	283

Wgenn dend 1. nouemb. angick [1/11–7/11].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, baggers och till stegers	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [2/11].

1 pottemager hiulpett at tilrede leer till nogen kackeloffnne
att opsette¹⁾ 2

Onnssdagh [4/11].

20 hafuer slaggett øxenn och skattekiøer 20

4 baaredt øll i kielderenn och kastedt kornn paa lofftenne ... 8

Taarssdagh [5/11].

16 hafuer saltedt oxer och koekiødt och gjorde smaa maddenn
reenn 16

2 hug wedt till kammerne 4

Fredagh [6/11].

6 aag weedt till deyestuenn 6

4 aag weedt till borgestuenn 4

Løffuerdagh [7/11].

4 hafuer giortt gaardenn och staldenne reenne 4

2 karle i smidenn aldt vgen 36

2 karle hos fischerenn ald vgen 12

1 hafuer werett hos pottemagerenn och baaredt hannom leer
till aldt vgen 6

Summa offuerforsch:ne moltider er 173

Wgenn dend 8. nouemb. angick [8/11–14/11].

Arbeidere.

38 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ... 38

8 hafuer aget kornn till och fraa mølle 16

Mandagh [9/11].

2 rennsett kornn af ofnenn 4

Onnssdagh [11/11].

4 bar øll i kielderenn och kastedt kornn paa lofftenne 8

Taarssdagh [12/11].

6 aag weedt till borgestuenn och deyestuenn 6

Fredagh [13/11].

4 hafuer agett salltt och fisch fraa Kiøbennhauffnn 4

20 personer hafuer slaggett suin 20

1) Meningen er formentlig, at en person har været hos pottemageren og hjulpet, jvf. under lørdag.

6 lugte gierder omkring rugmarckenn och Prestehaufuenn	6
Løffuerdagh [14/11].	
12 saltedt flesch och giorde maddenn reenn	12
2 aag sanndt i kielderen	2
5 giorde gaardenn och staldenne reenne	5
2 hafuer werett hos hiulmandenn at oplette hiultømmer aldt vgenn	14
1 hos kanndestøberenn att drage hiulet aldt vgenn	7
2 karle i smidenn aldt vgenn	36
2 karle hos bødkerenn och hiulpett att oplette bøcker tøm- mer aldt vgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	190

Wgenn dennd 15. nouembris angick [15/11–21/11].

Arbeidere.

39 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agenn kornn til och fraa mølle	16
Manndagh [16/11].	
2 hafuer huggenn weedt och baaredt paa adschillige kammer	2
Thissdagh [17/11].	
2 aag sanndt i kielderen	2
4 hafuer rennsett nogett biug af ladenn	4
Onnssdagh [18/11].	
8 refuett feder	8
4 bar øll i kielderenn och kastedt kornn paa lofftenne	8
Taarssdagh [19/11].	
10 aag weedt till schrifuerstuenn, borgestuenn och deye- stuenn	10
2 hug weedt och baaredt paa adschillige geste kammers	2
Løffuerdagh [21/11].	
3 hafuer werett hos hiulmandenn och lettet hiultømmer aldt vgenn	18
8 hafuer slagtet suin i 2 dage och saltedt denom	16
2 karle i smiden aldt vgenn	36
2 karle hos fischeren aldt vgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	173

Wgenn dennd 22. nouembris angick [22/11–28/11].

Arbeidere.

39 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [23/11].	
2 hug weedt till leennsmandenns stue	4
8 rennsett rug aff ladenn	8
Thissdagh [24/11].	
2 hafuer agenn rug op aff ladenn	2
2 rennsett kornn aff ofnenn	2
Onnssdagh [25/11].	
4 hafuer baaredt øll i kielderenn och kastedt kornn paa loff- tenne	8
Taarssdagh [26/11].	
6 aag weedt till deyestuen	6
4 aag weedt till borgestuenn	4
Løffuerdagh [28/11].	
2 hafuer aget sanndt i kielderenn	2
4 giorde staldenne reenne	4
2 karle i smidenn aldt vgenn	36
3 karle hafuer weret hos hiulmanden och lettedt hiultømmer aldt vgenn	18
2 karle hos fischerenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	161

Wgenn dennd 29. nouemb. angick [29/11–5/12].

Arbeidere.

38 hafuer agenn weedt till brøgers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [30/11].	
2 hafuer huggenn weedt och baaredt paa adschillige geste- kammer	4
Thissdagh [1/12].	
2 rennsett kornn af ofnen	4
Onssdagh [2/12].	
10 hafuer agenn weedt till deyestuenn och borgestuenn	10
6 hafuer agenn sildt och fisch hiemb fraa Kiøge	6

Taarssdagh [3/12].

4 hafuer baaredt øll i kielderenn och kastedt kornn paa loff- tenne	8
2 aag sanndt i kielderenn	2

Løffuerdagh [5/12].

3 giorde staldenne rene	3
2 hafuer werett hos hiulmandenn och opletted hiultømmer aldt vgenn	12
2 karle i smidenn aldt vgenn	36
2 karle hos fischeren aldt vgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	151

Wgenn dennd 6. decemb. angick [6/12–12/12].

Arbeidere.

39 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agenn kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [7/12].

4 hug weedt till geste kammernne och till schrifuerstuenn ...	4
---	---

Thissdagh [8/12].

2 rennsett kornn af ofnenn	4
-----------------------------------	---

Onssdagh [9/12].

4 hafuer kast kornn paa lofftenne och baaredt øll i kielde- renn	8
--	---

2 aag sanndt i kielderen	2
---------------------------------	---

Taarssdagh [10/12].

6 aag weedt till deyestuenn och borgestuenn	6
--	---

Løffuerdagh [12/12].

4 giorde gaardenn reenn	4
--------------------------------	---

2 hafuer werett hos hiulmandenn och oplettedt hiultømmer aldt vgenn	12
---	----

2 karle i smidenn aldt vgenn	36
-------------------------------------	----

2 karle hos fischerenn ald vgenn	12
---	----

Summa offuerforsch:ne moltider er	143
--	-----

Wgenn dennd 13. decemb. angick [13/12–19/12].

Arbeidere.

39 hafuer aget weedt till brøggers, bagers och til stegers ...	39
--	----

8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16
--	----

	Mandagh [14/12].	
2	hug weedt till adschillige geste kammer	4
	Thissdagh [15/12].	
2	rennsett kornn aff offnenn	4
	Onnssdagh [16/12].	
8	hafuer saltedt boel suin och gjorde hoffder och fødderne reenne	8
4	bar øll i kielderenn och kastedt kornn paa lofftenne	8
	Taarssdagh [17/12].	
3	hafuer agenn sildt och fisch fraa Kiøge	3
2	aag sanndt i kielderen	2
	Fredagh [18/12].	
8	hafuer agenn weedt till deyestuenn och borgestuenn	8
	Løffuercdagh [19/12].	
4	giorde kongenns och giestestaldene reene	4
2	hafuer werett hos hiulmandenn i 3 dage	6
2	karle i smidenn aldt wgenn	36
2	karle hos fischeren aldt wgenn	12
	Summa offuerforsch:ne moltider er	150

Wgenn dennd 20. decembris angick [20/12–26/12].

Arbeidere.

35	hafuer aget weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	35
8	hafuer aget kornn till och fraa mølle	8
2	rennsett kornn af offnenn	4
	Thissdagh [22/12].	
2	hug weedt till schrifuerstuenn och fremmede kammere ...	4
	Onnssdagh [23/12].	
10	hafuer agenn weedt till deyestuenn, schrifuerstuen och till borgestuenn	10
2	kastedt kornn paa lofftenne	4
	Taarssdagh [24/12].	
4	bar øll i kielderenn	8
8	giorde gestestaldene och gaardenn reenn	8
2	karle i smiden i 4 dage	24
2	karle hos fischerenn 3 dage	6
	Summa offuerforsch:ne moltider er	111

Wgenn dennd 27. decembris angick [27/12–2/1].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [28/12].	
8 hafuer rennsett rug af ladenn	8
3 aag samme rug och want denn op paa lofftedt	3
Thissdagh [29/12].	
2 rennsett korn af offnenn	4
4 hafuer huggedt wedt och baaredt op paa fremmede kamers och i schriffuerstuenn	4
Onnssdagh [30/12].	
4 baaredt øll i kielderen	4
9 hafuer agenn weedt till schrifuerstuenn, borgestuen och deyestuenn	9
Taarssdagh [31/12].	
4 hafuer kastett kornn paa lofftenne	8
Løffuerdagh [2/1].	
2 giorde staldenne rene	2
2 feyede och giorde gaardenn reenn	2
2 hafuer aget sildt och fisch fraa Kiøge	2
2 karle i smidenn i 4 dage denne wge	24
2 karle hoes fischerenn aldt vgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	137

Wgenn dend 3. januarij angick [3/1–9/1].

Arbeidere.

37 hafuer aget weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [4/1].	
2 aag sanndt i kielderen	2
2 rennsett kornn af ofnenn	4
Thissdagh [5/1].	
6 giorde gaardenn reen	6
2 hug wed till schrifuerstuenn	4
Taarssdagh [7/1].	
4 hafuer baaredt øll i kielderenn	8

8 hafuer agenn weedt till schrifuerstuenn, borgestuen och deyestuenn	8
Fredagh [8/1].	
4 kastett kornn paa lofftene	8
4 rennsett biug i laden	4
2 hafuer aget samme biug op aff ladenn	2
Løffuerdagh [9/1].	
2 hafuer giort gestestaldene reene	2
2 karle i smidenn 3 dage	18
1 karl hos fischrenn aldt vgenn	6
Summa offuerforsch:ne moltider er	125

Wgenn dennd 10. januarij angick [10/1–16/1].

Arbeidere.

39 hafuer aget weedt till brøgers, bagers och till stegers	39
8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [11/1].	
2 drog wanndt op aff brøndenn i støbkarrett, for pompenn waar sønnder	2
2 tømmermendt ferdiget nogenn hecker i kongens staldt	6
Thissdagh [12/1].	
2 rennsett kornn af offnenn	4
Onnssdagh [13/1].	
4 hafuer huggen weedt till schriffuerstuenn och fremede kammers	4
4 hafuer baren øll i kielderenn	8
Taarssdagh [14/1].	
10 hafuer agenn weed till schrifuerstuen, borge stuen och deyestuenn	10
Fredagh [15/1].	
4 kastedt kornn paa lofftene	8
Løffuerdagh [16/1].	
2 hafuer aget sanndt i kielderenn	2
2 karle forferdiget nogen hecker i staldene i 3 dage	18
2 karle i smidenn aldt vgenn	36
2 karle hos fischrenn ald vgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	165

Wgenn denn 17. januarij angick [17/1–23/1].

Arbeidere.

38 hafuer agenn weedt till brøgers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [18/1].	
4 hafuer huggenn weedt och baaredt paa adschillige kammers	4
Thissdagh [19/1].	
2 forferdigett baaße i fæhusett i 3 dage	18
2 rennset korn af ofnen	2
Onnssdagh [20/1].	
4 hafuer baarenn (øll) i kielderenn	8
2 hug weed till schrifuerstuenn och bar denn indt	2
Taarssdagh [21/1].	
4 hafuer kastett kornn paa lofftenne	8
8 hafuer agenn weedt till schriffuerstuenn, borgestuen och deyestuenn	8
Løffuerdagh [23/1].	
12 hafuer giort gaardenn reenn, saa och kongenns staldt och giestestaldene, effter kongenns folck ²⁾ waar reigst herfraa ...	12
1 quinnde hafuer heglett hør, som konng. maietts. hidsenn- de ^{2a)} , aldt vgenn	18
12 bønnderquinder hafuer hiulpett hinnde dermedt ald vgenn	72
2 karle i smiddenn 3 dage	18
2 karle hos fischerenn aldt vgenn	12
2 fanner waar anholdenn, for dj ingenn pas eller bescheedt hafde, huorfraa dj waare kommen, aldt vgenn	40
Summa offuerforsch:ne moltider er	276

Wgenn denn 24. januarij anngick [24/1–30/1].

Arbeidere.

36 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	36
8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16
Mannsdagh [25/1].	
2 rennsett kornn af ofnen	2

2) 17., 18. og 19. januar 1619 bespistes kongens edelknaber, nogle af kokkene og deres medfølgere på Ringsted kloster (jvf. lensregnskabet ad bilag 125; bilaget mangler).

2a) Jvf. kgl. missive af 16. april 1618 (Kanc. Brevb.).

3 hafuer huggenn weed til adschillige gestekammers	3
Taarssdagh [28/1].	
2 hafuer agett sildt och fisch fraa Kiøge	2
4 hafuer baarenn øll i kielderenn	8
Fredagh [29/1].	
9 hafuer agenn weedt till schrifuerstuenn, borgestuen och deyestuenn	9
2 ferdigett nogett paa suine stienn	2
Løffuerdagh [30/1].	
4 kastedt kornn paa lofftene	8
2 giorde staldene reene	2
2 drog wanndt af brønden och slog i støbkarrett, thj pompenn waar sønder	2
2 karle i smidenn aldt vgen	36
2 karle hos fischerenn ald vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	138

Wgenn dennd 31. januarij angicke [31/1–6/2].

Arbidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [1/2].	
9 hafuer agett weed till schrifuer stuenn, deyestuenn och borgestuenn	9
Thissdagh [2/2].	
2 rennsett kornn af ofnen	2
Onnssdagh [3/2].	
4 hafuer baarenn øll i kielderenn	8
2 hug weedt till schrifuerstuenn	2
Taarssdagh [4/2].	
4 kastedt korn paa lofftene	8
2 aag sanndt i kielderen	2
Fredagh [5/2].	
2 hafuer huggenn weedt och baaredt paa leennsmandenns stue	2
Løffuerdagh [6/2].	
6 hafuer giort reenntt i gaardenn	6
2 karle i smidenn i 5 dage denne wgge	30

2 karle hos fischerenn i 4 dage	8
Summa offuerforsch:ne moltider er	132

Wgenn dennd 7. februarij angick [7/2–13/2].

Arbeidere.

38 hafuer aget weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16
10 hafuer aget weedt till schrifuer stuenn, borgestuenn och till deyestuen	10

Mandagh [8/2].

8 hafuer rennset rug i laden	8
2 hafuer opletet hugget steeg till closters gierder	2

Thissdagh [9/2].

2 hafuer aget rug af ladenn, och 2 karle paa lofftet wundet det op	4
1 hug staufre	2

Onnssdagh [10/2].

2 rensett korn af ofnen	2
3 hug weedt till schrifuerstuenn och adtschillige kammers ...	3

Taarsdagh [11/2].

4 bar øll i kielderenn	8
2 komb fraa Slaugelße medt homble	2

Fredagh [12/2].

4 kastet kornn paa lofftet	4
2 aag sanndt i kielderen	2

Løffuerdagh [13/2].

2 giorde staldene reene	2
2 ferdiget baasenne i fæhusett	4
2 karle i smiden 4 dage	24
2 karle hos fischerenn ald wgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	143

Wgenn dennd 14. februarij angick [14/2–20/2].

Arbeidere.

38 hafuer aget weedt till brøgers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16

7 hafuer aget weedt till schrifuerstuenn, borgestuen oc deiestuenn	7
Mandagh [15/2].	
2 hafuer agenn sildt och fisch hiemb fraa Kiøge	2
1 aag jernn fraa Kiøge	1
12 hafuer borenn malt op aff kølnenn paa lofftetd	12
Thissdagh [16/2].	
2 rennsett korn af ofnenn	4
2 drog wanndt op aff brøndenn och i støbkarrett, for pompenn warr i sønder	2
Onssdagh [17/2].	
4 bar øll i kielderenn	4
4 hug weedt till schrifuerstuenn och fremmede kammers ...	4
Taarssdagh [18/2].	
2 kastet kornn paa lofftetd	4
2 hafuer forferdiget suinestienn	6
Løffuerdagh [20/2].	
2 karle i smidenn aldt vgen	36
2 karle hos fischerenn aldt wgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	148

Wgenn dennd 21. februarij anngick [21/2–27/2].

Arbeidere.

39 hafuer aget weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [22/2].	
1 aag sanndt i kielderen	1
Thissdagh [23/2].	
2 rennsett kornn af ofnen	4
2 hafuer baarenn øll i kielderenn	4
Onssdagh [24/2].	
4 hafuer kastett kornn paa lofftente	8
Taarssdagh [25/2].	
6 hafuer aget weedt till schrifuerstuenn, borgestuenn och till deyestuenn	6
2 hug weedt till leennsmandenns stue och schrifuerstuenn ...	2

	Fredagh [26/2].	
7	hafuer huesset staufre	7
	Løffuerdagh [27/2].	
5	giorde gaardenn och staldenne reenne	5
2	karle i smidenn aldt wgenn	36
2	karle hos fischerenn aldt wgenn	12
	Summa offuerforsch:ne moltider er	140

Wgenn dend 28. februarij angick [28/2–6/3].

Arbeidere.

38	hafuer agenn weed till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8	hafuer aget kornn till och fraa mølle	16
	Thissdagh [2/3].	
2	rennsett korn af ofnen	4
12	hafuer huesset stafre och luckett gierder	12
	Onnssdagh [3/3].	
4	hafuer kastett kornn paa lofftenne	8
	Taarssdagh [4/3].	
2	bar øll i kielderenn	4
	Fredagh [5/3].	
4	hafuer huggenn weedt och baaredt paa adschillige kammer	4
13	aag mæg wdt paa Hest marckenn	13
	Løffuerdagh [6/3].	
2	giorde staldene reenne	2
2	karle i smiden aldt vgenn	36
2	karle hos fischerenn ald wgenn	12
	Summa offuerforsch:ne moltider er	149

Wgenn dend 7. martij angick [7/3–13/3].

Arbeidere.

38	hafuer aget weedt till brøgers, bagers och till stegers ...	38
8	hafuer agen kornn till och fraa mølle	16
	Mandagh [8/3].	
7	hafuer agett weed till schriffuerstuenn och borgestuenn ...	7
	Thissdagh [9/3].	
2	rennsett kornn af ofnenn	4

Onnssdagh [10/3].	
2 hug wedt till leennßmandenns stue och schriffuerstuenn ...	2
4 kastedt kornn paa loffted	8
Taarssdagh [11/3].	
13 at age møgh och bryde paa wognenn	13
2 bar øll i kielderenn	4
Fredagh [12/3].	
12 haffuer lugt gierder omkrinng rugmarckenn	12
2 hafuer agett sildt och fisch fraa Kiøge	2
Løffuerdagh [13/3].	
6 hafuer giort gaardenn och staldene reenne	6
2 aag sannd till kielderenn	2
2 karle i smidienn aldt wgenn	36
2 karle hos fischerenn alt wgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	162

Wgenn denn 14. martij angick [14/3–20/3].

Arbeidere.

39 hafuer agenn weedt til brøgers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agen kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [15/3].	
16 karle hos tømmermendene hafuer nederbrutt murenn paa kongenns staldt, som jgenn schall opbøgges	16
7 haffuer sett et gierde wdenn omkrinng kongens staldt till lyckelße for closterett	7
Thissdagh [16/3].	
12 karle hos tømmermendenne att bryde nedt paa kongenns staldt	12
10 hafuer sat et gierde wdenn omkrinng stalden	10
2 rennsett kornn aff offnenn	4
Onnssdagh [17/3].	
10 karle hos tømmermenden	10
6 giorde gierdett ferdig omkrinng staldenn	6
4 kastett kornn	8
Taarssdagh [18/3].	
10 karle hos tømmermenden	10
2 bar øll i kielderen	4

Fredagh [19/3].

10 karle hos tømmermanden	10
6 aag weedt till schriffuerstuenn, borgestuenn och deystuenn	6

Løffuerdagh [20/3].

4 giort reennt i gaarden och staldenne	4
10 karle hos tømmermanden	10
2 karle i smidenn i 3 dage	18
2 karle hos fischerenn 5 dage	10
Summa offuerforsch:ne moltider er ³⁾	199

Wgenn denn 21. martij angick [21/3–27/3].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [22/3].

10 karle hos tømmermanden	10
2 hos hommelandenn	2
3 karle hug weedt och bar paa adschillige kammers	3

Thissdagh [23/3].

10 karle hos tømmermanden att nederbryde kongenns staldt	10
2 rennset kornn af ofnen	4
4 huesset homblestenger	4

Onnssdagh [24/3].

8 karle hos tømmermendene	8
2 kastett kornn paa lofftenne	4

Fredagh [26/3].

10 karle haffuer weritt hos tømmermendene	10
8 luckte gierder omkring løckenn	8
2 hafuer borett øll i kielderenn	4
2 hos vrte gaardsmanden	2

Løffuerdagh [27/3].

8 hafuer werett hos tømmermanden	8
4 giorde gaardenn och staldenne reennt	4
2 karll i smidenn aldt vgenn	36

3) 199 er fejlagtigt for 200.

2 karle hos fischerenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	184

Wgenn denndt 28. martij angick [28/3–3/4].

Arbeidere.

35 hafuer aget weedt til brøggers, bagers och till stegers ...	35
8 hafuer aget kornn till och fraa mølle	16

Onnssdagh [31/3].

8 karle hos tømmermanden	8
3 hos homblemandenn	3
4 hos vrtegaardsmanden	4
2 at rense korn af ofnen	4
5 hafuer aget weedt till schrifuerstuenn, borgestuen och deye- stuenn	5

Taarssdagh [1/4].

3 hos homblemandenn	3
2 hos vrtegaardsmanden	2
2 hafuer baaredt øll i kielderenn	4

Fredagh [2/4].

3 hafuer huggenn weedt och baaredt paa adschillige kammere	3
4 hafuer kast kornn	8

Løffuerdagh [3/4].

4 giorde gaardenn och staldenne reenne	4
1 aag sanndt till kielderen	1
2 karle i smiddenn 4 dage i denne wgge	24
2 karle hos fischerenn 4 dage	8
Summa offuerforsch:ne moltider er	132

Wgenn dennd 4. aprilis angick [4/4–10/4].

Arbeidere.

37 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8 aag kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [5/4].

2 karle hos murmesterenn bar hanom kalck och steen til ...	2
4 hos homblemanden	4
6 hos wrtegaardsmanden	6

Thissdagh [6/4].

34 haffuer pløyett till biugh	34
2 hos murmesteren	2
4 hos homblemanden	4
2 hos vrtegaardsmanden	2
2 rennsett kornn af ofnenn	4

Onnssdagh [7/4].

2 hos murmesteren	2
2 hos homblemandenn	2
3 hos vrtegaardsmandenn	3
2 haf uer huggenn weedt och baarenn paa kammerße	4

Taarssdagh [8/4].

4 hafuer rennsett kornn wdj ladenn	4
2 bar øll i kielderenn	4
3 hos vrtegaardsmandenn	3
3 hos homblemandenn	3

Fredagh [9/4].

13 haffuer luckett gierder i Hestemarckenn	13
4 hafuer kastett kornn paa lofftenne	8
2 hos murmesterenn i brøggersett	2

Løffuerdagh [10/4].

5 hafuer giortt gaardenn och staldenne reenne	5
2 hafuer agenn sildt och fisch hiemb fraa Kiøge	2
2 hos murmesterenn	2
2 karle i smidenn aldt wgenn	36
2 karle hos fischerenn ald wgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	216

Wgenn dennd 11. aprilis anngick [11/4–17/4].

Arbeidere.

38 haffuer aggenn ⁴⁾ weedt till brøggers, bagers och till stegers	38
8 hafuer agenn kornn till och fraa mølle	16

Mannsdagh [12/4].

6 aag weedt till schriferstuenn, borgestuenn och deystuenn	6
--	---

4) Aggenn, rettet fra huggenn.

2 hafuer werett hos murmesterenn och tilborrenn hannom kalck och steen	2
4 giorde reennt i Prattergaardenn	4
Thissdagh [13/4].	
4 hafuer werett hos homblemandenn och wrtegaardsmandenn	4
2 rennsett korn af ofnen	4
Onnssdagh [14/4].	
4 hos murmesterenn, som opmurett brøggerpanden	4
2 bar øll i kielderen	4
2 hos vrtegaardsmanden	2
Taarssdagh [15/4].	
2 hos murmesterenn	2
4 kastett kornn paa loffter	8
2 hos homblemandenn	2
3 hos vrtegaardsmanden	3
Fredagh [16/4].	
3 hos homblemanden	3
2 hug weedt till adschillige kammere	2
1 aag saandt i kielderenn	1
Løffuerdagh [17/4].	
5 giorde gaardenn och staldenne reenne	5
2 hos murmesterenn	2
2 hos vrtegaards manden	2
2 karle i smidenn i 4 dage	24
2 karle hos fischerenn ald wgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	150

Wgenn denn 18. aprilis angick [18/4–24/4].

Arbeidere.

38 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [19/4].

3 kastett kornn paa lofftenne	6
3 hos vrtegaardsmanden	3
3 hos murmesterenn	3

Thissdagh [20/4].

2 bar øll i kielderen	4
2 hug weedt till leensmandenns stue	2
1 fannge, som komb fraa Beennløse	1

Onnssdagh [21/4].

3 hos vrtegaardsmanden	3
3 hos murmesterenn	3
2 rennsett rug af ofnen	4
1 fannge i thornnitt	3

Taarssdagh [22/4].

3 hos vrtegaardsmanden	3
3 hos murmesterenn	3
1 fannge i tornnitt	3
4 giorde gestestaldene reenne	4

Fredagh [23/4].

3 aag kornn af laden	3
2 wanndt kornet op paa lofftedt	2
3 hos murmesteren	3
2 hug weedt till gest kammerne	2
1 fannge i thornnitt	3

Løffuerdagh [24/4].

3 giorde gaarden reen	3
2 aagh sanndt till kielderenn	2
2 karle i smidenn wdj 5 dage	30
2 karle hos fischerenn aldt vgen	12
1 fannge i tornnitt	3
Summa offuer forsk:ne moltider er	162
Summa summarum offuer forskreffne maaltider ehr ⁵⁾	4800

5) Tallene stemmer ved sammertælling af de anførte ugesummer. Med hensynsagen til den angivne fejl i sammertællingen af summen for ugen 14/3–20/3 bliver den rigtige totalsum 4801.

1619/20

MANDTALS REGISSTER PAA BØNDER OCH ARBEIDERE, SOM
HAFUER GIORDT ADTSCHILLIGT ARBEIDE FRAA PHILIP-
PI JACHOBI DAGH ANNO 1619 OCH THILL AARSSDAGEN
IGENN ANNO 1620.

*Philippj Jacobj.**Wge dend 2. maij anngick [2/5–8/5].*

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, baggers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [3/5].	
4 kastett kornn	8
Onssdagh [5/5].	
4 hafuer baared øll i kielderenn	8
Thaarssdagh [6/5].	
2 renssett kornn af ofnen	4
2 aag sanndt till ølkielderenn	2
Løffuerdagh [8/5].	
7 giorde gaardenn och giestestaldene rene	7
3 waar hos murmestern, som kalckede paa leenßmandens stue och tilhørige kammere ald vgen	18
1 reede och snode suinehaar, som blef forbrugt till enn eggie, i 4 dage	4
2 karle i smiden aldt vgen	36
2 karle hos fischeren aldt wgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr ¹⁾	158

Wgenn dend 9. maij anngick [9/5–15/5].

Arbeidere.

38 hafuer agenn weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer agenn korn til och fraa mølle	16

1) 158 er fejlagtigt for 154.

Mandagh [10/5].

6 hoes homblemanden 6

4 bar øll i kielderenn och kastett kornn paa lofftene 8

Thissdagh [11/5].

6 hos homblemanden 6

Taarssdagh [13/5].

2 renssett kornn af ofnen 4

Løffuerdagh [15/5].

4 giorde gaarden reenn 4

3 karle hos murmesteren hialp hannom at kalcke aldt vgen 18

2 karle i smiden ald vgen 36

2 karle hos fischeren vdi 4 dage 8

Summa offuer forsk:ne moltider er 144

Wgenn dend 16. maij anngick [16/5–22/5].

Arbeidere.

38 hafuer agett weed til brøggers, bagers och til stegers ... 38

8 aag kornn til och fraa mølle 16

Mandagh [17/5].

4 bar øll i kielderen 8

Onssdagh [19/5].

4 kastett kornn paa lofftenne 8

2 renssett korn af ofnen 4

Fredagh [21/5].

4 hos vrtegaardsmanden 4

2 aag sannd til kielderen 2

Løffuerdagh [22/5].

3 feyede gaardenn och giorde staldene reene 3

2 karle i smiden vdi 4 dage 24

2 hos fischerenn aldt vgen 12

Summa offuer forsk:ne moltider er 119

Wgen dennd 23. maij anngick [23/5–29/5].

Arbeidere.

35 hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ... 35

8 hafuer agett kornn till och fraa mølle 16

Mandagh [24/5].	
4 kastet korn paa lofftene	8
Thissdagh [25/5].	
4 bar øll i kielderenn	8
2 rennsett korn af ofnenn	4
10 karle waar hos tømmermendene at nedtage konng. maietts. dennd gamble staldt	10
4 giorde gaarden reen, effter di hafuer agett møgh ²⁾	4
6 grof leer och aag jnnd vdi deyegaardenn	6
Onssdagh [26/5].	
2 giorde staldene rene	2
Thaarssdagh [27/5].	
6 karle hos tømmermendene	6
Løffuerdagh [29/5].	
8 møgett faarestien och giorde dend reen	8
10 klippt faar	10
4 giorde reennt i gaarden	4
2 aag sannd til kielderen och deyestuenn	2
2 karle i smiden ald vgen	36
2 karle hos fischeren ald vgen	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	171

Wgenn dend 30. maij angick [30/5–5/6].

Arbeidere.

38 hafuer agett weed till brøggers, bagers och til stegers	38
8 hafuer agett korn til och fraa mølle	16
Mandagh [31/5].	
3 kastett kornn	6
4 hos vrtegaardsmanden	4
4 bar øll i kielderen	8
Thissdagh [1/6].	
6 karle hialp tømmermendene at bere thømmer till kongens staldt	6
2 giorde staldene reene	2

2) Avlingshøveriet medtages ikke i dette udspisningsregister; derfor savnes indførsel om de bønder, der kørte selve møget ud.

2 rennsett korn af ofnen	4
Thaarssdagh [3/6].	
4 grof leer	4
2 karle hos tømmermendene	4
Løffuerdagh [5/6].	
3 giorde gaarden reen	3
6 hos tømmermendene	6
4 hos vrtegaardsmanden	4
2 karle i smidenn aldt wgenn	36
2 karle hos fischerenn aldt wgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	153

Wgen dennd 6. junij angick [6/6–12/6].

Arbeidere.

39 hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [7/6].	
4 bar øll i kielderen	8
4 hos vrtegaardsmanden	4
Thissdagh [8/6].	
6 karle hos tømmermenden	6
2 renset korn af ofnenn	4
Onssdagh [9/6].	
4 hos vrtegaardsmanden	4
3 kastett korn paa lofften	6
3 giorde gaardenn reenn	3
10 kastet jord til side i kongenns den nye stald i 2 dage ...	20
Løffuerdagh [12/6].	
3 giorde staldene reene	3
6 karle hos tømmermendene	6
2 aag sand till kielderenn	2
2 karle i smidenn ald vgenn	36
2 karle hos fischerenn ald vgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	169

Wgenn dend 13. junij angick [13/6–19/6].

Arbeidere.

37 hafuer aget weed till brøggers, bagers och til stegers ...	37
---	----

8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [14/6].	
4 bar øll i kielderenn	8
6 hos vrtegaards mandenn, som lugett i haufuen	6
2 renssett kornn af ofnen	4
8 karle hos tømmermenedene, som schilde thømmer adt	8
Thissdagh [15/6].	
8 karle hos tømmermendene, som adschilde tømmer	8
3 kastet korn paa lofften	6
Onssdagh [16/6].	
6 slog gres i homblehaufuenn	6
3 satte planter och wandet dennom	3
6 kastet kampesteen til side i kongens den nye staltdt	6
Taarssdagh [17/6].	
3 gjorde stalden reen	3
1 aag sand til deystuen	1
Fredagh [18/6].	
6 karle hos tømmermendene i for:ne arbeidt	6
Løffuerdagh [19/6].	
4 gjorde gaarden reen	4
3 wandett planter och lugett i vrtehauffuen	3
2 karle i smidenn ald vgen	36
2 hos fischerenn ald vgen	12
Summa offuer forsk:ne moltider ehr	173

Wgenn dend 20. junij angick [20/6–26/6].

Arbeidere.

36 hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ...	36
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [21/6].	
3 hos vrtegaardsmanden	3
3 kastett rug	6
Thissdagh [22/6].	
4 bar øll i kielderenn	8
2 renssett korn af ofnen	4
8 karle hos tømmermendene adschilde tømmer	8

Fredagh [25/6].

30 karle hos tømmermendene, som reigste kongens dend nye staldt op wdi 3 dage	90
1 aag sand til kielderen	1

Løffuerdagh [26/6].

4 hos vrtegaardsmanden	4
5 giorde gaardenne och staldene reene	5
2 karle i smiden ald vgen	36
2 karle hos fischeren aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	229

Wgen dend 27. junij anngick [27/6–3/7].

Arbeidere.

38 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [28/6].

8 karle hos tømmermendene wed kongens stald	8
3 hos vrtegaardsmanden	3
3 giorde reennt i saltkielderenn	3

Thissdagh [29/6].

3 hos vrtegaardsmanden	3
2 renssett korn af ofnen	4

Onssdagh [30/6].

2 bar øll i kielderen	4
------------------------------	---

Thaarssdagh [1/7].

6 bar steenn till muermesteren	6
2 aag sand til kielderen	2

Fredagh [2/7].

4 hos tømmermendene	4
4 hos vrtegaardsmanden	4
3 kastett kornn	6

Løffuerdagh [3/7].

4 hos tømmermendene	4
4 giorde gaarden och staldene reenne	4
2 karle i smiden ald wgen	36
2 karle hos fischeren ald wgen	12

Summa offuerforsch:ne moltider er	157
--	-----

Wgenn dend 4. julij anngick [4/7–10/7].

Arbeidere.

38 hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [5/7].	
6 hos vrtegaardsmanden	6
Thissdagh [6/7].	
6 karle hos tømmermendene	6
2 bar øll i kielderenn	4
Onssdagh [7/7].	
6 hos tømmermendene	6
3 hialp murmesteren med kampsteenn at legge til grund wnder konng. maietts. stald	3
2 rensett korn af ofnen	4
Taarssdagh [8/7].	
5 luget i vrtehauffuenn	5
4 giorde gaardenn reenn	4
Løffuerdagh [10/7].	
4 kastett kornn	8
4 giorde gaardenn och staldene reenne	4
2 karle i smiden aldt vgenn	36
2 karle hoes fischerenn aldt vgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider ehr ³⁾	162

Wgen dend 11. julij anngick [11/7–17/7].

Arbeidere.

37 hafuer agett weed till brøggers, bagers och til stegers ...	37
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [12/7].	
4 hos vrtegaardsmanden	4
17 bar tagsteenn fraa deyestuegaardenn, som blef lagt paa kongens stald	17
Thissdagh [13/7].	
12 bar tagsteenn till kongens staldt	12
2 rennset korn af ofnen	4

3) 162 er fejlagtigt for 152.

Onssdagh [14/7].

4	giorde kornlofftene reene	4
3	giorde gaarden reen	3
2	bar øll i kielderenn	4

Thaarssdagh [15/7].

18	bar tagsteenn til kongens staldt	18
----	---	----

Fredagh [16/7].

12	bar tagsteenn til kongenns staldt	12
----	--	----

Løffuerdagh [17/7].

12	bar steen til kongenns staldt	12
6	lugett i vrtehauffuen	6
4	giorde gaardenn och staldene reenne	4
2	karle i smidenn ald wgenn	36
2	hoes fischerenn ald vgen	12
	Summa offuerforsch:ne moltider ehr	201

Wgen dend 18. julij angick [18/7–24/7].

Arbeidere.

37	hafuer agett weed till brøggers, bagers och til stegers ...	37
8	hafuer aget kornn til och fraa mølle	16

Mandag [19/7].

2	aag sannd til kielder	2
2	rensett korn af ofnen	4

Thissdagh [20/7].

12	kastet jord af kongens staldt wdi 2 dage	24
6	som rødett op och giorde reenntt vden for kongens staldt	6
2	bar øll i kielderen	4

Onssdagh [21/7].

6	karle hos tømmermenden	6
---	-------------------------------	---

Thaarssdagh [22/7].

4	giorde gaarden reen	4
---	----------------------------	---

Løffuerdagh [24/7].

2	giorde staldene reene	2
2	karle i smiden ald vgen	36
2	hos fischeren aldt vgen	12

	Summa offuerforsch:ne moltider ehr	153
--	---	-----

Wgen dend 25. julij angick [25/7–31/7].

Arbeidere.

8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
39 hafuer agett weed till brøggers, bagers och til stegers ...	39
Mandagh [26/7].	
4 som oprødet och gjorde reennt i kongenns stald	4
Thissdagh [27/7].	
4 bar øll i kielderen	8
6 aag sand till murmesterenn	6
Onssdagh [28/7].	
3 aagh sand til murmesteren	3
2 rennsett korn af ofnenn	4
Taarszdagh [29/7].	
6 lagde tømmer till rette wed staldenn	6
Fredagh [30/7].	
8 lagde kampsteenn till side wed staldenn	8
Løffuerdagh [31/7].	
4 gjorde gaardenn reenn	4
2 karle i smiden ald vgen	36
2 karle hos fischerenn aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	146

Wgenn dend 1. augusstj angick [1/8–7/8].

Arbeidere.

38 hafuer agett weed til brøggers, bagers och til stegers	38
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [2/8].	
5 hos thømmermendene, som hug støtter, som blef satt till kornladenn, som stod paa faldt	5
Thissdagh [3/8].	
10 schødt jord till side i kongenns staldt	10
Onssdagh [4/8].	
2 aag sand til kielderen	2
3 hos leer klickerenn wed ladenn	3
4 bar øll i kielderenn	8

Taarssdagh [5/8].

9 som schrued och vnderdref ladenn wdt til haufen, som wille vdfalde 9

Fredag [6/8].

3 hoes leerklickerenn 3

2 rennsset korn af ofnen 4

Løffuerdagh [7/8].

4 gjorde gaardenn och staldene reene 4

2 karle i smiden aldt vgen 36

2 karle hos fischerenn aldt vgen 14

Summa offuerforsch:ne moltider er 4) 150

Wgenn dend 8. augusstj angick [8/8–14/8].

Arbeidere.

38 hafuer agett weed til brøggers, bagers och til stegers 38

8 hafuer agett kornn til och fraa mølle 16

Mandagh [9/8].

8 hos tømmermendene dref støtter vnder laden 8

2 aagh sannd til kielder 2

Thissdagh [10/8].

4 hos tømmermendene i for:ne arbeid 4

Onssdagh [11/8].

4 hos tømmermendene i for:ne arbeid 4

2 rensett korn af ofnen 4

Fredagh [13/8].

6 hos tømmermendene vdi for:ne arbeitd 6

Løffuerdagh [14/8].

4 bar øll i kielderenn 8

4 gjorde gaardenn och staldene reene 4

4 aag mursand til stalden 4

2 karle i smiden ald vgen 36

2 hos fischeren aldt vgen 12

Summa offuerforsch:ne moltider ehr 146

4) 150 er fejlagtigt for 152.

Wgenn dend 15. augusstij angick [15/8–21/8].

Arbeidere.

37 hafuer agett weed til brøggers, bagers och til stegers	37
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandag [16/8].	
3 hos tømmermendene	3
Thissdagh [17/8].	
8 hos murmesterenn och tømmermendene	8
2 aag sanndt till kielderen	2
2 rensett korn af ofnen	4
Onssdagh [18/8].	
10 hos murmesteren, som gjorde rødeligt for hannom paa stald loffted	10
Taarssdagh [19/8].	
5 hoes tømmermendene	5
Fredagh [20/8].	
4 bar øll i kielderen	8
Løffuerdagh [21/8].	
3 gjorde gaarden och staldene reenne	3
2 i smidenn aldt vgen	36
2 karle hos fischeren aldt vgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	144

Wgenn dend 12. augusstij angick [22/8–28/8].

Arbeidere.

39 hafuer agett weed til brøggers, bagers och til stegers	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandag [23/8].	
6 hos tømmermendene	6
4 hos murmesteren	4
Thissdag [24/8].	
2 aag sand til kielderen	2
Onssdagh [25/8].	
4 bar øll i kielderenn	8
2 rensett korn af ofnen	4
Taarssdagh [26/8].	
2 aag sannd till deyestuenn	2

Løffuerdag [28/8].

4	giorde gaardenn och staldene reene	4
6	vdtrilled jordt aff kongens staldt	6
8	giorde kornlofftene reenne effter murmesteren, som hafde flied tagett	8
2	karle i smidenn ald vgen	36
2	hos fischerenn aldt vgen	12
	Summa offuerforsch:ne moltider er	147

Wgenn dend 29. augusstj angick [29/8—4/9].

Arbeidere.

39	hafuer agett weed til brøggers, bagers och til stegers	39
8	hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [30/8].

2	aag sannd til kielderen	2
4	bar øll i kielderenn	8
6	hos tømmermendene	6

Thissdagh [31/8].

2	rensett korn af ofnen	4
6	giorde rødeligt i saldt kielderenn	6
8	hos murmesteren giorde lofft reene effter hannom	8

Onssdagh [1/9].

4	bar det gamble eegetømmer till side och lagde det til sam- men	4
5	lagde till rette vdi kornladenn	5

Fredagh [3/9].

4	giorde kornlofften reene	4
---	---------------------------------	---

Løffuerdag [4/9].

4	feyed gaarden och giorde staldene reenne	4
2	i smiden aldt vgen	36
2	hos fischeren ald vgen	12
	Summa offuerforsch:ne moltider er	154

Wgenn dend 5. septemb. angick [5/9—11/9].

Arbeidere.

37	hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8	hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [6/9].

16	arbeidett och vdførde jordt af kongens stald	16
13	quinder heglett hør och hamp, som till kong. maietts. be- hoff schall forspindes i 4 dage	104
4	hos broleggeren vdi kongenns staldt	4

Thissdagh [7/9].

10	som vdførde jord aff kongenns staldt	10
2	aag sannd til kieldere	2
4	hos tømmermendene	4

Onssdagh [8/9].

12	hos broleggeren vdførde jord af kongens stald	12
2	rensett korn af ofnen	4

Thaarssdagh [9/9].

12	hos broleggerenn	12
6	hos tømmermendene reigste dett hønsehuus op med deye- gaardenn	6
4	bar øll i kielderen	8

Fredagh [10/9].

16	førde jordt wdt aff kongens staldt	16
----	---	----

Løffuerdagh [11/9].

6	hos murmesteren	6
4	giorde kornlofftene reenne	8
4	giorde gaarden och staldene reenne	4
2	karle i smiden ald wgen	36
2	hos fischeren aldt vgen	12
	Summa offuerforsch:ne moltider er	317

Wgenn dend 12. septemb. angick [12/9–18/9].

Arbeidere.

39	hafuer agett weed til brøggers, bagers och till stegers	39
8	hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [13/9].

2	aag sanndt till kielderen	2
---	----------------------------------	---

Thissdagh [14/9].

6	grof leer till det nye hønnehuus i deyegaardenn	6
2	aag leer der till	2

	Onssdagh [15/9].	
6	grof leer	6
2	aagh leer	2
	Taarssdagh [16/9].	
2	aag wandt till leerklickerenn i 2 dage	4
16	kastett kampesteen till side och vdførde jord af kongens stald wdi 2 dage	32
2	rensett korn af ofnen	4
	Fredagh [17/9].	
4	bar øll i kielderenn	8
	Løffuerdagh [18/9].	
4	giorde gaarden och staldene reenne	4
8	hos broleggeren ald vgen	48
2	karle i smiden ald vgen	36
2	hos fischerenn ald vgen	12
	Summa offuer forsk:ne moltider er	221

Wgen dend 19. septemb. angick [19/9–25/9].

	Arbeidere.	
37	hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8	hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
	Mandagh [20/9].	
10	hos broleggerenn	10
	Thissdag [21/9].	
6	hos broleggerenn vdi 3 dage	18
	Onssdagh [22/9].	
2	rennset korn af ofnen	4
6	aag leer	6
	Thaarssdag [23/9].	
4	hos leerklickerenn	4
4	bar øll i kielderen	8
	Fredagh [24/9].	
8	kastet jord wdt aff kongens stald fra broleggeren	8
1	fange i tornnit	2
	Løffuerdagh [25/9].	
4	giorde gaarden och staldene reene	4
2	aagh sand til kielderen	2

1 leerklicker i 3 dage, som lagde en nye ofuens arne i brøgersett	9
2 karle i smiden ald vgen	36
2 hos fischeren aldt vgen	12
2 fanger blef angreben formedelst ketterij, de med huer andre hafde beganget	2
Summa offuerforsch:ne moltider er	178

Wgen dend 26. septemb. angick [26/9–2/10].

Arbeidere.

38 hafuer agett weed till brøggers, bagers och til steegers ...	38
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Thissdagh [28/9].	
2 aag wand till gies, som staar paa stienn	2
Onssdagh [29/9].	
15 aagh sannd till broleggerenn wdi 2 dage	30
4 hos leerklickeren	4
4 bar øll i kielderenn	8
Taarssdagh [30/9].	
2 aag wanndt till gies	2
4 hos leerklickerenn	4
2 rennsett korn af ofnen	4
Fredagh [1/10].	
6 aag sanndt til broleggeren	6
3 hos leerklickerenn	3
24 bønder slagtet lamb	24
Løffuerdagh [2/10].	
8 hos broleggeren ald vgen	48
6 aag sanndt till broleggerenn	6
3 hos leerklickerenn	3
2 aagh wanndt til gies	2
4 saltett lamb	8
2 aag sand til kielder	2
4 giorde gaardenn och staldene reenne	4
2 i smiden aldt vgen	36
2 hos fischeren aldt vgen	12

2 hafuer aldt vgen	28
Summa offuerforsch:ne moltider er	290

Wgen dend 3. octobris angick [3/10–9/10].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [4/10].	
8 vdførde jord af kongenns staldt	8
Thissdagh [5/10].	
1 aag wandt till gies	1
2 aag sandt til kielderen	2
Onssdagh [6/10].	
4 giorde gaardenn och staldene reen	4
1 aag wannd till gies	1
Fredagh [8/10].	
15 quinder klippet faar	15
Løffuerdagh [9/10].	
4 bar øll i kielderenn	8
2 hos broleggerenn aldt wgen	12
15 klippet faar	15
4 giorde gaarden och staldene reene	4
2 aag wannd till gies	2
8 aag muersandt	8
2 karle i smiden aldt wgen	36
2 hos fischerenn aldt wgen	12
2 fannger i 4 dage	16
1 mestermand selff 2 wdi 2 dage	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	211

Wgenn dend 10. octob. angick [10/10–16/10].

Arbeidere.

36 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers	36
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [11/10].	
2 aag sandt til kielderen	2

3 hoes broleggerenn	3
2 aag wand till gies	2
Thissdagh [12/10].	
2 hos tømmermendene	2
2 hug weed til schrifuerstuen	2
4 hug weed till leennßmandens stue och giestekammerne ...	4
Onssdagh [13/10].	
2 aag wannd till gies	2
3 hos broleggeren	3
Thaarssdagh [14/10].	
4 aag muursanndt	4
4 giorde gaarden och staldene reenne	4
Fredagh [15/10].	
2 hos tømmermendene	2
2 hug weed till leennßmandens stue	2
Løffuerdagh [16/10].	
1 hos tømmermanden	1
2 aag wand till gies	2
4 kastett kornn	4
4 aag wanndt paa støb	4
2 i smiden aldt vgen	36
2 hos fischeren aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	143

Wgen dend 17. octob. angick [17/10–23/10].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [18/10].	
22 slaggett gies och plockett dennom	22
3 hos broleggeren	3
2 aag sandt til broleggeren	2
2 aag wand til gies	2
Thissdagh [19/10].	
12 saltett gies	12
4 bar øll i kielderen	8
3 hos broleggerenn	3

Onssdagh [20/10].	
3 hos broleggerenn	3
4 aag muersannndt	4
Thaarszdagh [21/10].	
2 aag wandt till gies	2
Fredagh [22/10].	
15 hafuer slagtet lamb	15
Løffuurdagh [23/10].	
6 hos pottemageren, som opsatte kachelofnen af nye paa leenßmandens stue	6
6 saltett lamb	6
4 hug weed till leenßmandens stue och schrifuerstuen	4
2 aag wannnd till gies	2
4 feyed gaardenn och giorde staldenne reene	4
2 i smiden ald vgennd	36
2 hos fischeren aldt vgennd	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	201

Wgen dend 24. octobris angick [24/10–30/10].

Arbeidere.

37 hafuer agett weed til brøggers, bagers och till stegers	37
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
6 aagh wed i deystuegaarden	6
Mandagh [25/10].	
6 hos tømmermendene	6
2 aag wannnd til gies	2
Thissdagh [26/10].	
4 bar øll i kielderen	8
6 aag weedt til borgestuen och schrifuerstuennd	6
Onssdagh [27/10].	
2 aag wandt til gies	2
4 aag wand til støb	4
8 hafuer rensett rug af laden	8
3 aag samme rug og vannndt dend paa lofftet	3
Thaarssdagh [28/10].	
4 hugger giorde kloffuer till stald øxenn	12

4 som forferdigett fæhusene, huis derpaa fornødenn giordes wdi 3 dage	36
Løffuerdagh [30/10].	
4 giorde gaardenn och staldene reene	4
2 aag wand till gies	2
8 bønder opletted wogenntømmer	8
2 i smiden ald vgen	36
2 hos fischeren ald vgen	12
Summa offuer forsk:ne moltider er	208

Wgenn dend 31. octob. angick [31/10–6/11].

Arbeidere.

37 hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [1/11].	
4 aag wanndt till støb	4
5 giorde gaardenn och staldene reenne	5
Thissdagh [2/11].	
2 aag sand til kielderen	2
Onssdagh [3/11].	
2 aag wannd til gies	2
4 giorde øxenstalden ferdig	4
6 hafuer agett weed til deyestuenn och borgestuenn	6
Thaarssdagh [4/11].	
6 hug weed til kongens kammer ⁵⁾	6
4 bar weed paa samme kammer	4
Fredagh [5/11].	
10 slagtet øxenn	10
Løffuerdagh [6/11].	
12 slagtet øxenn och giorde kallundt reen	12
8 saltet oxekiød	8
6 giorde gaarden och staldene reene	6
2 hug wed til leenßm. stue	2
2 hug wed til schrifuerst.	2

5) 5. november rejste kongen gennem Ringsted til Roskilde (jvf. lensregnskabet ad bilag 115; bilaget mangler).

2 i smiden aldt vgen	36
2 hos fischeren ald vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	174

Wgenn dend 7. nouembris angick [7/11–13/11].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers	39
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [8/11].	

4 bar øll i kielderen	8
2 aag sand til kielderen	2
17 hafuer slaggett och plochett gies wdi 2 dage	34
6 rennsett rug af ladenn	6
2 aag samme rug och vant dennd paa lofftetd	2
Onssdagh [10/11].	

6 saltett gies	6
24 slaggett øxen	24

Thaarssdag [11/11].

6 aag weed til deyestuen	6
16 gjorde oxer kallund och smaa maddenn reen	16
Fredagh [12/11].	

10 saltett oxekiød	10
6 scholled suin	6

Løffuerdagh [13/11].

6 saltett flesch	6
8 gjorde gaardenn och staldene reen	8
4 hug weedt till leennßmandens stue	4
2 gjorde suin huset reen	2
5 gjorde reennt vnder slagterhusett	5
2 karle i smiden aldt vgen	36
2 hos fischeren aldt vgen	12
5 aag weed til borgestuenn och schriffuerstuen	5
Summa offuerforsch:ne moltider er	253

Wgenn dend 14. nouemb. angick [14/11–20/11].

Arbeidere.

36 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers	36
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16

Thissdagh [16/11].	
6 giorde gaasestienn reen	6
4 bar øll i kielderen	8
4 hug weedt till leennßmandens stue	4
Thaarssdagh [18/11].	
2 renset korn af ofnen	4
3 hug weed til gieste kammerne	3
Løffuerdagh [20/11].	
4 giorde gaardenn och staldene reene	4
2 i smiden aldt wgenn	36
2 karle hos fischerenn aldt wgenn	12
9 aag weedt til schrifuerstuen, borgestuenn och deyestuen ...	9
8 hafuer rensett rug aff ladenn	8
3 aag samme rug och vandt denndt paa loffted	3
Summa offuerforsch:ne moltider er	149

Wgen dend 21. nouemb. angick [21/11–27/11].

Arbeidere.

38 hafuer agett weedt til brøggers, bagers och til stegers ...	38
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [22/11].	
4 kastett kornn	8
Thissdagh [23/11].	
5 giorde gaarden reen	5
4 bar øll i kielderen	8
Onssdagh [24/11].	
4 hug wedt til leenßmandens stue... ..	4
Thaarssdagh [25/11].	
3 giorde staldene reene	3
Fredagh [26/11].	
4 maalde korn, som closters kiøbmand Jens Jensen i Kiøge bekomb vdi 2 dage	8
Løffuerdag [27/11].	
2 giorde gaarden reen	2
2 karle i smidenn aldt wgenn	36
2 karle hoes fischerenn aldt wgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	140

Wgenn dend 28. nouemb. angick [28/11–4/12].

Arbeidere.

36 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	36
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandag [29/11].	
4 kastett kornn	4
2 hug wed till leenßmandenns stue	2
Thissdagh [30/11].	
4 giorde gaarden reen	4
3 hug weed til giestekammerne	3
Onssdagh [1/12].	
2 hug weed til schriffuerstuenn	2
4 bar øll i kielderen	8
2 aag sandt til kielderen	2
Thaarssdagh [2/12].	
2 rensett rug af ofnen	4
Løffuerdagh [4/12].	
4 giorde gaardenn och staldene reenne	4
2 karle i smidenn aldt wgenn	36
2 hos fischerenn aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	133

Wgenn dend 5. decemb. angick [5/12–11/12].

Arbeidere.

37 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [6/12].	
4 bar øll i kielderen	8
4 kastett kornn	4
Onssdagh [8/12].	
4 giorde kongens stald reen	4
Thaarssdagh [9/12].	
4 giorde reentt i faarestien	4
2 rensett kornn af ofnen	4
Løffuerdagh [11/12].	
4 feyed gaardenn och giorde giestestaldene reene	4
2 karle i smiden ald vgen	36

2 hos fischeren ald vgen	14
Summa offuerforsch:ne moltider er ⁶⁾	129

Wgen dend 12. decemb. angick [12/12–18/12].

Arbeidere.

38 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Mandagh [13/12].

2 aag sanndt i kielderen	2
3 hug weedt til adschillige gestekammer	3

Onssdagh [15/12].

4 bar øll i kielderenn och kastett kornn paa lofftene	8
6 renssett biug af laden	6
2 aag samme biug och vandt den paa lofftetd	2

Thaarssdagh [16/12].

4 hug weedt till leennßmandens stue och schrifuerstuenn ...	4
2 renssett korn af ofnen	4

Fredagh [17/12].

8 hafuer agett weedt till borgestuenn och deyestuen	8
--	---

Løffuerdagh [18/12].

4 giorde kongens och giestestaldene reene	4
2 i smiden ald vgen	36
2 hos fischerenn ald vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	143

Wgenn dend 19. decemb. anngick [19/12–25/12].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16

Thissdagh [21/12].

4 bar øll i kielderen	8
10 hafuer agett weedt till deyestuenn, schrifuerstuen och borgestuen	10

Taarssdagh [23/12].

2 renssett korn af ofnen	4
2 hug weedt till schrifuerstuenn och fremmede kammere ...	2

6) 129 er fejlagtigt for 131.

2 kastett kornn paa lofftene	4
Fredagh [24/12].	
3 hug weedt til leensmandenns stue	3
6 giorde gestestalden och gaarden reen	6
2 karle i smiden vdi 5 dage	30
2 hos fischerenn vdi 4 dage	8
Summa offuerforsch:ne moltider er	130

Wgenn dend 26. decemb. angick [26/12-1/1].

Arbeidere.

38 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers 7)	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Thissdag [28/12].	
2 aag sannd til kielderen	2
2 rensset korn af ofnenn	4
Taarssdagh [30/12].	
4 giorde gaarden reen	4
8 hafuer agett weedt till schriffuerstuenn, borgestuen och deyestuen	8
4 kastett kornn paa lofftene	8
Fredagh [31/12].	
4 hafuer huggedt weedt till leenßmandens stue och gieste- kammerne	4
Løffuerdagh [1/1].	
4 bar øll i kielderenn	8
2 aagh sand til kielderen	2
2 hafuer giortt giestestaldene reene	2
2 karle i smidenn vdi 4 dage	24
2 hos fischeren vdi 3 dage	6
Summa offuerforsch:ne moltider ehr 8)	126

Wgen dennd 2. januarij angick [2/1-8/1].

Arbeidere.

37 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och til stegers ...	37
---	----

7) Tallene på personer og måltider stemmer her ikke overens; formentlig er 38 det rigtige tal.

8) 126 er fejlagtigt for 127.

8 hafuer agett korn till och fraa mølle	16
Mandagh [3/1].	
4 hug wedt til leenßmandens stue och kammere	4
Thissdagh [4/1].	
2 rennsett korn af ofnen	4
Thaarssdagh [6/1].	
2 hug weedt till schriffuerstuenn	2
2 aag sanndt til deyestuenn	2
Fredagh [7/1].	
4 kastett kornn	8
4 bar øll i kielderenn	8
Løffuerdagh [8/1].	
4 feyedt gaarden och giorde giestestaldene reene	4
2 karle i smiden aldt wgenn	36
2 karle hos fischeren ald wgenn	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	133

Wgenn dend 9. januarij angick [9/1–15/1].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och til stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [10/1].	
4 kastett kornn	8
2 aag sandt til kielderen	2
Onssdagh [12/1].	
4 hug wedt til leenßmandens stue och fremmede kammere ...	4
2 renset korn af ofnen	4
Thaarssdagh [13/1].	
5 hos murmesteren vdi 3 dage, som hialp hannom medt den nye brøgge pande at jnd mure	15
Løffuerdagh [15/1].	
4 bar øll i kielderenn	8
6 aag weedt till schrifuerstuen, borgestuen och deyestuen ...	6
4 feyed gaarden och giorde geste staldene reene	4
2 karle i smiden ald vgen	36
2 hos fischerenn ald vgen	12
8 rensett biug af laden	8

3 aag samme rug och vant den paa lofftetd	3
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	165

Wgen dend 16. januarij angick [16/1–22/1].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [17/1].	
4 kastett korn	8
4 hafuer huggen weedt och baaredt paa adschillige kammers	4
Thissdagh [18/1].	
2 rensset korn af ofnen	2
Thaarssdagh [20/1].	
2 hug weedt til schrifuerstuen	2
Fredagh [21/1].	
2 aag sanndt til kielderenn	2
4 giorde staldene reene	4
4 bar øll i kielderen	8
Løffuerdagh [22/1].	
4 giorde gaarden reen	4
2 karle i smiden ald wgen	36
2 hos fischeren aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	137

Wgenn dend 23. januarij angick [23/1–29/1].

Arbeidere.

37 hafuer agett weedt til brøggers, bagers och till stegers ...	37
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [24/1].	
4 kastett kornn	8
Thissdagh [25/1].	
4 hafuer huggen weedt till adschillige giestekammere	4
2 rensset kornn af ofnen	2
Taarsdagh [27/1].	
4 bar øll i kielderen	8
4 giorde giestestaldene reenne	4

Fredagh [28/1].

2 hug weedt til leenßmandens stue 2

6 hafuer agett weed till borgestuenn och deystuen 6

Løffuerdagh [29/1].

3 giorde gaarden reen 3

2 karle i smiden aldt wgenn 36

2 hos fischeren ald vgen 12

Summa offuerforsch:ne moltider er ⁹⁾ 144

Wgenn dend 30. januarij angick [30/1–5/2].

39 hafuer agett weedt til brøggers, bagers och til stegers ... 39

8 hafuer agett kornn till och fraa mølle 16

Mandagh [31/1].

2 hug weed til schrifuerstuen 2

4 kastett kornn 8

3 bønnder i tornnet 6

Onssdagh [2/2].

2 renssett korn af ofnen 2

2 aagh sand til kielderen 2

9 hafuer agett weedt till schrifuerstuenn, borgestuen och deystuenn 9

Thaarssdagh [3/2].

4 hug weed och bar op paa adschillige giestekammere 4

4 bar øll i kielderen 8

1 fannge i tornit 2

Fredagh [4/2].

2 hafuer huggenn weedt och baaredt paa adschillige giestekammere och leenßmandens stue 2

Løffuerdagh [5/2].

6 giorde reennt i giestestaldene och i gaarden 6

2 karle i smiden ald vgen 36

2 hos fischerenn aldt vgen 12

6 renssett biug af laden 6

2 aag samme biug och vant den paa lofftedt 2

Summa offuerforsch:ne moltider er 162

9) 144 er fejltagtig for 138.

Wgen dend 6. februarij angick [6/2–12/2].

38 hafuer agett weedt til brøggers, bagers och til stegers ...	38
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
10 hafuer agett weedt til schrifuerstuen, borgestuen och deyestuenn	10
Mandagh [7/2].	
2 kastett korn paa lofftet	4
2 rennsett korn af ofnen	2
Thissdagh [8/2].	
2 aag sandt til deyestuen	2
Onssdagh [9/2].	
4 bar øll i kielderen	8
2 hugger ferdiggett baasene wdi fæhusett	6
Taarssdagh [10/2].	
3 hug weed til schrifuerstuenn och adskillige kammers ...	3
Løffuerdagh [12/2].	
2 hafuer huggett weedt och baared paa leennßmandens stue	2
4 feyed gaardenn och giord gestestaldene reenne	4
2 karle i smidenn ald wgenn	36
2 hos fischerenn aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider er	143

Wgenn dend 13. februarij angick [13/2–19/2].

Arbeidere.

38 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 haffuer agett kornn til och fraa mølle	16
8 hafuer agett weedt till schrifuerstuenn, borgestuen och deyestuenn	8
Thissdagh [15/2].	
2 aag sand til kielderen	2
4 kastedt kornn paa lofftet och bar øll i kielderenn	8
Onssdagh [16/2].	
2 rennsett korn af ofnenn	4
4 hug weed till leennßmandens stue och adskillige fremme- de kammere	4
2 giorde gestestaldene reene	2

Thaarssdagh [17/2].	
2 hug weed til schrifuerstuen	2
Fredagh [18/2].	
4 karle hafuer werett hos hiulmanden och letted hiultømmer wdi 5 dage	20
Løffuerdagh [19/2].	
3 giorde gaarden reenn	3
2 karle i smiden ald vgen	36
2 hos fischeren ald vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	155

Wgenn dend 20. februarij angick [20/2–26/2].

Arbeidere.

37 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [21/2].	
3 hafuer huggedt weedt och baaredt paa adschillige gestekammere	3
2 rensett korn af ofnen	4
Thissdagh [22/2].	
4 kastett kornn	8
2 aag sand til kielderen	2
Onssdagh [23/2].	
7 haffuer agett weedt till schrifuerstuen, borgestuen och deyestuenn	7
Fredagh [25/2].	
4 bar øll i kielderenn	8
2 hug wedt til schrifuerstuen	2
Løffuerdagh [26/2].	
3 giorde staldene reene	3
2 karle i smidenn aldt wgenn	36
2 hos fischeren aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	138

Wgenn dend 27. februarij angick [27/2–4/3].

Arbeidere.

36 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	36
--	----

8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Thissdagh [29/2].	
2 hug wedt till schriffuerstuenn	2
2 rensset korn af ofnen	4
Onssdagh [1/3].	
2 kastett kornn	4
4 hug weed och baarre paa adschillige kammere	4
Thaarssdagh [2/3].	
4 bar øll i kielderenn	8
4 giorde giestestaldene reenne	4
Fredagh [3/3].	
2 hafuer huggen weedt och baaredt paa leenßmandens stue	2
Løffuerdagh [4/3].	
2 giort gaarden reen	2
2 karle i smidenn aldt wgenn	36
2 hos fischerenn aldt vgen	12
Summa offuer forsk:ne moltider ehr	130

Wgenn dend 5. martij angick [5/3–11/3].

Arbeidere.

39 hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [6/3].	
4 kastett kornn	8
6 hafuer agett weedt till schrifuerstuenn och borgestuenn ...	6
Thissdagh [7/3].	
4 hug weed till leenßmandens stue och fremmede kammere ...	4
2 rensset korn af ofnen	4
Thaarssdagh [9/3].	
6 giorde gaarden reen	6
Fredagh [10/3].	
2 hug weedt til schrifuerstuen	2
4 bar øll i kielderenn	8
Løffuerdagh [11/3].	
4 hafuer giort gestestaldene [reene]	4
2 karle i smiden aldt vgen	36

2 hos fischerenn ald vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	145

Wgenn dend 12. martij angick [12/3–18/3].

Arbeidere.

36 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	36
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [13/3].	
4 kastett kornn	8
Thaarssdagh [16/3].	
5 hug weedt till leennßmandens stue och schrifuerstuenn ...	5
2 renssett korn af ofnen	4
4 bar øll i kielderenn	8
6 aagh weed til borgestuen och deyestuenn	6
Fredagh [17/3].	
4 giorde gestestalden reen	4
Løffuerdagh [18/3].	
4 feyed gaarden	4
2 karle i smiden ald vgen	36
2 hos fischeren ald vgen	12
6 hafuer agett biug af laden	6
2 aagh samme rug till lofftetd och opwandt det	2
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	147

Wgenn dend 19. martij angick [19/3–25/3].

Arbeidere.

38 hafuer agett weedt till brøggers, bagers och till stegers ...	38
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Thissdagh [21/3].	
4 kastett kornn	8
Onssdagh [22/3].	
7 aag weedt till schrifuerstuen, borgestuen och deyestuen ...	7
4 bar øll i kielderen	8
Thaarssdagh [23/3].	
3 karle hug weedt och baaredt paa adschillige kammere ...	3
2 renssett korn af ofnen	4

Fredagh [24/3].

2 hug weed till lennßmandens stue 2

Løffuerdagh [25/3].

6 hos tømmermende at opreigse det nye schilleromb emellom kirkegaarden och deyestuegaarden 6

4 giorde gaardenn och giestestaldene reene 4

2 karle i smidenn aldt wgenn 36

2 hos fischeren ald vgen 12

Summa offuer forsch:ne moltider ehr 144

Wgenn dend 26. martij angick [26/3–1/4].

Arbeidere.

39 haffuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ... 39

8 hafuer agett kornn till och fraa mølle 16

Mandagh [27/3].

4 kastett kornn 8

Thissdagh [28/3].

4 bar øll i kielderen 8

2 aag sand til kielderen 2

6 grof leer och aag jnndt och

3 aagh sandt till for:ne schilleromb¹⁰⁾ 6

4 bar øll i kielderen 8

Onssdagh [29/3].

3 aag sandt till leenßmandenns kielder 3

Thaarssdagh [30/3].

2 rennßett korn af ofnenn 4

6 hafuer agett weed til borgestuenn, schrifuerstuen och deye-
stuenn 6

4 giorde kong.maiet. stald reenn 4

2 aag sandt til ølkielderenn 2

Fredagh [31/3].

3 hafuer huggett weedt och baared paa adschillige kammere 3

4 giorde gaarden reen 4

Løffuerdagh [1/4].

4 hug weedt och opbaared paa leenßmandens stue 4

10) Måske skal der her i foregående linie læses: 3 grov ler og åg ind, hvorved personantal og måltider stemmer overens.

2	waar hos murmesteren, som tilmuredt det schilleromb emellom deyestuegaarden och kirckegaarden aldt vgen	14
2	giorde gestestalden reen	2
2	i smiden ald vgen	36
2	hos fischeren ald vgen	12
	Summa offuer forsk:ne moltider ehr ¹¹⁾	173

Wgenn dend 2. aprilis angick [2/4–8/4].

Arbeidere.

37	hafuer agett weed till brøggers, bagers och till stegers ...	37
8	hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
	Mandagh [3/4].	
4	kastett kornn	8
6	rennsett biug af laden	6
2	aag samme rug till lofted och opwannt den	2
	Thissdagh [4/4].	
7	bønder hos steensetteren, som oplagde steengierder omb humblehauffuenn	7
	Onssdagh [5/4].	
2	rennsett korn af ofnen	4
4	bar øll i kielderen	8
3	hug weedt och baared paa fremmede kammers	3
	Fredagh [7/4].	
2	aag sannd till kielderen	2
	Løffuerdagh [8/4].	
6	giorde gaardenn och giestestaldene reene	6
4	hug weed til leenßmandens stue och schrifuerstuen	4
2	karle i smiden ald vgen	36
2	hos fischerenn ald vgen	12
	Summa offuer forsk:ne moltider ehr	151

Wgen dend 9. aprilis anngick [9/4–15/4].

Arbeidere.

38	hafuer hugged weed till brøggers, bagers och till stegers ...	38
----	---	----

11) 173 er fejlagtigt for 181.

8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Mandagh [10/4].	
4 kastett kornn	8
Onssdagh [12/4].	
2 rensset korn af ofnen	4
2 aag sand til kielderen	2
4 bar øll i kielderen	8
5 aag weedt till schrifuerstuenn och borgestuenn och deye stuenn	5
Thaarssdagh [13/4].	
4 hafuer huggenn weedt och baaredt paa fremmede kam- mers och wdj schrifuer stuen	4
3 giorde giestestaldene reene	3
Løffuerdagh [15/4].	
3 hug weedt till leennßmandens stue	3
4 giorde gaardenn reen	4
2 i smiden aldt vgenn	36
2 karle hos fischerenn aldt wgenn	12
Summa offuer forsk:ne moltider ehr	143

Wgenn dend 16. aprilis angick [16/4–22/4].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt til brøggers, bagers och til stegers ...	39
8 hafuer agett kornn till och fraa mølle	16
Thissdagh [18/4].	
4 kastett kornn paa lofftenne	8
4 bar øll i kielderen	8
4 hug weed till leenßmandens stue och fremmede kammere	4
Onssdagh [19/4].	
2 rensset korn af ofnen	2
Thaarssdagh [20/4].	
2 aag sand til deyestuen	2
2 hug wed til schrifuerstuen	2
Løffuerdagh [22/4].	
6 giorde gaarden och giestestaldene reene	6
2 karle i smiden ald wgenn	36

2 hos fischeren aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	135

Wgenn dend 23. aprilis angick [23/4–29/4].

Arbeidere.

39 hafuer agett weedt til brøggers, bagers och til stegers ...	39
8 hafuer agett kornn til och fraa mølle	16
Mandagh [24/4].	
4 kastett kornn paa lofftene	8
Thissdagh [25/4].	
2 hug weedt till leennßmandens stue	2
2 rennsett korn af ofnen	2
3 aag sand till leensmandens kielder och deyestuen	3
Fredagh [28/4].	
4 hug weedt och opbaared paa fremmede kammers	4
4 bar øll i kielderen	8
Løffuerdagh [29/4].	
6 feyed gaardenn och gjorde staldene reene	6
2 karle i smiden ald wgenn	36
2 hos fischeren aldt vgen	12
Summa offuerforsch:ne moltider ehr	136

Summa summarum offuerforschreffne moltider ehr ... 8499

ORDLISTE OG REGISTRE

Bemærkninger om ordlisten og registrene

I *ordlisten* er medtaget ord, der ikke anvendes i dag eller har ændret betydning, desuden en del ord, som det formentlig kan være af kulturhistorisk interesse at pege på. For hjælp ydet ved tolkningen af nogle ord, der har voldt mig vanskeligheder, takker jeg amanuensis Chr. Lisse og dr. phil. Kr. Møller. Ansvar for eventuelle fejltydninger falder dog helt på mig selv.

Personregistret er søgt begrænset mest muligt, og kun de nødtørftigste oplysninger givet. I selve kildeudgaven forekommer kun få personnavne.

Stednavneregistret omfatter kun egentlige stednavne, ikke henvisninger til enkelte bygninger i klostret eller almindelige betegnelser som abildhave, humlehave, ruglykken, enghaven, søndre mark, søndre rugmark o. l., derimod er Sønderhave, Lillesø og enkelte andre tilsvarende betegnelser helt fast afgørelse er det dog næppe altid muligt at træffe. Ved medtaget, da det formentligt her drejer sig om faste stednavne; stednavne, der forekommer i kildeudgaven er i parentes angivet dér forekommende stavemåder.

ORDLISTE

- Abildhave (abbildehaufue 109, affuildehauffuenn 48), frugthave.
- angribe (angreben 328), anholde.
- Bindefolk (binde folck 5), bindefolk, høstfolk, der opbandt det afmejede korn.
- bindsel (bintsell 221), reb, hvor med kreaturer bindes, især i staldene. Jvf. fæbindsel.
- bing, se maltbing.
- blegebod (blegeboid 38), hus – formentlig af midlertidig karakter – til brug under blegning af tøj.
- blegekvinde (blegequinde, blegequinnde 39–46), blegerske, kvinde, der bleger tøj.
- blok (blocke 139, 207, 209), her formentlig stykke af træstamme.
- blyrender (blijrender 100), vand-rør el. vandledning af bly.
- blytækker (blijtjeckeren 100), håndværker, der udfører arbejde i bly, her lægger blyrender (s.d.).
- bod, se blegebod, horsebod.
- bolsvin (boelsuin 82, 86, 88, 300; boellsuin 120 f., 158, 160; boellsuiin 192; boellswiin 225), svin, der gives i afgift (landgilde).
- bom (bomme 179, bommer 281, bommere 292), vandret planke i hestestald, brugt ved staldens inddeling, forbindende hoved- og halepæl i krybbehøjde, spilbom.
- borren halm (bere borenn halmb 293), formentlig halm bundtet i byrder.
- bro (bro y Kattesund 40, broe i horseboden 80), brolægning, stenbro (jvf. f. eks. 81), men bro (f. eks. kong. matz. denn nye bro 42) også i betydning bro over vandløb.
- bryde hør (brød hør 49, brøde hør 47 f., brøtt ... hør 48), bearbejdede de tørre stængler af hørplanten.
- bryde møg på (agge møg, strøe och bryde paa 69 jvf. 73, 93 f., 138, 140, 176, aage møgh, brød paa vognen 208 jvf. 243, aage møgh wd, brødt paa 208, brødet møg paa wogne 278), stikke gødning op fra møddingen på vogne, læsse på (jvf. lesbit paa 13 f.).
- bryggepande (bryggepannden 39, brøgepanden 127, brøger panden 258, brøgge pande 338, brøggepanden 112, brøggerpanden 312), bryggerkedel (jvf. brygge kiedell 41 f.).
- brændtørv (brende tørre 40, brennde tørre 38 f., 41, brende tørre 44, brende thørre 47), mosetørv, der bruges til brændsel.
- brøndværk (brønd werch 245), træværk, der danner indfatning eller overbygning over brønd.
- bunde (bonde 25, bonnde 22, 26), sætte bund i, her i tønder og fade.
- bøde (botte 105), istandsætte.
- bøndersønner (bønnder sønner 136), her sønner af vornede bønder på godset.

- bør (bøder 134), bærebør.
båndstage (baandstager 215), ungt skud af hassel, pil el. l., der bruges til tøndebånd.
- Dejegaarden (deyegaardenn 316, 326), vel identisk med dejstuegården (s. d.).
dejstue (deie stuen, deiestuffenn, deigestuffuen, deigstueffue, deye-stuen etc., passim), formentlig mælkestue.
dejstuegården (deie stue gaarden 277, deystue gaardeen 293, deyestuegaardenn 294, 320, 331, 345 f.), gården ved klostrets dejstue.
dejstuehus (deigstuehus 72, deigstueffu hus 71), hus, hvori dejstuen var.
dige (kaste ett dige for closters rug 129, kaste ett dige for rug marchen 130), grøft eller jordvold (den nøjagtige betydning usikker; grøft (grøfft) forekommer 138, 217).
drive (møllevognen) (dreff (m.) 36 f., 40 f., dreffuitt (m.) 37), køre (møllevognen).
dukke tag (dockede thaged 160), tætte tegtag med halmviske.
- Ege (eggie 314), båd.
egel (eglen 105), svinesti. Jvf. svinegel.
- Fahrestien, se fåresti.
fare hußett, se fårehus.
fetalje (fætallie 204, 237), levnedsmidler, her formentlig af animalsk art.
fiskepark (fischeparch 103, 105, 111 f., 132 jvf. 100, fischeparcken 133, fischeparck 99, 104–106, fischeparcken 101, 107 jvf. 103), gravet fiskedam. Jvf. park.
flage (flager i gaasestienn 217), risfletning, her i gåsesti. Jvf. kølleflage.
fly (flide 265, fliet 325, fliet op 273, flyde 189), istandsætte, reparere.
flække hjultømmer (flagte hieltømmer 61), flække træ til hjultømmer.
flæskehus (flesk huset 69), bygning for opbevaring af (her vel røget) flæsk.
forhænge (forhenge thagsteen 99, forhenge tagsteenn 138), op hænge (jvf. dog f. eks. ophenge tagsteenn 148, henge ... opp 72, hengt steen 280).
fortøve (for tøffuit 260), bie, vente.
frøken (frøickens 286), fyrstedatter (også efter giftermål).
fylding (fyllinnig til denn nye bro 62), fyld.
fæ (fæ 82), kreaturer.
fæbindsel (fæ bindsler 84), reb, hvormed kreaturer bindes, især i stalden. Jvf. bindsel.
fæhus (feehus, feehuus, fæhuuß, fæhusett, fæ hußenne, fæ hußene, fæhusene etc., passim), kreaturstald, kostald. Jvf. også kohus, studehus og øksnehus.
fænglig, fængligen (fencklig 229, fencklige 231, fenckligen 229), som fange, i fængsel.
ferde (ferde 24, 26 f., 50, ferre 31, ferdede 54, 56, 58, ferdiit 23, ferdit 23), istandsætte, udbedre.
ferdige (ferdige 111, 165, 196, 216 f., ferdigge 148, ferdigede 112, ferdigett 87, 304), istandsætte, udbedre.

- fårehus (fare hußett 91, faarehu-
sett 111, faare hußett 183, faa-
rehuset 128, faar hußett 181),
hus brugt som fårestald.
- fåresti (faarestien 237, 316, 335,
faarestienn 161, faare stienn
138, faarestiien 124, 192, faare-
stienn 227, fahrestien 164),
hus (eller rum i hus) brugt som
fårestald.
- Gamme (gammen i kalffue stienn
218), ædetrug, hæk (s. d.).
- garmend, se gårdmand.
- gemak, hemmeligt (hemlig gema-
cher 254), lokum.
- gierdmanden, se gårdemand.
- gieste stengit, se gæstestænge.
- groffenbrad (graphenbradt 156),
oksekød, her råt.
- grud (grud 7, 208, grudt 7, 72,
102, 137, 183, gruud 7, 222),
grus.
- grue (grue 85, gruen 112), muret
ildsted, her uden om brygger-
kedel i bryggers.
- grynkvinde (gryenn kvinder 14),
kvinde, der deltager i grynma-
ling eller rensning af gryn.
- grønfure, lægge (legge grøn for
7, legge grøn fore 8, lagde
grøn for 7), pløje i jord, der
er dækket med grøn plante-
vækst.
- gårdemand (gierdmanden 130-
34), mand, der fører tilsyn med,
at gårderne holdes i orden eller
- her snarere - leder arbejdet
med gårdernes vedligeholdelse.
- gæstestænge (gieste stengit 265),
stænge (s. d.) over gæstestalden.
- gårdmand (garmend 3), inderste,
indsidder.
- Halp, hulpe (halp 7, 37 f., 40-45,
57, 59-66, hulpe 3) = hjælp.
- harje (harie 6, 70), harve, findele
jordoverfladen før udsæd eller
tilplantning. Jvf. nedharje.
- harjefolk (hariefolck 3), harve-
folk, personer, der harvede. Jvf.
harje og nedharje.
- have (haffuen 279-81), indhegnet
mark- eller skovstykke, måske
her = Munkehave, næppe have
i nuværende betydning.
- hecke, se hæk.
- hegle hør (heglett hør 303), kæm-
me hør med et redskab (hegle)
for at rense blårene fra og spal-
te taverne fint.
- heim (age tiørne heim 7) = hjem.
hestekrybbe (hestekrubber 58),
krybbe i hestestald.
- homlekuler, se humlekule.
- horsebod (horsße boedt vdj Mun-
cke haffue 23, den nye horsße-
bodt 77, horsße boden 78, jvf.
79, horseboden 79 f., horsße bo-
denn 79, horsebodenn 80), he-
stestald, tilflugtssted med tag -
og her med en eller flere vægge
- for heste.
- hvæsse (huesse 91-93, 122-24, 127,
164, huesse 93, huesße 122-25,
162, 198-201, 233 f., huesbede
122 f., 240, 266 f., huesbede
122 f., huesßet 307, 309), til-
spidse (staver og humlestæn-
ger).
- hæk (ferdige krubber ock hecke i
poststalden 122, giøre hecke i
geste stalden 188, giörde hecker
i stalden 283, jvf. 274 og 302,
giörde heckere 274, giordt he-
ckerne ferdig i staldene 282,
jvf. 273, op slo bommere och
heckerne i dend lange stald

- 292), beholder, delvis lavet af tremmeværk, hvori anbringes halm, hø o. l. foder.
- humlekule (homle culer 201, homlekuler 201 jvf. 169, humlekuler 233, humblekuler 234), en i jorden gravet kule, hvori humleplantens rødder nedgraves. Jvf. opgøre humlekuler.
- humlemand (f. eks. humle manden 7, hummelmand 43, hummelmandt 42, hummilmand 40, 46 f., jvf. 48, humblemand 49, humblemand 37–41, 43–46, 48, 50 f., jvf. 47, 50, 66, homlemanden 69, 172–74, 201, 203, homlemannden 169, jvf. 171, homlemannden 205–08, 311 f., 315 jvf. 171–73, 269 f., 272–74), mand, der fører tilsyn med humlegård og leder arbejdet her.
- Jagtdug (jact duge 45), tøj til indhegning af et stykke land ved jagt.
- Kakkelovn (kackel offuen 256, kachell offuen 257, kackil offn 52, kackeloffne 296), ovn opbygget af kakler, her bl. a. i borgestue og badstue.
- kalkslager (f. eks. kalck slaren, som støbbte kalck 82 jvf. 83, kalckslaeren, som slogh kalckh 102), person, der knuser og læsker kalk, evt. tillige blander kalk med sand.
- kalvehus (kallhus 91), hus brugt som stald for kalve. Jvf. kalvesti.
- kalvesti (f. eks. kalff stien 251, kalffuestien 222, 240–42, 252, 261 jvf. 154, 167, kalffuestien 118, 124 jvf. 195), hus (eller rum i hus) brugt som stald for kalve. Jvf. kalvehus.
- karnap (karnappenn 19), et med tag og vinduer forsynet frempringende parti på bygning.
- kartømmer (kaar tømmer 246), staver til kar.
- kaste ler (kaste lehr 139), tilberede ler før klining dermed. Jvf. opkaste ler.
- ketterij, se kætteri.
- kinding (kindingen 211 f.), udløb fra en sø, her fra mølledam.
- kirkegårdsmur (kierkegaardtzmurenn 150 jvf. 154, kiergaardz murenn 150, kierchegaardz muren 154 jvf. 152, kierkegaardtz murenn 155), mur om eller langs begravelsespladsen ved kirken.
- kiøllen, se kølle.
- klenit (16, 19) = klinede (med ler).
- klov (kloffuer til stald øxenn 331), hesteskoforment stykke træ, der lægges om halsen, her på øksne.
- knub (knubbe til nye bro 61), stort stykke af tyk træstamme.
- kohus (koe hußett 158), kostald.
- kohusstænge (koehustengit 251), stænge (s. d.) over kostalden (kohuset).
- krybbe (krubber 122), krybbe i hestestald.
- kul (57, kull 57, 61, 65), kul, her vel trækul.
- kætteri (ketterij 328), blodskam.
- kølle (kølnen) (køllen 224, jvf. 81, 96, 148, 228, kølnenn 306, køllenne 23, kiølen 190, 262, 276 f., kiøllen 195 jvf. 194, 268, kiøllenen 113, 189 jvf. 37, 57, 62, 64), maltkølle.

køllefjæl (kølnefjæl) (borre kiølne fiæl 263), bræt med gennembo-rede huller, der brugtes som gulv eller del af dette i malt-kølle. Jvf. kølleflage.

kølleflage (kølneflage) (kiølne fla-ger 267), fletning af ris, der brugtes som gulv eller del af dette i maltkølle. Jvf. flage og køllefjæl.

kaartømmer, se kartømmer.

Lad (løffte ... tømmer paa laden 246, 248), savlad (s. d.).

lagdet (45) = lagde det.

langhalm (langhallm 20), tærsket halm, især af rug, som er sorte-ret, så den består af lange strå, der er anvendelige til tækning. leder (15–19) = ler.

lemænd (leemend 4 f. jvf. 40, 44, 49, leemendt 4 f., jvf. 15 f., 45, 47), mænd, der slår græs med le. lergård (lærgaarden i wrttehauf-fuenn 165), gårde af ler.

lerklikker (f. eks. leher klickerenn 72, lehrklickerenn 327 f., lehr klickren 73 f. jvf. 70, 77, lehr kleckren 71), håndværker, der udfører arbejde med ler ved bygning. Jvf. lerkliner.

lerkliner (leerklinen 239 jvf. 270 f., leerklineren 269), håndvær-ker, der udfører arbejde med ler ved bygning. Jvf. lerklikker.

lerslå (leersloug 154, lehr sloug 137), slå ler, her på loft, formentlig i forbindelse med en form for at pudse et loft.

lette (f. eks. hjultømmer) (lette 253, lettet 297 f.), tilhugge (f. eks. hjultømmer). Jvf. oplette.

lykke (lykke gierde 8, lykke gier-der 30, 32–34, jvf. 31), lukke,

her gærder (jvf. dog lucker gierde 36).

lykkelse (lyckelße 308), indheg-ning.

lærgaarden, se lergård.

Maden (maddenn 297), indvolde af svin, småmad (s. d.).

maltbing (maltbinngenn 57), kasse eller kiste til opbevaring af malt.

maltgerning (malt gierning 90, mallt gierning 85, 89, 91, maltt-gierningh 229), tilberedning af malt.

marked, Sankt Hans (Sanncte Hanns marchid, Midsommer 42), et af Ringsteds tre store markeder, holdt o. 24. juni.

mestermænd (329), skarpretter.

mostperse (most perßenn 48), per-se, hvori æblemost udpresses.

møllevogn (f. eks. møllevognen 41 jvf. 36, mølleuognenn 36, møl-leuoghenn 38), vogn, der blev anvendt til møllekørsel.

møllevogn dreng (f. eks. mølle vogndreng 44, mølle vogen dreng 42, mølle uognn dreng 43), dreng eller karl, der kørte korn til mølle.

Natmester (natmester 248 jvf. 243, 254, nattmester 129, 204, 211, 223), mand, der renser lokum.

nattestald (natt staldt 137), formentlig stald, beregnet for overnatning af gæsters o. a. heste.

nedharje (neder harie 69, 83, neder harrie 100, 135, 173, 185 jvf. 113, harriede nedt 3, nederharrede 239, neder harrett 295), nedharve, dække det udsåede

- korn ved at harve jordens overflade. Jvf. harje.
- nødekød (nødekiød 35, 222 jvf. 118, 256, nødekiødt 21, 187, 222), oksekød (jvf. oxekiødt 188).
- Omskælle (omskælne) (thagsteen ... om schellnett 98), understryge tagsten på ny.
- opegne geder (ophegnede gieeder 60, opheygnede gieeder 58), optage løsgående geder.
- opgøre humlekuler (opgiøre homle kuler 201, opgiøre homle culer 201, opgiøre humlekuler 233 f., opgiøre humlekuler 234), bringe humlekuler i orden.
- ophegnede, se opegne.
- opkaste ler (opkaste lehr att kliine och specke medt 139), tilberede ler før klining dermed. Jvf. kaste ler.
- oplette (f. eks. hjultømmer, steg, ølkarbånd) (f. eks. oplette 86, 104-06, 186, 232 f., 297, oplattet 115, 251, oplætte 85), tilhugge. Jvf. lette.
- oprejse ved (opreise wedt 163, opreise veid 225), stable hugget brændeved.
- opvinde (op vinde 266, opwinde 263, 269, opwannt 346, winde ... op 257 f., 261, 264, 267, wanndt ... op 313, wunde ... op 262), hejse op, bevæge opad ved hjælp af et hejseværk. Jvf. vinde.
- Park (parck 97, 107, 111, parcken 132, 248), gravet dam, især fiskedam. Jvf. fiskepark.
- pille (nogen pillere offuer lenß-
- mandens stufue 98, pilerne i wrtehaffn 271), muret støtte.
- pligtskarl (plidskarlle 49, 51 f., 54 jvf. 53, plitz karl 44, plitz karll 63, plitz carle 266), tvangsudskrevet person, hovarbejder.
- plovdræng (ploff drenge 10 f.), dreng eller karl, der hjalp til med at køre (hjul)plov.
- plovede (ploffuede 3, 36 f., ploffwede 52) = pløjede.
- plovfolk (ploug folch 32, plouff folch 67, ploufffolck 3 jvf 66, ploff folck 6), folk, der kørte (hjul)plov.
- plovmand (ploug mend 33, ploug mendt 32, ploff mendt 10 f.), mand, der kørte (hjul)plov.
- podefolk (? poffue folck 38), personer, der poder frugttræer.
- poffue folk, måske = podefolk (s. d.), ellers fejlskrivning for plovfolk (s. d.).
- postslæde (postslede 122, postsleder 122, jvf. 157, 159, postslederne 157), slæde til transport af personer og fragt.
- poststald (post stald 140, poststaldt 142, 147 f., poststalden 143 jvf. 144, poststaldenn 140, poststaldenn 150), stald for postheste.
- prison (priisoffnenn 38), fængsel.
- påskeaften (paaske afftenn 33), påskelørdag.
- Rebbe, se ribbe.
- reffuede, se rive.
- remmesnider (remme snidderre 67), håndværker, der forarbejder læderremme, seletøj m. v.
- rendesten (rendsteen 253), rende i brolægning til afløb, her i ølkælder.

- renovere (renovere 254, renouere 186, 223, renoverit 248), rense, her lokummer.
- retterbænk (retterbencke till stergerset 236), bænk eller bord i køkkenet.
- ribbe fjer (rebbe fiedder 135, rif-fuede fieder 251, refuett feder 297), plukke fanen af skaftet på fjer.
- rive hør (reffuede hør 45), oprykke hørplanter med rode.
- rivefolk (riffue folck 44, 49), personer, der rev hø sammen.
- ruske hamp og hør (ruste hamp 17, ruskede hør 45, ruskte hør 45), oprykke hamp-, resp. hørplanter med rode.
- ruste (17) = ruskede, jvf. ruske.
- rustvognshest (rustuogen heste 203), hest til forspand for rustvogn, d.v.s. lastvogn til transport af madvarer, bagage o. l.
- rønse (f. eks. rønse 204, rønnse 205), rense (jvf. f. eks. rense 86).
- Salpeterlade (salpeiter laden 282, 286), oplagshus til salpeter.
- salt, stort (stortt salt 33), groft salt.
- savlad (sauffueladenn 207, sauff-ladett 209), lad, hvorpå tømmer lægges under gennemsavningen. Jvf. lad.
- sch., se sk.
- senncke, se sæk.
- skatteko (skattekiør 296, skattekiør 222, schatte kiør 156, 187, schate kiør 256), ko ydet til kronen i skat, landgild el. l.
- skelle (skelne), se skælle (skælne).
- skette, se skætte.
- skorsten (skorsteene 63, schorsteenn 150, 187, schorsteenen 73 jvf. 188), ildsted, måske (187) skorsten i nuværende betydning.
- skælle (skælne) (f. eks. schelne 104, 132, 178, schellne 102, 105, 136, schielne 134 f.), understryge tag el. l.
- skælling (skælning) (schelling 102, schiellning 79), understrygning af tag el. l.
- skætte (f. eks. hør eller hamp) (skette 30 f., skielt 48, skietede 49 f.), bearbejde de tørrede stængler af hørplanten efter brydningen for at få taverne af.
- skøvle (schiøffle 105, 193), skovle.
- slagterkvinde (f. eks. slagterre quinde 61, 63, slagtter quindder 20, slagterre quinder 49 f., 52–54, 56 f.), kvinde, der slagtede eller hjalp slagteren. Jvf. slagtermand.
- slagtermand (slagterremann 50–52 jvf. 49, 53–55), mandlig slagter.
- slinde (slinnde blocke 139), tilhugge, hugge bark af.
- sluffe (sluffe 224), transportredskab med kasse eller lad. Jvf. stensluffe og tømmerluffe.
- slær (58) = slæder. Jvf. post-slæde.
- slå kalk (slogh kalckh 102), knuse kalk.
- småmad (smaa maddenn 296, 333), indvolde af slagtede dyr, her af okse og svin. Jvf. maden.
- spærre (sparer 96), tømmerstok, her brugt som tagspær. Jvf. spær.
- specke, se spække.
- sper, se spær.
- spiltov (spilltouv 114 jvf. 120, 122, spiiiltouv 161, jvf. 196, 217),

- skillerum mellem båsene i hestestald.
- spække (specke 98 jvf. 139, speckede 145), udfylde huller, revner i mur, væg, loft med kalk el. l., her ler.
- spær (98, jvf. sper 98), tagspær. Jvf. sparre.
- staldstænge (staldstenngenne 75), stænge (s. d.) over stalde.
- staver (f. eks. stauffre 91 f., staffre 93, 127), stammer af unge træer, tilspidset til anvendelse i hegn.
- steg (steeg 305, stiiig 232 f.), træpæl, stage eller stav, her i hegn. Jvf. steggærde.
- steggærde (stiigierde 232, stiegierdet 269, stiiegierder 232 f., stiigierder 267 jfv. 268, stiegierder 268 jvf. 270), hegn af stager, stænger, pæle o. l.
- stene (steenne 144, steenet 71, jvf. 72), lægge brolægning.
- stenge, se stænge.
- stengetræ, se stængetræ.
- stensluffe (steen sluffer 157), transportredskab med kasse eller lad, her til transport af sten. Jvf. sluffe og tømmersluffe.
- stiig, se steg.
- stiigierde, se steggærde.
- stolde, stolle (f. eks. stolle 11, 61, stolde 41 f.) = stalde.
- stræde (strædet 183, jvf. 208, streddet 182, jvf. 128, 130, 167, 182), vej, her brugt om stræde uden for klostrets port og stræde ud til Munkehave, altså i klostrets nærhed, delvis brolagt.
- studehus (stud husset 147), kreaturstald, formentlig identisk med øksnehus.
- studestænge (studestenget 277), stænge (s. d.) over stude- eller øksnestald.
- stænge (f. eks. stenget 181, 246 f., 250, 285, stengett 210, stenngett 106, stengit 279, 282, stengen 75, 84, stengerne i deie stue gaarden 277), lag af løse træstænger over en stald eller andet udhus, der danner et loft, hvorpå hø, halm o. l. opbevares; også om det derved dannede loft, evt. selve loftsrummet. Måske også (se stenge emellom lad gaarden och stald gaarden 243) et rum med et hævet underlag af sådanne træstænger, men uden stald el. andet lokale under. – Jvf. gæstestænge, kohusstænge, staldstænge, studestænge og øksenstænge.
- stænge humle (stenge homle 101, 173 jvf. 134), sætte stænger ved humleplanter.
- stængetræ (stenngetre 45, stængethre 44, stengetræ 179), ung træstamme, der danner gulv i stænge (s. d.), materiale af sådanne stammer.
- støb (66, 330 f.), opblødning i støbekar ved tilberedning af malt.
- støbe kalk (støbbe kalck 79, støbte kalck 83 jvf. 82), læske kalk.
- støbekar (støbekar 185, 187, støbecar 260, støbe karrit 252, støbkarrett 302, 304, 306), kar, hvori byggen lagdes i blød (støb) ved malttilberedning.
- svinegel (svineegel) (suin eigell 96, suine egill 54), svinesti. Jvf. egel.
- svinekærre (suinkerren 189), kærre brugt ved transport af svin (eller svinekroppe) til eller efter slagtning.

svinemand (suinnemandt 67), svinerøgter, her formentlig med særligt formål, måske kastrering eller mærkning af svin.

svinesti (f. eks. suine stier 86 jvf. 263, suinestiier 117, suiinstier 192, swiinnestier 222), sti for svin, måske også af mere midlertidig karakter i skov.

svinetrug (suin troffue 287), æde-trug i svinesti.

særug (sæ rug 291) = sæderug.

sænk (sænke) (tog hør aff senncke 46), nedsænket tilstand.

søvnhus (søffnnhus 38, søffnnhuß 37, søffnnhusitt 37), bygning (i kloster) med sovesal.

såmand (saae mend 11, saae mendt 10), sædemand.

Taffel, taffuel, se tavl.

tag (thag 18), tagmateriale, tag.

taplad (thappelad wedt Hauffmølle 211 f.), lad, der bærer møllehjulets aksel i en vandmølle.

tappehov (thaphouff 186, thaphouffuen 187), kar til aftapning.

taavl (taffel 270 f., taffuel 256, tauffuel 269, thauffer 217, thauffer 184 jvf. 217), ved klining eller muring udfyldt mellemrum mellem tømmeret i bindingsværk.

thagte (74) = tækkede.

tjørnemand (tiørnemend 6, tiørnemendt 7), mand, der hugger tjørn til hegn.

toldmel (told meell 245), mel ydet i afgift af møller.

tråde (traade och trampe høe 250, traade och staapet høe 250,

hauffuer traad och klinet 281), træde.

tømmersluffe (enn stoer thømmer sluffe 224), transportredskab med kasse eller lad, her vel til transport af tømmer. Jvf. sten-sluffe og sluffe.

tørvelyng (thørre liung 22), tørve-mose.

Udskylle (wdschølle noget flesch 230), udskylde, her udvande.

udsætte ler (wdsette leher att kline medt 210, vdbette lehr 135), tilberede ler før klining dermed.

underdrive (vnderdref ladenn . . . som wille vdfalde 323, dref støtter vnder laden 323), understøtte ved at indpresse trækiler eller lignende.

Valke (valckiede dynewaar 66), ved udblødning og gnidning gøre blødere og tættere, her måske dog vaske.

vare (røchte och vare . . . heste 154 f.), vogte, tage vare på. Jvf. vare på.

vare på (warret paa 278), holde opsyn. Jvf. vare.

wiegærde (winde wiegierde 132, vinde wiiegierde 132, vinde wiiegierde 133, winder om wiegierde 130), vidjegærde, flettet af grene, kæppe o. l.

vinde (vandt 334, 336, vant 333, vandt 331), hejse op. Jvf. opvinde.

vognskjul (vogenschuilett 138, wogen skiulldt 16, woggenskiull 17), vognskur.

vænder (plur. af vånd) (vennder 50, wender 240), grene, bøjelige stammer, kæppe.

våd (Egilstrups vaad 61, Egilstrups vaaidt 62), vad, vadested, her ved Ejlstруп.

Øksnehus (øxennhuuß 147), kreaturstald, formentlig identisk med studehus.

øksnestænge (øxßenstengit 250, jvf. 238), stænge (s. d.) over øksnestalden.

ølkarbånd (ølkarbaand 186, ølkarbaandt 186, øllkarbaand 204, øllkarbaannt 224, ølkarrbaandt 224), tilhugget træbånd om ølkar. Jvf. ølkargjord.

ølkargjord (øllkartz giorde 22), tilhugget træbånd om ølkar. Jvf. ølkarbånd.

PERSONREGISTER

- Adolf, hertug af Slesvig-Holsten, XIX.
- Agnes Hedvig, hertug Hans den Yngres gemalinde, 286.
- Anders Fisker, fæstebonde, Slangerup, Ringsted landso., LIV.
– Kældersvend (Kellersuendt), 9.
- Anna Cathrine, Chr. IV's dronning, 78, 80.
- August, kurfyrste af Sachsen, XIX.
- Beck, Lave, lensmand, Ringsted Kloster, XVII f., XX, LXVI.
- Bent Gregersen, abbed, Ringsted Kloster, XVIII.
- Bille, Sten Holgersen, lensmand, Sejlstrup, XII.
- Christian IV, 78, (332).
– (V), udvalgt prins, 280.
- Dorothea, Christian III's dronning, XIV.
- Dresselberg, Vilhelm, landsdommer, lensmand, Ringsted Kloster, XIX.
- Due, Johan, adelig, XXII.
- Filip, hertug af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glüksburg, 110.
– se også Philip Sigismund.
- Frans Andersen, abbed, Ringsted Kloster, XVII.
– Bysvend, Ringsted, XXIII.
– Vintapper, Roskilde, 64.
- Hans Lauridsen, abbed, Ringsted Kloster, XVIII.
– Thomsen (Tommißen), tømrer, 9.
- Holck, Chr., øverstesekretær i kancelliet, LXVI.
- Iver Bertelsen, abbed, Sorø Kloster og Ringsted Kloster, XVIII, XX, LV.
- Jens Hugger, håndværker, 9.
– Jensen, købmand, Køge, 334.
- Knoppert, Johan, dr. jur., abbed, Ringsted Kloster, XVII.
- Krøger, Jacob, kgl. enspænder, XVII.
- Marsvin, Jørgen, lensmand, Odensegård, XIV.
- Niels Hansen, abbed, Ringsted Kloster, XVII.
- Parsberg, Mandrup, adelig, XXII.
- Per Smed (Smidt), Ringsted Kloster, 8.
- Philip, se også Filip.
– Sigismund, biskop til Osnabrück og Verden, 275.
- Podebusk, Erik, lensmand, Hundslund Kloster, XIV.
- Rasmus Pedersen, fæstebonde, Slangerup, Ringsted landso., LIV.
– Skriver, Ringsted Kloster, XXI.
- Rudolph, fyrste af Anhalt, 119.
- Seefeld, Jørgen Christoffersen, lensmand, Ringsted Kloster, LXXIV.
- Skram, Laurids, lensmand, Koldinghus, XIV.
- Sophie, dronning, Fr. I's enke, XIX.
- Søren Mogensen, fæstebonde, Slangerup, Ringsted landso., LIV.
- Ulfeldt, Jakob, lensmand, Ringsted Kloster, XIX.
- Urne, Axel, lensmand, Ringsted Kloster, XIX f., 282.
– Erik, adelig, XXXII, 276.

STEDREGISTER

- Allinde (Alinde) skov, Allinde-magle so., Ringsted hrd., 71 (f.).
Antvorskov slot (Kloster) og len (Anndtuorskoufslott, Anttuorskoufslott), Skt. Peders landso., Slagelse hrd., XIV f., XXII, LIV, LXIV, LXXIII, 49, 51, 267 f., 286.
Balstrup, by, Ringsted landso., Ringsted hrd., LXXIII.
Bedsted (Bestedt), eng el. skov, Ringsted landso. el. Kværkeby so., Ringsted hrd., 49.
Benløse (Beennløse), by og so., Ringsted hrd., 313.
Benløsevænge (Been løß wenge), Ringsted hrd., 288.
Bjerrede, by, Terslev so., Ringsted hrd., LXV.
Blæsbjerg, hgd., Mejrup so., Hjerm hrd., XI.
Bringstrup, by og so., Ringsted hrd., LXIV.
Bygholm, len, Jylland, XIV.
Böringe ladegård, Böringe so., Vemmenhøgs hrd., LX.
Capelgrav, Capelås, se Kapelgrav, Kapelås.
Ejlstrup (Egilstrup) vad, Ringsted landso., Ringsted hrd., 61f.
Eskemosen (Eischemossen, Eschemoesen(n), Eschemoesen, Eschemoesen(n), Eschemossen(n), Eskemoßen), mose, eng, Ringsted hrd., 75, 106 f., 141 f., 177, 210 f., 244-46, 280-83.
Farendløse, by og so., Ringsted hrd., LXXIII f.
Flinterup skov, Lyngel. Kirke Flinterup so., Ringsted hrd., 34.
Frederiksborg slot, Frederiksborg slotsso., Lyngel-Frederiksborg hrd., 266, 276, 287.
Førslev, se Øde Førslev.
Gunderslevholm, hgd., Gunderslev so., Ø. Flakkebjerg hrd., XI.
Hagelbjerg (Hafflebjerg) mark, Ringsted landso. el. Benløse so., Ringsted hrd., 4.
Hagenskov len, Fyn, LX, 286.
Hammershus len, Bornholm, XIV.
Haraldsted (Haridsted) skov, Haraldsted so., Ringsted hrd., (næppe Harrested skov, Sludstrup s., Slagelse hrd.), 71 f.
Have (Haff, Hauf(f)) mølle, Ringsted landso., Ringsted hrd., 118, 185, 211 f., 246.
Hejnerup, by, Sædder so., Bjæverskov hrd., LXV.
Helsingborg, se Hälsingborg.
Herlufmagle, by og so., Tybjerg hrd., LXXXII.
Herlufsholms Skole, Herlufsholm so., Ø. Flakkebjerg hrd., XV, XLVIII.
Hesselholm, forsvunden gd., Gørslev so., Bjæverskov hrd., LXV.
Hestemarken (Hestemarkedet) (Hestemarchen(n), Hestemarchen(n), Hestemarchen, Hestemarchen(n), Hestemarchen, Hestemarchen(n), Hestemarchen), Hestemarchen; Hestemarchedet(t),

- Hestemarckidet; Hestemarckett, Hestemarckitt; marchet), vang til Ringsted Kloster, Ringsted landso., Ringsted hrd., 37, 76, 78, 93, 104–12, 130, 132–34, 167, 180, 198–200, 205, 213 f., 239, 242–49, 254, 268, 270–72, 278, 280, 282, 284 f., 307, 311.
- Hindsgavl, slot, Middelfart kbst., XII.
- Humbleore (Humbleore), overdrev og skov, Vigersted so., Ringsted hrd., 37.
- Hundslund Kloster, len, Jylland, XIV f.
- Hven (Ven), ø, XII.
- Hälsingborg (Helsingborg) len, Skåne, 286.
- Høed (Høffuitz) skov, Kværkeby og Valsøllille so., Ringsted hrd., 28.
- Kalundborg len, Sjælland, LXIV.
- Kapelgraven (Capel graffen, Capel(l)graffuen(n), Caplegraffuen, Kapel graffen, Kapelgraf-fuen), mark til Ringsted Kloster, Ringsted landso., (?), Ringsted hrd., 109, 185, 269 f., 273, 285–87, 291, 295. Se også Kapelås.
- Kapelås (Capillaassen, Cappel aaßen), mark til Ringsted Kloster, Ringsted landso. (?), Ringsted hrd., 3, 173. Se også Kapelgraven.
- Kattesund (Kattesun(n)dt), vej, Ringsted landso. (?), Ringsted hrd., 40–42.
- Kimmerslev so., Ramsø hrd., LXV.
- Klippede, by, Nordrupøster so., Ringsted hrd., LXV.
- Koldinghus len, Jylland, XIV f., XLVIII.
- Korsør (Korsørdt), kbstd., LXVII, 33, 267, 286.
- Krenkerup, hgd., Radsted so., Musse hrd., XI.
- Kronborg len, Sjælland, 286.
- Kværkeby, by og so., Ringsted hrd., LXIV, LXVIII, LXXIII.
- Kærehave, Kærehavevang (Kierehaffue wong, Kiere hauff wong, Kier haff wong, Kier hauf(f) won(n)g(h), Kierre hauffe), vang til Ringsted Kloster, Ringsted landso. (?), Ringsted hrd., 269, 274 f., 285, 287, 295.
- København, XXII, XXXIII, XLV, LIX, LXVII f., LXXIII f., 36, 51, 61–63, 65 f., 296.
- Københavns slot og ladegård, XIV, 43, 62, 64.
- Køge (Kiøge), kbstd., XXXIII, XLV, LXVII, 49, 52, 273, 282 f., 286–88, 290 f., 293, 295, 300 f., 304, 306, 308, 334.
- Lillemark (Lille marck, Little marck), mark til Ringsted Kloster, 7.
- Lillesø, dam el. sø, Ringsted landso., Ringsted hrd., 114, 118, 132, 248, 288 f.
- Lindholm ladegård, Svedala so., Oxie hrd., LX.
- Lund, se Sankt Peders Kloster.
- Mariager Klosters len, Jylland, XIV.
- Merløse herred, LXVIII.
- Mulstrup, by, Nordrupøster so., Ringsted hrd., LXXIII.
- Munkehave (Munche haffue, Muncke haffue, Munckehaffuen, Muncke hauffe, Muncke hauffue, Munckehauffuen, Munckehaufuen), skov og indelukke, Ringsted landso., Ringsted hrd., 8, 12 f., 17, 20, 23–27, 30–32,

- 34, 42, 72, 75, 86 f., 95, 117, 125, 127, 129 f., 167 f., 176, 181, 183, 192, 207–09, 216, 222, 235, 263, 281.
- Møllelykken (Mølle Løchen), skov, Ringsted landso., Ringsted hrd., 114.
- Nordrup (Nordrupøster), by og so., Ringsted hrd., LXIV, LXXIII.
- Nordrup skov, Nordrupøster so., Ringsted hrd., 32 f.
- Nyborg slot, Nyborg kbstd., LX, 286.
- Næsby ved Stranden, by, Kirke Stillinge so., Slagelse hrd., LXV.
- Næsbyhoved ladegård, Odense kbstd., XIV.
- Næstved (Nestuid(t)), kbstd., LXVII, 54, 283.
- Nørrehaven (Nøre hauffue, Nørrehaffue, Nørre hauffue), skov, indelukke, Ringsted landso., Ringsted hrd., 4, 8, 68, 81, 94, 96, 108, 111, 126–28, 183, 200, 214.
- Nåby, by, Skelby so., Tybjerg hrd., LXVI, LXXII.
- Odense, se Sankt Knuds Kloster.
- Odensegård (Skt. Hans Kloster), kgl. len, Odense kbstd., XII, XIV.
- Orup, by, Tybjerg so. og hrd., LXXIII.
- Pratergården, stakhave (?), brændplads, Ringsted landso., Ringsted hrd., 71 f., 311. Se Praterhaven.
- Praterhaven, Prattelhaven(Praterhaffuen(n), Praterhafn, Praterhaffuen, Pratterhaffuen(n); Prattilhaffuenn), brændplads, Ringsted landso., Ringsted hrd., 67, 137, 163, 222, 225, 238, 241, 252, 275, 278–80. Se Pratergården.
- Præstehaven (Preestehauffuen, Prestehaffuenn, Prestehaufuenn, Prestehauffuen(n)), skov, indelukke, Ringsted landso., Ringsted hrd., 94 f., 98, 120 f., 126, 182, 190, 209, 213, 217, 297. Se også Praterhaven.
- Puge sø, Ringsted hrd., 8.
- Regnemærk, by, Kimmerslev so., Ramsø hrd., LXV.
- Ringsted, kbstd., XVII, XXIII, XXIX, LVII, LIX, LXVII f. – Kirken, se Sankt Bendts kirke.
- Ringsted herred, LXV, LXVIII.
- Ringsted Kloster, kloster, kgl. gård og len, passim.
- Ringsted Torp, se Torpet.
- Rislev, by og so., Tybjerg hrd., LXXII.
- Roskilde (Roskyld(e), Roskylle), kbstd., LXV, 40, 51, 64, 332.
- Roskilde Bispegård (Roskildegård), Roskilde kbstd., LXV.
- Roskildegård len, Sjælland, XVI, LXIV f., LXVII, 286.
- Sankt Bendts kirke, Ringsted kbstd., XVII, LXVIII.
- Sankt Hans Kloster, se Odensegård.
- Sankt Knuds Kloster, Odense kbstd., LX.
- Sankt Peders Kloster, Lund, LIII.
- Sejlstrup len, Jylland, XII.
- Sigersted, by og so., Ringsted hrd., LXIV.
- Silkeborg len, Jylland, XV.
- Skagen, kbstd., XXI.
- Skanderborg len, Jylland, XIV, XVI, XXVIII, LX.
- Skellerød, by, Sigersted so., Ringsted hrd., LXIV.
- Skivede (Schiffuide) skov, Nor-

- drupøster so., Ringsted hrd., 71 (f).
- »Skjoldenæs« sø, Valsøllille (?) so., Ringsted hrd., XXI.
- Skuderløse, by, Teestrup so., Ringsted hrd., LXV.
- Skælskør (Skielskiøer, Skiel(l)-skiør), LXVII, 37, 46, 60.
- Slagelse (Slauel(l)øe, Slaugeløe), kbstd., LXVII, 39, 41, 305.
- Slangerup, Ringsted landso., Ringsted hrd., LIV, LXXIII.
- Sorø (Soer), kbstd., LXVII, 51, 58, 248.
- Sorø Kloster, Sorø kbstd., XV f., XVIII, XXII, XLVIII, LIV, LXIV.
- Storkemosen (Storche moesen, Storchemoessen, Storckemoßenn), eng, mose, 77, 111, 246 f.
- Svenstrupgård, hgd., Borup so., Ramsø hrd., XVI, XLVI, LIII.
- Sæbygård (Løve hrd.) len, Sjælland, XV, LXXIII, 267.
- Sædder so., Bjæverskov hrd., LXV.
- Sønderhave (Sønder hauffue, den Sønndere hauffue, den Sønndre hauffue), indelukke, Ringsted landso., Ringsted hrd., 69, 73, 75.
- Teestrup, by og so., Ringsted hrd., LXV, LXXII.
- Terslev, by og so., Ringsted hrd., LXV, LXXII.
- Thie søe, se Tissø.
- Thislund, forsvunden skov, Ringsted hrd., LXVIII.
- Tissø (Thie Søe), Holbæk amt, 79 (?).
- Tjæreby, by og so., V. Flakkebjerg hrd., LXV, LXXII.
- Tjørntved, by, Stenlille so., Merløse hrd., LXXII.
- Torpet (Ringsted Torp), by, Ringsted landso., Ringsted hrd., LXIII f.
- Ven, se Hven.
- Vends hrd., XII.
- Vordingborg len, Sjælland, LXIV.
- Ørslev, by og so., Ringsted hrd., LXXIV.
- Øde Førslev, by og so., Ringsted hrd., LXXII.
- Åmarken (Aamarchen(n), Aamarcken), vang til Ringsted Kloster og by, 130, 138, 178, 180, 245, 248.

Udvalget for Udgivelse af Kilder til Landbefolkningens Historie.

Udvalget er stiftet i 1952 af yngre historikere og sprogvidenskabsmænd for at fremme studiet af den danske landbefolknings historie efter år 1500 ved udgivelse af vigtige rækker af historisk kildemateriale.

Udvalgets præsidium:

Civilingeniør, fhv. højskoleforstander J. Th. Arnfred.
Rigsbibliotekar Palle Birkelund.
Fhv. minister Julius Bomholt.
Professor, dr. phil. Peter Skautrup.
Fhv. landbrugsminister Jens Sønderup.
Hofjægermester, godsejer Edward Tesdorpf.

Udvalgets medlemmer:

Professor, dr. phil. Aksel E. Christensen. – Amanuensis Troels Dahlerup. – Generalkonsul, professor, dr. phil. Troels Fink. – Førstebibliotekar Svend Gissel. – Professor, dr. phil. Kr. Hald. – Arkivar C. Rise Hansen. – Professor, dr. phil. Viggo Hansen. – Landsarkivar Jens Holmgaard. – Rigsarkivar, dr. phil. Johan Hvidtfeldt. – Museumsinspektør Ole Højrup. – Landsarkivar Peter Kr. Iversen. – Stadsarkivar, dr. phil. Sigurd Jensen. – Arkivar Frank Jørgensen. – Ordbogsredaktør Chr. Lisse. – Professor, dr. jur. Poul Meyer. – Arkivar Karen Marie Olsen. – Professor, dr. phil. E. Ladewig Petersen. – Arkivar Knud Prange. – Overinspektør Holger Rasmussen. – Arkivar Poul Rasmussen. – Universitetslektor, dr. phil. Fridlev Skrubbeltang. – Professor, dr. phil. Axel Steensberg. – Docent, dr. phil. John Kousgård Sørensen. – Universitetslektor, dr. phil. Ole Widding.

I udvalgets styrelse er f. t.:

Johan Hvidtfeldt, formand. – C. Rise Hansen, næstformand. – J. Kousgård Sørensen, kasserer. – Aksel E. Christensen. – Jens Holmgaard.

Henvendelse vedr. *ekspeditionen* til prænumeranter og medlemmer af de amtshistoriske foreninger, der modtager udgaverne til favørpris, sendes til Udvalget for Udgivelse af Kilder til Landbefolkningens Historie, under adresse: Rigsarkivet, Rigsdagsgården 9, København K. *Indbetalinger* sker ligeledes til Udvalget, adresse: Rigsarkivet (postkonto nr. 92775).

Udvalget for Udgivelse af Kilder til Landbefolkningens Historie har under udgivelse:

ÆLDRE DANSKE TINGBØGER

Herlufsholm birks tingbog 1616–33 (Udgiver: Karen Marie Olsen). 2 bind. 1954–59. (Pris 51.75 kr.).
Aasum herreds tingbog 1640–48 (Udgivere: Aksel E. Christensen og Troels Dahlerup). 3 bind + register. 1956–62. (Pris: 96.00 kr.).
Skast herreds tingbog 1636–40 (Udgiver: Poul Rasmussen). Heraf er udkommet 1636 (Pris: 24.00 kr.), 1637 (Pris: 25.50 kr.), 1638 (Pris: 24.00 kr.), 1639 (Pris: 22.50 kr.) og 1640 (Pris: 31.50 kr.). (Register under udarbejdelse).
Sokkelund herreds tingbog 1621–22, 1625–37 (Udgivere: Ole Krarup Pedersen og Karen Marie Olsen). Heraf er udkommet 1621–22, 1625–28 (Pris: 33.00 kr.), 1628–30 (Pris: 30.00 kr.), 1630–32 (Pris: 24.00 kr.) og 1632–34 (Pris: 24.00 kr.).

(Fortsættes næste side)

Fortsat fra foregående side)

KILDER TIL KIRKE- OG PRÆSTEGODSETS HISTORIE
Sjællands stifts landebog 1567 (Udgiver: Svend Gissel). 1956. (Pris: 15.00 kr.).
Århusgård og Åkær lens jordebog 1544 (Udgiver: Poul Rasmussen). 1960.
(Pris: 15.00 kr.).

LENSREGNSKABER OG LENSJORDEBØGER
Silkeborg lens jordebog 1586 (Udgiver: Poul Rasmussen). 1964.
(Pris: 18.00 kr.).

ADELIGE JORDEBØGER
Jacob Ulfelds jordebog 1588 (Udgiver: Svend Gissel). 1964. (Pris: 15.00 kr.).
Skiftet efter rigsråd Eske Brock 1626 (Udgiver: C. Rise Hansen). 1965.
(Pris: 21.00 kr.).

ÆLDRE DANSKE KIRKEBØGER
Levnedsløb i Sørbymagle og Kirkerup kirkebøger 1646–1731. I–II. (Udgiver:
Ole Højrup). (Pris: 30.00 kr.). 1963–68.

PRÆSTEINDBERETNINGER
Præsteindberetninger om fæstegodset m. v. i Vendelbo stift 1568 og 1599 (Ud-
giver: C. Rise Hansen). 1964. (Pris: 24.00 kr.).
Præsteindberetninger til Ole Worm 1623–39 I–II. (Udgiver: Frank Jørgensen).
(Under udarbejdelse).
Lolland-falsterske provsteindberetninger, provstebøger, decimantlister m. v. fra
tiden omkring 1570 (Udgiver: Carl Engelsen, Troels Dahlerup, Chr. Lisse).
(Under udarbejdelse).

LANDSTINGENES SKØDE- OG PANTEBØGER
Viborg landstings skøde- og pantebøger 1624–60 (Udgiver: Jens Holmgaard
og Poul Rasmussen). (Under udsendelse i hæfter a 9 kr.).

LANDBOHISTORISKE SKRIFTER
1. Gunnar Olsen: Hovedgård og bondegård. Studier over stordriftens udvik-
ling i Danmark i tiden 1525–1774. 1957. (Pris: 35.00 kr.). Udsolgt.
2. C. Rise Hansen: Hoveriet på Ringsted Kloster 1570–1620. 1968. (Pris:
40.00 kr.).
3. Svend Gissel: Landgilde og udsæd på Sjælland i de store mageskifters tids-
alder. Retrospektive studier i landbo- og bebyggelseshistorie. (Under tryk-
ning).

BOL OG BY
Meddelelser fra Udvalget for Udgivelse af Kilder til Landbefolkningens Hi-
storie:

Under redaktion af Jens Holmgaard.

1. Gunnar Olsen: Præsteindberetninger. (Pris: 4.50 kr.).
2. Poul Rasmussen: De regelbundne landskifter. (Pris: 9.00 kr.).
3. Jens Holmgaard: Indberetninger om kornavlén i Danmark 1778. (Pris:
18.75 kr.).
4. Troels Dahlerup, C. Rise Hansen, Poul Meyer, Holger Rasmussen og
John Kousgård Sørensen: Tingbogsstudier. (Pris: 10.50 kr.).
5. Svend Gissel, Knud Prange, Holger Rasmussen og Ole Widding: Land-
bohistoriske afhandlinger. (Pris: 12.50 kr.).
6. Knud Prange: Dagbog over avlingen til Vær præstegård 1771–1780.
(Under udarbejdelse).
7. Fridlev Skrubbeltrang: M. H. Løvenskiolds hoveridagbog 1795–97.
(Under udarbejdelse).

Udvalget forbereder udgivelsen af:

DANSKE ADKOMSTDOKUMENTER 1513–1559
(Forberedelser og registreringsarbejder under ledelse af Sigurd Jensen).